

โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูย่านตลาดท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาสถาปัตยกรรมและการออกแบบชุมชนเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ปีการศึกษา ๒๕๖๐

Urban Conservation and Rehabilitation of Tharuae Market district,
Phra Nakhon Si Ayutthaya

Arunruedee Kruaisawad

The Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Bachelor's Degree of Architecture in
Architecture and Urban Design , Faculty of Architectural and Design
Rajamangala University of Technology Rattanakosin
Academic Year 2017

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูย่านตลาดท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 ชื่อผู้ทำวิทยานิพนธ์ : นางสาวอรุณฤดี กรวยสวัสดิ์
 อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์ชัยฎญาณรณ์ ลาดเสนา
 คณะ : สถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบลักษณะทางกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม รูปแบบลักษณะทางกิจกรรม การเปลี่ยนแปลงของชุมชน และด้านสถาปัตยกรรมของย่านตลาดท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์และบทบาทสำคัญของอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในการศึกษาวิเคราะห์เพื่อแสดงให้เห็นประเด็นปัญหาการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่เพื่อกำหนดแนวทางและเสนอรูปแบบในการอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ที่เหมาะสมกับย่านการค้าเก่าของอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากการศึกษาพบว่า ย่านตลาดท่าเรือเดิมเคยเป็นศูนย์กลางการค้าที่สำคัญของอำเภอท่าเรือ ปัจจุบันได้ลดบทบาทลงเป็นเพียงอาคารร้านค้า เรือนไม้แถวธรรมดา ที่ให้บริการภายในชุมชน อันเป็นผลมาจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมประเภทไฮโล ซึ่งตอบรับกับบริบทโดยรอบที่เป็นพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรม จึงส่งผลให้อุตสาหกรรมประเภทนี้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อพื้นที่ที่มีความต้องการสูง และเกิดการเปลี่ยนแปลงในการใช้ประโยชน์ที่ดินในรูปแบบพาณิชย์กรรม และประเภทที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้น จึงมีผลต่อรูปแบบสถาปัตยกรรมเก่าที่มีคุณค่าในย่านการค้าดั้งเดิม โดยการเปลี่ยนแปลงไปตามรูปแบบของกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่ และการเปลี่ยนแปลงก่อให้เกิดปัญหาในพื้นที่ อาคารรูปแบบทางสถาปัตยกรรมและสภาพแวดล้อมโดยรอบมีสภาพเสื่อมโทรม บทบาทในพื้นที่ลดลง ขาดการเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับกิจกรรมในพื้นที่

การวางแผนทางและเสนอรูปแบบในการอนุรักษ์และฟื้นฟูย่านการค้าเก่าตลาดท่าเรือ ได้นำผลจากการศึกษา การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน วิเคราะห์ตามแนวคิดองค์ประกอบความเป็นสถานที่ช่วงเวลาระบบกิจกรรม และความต้องการของพื้นที่เพื่อรองรับกิจกรรมต่างๆ โดยมีแนวความคิดหลักในการเป็นการค้าที่มีคุณค่าและความสำคัญต่อพื้นที่ และอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถเสนอแนวทางเพื่อให้การอนุรักษ์อาคารสถาปัตยกรรมให้สอดคล้องกับพื้นที่ที่เป็นย่านการค้าเก่า การจัดรูปแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม เพื่อรองรับการท่องเที่ยวในเชิงประวัติศาสตร์ เรียนรู้เอกลักษณ์มรดกวัฒนธรรมในพื้นที่ และการรักษาระบบนิเวศริมน้ำป่าสัก และยังเสนอแนวทางการนำไปปฏิบัติข้อเสนอแนะในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดจนการนำไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับพื้นที่

ลายมือชื่อนักศึกษา..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
 สถาปัตยกรรมและการออกแบบชุมชนเมือง ปีการศึกษา ๒๕๖๐

Title : Urban Conservation and Rehabilitation of Tharuae Market district,
Phra Nakhon Si Ayutthaya
Student : Miss Arunruedee Kruaisawad
Advisor : Chunyaporn Ladsena
Faculty : Architecture and Design

Abstract

This research aims to study the components of physical conditions, economy, society, styles of activity, change of community, and architecture of port market, Phra Nakhon Si Ayutthaya. The study focuses on the problems caused by changes of the area which is an important area of Tharue district. The obtained result will be used to define appropriate solutions for the problems and recommend the ways to conserve and restore the area.

According to the study, it found that the port market used to be a major commercial center of Tharue district but today it has reduced its role to local market with wooden shop buildings. The changes were caused by the expansion of the silo industry since its surrounding areas are in rural and agricultural zones. The industry expansion affected in land use and residence areas. The local architectural style and activities of the community also changed.

The results of current condition analysis was used to propose guidelines to conservation of preserve and restore old port market. The port market can maintain its uniqueness as an important commercial area with its original architecture, culture, and environment. Moreover, port market, as an old community along Pasak River, should have its area suitable and ready for local tourism and other activities.

Student's signature..... advisor's Signature

Architectural Technology Program

Academic Year 2017

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ชัญญาภรณ์ ลาดเสนา
ที่เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะที่ดีต่อการทำงาน

ขอขอบพระคุณคณาจารย์คณะกรรมการทุกท่านในสาขาวิชาสถาปัตยกรรมออกแบบชุมชน
เมือง ภายในมหาวิทยาลัย และคณาจารย์คณะกรรมการจากภายนอกที่ได้ให้คำแนะนำคำติชม แก่
ผู้จัดทำได้นำกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับงานตลอดมา

ขอขอบคุณหน่วยงานเทศบาลตำบลท่าเรือ ที่ทำการอำเภอท่าเรือ สำนักงานกรมที่ดิน
ท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในด้านข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับพื้นที่และ
คำปรึกษาเกี่ยวกับวิทยานิพนธ์ ให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณทางครอบครัว คุณพ่อและคุณแม่ ที่ให้การสนับสนุนด้านการศึกษาตลอดมา
และด้านเงินค่าใช้จ่ายต่างๆในการทำงาน รวมถึงคอยดูแลเอาใจใส่ให้คำปรึกษาเรื่องต่างๆ และคอย
ให้กำลังใจช่วยเหลือในทุกๆด้าน ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาและช่วงทำวิทยานิพนธ์ที่ผ่านมา

ขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนร่วมกับความสำเร็จในการทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ทุกท่าน

สุดท้ายนี้ ประโยชน์ใดๆของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้จัดทำขอมอบแต่บุคคลและสถาบันที่มีส่วน
เกี่ยวข้อง และคุณพ่อคุณแม่ ครอบครัวผู้ศึกษาวิทยานิพนธ์ ที่คอยให้การสนับสนุนให้ความ
ช่วยเหลือในทุกๆ ด้านแก่ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์เสมอมา

นางสาวอรุณฤดี กรวยสวัสดิ์
ผู้จัดทำวิทยานิพนธ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ญ
สารบัญแผนภูมิ	ฒ
สารบัญแผนที่	ณ
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ ความเป็นมาของโครงการ	๑-๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการศึกษา	๑-๒
๑.๓ ขอบเขตการศึกษา	๑-๒
๑.๓.๑ ขอบเขตด้านพื้นที่	๑-๒
๑) พื้นที่ศึกษา	๑-๒
๒) พื้นที่โครงการ	๑-๔
๑.๓.๒ ขอบเขตด้านเนื้อหา	๑-๖
๑.๔ ขั้นตอนและวิธีดำเนินการศึกษา	๑-๖
๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๑-๖
๑.๖ คำจำกัดความ	๑-๗
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
๒.๑ แนวคิดทฤษฎี IMAGE OF THE CITY ลักษณะทางจินตภาพเมือง	๒-๑
๒.๒ แนวคิดทฤษฎีภูมิทัศน์เมือง (การ์ดอน คัลเลน)	๒-๒
๒.๓ แนวคิดทฤษฎีการปรับปรุงฟื้นฟูเมือง (Urban Renewal)	๒-๓
๒.๔ แนวคิดทฤษฎี The New Urbanism	๒-๔
๒.๕ แนวคิดด้านการท่องเที่ยว	๒-๕
๒.๖ กรณศึกษา	๒-๕
๒.๖.๑ โครงการส่งเสริมย่านการค้า เมืองเก่า คาวาโกเอะ ประเทศญี่ปุ่น	๒-๕
๒.๖.๒ โครงการปรับปรุงและอนุรักษ์อาคารย่านการค้าเก่า เมืองซาวาระ จ.ชิบะ	๒-๗
สรุปบทที่ ๒	๒-๙

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ ๓ การศึกษาที่ตั้งและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง	หน้า
๓.๑ พื้นที่ศึกษา	๓-๑
๓.๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพ	๓-๑
๓.๑.๑.๑ ลักษณะที่ตั้งและภูมิประเทศ	๓-๑
๓.๑.๑.๒ ระบบโครงข่ายการสัญจร	๓-๓
๓.๑.๑.๓ การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๓-๖
๓.๑.๑.๔ โครงสร้างสาธารณูปโภค	๓-๙
๓.๑.๑.๕ โครงสร้างสาธารณูปการ	๓-๙
๓.๑.๒ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม	๓-๑๖
๓.๑.๒.๑ ชุมชนและประชากร	๓-๑๖
๓.๑.๒.๒ กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม	๓-๑๙
๓.๑.๓ กฎหมาย ข้อมูล และโครงการที่เกี่ยวข้อง	๓-๒๔
๓.๑.๓.๑ กฎหมายและมาตรการที่เกี่ยวข้อง	๓-๒๔
๓.๑.๓.๒ โครงการและแผนงานที่เกี่ยวข้อง	๓-๓๑
๓.๒ พื้นที่โครงการ	๓-๓๔
๓.๒.๑ การกำหนดขอบเขตพื้นที่โครงการ	๓-๓๔
๓.๒.๒ ประวัติศาสตร์และวิวัฒนาการของพื้นที่โครงการ	๓-๓๖
๓.๒.๓ ข้อมูลด้านกายภาพ	๓-๓๗
๓.๒.๓.๑ โครงข่ายการสัญจรและการเข้าถึง	๓-๓๗
๓.๒.๓.๒ การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๓-๔๑
๓.๒.๓.๓ การใช้ประโยชน์อาคาร	๓-๔๕
๓.๒.๓.๔ กรรมสิทธิ์การถือครองที่ดิน	๓-๕๑
๓.๒.๓.๕ โครงสร้างสาธารณูปการ	๓-๕๕
๓.๒.๓.๖ มวลอาคารและพื้นที่ว่าง	๓-๕๘
๓.๒.๓.๗ ลักษณะทางสถาปัตยกรรมและภูมิสถาปัตยกรรม	๓-๖๑
๓.๒.๓.๘ ความสูง	๓-๖๔
๓.๒.๓.๙ มรดกทางวัฒนธรรม	๓-๖๖
๓.๒.๓.๑๐ ศักยภาพการมองเห็นและการเข้าถึงพื้นที่	๓-๖๘
๓.๒.๓.๑๑ องค์ประกอบทางจินตภาพ	๓-๗๑
๓.๒.๓.๑๒ ความเป็นสถานที่	๓-๗๔
๓.๓.๔ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม	๓-๗๔
๓.๓.๔.๑ สภาพชุมชนและลักษณะทางสังคม	๓-๗๔
๓.๓.๔.๒ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ	๓-๗๘
สรุปบทที่ ๓	๓-๘๕

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๔ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่โครงการ	
๔.๑ การวิเคราะห์ศักยภาพและปัญหาพื้นที่โครงการ	๔-๑
๕.๑.๑ ศักยภาพพื้นที่โครงการ	๔-๑
(เช่น ด้านบริการและการค้า ด้านการท่องเที่ยว ด้านเอกลักษณ์ วัฒนธรรม และวิถีชีวิต ปัญหาของพื้นที่โครงการ การขาดแคลน พื้นที่ การจราจร ความพร้อมด้านการท่องเที่ยว ปัญหาความ เสื่อมโทรมในพื้นที่)	
๔.๒ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคาม	๔-๕
ด้านกายภาพ	๔-๖
ด้านสังคม	๔-๑๐
ด้านเศรษฐกิจ	๔-๑๑
๔.๓ สรุปวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภาวะคุกคาม	๔-๑๓
๔.๔ สรุปทิศทางและแนวโน้มการเจริญเติบโตของชุมชน	๔-๒๑
สรุปบทที่ ๔	๔-๒๓
บทที่ ๕ การกำหนดรายละเอียดโครงการและการออกแบบวางผังโครงการ	๕-๑
๕.๑ วิสัยทัศน์ในกาพัฒนาพื้นที่	๕-๑
๕.๑.๑ วัตถุประสงค์ของโครงการ	๕-๑
๕.๑.๒ ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์และฟื้นฟู	๕-๑
๕.๒ แนวความคิดในการออกแบบและวางผัง	๕-๗
๕.๒.๑ แนวความคิดในการออกแบบและวางผัง CONCEPT DESIGN	๕-๗
๕.๒.๒ แนวความคิดในการเชื่อมโยงวางผังโครงการ CONCEPT DIAGRAM	๕-๘
๕.๒.๒ แนวความคิดในการกำหนดโซนและการใช้งานการออกแบบ	๕-๙
๕.๓ การกำหนดรายละเอียดแผนงานและโครงการ	๕-๑๑
๕.๓.๑ แผนด้านการจัดระบบโครงข่ายสัญจร	๕-๑๑
๕.๓.๒ แผนด้านการจัดระบบโครงสร้างพื้นฐาน	๕-๑๑
๕.๓.๓ แผนด้านการฟื้นฟูและอนุรักษ์ชุมชนการค้าดั้งเดิมเพื่อการท่องเที่ยว	๕-๑๑
๕.๓.๕ แผนด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัย	๕-๑๒
๕.๔ การกำหนดแนวทางการออกแบบและวางผังโครงการ	๕-๑๓
๕.๔.๑ ด้านระบบโครงข่ายการสัญจร	๕-๑๓
๕.๔.๒ การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๕-๑๖
๕.๔.๓ มวลอาคาร และพื้นที่ว่าง	๕-๑๘
๕.๔.๔ พื้นที่สีเขียวและพื้นที่ว่างสาธารณะ	๕-๒๐
๕.๔.๕ การควบคุมรายละเอียดการออกแบบของสิ่งปลูกสร้าง	๕-๒๒

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
๕.๕ การออกแบบวางผังโครงการ	๕-๒๙
๕.๕.๑ ผังแม่บทพื้นที่โครงการ	๕-๓๐
๕.๕.๒ รูปด้านของพื้นที่โครงการ	๕-๓๑
๕.๕.๓ รายละเอียดการออกแบบโครงการ	๕-๓๓
๑) การออกแบบพื้นที่ ZONE A	๕-๓๓
๒) การออกแบบพื้นที่ ZONE B	๕-๔๑
๓) การออกแบบพื้นที่ ZONE C	๕-๔๕
๔) การออกแบบพื้นที่ ZONE E และ F	๕-๔๖
๕) การออกแบบพื้นที่ ZONE G	๕-๔๗
๖) ระยะเวลาและขั้นตอนดำเนินโครงการ	๕-๕๐
สรุปบทที่ ๕	๕-๕๔
บทที่ ๖ บทสรุปและข้อเสนอแนะ	
๖.๑ สรุปผลการอนุรักษ์และฟื้นฟูย่านตลาดท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๖-๑
๖.๒ แนวทางการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ	๖-๒
๖.๒.๑ มาตรการและส่วนสนับสนุนทางกฎหมาย	๖-๒
๑) มาตรการควบคุม	๖-๒
๒) มาตรการส่งเสริม	๖-๒
๖.๓ ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	๖-๓
บรรณานุกรม	ด
ภาคผนวก	ถ
ประวัตินักศึกษา	ป

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนประชากรชาย หญิง ครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าเรือ ตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๕๖- ๒๕๖๐	๓-๑๖
ตารางที่ ๓.๒ แสดงจำนวนประชากรจำแนกตามกลุ่มอายุ เพศ และเขตการปกครองของอำเภอท่าเรือ	๓-๑๗
ตารางที่ ๓.๓ แสดงชุมชนในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลท่าเรือ ปี พ.ศ.๒๕๕๙	๓-๑๘
ตารางที่ ๓.๔ แสดงสถิติการท่องเที่ยวของจังหวัดพระนครศรีอยุธยาปีพ.ศ.๒๕๕๖ – ๒๕๕๘	๓-๑๘
ตารางที่ ๓.๕ แสดงอัตราส่วนการประโยชน์อาคารในพื้นที่โครงการ	๓-๔๙
ตารางที่ ๓.๖ แสดงอัตราส่วนของกรรมสิทธิ์ถือครองที่ดินในพื้นที่โครงการ	๓-๕๒
ตารางที่ ๓.๗ กิจกรรมการค้าขายในแต่ละช่วงเวลาของย่านตลาดท่าเรือ	๓-๘๑
ตารางที่ ๔.๑ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ด้านกายภาพ ประเด็นโครงข่ายการสัญจร	๔-๖
ตารางที่ ๔.๒ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ด้านกายภาพ ประเด็นโครงข่ายใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคาร	๔-๗
ตารางที่ ๔.๓ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ด้านกายภาพ ประเด็นสาธารณูปโภค/สาธารณูปการ	๔-๘
ตารางที่ ๔.๔ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ด้านกายภาพ ประเด็นสถาปัตยกรรมและภูมิสถาปัตยกรรม	๔-๙
ตารางที่ ๔.๕ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ด้านสังคม ประเด็นลักษณะชุมชนและสังคม	๔-๑๐
ตารางที่ ๔.๖ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ด้านเศรษฐกิจ ประเด็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ	๔-๑๑
ตารางที่ ๔.๗ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ด้านสังคมและ เศรษฐกิจ ประเด็นกิจกรรมการท่องเที่ยว	๔-๑๒
ตารางที่ ๕.๑ ระยะเวลาและขั้นตอนดำเนินโครงการ	๕-๕๐
ตารางที่ ๕.๒ ระยะเวลาและขั้นตอนดำเนินโครงการ	๕-๕๑

สารบัญญภาพ

	หน้า
รูปภาพที่ ๒.๑ แผนที่แสดงเส้นทางการเดินทางภายในควาโกเอะ	๒-๖
รูปภาพที่ ๒.๒ แผนที่แสดงโซนย่านการค้าโบราณ Kurazukuri Street	๒-๖
รูปภาพที่ ๒.๓ ลักษณะทางกายภาพภายในย่านควาโกเอะ	๒-๗
รูปภาพที่ ๒.๔ แผนที่ย่านการค้าเก่าเมืองซาวาระ	๒-๘
รูปภาพที่ ๒.๕ แผนที่แสดงเส้นทางการเดินเที่ยวชมอาคารเก่าในเมืองซาวาระ	๒-๘
รูปภาพที่ ๒.๖ แสดงลักษณะทางกายภาพของเมืองซาวาระ	๒-๘
รูปภาพที่ ๓.๑ ทางหลวงแผ่นดิน ๓๐๒๒	๓-๓
รูปภาพที่ ๓.๒ ทางหลวงแผ่นดิน ๓๐๒๓	๓-๓
รูปภาพที่ ๓.๓ ถนนเทศบาล ๔	๓-๔
รูปภาพที่ ๓.๔ ทางหลวงชนบท อย.๔๐๒๑	๓-๔
รูปภาพที่ ๓.๕ ระบบโครงข่ายทางราง สถานีสถานีท่าเรือ (ทางรถไฟสายท่าเรือ-พระพุทธบาท)	๓-๔
รูปภาพที่ ๓.๖ โครงสร้างสาธารณูปโภค	๓-๑๐
รูปภาพที่ ๓.๗ โครงสร้างสาธารณูปการสถานพยาบาล	๓-๑๐
รูปภาพที่ ๓.๘ โครงสร้างสาธารณูปการด้านนันทนาการ	๓-๑๐
รูปภาพที่ ๓.๙ โครงสร้างสาธารณูปการด้านความปลอดภัย	๓-๑๐
รูปภาพที่ ๓.๑๐ โครงสร้างสาธารณูปการสถานราชการ	๓-๑๒
รูปภาพที่ ๓.๑๑ โครงสร้างสาธารณูปการ ประเภทสถานศึกษา	๓-๑๔
รูปภาพที่ ๓.๑๒ กิจกรรมทางสังคม ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับด้านพระพุทธศาสนา	๓-๑๙
รูปภาพที่ ๓.๑๓ กิจกรรมทางสังคม วัฒนธรรมพิธีกรรมความเชื่อความศรัทธา ของชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีน	๓-๒๐
รูปภาพที่ ๓.๑๔ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ ย่านการค้า ตลาดเก่า ๑๐๐ ปี ท่าเรือ	๓-๒๑
รูปภาพที่ ๓.๑๕ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ ย่านการค้า ตลาดหม่อมเจ้า	๓-๒๑
รูปภาพที่ ๓.๑๖ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ กิจกรรมด้านการค้าขายอื่นๆ	๓-๒๒
รูปภาพที่ ๓.๑๗ หมวดลักษณะของอาคาร ความกว้างแต่ละคูหา และความลึกอาคาร	๓-๒๗
รูปภาพที่ ๓.๑๘ หมวดที่ว่างภายนอกอาคาร ระยะความกว้างที่ว่างระหว่างแถวด้านข้าง ของบ้านแถวหรือตึกแถว	๓-๒๗
รูปภาพที่ ๓.๑๙ แนวอาคารและระยะต่าง ๆ ของอาคาร อาคารที่ก่อสร้างหรือดัดแปลง ใกล้ถนนสาธารณะ ๖ เมตร	๓-๒๘
รูปภาพที่ ๓.๒๐ แนวอาคารและระยะต่าง ๆ ของอาคาร อาคารที่ก่อสร้างหรือดัดแปลง ใกล้ถนนสาธารณะ ๑๐ เมตร	๓-๒๘
รูปภาพที่ ๓.๒๑ แนวอาคารและระยะต่าง ๆ อาคารที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงใกล้ถนน สาธารณะที่มากกว่า ๑๐ เมตร	๓-๒๘
รูปภาพที่ ๓.๒๒ แนวอาคารและระยะต่าง ๆ อาคารที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงใกล้ถนน สาธารณะที่มากกว่า ๒๐ เมตร	๓-๒๙

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
รูปภาพที่ ๓.๒๓ ควบคุมอาคารสูง บริเวณใกล้ศาสนสถาน	๓-๒๙
รูปภาพที่ ๓.๒๔ ความหนาผนังและวัสดุอาคาร	๓-๒๙
รูปภาพที่ ๓.๒๕ ส่วนยื่นสถาปัตยกรรม การติดตั้งป้าย	๓-๓๐
รูปภาพที่ ๓.๒๖ ส่วนยื่นสถาปัตยกรรม การติดตั้งป้าย ความสูงและขนาดพื้นที่ของป้าย	๓-๓๐
รูปภาพที่ ๓.๒๗ แสดงตำแหน่งแผนยุทธศาสตร์การค้ากลุ่มจังหวัด ๑๘ กลุ่มจังหวัด	๓-๓๑
รูปภาพที่ ๓.๒๘ แสดงพื้นที่บริเวณท่าเรือเก่า	๓-๓๖
รูปภาพที่ ๓.๒๙ แสดงสถานีรถไฟท่าเรือครั้งอดีต	๓-๓๗
รูปภาพที่ ๓.๓๐ แสดงตลาด ๑๐๐ ปี ท่าเรือ ครั้งอดีต	๓-๓๗
รูปภาพที่ ๓.๓๑ ทางหลวงแผ่นดิน ๓๐๒๒	๓-๓๘
รูปภาพที่ ๓.๓๒ ทางหลวงแผ่นดิน ๓๐๒๓	๓-๓๘
รูปภาพที่ ๓.๓๓ ถนนเทศบาล ๔	๓-๓๘
รูปภาพที่ ๓.๓๔ ถนนสายย่อยในพื้นที่โครงการ	๓-๓๙
รูปภาพที่ ๓.๓๕ ระบบโครงข่ายทางราง สถานีสถานีท่าเรือ (ทางรถไฟสายท่าเรือ-พระพุทธบาท)	๓-๓๙
รูปภาพที่ ๓.๓๖ การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง	๓-๔๐
รูปภาพที่ ๓.๓๗ การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรม	๓-๔๑
รูปภาพที่ ๓.๓๘ การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการค้าขาย ตลาดหม่อมเจ้า	๓-๔๒
รูปภาพที่ ๓.๓๙ การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการค้าขาย ตลาด ๑๐๐ ปี ท่าเรือ	๓-๔๒
รูปภาพที่ ๓.๔๐ การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรมและคลังสินค้า บริษัท แหลมทองเกษตรภัณฑ์ จำกัด	๓-๔๒
รูปภาพที่ ๓.๔๑ การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อสถาบันราชการ	๓-๔๓
รูปภาพที่ ๓.๔๒ การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อสถาบันศาสนา	๓-๔๓
รูปภาพที่ ๓.๔๓ การใช้ประโยชน์อาคารเพื่อการอยู่อาศัย อาคารพักอาศัย ประเภทบ้านเดี่ยวรูปแบบดั้งเดิม	๓-๔๕
รูปภาพที่ ๓.๔๔ การใช้ประโยชน์อาคารเพื่อการอยู่อาศัย อาคารพักอาศัย ประเภทบ้านเดี่ยวรูปแบบใหม่	๓-๔๕
รูปภาพที่ ๓.๔๕ การใช้ประโยชน์อาคารเพื่อการพาณิชย์กรรม	๓-๔๖
รูปภาพที่ ๓.๔๖ รูปแบบการใช้ประโยชน์อาคารแบบผสมผสาน อาคารที่เป็นตลาดเก่า	๓-๔๖
รูปภาพที่ ๓.๔๗ รูปแบบการใช้ประโยชน์อาคารแบบผสมผสาน รูปแบบอาคารพาณิชย์กรรม	๓-๔๗
รูปภาพที่ ๓.๔๘ รูปแบบการใช้ประโยชน์อาคารสถาบันราชการ	๓-๔๗
รูปภาพที่ ๓.๔๙ รูปแบบการใช้ประโยชน์อาคารสถาบันการศึกษา	๓-๔๘
รูปภาพที่ ๓.๕๐ รูปแบบการใช้ประโยชน์อาคารศาสนสถาน	๓-๔๘
รูปภาพที่ ๓.๕๑ รูปแบบการใช้ประโยชน์อาคารอุตสาหกรรม	๓-๔๙
รูปภาพที่ ๓.๕๒ แปลงที่ดินเอกชน	๓-๕๑

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
รูปภาพที่ ๓.๕๓ แปลงที่ดินหน่วยงานราชการ	๓-๕๑
รูปภาพที่ ๓.๕๔ แปลงที่ดินการรถไฟ	๓-๕๑
รูปภาพที่ ๓.๕๕ โรงพยาบาลท่าเรือ	๓-๕๕
รูปภาพที่ ๓.๕๖ สถานีดับเพลิงท่าเรือ	๓-๕๕
รูปภาพที่ ๓.๕๗ สำนักงานเทศบาลตำบลท่าเรือ	๓-๕๕
รูปภาพที่ ๓.๕๘ ไปรษณีย์ท่าเรือ	๓-๕๕
รูปภาพที่ ๓.๕๙ สาธารณูปการประเภทสถานศึกษา	๓-๕๖
รูปภาพที่ ๓.๖๐ อาคารที่มีอายุช่วง ๒๐-๓๐ ปี	๓-๖๑
รูปภาพที่ ๓.๖๑ อาคารที่มีอายุช่วง ๕๐ ปีขึ้นไป	๓-๖๑
รูปภาพที่ ๓.๖๒ อาคารที่มีอายุช่วง ๖๐-๑๐๐ ปีขึ้นไป	๓-๖๒
รูปภาพที่ ๓.๖๓ สภาพอาคารปานกลาง จนไปถึงสภาพที่ดี	๓-๖๒
รูปภาพที่ ๓.๖๔ สภาพอาคารที่มีความเสื่อมโทรม	๓-๖๓
รูปภาพที่ ๓.๖๕ ภาพถ่ายมุมสูงบริเวณพื้นที่	๓-๖๔
รูปภาพที่ ๓.๖๖ อาคารสูง ๑ - ๒ ชั้น	๓-๖๔
รูปภาพที่ ๓.๖๗ อาคารสูง ๓ - ๔ ชั้น	๓-๖๔
รูปภาพที่ ๓.๖๘ อาคารสูง ๕ - ๖ ชั้น	๓-๖๔
รูปภาพที่ ๓.๖๙ มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องได้	๓-๖๖
รูปภาพที่ ๓.๗๐ มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้	๓-๖๗
รูปภาพที่ ๓.๗๑ องค์ประกอบทางจินตภาพ	๓-๗๒
รูปภาพที่ ๓.๗๒ กิจกรรมทางสังคม ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับด้านพระพุทธศาสนา	๓-๗๕
รูปภาพที่ ๓.๗๓ กิจกรรมทางสังคม วัฒนธรรมพิธีกรรมความเชื่อความศรัทธา ของชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีน	๓-๗๖
รูปภาพที่ ๓.๗๔ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ ย่านการค้า ตลาดเก่า ๑๐๐ ปี ท่าเรือ	๓-๗๘
รูปภาพที่ ๓.๗๕ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ ย่านการค้า ตลาดหม่อมเจ้า	๓-๗๙
รูปภาพที่ ๓.๗๖ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ กิจกรรมด้านการค้าขายอื่นๆ	๓-๘๐
รูปภาพที่ ๔.๑ ศักยภาพของพื้นที่โครงการด้านบริการและด้านการค้า	๔-๑
รูปภาพที่ ๔.๒ ศักยภาพของพื้นที่โครงการด้านการท่องเที่ยว	๔-๒
รูปภาพที่ ๔.๓ ปัญหาของพื้นที่ ด้านการขาดแคลนพื้นที่	๔-๓
รูปภาพที่ ๔.๔ ปัญหาของพื้นที่ ความเสื่อมโทรมในพื้นที่	๔-๔
รูปภาพที่ ๔.๕ ปัญหาของพื้นที่ ความเสื่อมโทรมในพื้นที่	๔-๕
รูปภาพที่ ๕.๑ CONCEPT DESIGN	๕-๗
รูปภาพที่ ๕.๒ CONCEPT DIAGRAM	๕-๘
รูปภาพที่ ๕.๓ รูปตัดถนนแต่ละสาย	๕-๑๓
รูปภาพที่ ๕.๔ รูปแบบทางสถาปัตยกรรมตลาดท่าเรือ	๕-๒๒

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
รูปภาพที่ ๕.๕ รูปแบบทางสถาปัตยกรรมตลาดหม่อมเจ้า	๕-๒๔
รูปภาพที่ ๕.๖ กำหนดพื้นถนน ทางเท้า แนวปลูกต้นไม้ พื้นที่ว่างด้านหน้าอาคารตลาดหม่อมเจ้า	๕-๒๕
รูปภาพที่ ๕.๗ กำหนดแนวทางเสนอแนะรูปแบบสถาปัตยกรรมย่านตลาดเก่า	๕-๒๕
รูปภาพที่ ๕.๘ กำหนดแนวทางเสนอแนะรูปแบบสถาปัตยกรรมย่านตลาดเก่า	๕-๒๖
รูปภาพที่ ๕.๙ กำหนดรูปแบบอาคารและความสูงพาณิชยกรรมตามแนวถนนสายหลัก	๕-๒๖
รูปภาพที่ ๕.๑๐ กำหนดรูปแบบอาคารและความสูงพื้นที่อยู่อาศัยแบบผสมผสาน Mix Used	๕-๒๖
รูปภาพที่ ๕.๑๑ กำหนดรูปแบบอาคารและความสูงพื้นที่อยู่อาศัยรองรับแหล่งงาน	๕-๒๖
รูปภาพที่ ๕.๑๒ รูปด้านของพื้นที่โครงการ	๕-๓๑
รูปภาพที่ ๕.๑๓ รูปด้านของพื้นที่โครงการ	๕-๓๒
รูปภาพที่ ๕.๑๔ ผังของพื้นที่ ZONE A	๕-๓๓
รูปภาพที่ ๕.๑๕ ทศนิยมภาพ ภาพรวมของพื้นที่ ZONE A	๕-๓๓
รูปภาพที่ ๕.๑๖ ผังขยายรูปแบบถนนในตลาดท่าเรือ	๕-๓๔
รูปภาพที่ ๕.๑๗ รูปแบบป้ายบอกทางพื้นทางเดิน	๕-๓๔
รูปภาพที่ ๕.๑๘ ทศนิยมภาพก่อน หลังปรับปรุง	๕-๓๔
รูปภาพที่ ๕.๑๙ รูปด้านตลาดท่าเรือหลังปรับปรุง	๕-๓๕
รูปภาพที่ ๕.๒๐ ผังขยายรายละเอียดศูนย์กลางกิจกรรมชุมชนตลาดท่าเรือ	๕-๓๖
รูปภาพที่ ๕.๒๑ ทศนิยมภาพศูนย์กลางกิจกรรมชุมชนตลาดท่าเรือ	๕-๓๖
รูปภาพที่ ๕.๒๒ รูปด้านศูนย์กลางกิจกรรมชุมชนตลาดท่าเรือ	๕-๓๖
รูปภาพที่ ๕.๒๓ ผังขยายรายละเอียดซุ้มประตูทางเข้าตลาดท่าเรือ	๕-๓๗
รูปภาพที่ ๕.๒๔ ทศนิยมภาพซุ้มประตูทางเข้าตลาดท่าเรือ	๕-๓๗
รูปภาพที่ ๕.๒๕ รูปแบบป้าย	๕-๓๘
รูปภาพที่ ๕.๒๖ รูปแบบเสาไฟส่องสว่าง	๕-๓๘
รูปภาพที่ ๕.๒๗ ผังขยายรายละเอียดพื้นที่ตลาดหม่อมเจ้า	๕-๓๙
รูปภาพที่ ๕.๒๘ ทศนิยมภาพพื้นที่ตลาดหม่อมเจ้า	๕-๓๙
รูปภาพที่ ๕.๒๙ รูปด้านตลาดหม่อมเจ้า	๕-๓๙
รูปภาพที่ ๕.๓๐ ผังรวมตลาดหม่อมเจ้า	๕-๔๐
รูปภาพที่ ๕.๓๑ ผังขยายรายละเอียดอาคารกิจกรรม	๕-๔๐
รูปภาพที่ ๕.๓๒ ทศนิยมภาพก่อนปรับปรุงอาคารกิจกรรม	๕-๔๐
รูปภาพที่ ๕.๓๓ ทศนิยมภาพหลังปรับปรุงอาคารกิจกรรม	๕-๔๐
รูปภาพที่ ๕.๓๔ พื้นที่ริมน้ำ กิจกรรม รักษาระบบนิเวศริมน้ำป่าสัก	๕-๔๑
รูปภาพที่ ๕.๓๕ ทศนิยมภาพธรรมชาติริมน้ำป่าสัก	๕-๔๑
รูปภาพที่ ๕.๓๖ รูปตัดท่าเรือริมน้ำ	๕-๔๒
รูปภาพที่ ๕.๓๗ ตัดโซนนธรรมชาติ	๕-๔๒
รูปภาพที่ ๕.๓๘ รูปตัดทางเดินลงริมน้ำ	๕-๔๒

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
รูปภาพที่ ๕.๓๙ โชนเรียนรู้อุประวัตืศาสตร์	๕-๔๒
รูปภาพที่ ๕.๔๐ โชนท่าเรือ	๕-๔๓
รูปภาพที่ ๕.๔๑ ทศนียภาพท่าเรือก่อนปรับปรุง	๕-๔๓
รูปภาพที่ ๕.๔๒ ทศนียภาพท่าเรือหลังปรับปรุง	๕-๔๓
รูปภาพที่ ๕.๔๓ DETAIL รูปตัดทางน้ำเส้นแแกนถนน	๕-๔๔
รูปภาพที่ ๕.๔๔ ทศนียภาพร่องระบายทางน้ำ	๕-๔๔
รูปภาพที่ ๕.๔๕ ทศนียภาพร่องระบายทางน้ำ	๕-๔๔
รูปภาพที่ ๕.๔๖ รูปแบบพื้นที่สีเขียวในชุมชน	๕-๔๔
รูปภาพที่ ๕.๔๗ ผังรายละเอียดภาพรวม ZONE C	๕-๔๕
รูปภาพที่ ๕.๔๘ ภาพก่อนปรับปรุงพื้นที่แหล่งเรียนรู้อ	๕-๔๕
รูปภาพที่ ๕.๔๙ ภาพหลังปรับปรุงพื้นที่แหล่งเรียนรู้อ	๕-๔๕
รูปภาพที่ ๕.๕๐ ผังขยายพาณิชยกรรมตามแนวถนนสายหลัก	๕-๔๖
รูปภาพที่ ๕.๕๑ ทศนียภาพก่อนปรับปรุง	๕-๔๖
รูปภาพที่ ๕.๕๒ ทศนียภาพหลังปรับปรุง	๕-๔๖
รูปภาพที่ ๕.๕๓ ภาพก่อนปรับปรุงอาคาร Mix Used	๕-๔๖
รูปภาพที่ ๕.๕๔ ภาพหลังปรับปรุงอาคาร Mix Used	๕-๔๖
รูปภาพที่ ๕.๕๕ ผังภาพรวม ZONE G	๕-๔๗
รูปภาพที่ ๕.๕๖ ผังขยายพื้นที่อยู่อาศัยรองรับแหล่งงาน	๕-๔๗
รูปภาพที่ ๕.๕๗ ทศนียภาพหลังปรับปรุงพื้นที่อยู่อาศัยรองรับแหล่งงาน	๕-๔๗
รูปภาพที่ ๕.๕๘ ผังภาพรวม ๒ ข้างทางรถไฟ	๕-๔๘
รูปภาพที่ ๕.๕๙ ทศนียภาพรวม ๒ ข้างทางก่อนปรับปรุงรถไฟ	๕-๔๘
รูปภาพที่ ๕.๖๐ ทศนียภาพรวม ๒ ข้างทางหลังปรับปรุงรถไฟ	๕-๔๘
รูปภาพที่ ๕.๖๑ ผังขยายทางเดินข้ามทางรถไฟ	๕-๔๙
รูปภาพที่ ๕.๖๒ รูปตัดทางเดินข้ามทางรถไฟ	๕-๔๙
รูปภาพที่ ๕.๖๓ ผังขยายปรับปรุงไหล่ทางรถไฟและภูมิทัศน์ ๒ ข้างทางรถไฟ	๕-๔๙
รูปภาพที่ ๕.๖๔ รูปตัดไหล่ทางรถไฟและภูมิทัศน์ ๒ ข้างทางรถไฟ	๕-๔๙

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ ๓.๑ แสดงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของประชากร ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๖ – ๒๕๖๐	๓-๑๖
แผนภูมิที่ ๓.๒ อัตราส่วนกรรมสิทธิ์ที่ดินในพื้นที่โครงการ	๓-๕๒
แผนภูมิที่ ๕.๑ เปรียบเทียบสัดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๕-๑๖
แผนภูมิที่ ๕.๒ เปรียบเทียบสัดส่วนมวลอาคารและพื้นที่ว่าง	๕-๑๘

สารบัญแนที่

	หน้า
แผนที ๑.๑ แสดงขอบเขตของพื้นที่ศึกษา	๑-๔
แผนที ๑.๒ แสดงขอบเขตของพื้นที่โครงการ	๑-๖
แผนที ๓.๑ แสดงลักษณะที่ตั้งและภูมิประเทศ	๓-๑
แผนที ๓.๒ แสดงขอบเขตของพื้นที่ศึกษา	๓-๒
แผนที ๓.๓ แสดงระบบโครงข่ายการสัญจรของพื้นที่ศึกษา	๓-๕
แผนที ๓.๔ แสดงผังการใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบัน	๓-๘
แผนที ๓.๕ แสดงผังโครงสร้างสาธารณูปโภค และโครงสร้างสาธารณูปการ	๓-๑๑
แผนที ๓.๖ แสดงผังโครงสร้างสาธารณูปการ ประเภทสถานราชการ	๓-๑๓
แผนที ๓.๗ แสดงผังโครงสร้างสาธารณูปการ ประเภทสถานศึกษา	๓-๑๕
แผนที ๓.๘ แสดงตำแหน่งพื้นที่กิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่	๓-๒๓
แผนที ๓.๙ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือ	๓-๒๖
แผนที ๓.๑๐ แสดงขอบเขตของพื้นที่โครงการ	๓-๓๕
แผนที ๓.๑๑ แสดงโครงข่ายการสัญจรและการเข้าถึงพื้นที่โครงการ	๓-๔๐
แผนที ๓.๑๒ แสดงผังการใช้ประโยชน์ที่ดินพื้นที่โครงการ	๓-๔๔
แผนที ๓.๑๓ แสดงผังการใช้ประโยชน์อาคารของพื้นที่โครงการ	๓-๕๐
แผนที ๓.๑๔ แสดงผังการถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดินของพื้นที่โครงการ	๓-๕๓
แผนที ๓.๑๕ แสดงผังเส้นการแบ่งแปลงที่ดินของพื้นที่โครงการ	๓-๕๔
แผนที ๓.๑๖ แสดงผังสาธารณูปการของพื้นที่โครงการ	๓-๕๗
แผนที ๓.๑๗ แสดงผังมวลอาคารและพื้นที่ว่างของพื้นที่โครงการ	๓-๕๙
แผนที ๓.๑๘ แสดงผังประเภทพื้นที่โล่งว่างของพื้นที่โครงการ	๓-๖๐
แผนที ๓.๑๙ แสดงผังลักษณะความสูงอาคารของพื้นที่โครงการ	๓-๖๕
แผนที ๓.๒๐ แสดงผังศักยภาพการมองเห็นและการเข้าถึงพื้นที่โครงการ	๓-๖๙
แผนที ๓.๒๑ แสดงผังองค์ประกอบทางจินตภาพของพื้นที่โครงการ	๓-๗๓
แผนที ๓.๒๒ แสดงผังตำแหน่งกิจกรรมทางสังคมของพื้นที่โครงการ	๓-๗๗
แผนที ๓.๒๓ แสดงผังตำแหน่งกิจกรรมทางเศรษฐกิจของพื้นที่โครงการ	๓-๘๒
แผนที ๓.๒๔ แสดงผังช่วงเวลากิจกรรมในพื้นที่โครงการ	๓-๘๓
แผนที ๓.๒๕ แสดงผังช่วงเวลากิจกรรมในพื้นที่โครงการ	๓-๘๔
แผนที ๔.๑ แสดงผังการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ด้านกายภาพ ประเด็นโครงข่ายการสัญจร	๔-๗
แผนที ๔.๒ แสดงผังการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ด้านกายภาพ ประเด็นการใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคาร	๔-๙
แผนที ๔.๓ แสดงผังการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ด้านกายภาพ ประเด็นสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	๔-๑๑

สารบัญแผนที่ (ต่อ)

	หน้า
แผนที่ ๔.๔ แสดงผังการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ด้านกายภาพ ประเด็นสถาปัตยกรรมภูมิสถาปัตยกรรม	๔-๑๓
แผนที่ ๔.๕ แสดงผังการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ด้านสังคม ประเด็นลักษณะชุมชนและสังคม	๔-๑๕
แผนที่ ๔.๖ แสดงผังการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ด้านเศรษฐกิจ ประเด็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ	๔-๑๗
แผนที่ ๔.๗ แสดงผังการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ด้านสังคมและเศรษฐกิจ ประเด็นกิจกรรมการท่องเที่ยว	๔-๑๙
แผนที่ ๔.๘ แสดงผังสรุปการวิเคราะห์จุดแข็ง และโอกาส ทั้ง ๓ ด้าน ๗ ประเด็น	๔-๒๒
แผนที่ ๔.๙ แสดงผังสรุปการวิเคราะห์จุดอ่อน และภาวะคุกคาม ทั้ง ๓ ด้าน ๗ ประเด็น	๔-๒๖
แผนที่ ๔.๑๐ แสดงผังสรุปทิศทางและแนวโน้มการเจริญเติบโตของชุมชน	๔-๒๘
แผนที่ ๔.๑๑ แสดงผังสรุปข้อดี - ข้อเสีย และการแก้ไขของพื้นที่โครงการ	๔-๓๐
แผนที่ ๕.๑ แสดงผังยุทธศาสตร์ด้านมรดกวัฒนธรรม	๕-๓
แผนที่ ๕.๒ แสดงผังยุทธศาสตร์ด้านด้านการท่องเที่ยว	๕-๔
แผนที่ ๕.๓ แสดงผังยุทธศาสตร์ด้านพื้นที่สาธารณะ	๕-๕
แผนที่ ๕.๔ แสดงผังยุทธศาสตร์ด้านพื้นที่อยู่อาศัย	๕-๖
แผนที่ ๕.๕ แสดงผังการกำหนดโซนและการใช้งานในการออกแบบ	๕-๑๐
แผนที่ ๕.๖ แสดงผังแนวทางการออกแบบการเชื่อมโยงโครงข่ายการสัญจร รถ ราง เรือ	๕-๑๔
แผนที่ ๕.๗ แสดงผังแนวทางการออกแบบโครงข่ายการสัญจร	๕-๑๕
แผนที่ ๕.๘ แสดงผังแนวทางการออกแบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๕-๑๗
แผนที่ ๕.๙ แสดงผังแนวทางการออกแบบมวลอาคาร และพื้นที่ว่าง	๕-๑๙
แผนที่ ๕.๑๐ แสดงผังแนวทางการออกแบบพื้นที่สีเขียวและพื้นที่ว่างสาธารณะ	๕-๒๑
แผนที่ ๕.๑๑ แสดงผังการกำหนดขอบเขตพื้นที่ควบคุมภายในพื้นที่โครงการ	๕-๒๘
แผนที่ ๕.๑๒ แสดงผังแม่บทพื้นที่โครงการ	๕-๓๐
แผนที่ ๕.๑๓ แสดงผังระยะเวลาและขั้นตอนดำเนินโครงการ	๕-๕๒

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาของโครงการ

ย่านตลาดท่าเรือเป็นชุมชนเก่าแก่มาแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยาแต่เริ่มปรากฏชื่อในประวัติศาสตร์ ครั้งแผ่นดิน (ช่วง พ.ศ. ๒๑๕๔ - พ.ศ. ๒๑๗๑) พระเจ้าทรงธรรม ท่าเรือเป็นจุดขึ้นบกของผู้ที่เดินทาง โดยทางเรือตามแม่น้ำป่าสักขึ้นไปเพื่อจะไปนมัสการพระพุทธบาทที่สระบุรี และมีตลาดเก่าประจำชุมชน คือ “ ตลาดท่าเรือ ” สร้างเมื่อราว พ.ศ. ๒๔๖๐ ตั้งอยู่ริมแม่น้ำป่าสัก ตำบลท่าเรือ อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ยังเป็นชุมชนที่ไม่ใหญ่โตนัก มีเพียงห้องแถวไม้ชั้นเดียวตั้งเรียงราย อยู่สองฟากถนนที่ตัดมุ่งตรงไปยังสถานีรถไฟ แต่การค้าของตลาดท่าเรือก็คึกคักพอสมควร มีสาขาธนาคารเกือบทุกแห่งตั้งอยู่มีร้านทองอยู่มาก ชื่อที่เรียก “ท่าเรือ” น่าจะมาจากที่อำเภอขึ้นติดแม่น้ำป่าสักใช้เป็นท่าเรือมาก่อน ตลาดท่าเรือนั้นมีอายุประมาณ ๑๐๐ ปี ปัจจุบันตลาดท่าเรือยังสามารถพบเห็นสถาปัตยกรรมบ้านไม้แบบเก่าอยู่ซึ่งมีสภาพทรุดโทรมตามกาลเวลาและโดยรอบตลาดจะเป็นอาคารใหม่ เทศบาลตำบลท่าเรือ จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๗ โดยมีพระราชกฤษฎีกายกฐานะตำบลท่าเรือ อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นเทศบาลตำบลท่าเรือ ซึ่งได้ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๖๑ ตอนที่ ๗๗ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๔๘๗ มีพื้นที่ในขณะนั้น ๑.๕ ตารางกิโลเมตร ต่อมาความเจริญได้แผ่ขยายไปรอบบริเวณเขตเทศบาล มีบ้านเรือนและอาคารพาณิชย์เพิ่มมากขึ้น และในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ได้มีพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลตำบลท่าเรือออกไปอีก ๑.๕ ตารางกิโลเมตร รวมเป็นพื้นที่ทั้งสิ้นในเขตเทศบาล จำนวน ๓ ตารางกิโลเมตร ภายในเขตเทศบาลมีพื้นที่เกษตรกรรมประมาณ ๕๐ % แต่ในปัจจุบันจะไม่ค่อยได้ใช้พื้นที่ประกอบการเกษตรกรรม เนื่องจากที่ดินมีราคาสูง จึงเกิดการขายที่ดินเปลี่ยนจากพื้นที่เกษตรกรรมมาเป็นที่อยู่อาศัยหรือประกอบธุรกิจค้าขาย มีการขยายตัวของธุรกิจการค้าและบริการมากขึ้น การคมนาคมในปัจจุบัน มีทั้งทางรถไฟ โดยมีสถานีรถไฟตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลท่าเรือ ทางรถยนต์ มีทางหลวงแผ่นดิน ผ่าน ๔ สาย ได้แก่ ทางหลวงสายท่าเรือ-ท่าลาน และสายท่าเรือ-พระพุทธบาท สายท่าเรือ-ภาชี สายท่าเรือ-นครหลวงและทางเรือ มีแม่น้ำป่าสักไหลผ่านเขตเทศบาลตำบลท่าเรือใช้ในการคมนาคมและขนส่งสินค้าจากโรงงานและพืชไร่

ปัจจุบันย่านตลาดท่าเรือเป็นย่านการค้าในระดับชุมชนที่เปิดค้าขายของตามบ้านเรือนทั่วไปไม่เจริญรุ่งเรืองเหมือนครั้งอดีต และขาดการส่งเสริมการท่องเที่ยว จากความเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตของคนในปัจจุบัน จึงทำให้ตลาดไม่คึกคักเหมือนอดีต และความเจริญก้าวหน้าของเมืองที่เกิดย่านการค้าที่เกิดขึ้นใหม่ ตามสถานที่ต่างๆในตัวเมืองจังหวัด และย่านพาณิชยกรรมที่อยู่โดยรอบริมถนน ทำให้ย่านการค้าเก่าอย่างตลาดท่าเรือ ได้รับผลกระทบเกิดความเสียบเหิงา ซบเซา สภาพอาคารที่เสื่อมโทรม ไม่มีจุดเด่นที่ดึงดูดผู้คนเข้ามาในพื้นที่ ขาดแคลนพื้นที่สาธารณะเพื่อทำกิจกรรมในชุมชน ไม่มีที่จอดรถสำหรับคนเข้ามาใช้บริการ และผู้คนละเลยที่จะเห็นความสำคัญของพื้นที่ จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ย่านตลาดท่าเรือต้องมีการอนุรักษ์และฟื้นฟูให้มีสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้นและรักษาเอกลักษณ์ของความเป็นย่านการค้าเก่าดั้งเดิม เช่น ปรับปรุงพื้นที่บริเวณตลาดท่าเรือ ย่านการค้าที่มีความเชื่อม

โทรม ปรับปรุงบริเวณพื้นที่ท่าเรือเก่า ริมน้ำป่าสัก ปรับปรุงถนนหนทาง และปรับปรุงพื้นที่กร
 ร้างไม่เกิดการใช้ประโยชน์ให้เป็นพื้นที่สาธารณะและศูนย์รวมกิจกรรม ออกแบบและพัฒนาทางด้าน
 ความสัมพันธ์กับเส้นทางการคมนาคม ระบบทางเดินเท้า ทางจักรยาน และการให้ความสำคัญกับ
 พื้นที่สาธารณะและความหลากหลายของกิจกรรมในชุมชน

ทั้งนี้ เพื่อให้การอนุรักษ์และฟื้นฟูย่านตลาดท่าเรือเป็นไปตามแผนนโยบายยุทธศาสตร์การ
 พัฒนาท้องถิ่น ๔ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) ทำให้พื้นที่ได้รับผลจากการปรับปรุงพัฒนาส่งเสริม โดย
 การฟื้นฟูบูรณะอาคาร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โครงการปรับปรุงและพัฒนาย่านตลาด
 ท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จึงเสนอแนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหาย่านการค้าที่เสื่อมโทรม
 ปัญหาในพื้นที่และพื้นที่โดยรอบพื้นที่โครงการ พัฒนาเพื่อส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวในย่าน
 การค้าที่สำคัญ เพื่อรองรับกิจกรรมต่างๆที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ปรับปรุงโครงข่ายสัญญาณให้มีความ
 เชื่อมโยงที่ดีต่อการคมนาคมด้านอื่นๆ การส่งเสริมและอนุรักษ์เอกลักษณ์และวัฒนธรรมและส่งเสริม
 การท่องเที่ยว ได้อย่างยั่งยืนต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- ๑.๒.๑ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมา และเอกลักษณ์ของย่านตลาดท่าเรือ
- ๑.๒.๒ เพื่อศึกษาลักษณะทางกายภาพ เศรษฐกิจและสังคมวัฒนธรรมตลาดท่าเรือ
- ๑.๒.๓ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของประเภทกิจกรรม ภายในพื้นที่โครงการ เพื่อกำหนด
 เส้นทางการเชื่อมโยง
- ๑.๒.๔ เพื่อศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพ ปัญหาและข้อจำกัดในการอนุรักษ์และฟื้นฟูย่านตลาด
 ท่าเรือ
- ๑.๒.๕ เพื่อเสนอแนวทางการอนุรักษ์และฟื้นฟูย่านตลาดท่าเรือ ให้รักษาเอกลักษณ์ที่
 เหมาะสมกับพื้นที่

๑.๓ ขอบเขตการศึกษา

๑.๓.๑ ขอบเขตด้านพื้นที่

๑) พื้นที่ศึกษา

พื้นที่ย่านตลาดท่าเรือ ตั้งอยู่ที่ ตำบลท่าเรือ อำเภอท่าเรือ จังหวัด
 พระนครศรีอยุธยา มีขอบเขตพื้นที่ดังนี้

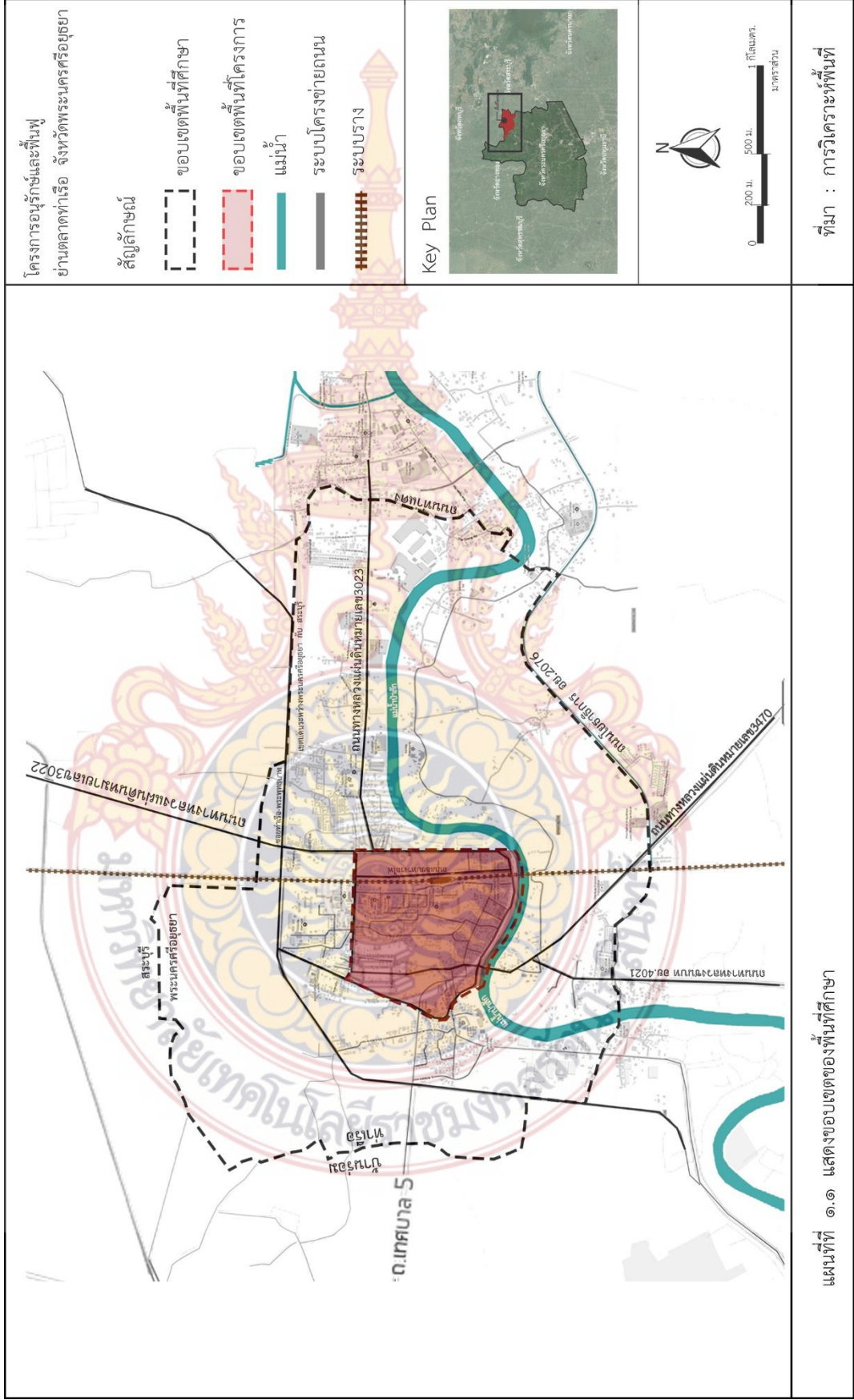
ทิศเหนือ จรด เขตแดนระหว่างจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กับ
 จังหวัดสระบุรี

ทิศใต้ จรด ถนนโยธาธิการ อย.๒๐๗๖

ทิศตะวันออก จรด ถนนท่าแดง

ทิศตะวันตก จรด เขตแดนระหว่างตำบลท่าเรือ กับ ตำบลบ้านร่อม

พื้นที่ศึกษามีครอบคลุมเนื้อที่ ๖.๗๕ ตารางกิโลเมตร โดยอยู่ในเขตครอบคลุม
 พื้นที่บริเวณเทศบาลตำบลท่าเรือ และตำบลจำปาบางส่วน

แผนที่ที่ ๑.๑ แสดงขอบเขตของพื้นที่ศึกษา

๒) พื้นที่โครงการ

การเลือกพื้นที่โครงการเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูย่านตลาดท่าเรือ จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา พิจารณา ดังนี้

ลักษณะทางการภาพที่มีบทบาทเป็นย่านการค้าอยู่ตรงกลางล้อมด้วยที่
พักอาศัย มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวของพื้นที่ได้ มีความเป็น
เนื้อเมืองและเป็นพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์ของชุมชนมีประวัติศาสตร์ความเป็นมา มี
องค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้เกิดกิจกรรม เป็นย่านการค้า ตลาดที่พักอาศัย
ท่าเรือ สถานีรถไฟ ศาสนสถานต่างๆ โดยมีขอบเขตพื้นที่โครงการดังนี้

ทิศเหนือ จรด บางโหนด อำเภอบ้านหม้อ จังหวัดสระบุรี เขต
แดนระหว่างพระนครศรีอยุธยา กับ สระบุรี

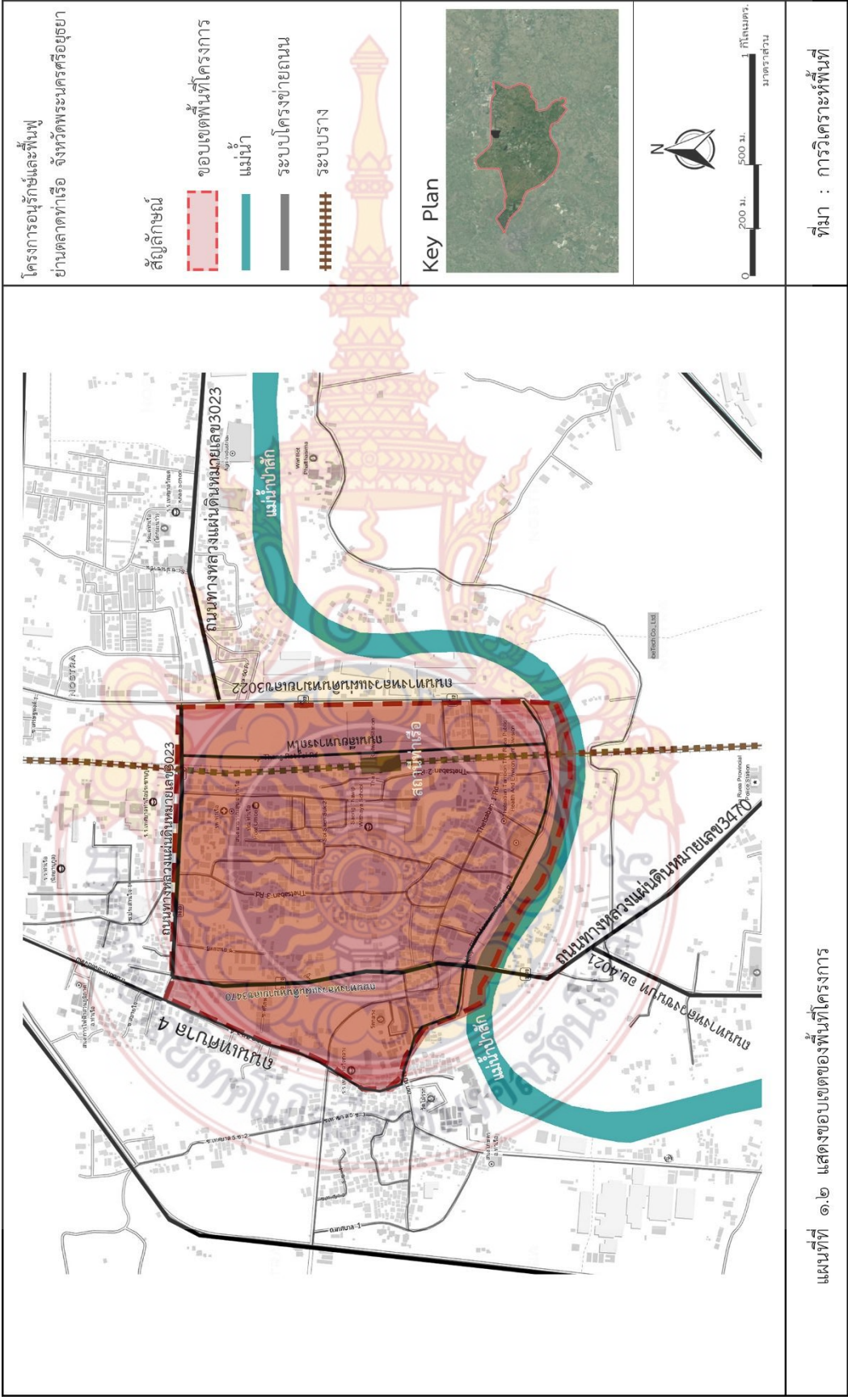
ทิศใต้ จรด แม่น้ำป่าสัก ตำบลท่าสนุก อำเภอท่าเรือ จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา

ทิศตะวันออก จรด ถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๐๒๒

ทิศตะวันตก จรด ถนนเทศบาล ๔ และถนนดอนกระสังข์ตั้งใหม่

พื้นที่โครงการมีครอบคลุมเนื้อที่ประมาณ ๐.๗๐ ตารางกิโลเมตร โดย
อยู่ในเขตครอบคลุมพื้นที่บริเวณเทศบาลตำบลท่าเรือโดยมีเนื้อที่โดยประมาณ
๓ ตารางกิโลเมตร

๑.๓.๒ ขอบเขตด้านเนื้อหา

- ๑) ศึกษาประวัติความเป็นมา ลักษณะทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของย่านตลาดท่าเรือ
- ๒) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี รวมทั้งกฎหมายข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่
- ๓) ศึกษาและวิเคราะห์ศักยภาพ บทบาท และปัญหา ของพื้นที่ ที่จะทำการออกแบบในด้านต่างๆ
- ๔) ศึกษารูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ เพื่อสร้างแนวคิดในการเก็บรักษาอัตลักษณ์ที่สำคัญไว้
- ๕) เสนอแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสมกับพื้นที่ และการพัฒนาใหม่ที่สามารถให้เข้ากับความเป็นย่านเดิมเพื่อรักษาเอกลักษณ์ของพื้นที่ไว้

๑.๔ ขั้นตอนและวิธีดำเนินการศึกษา

- ๑.๔.๑ การเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆของพื้นที่ เช่น ข้อมูลประวัติความเป็นมา สภาพทั่วไป ลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ ลักษณะด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมของพื้นที่ และรูปแบบข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของชุมชน
- ๑.๔.๒ การกำหนดขอบเขตพื้นที่ คือ กำหนดขอบเขตของโครงการ และ กำหนดขอบเขตของพื้นที่ศึกษา
- ๑.๔.๓ การลงสำรวจและศึกษาข้อมูลพื้นที่ ลักษณะทางกายภาพ ถ่ายภาพจากสถานที่จริง
- ๑.๔.๔ การวิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญในพื้นที่ เช่น วิเคราะห์ศักยภาพด้านต่างๆของพื้นที่ บทบาทปัจจุบันของพื้นที่ และวิเคราะห์ SWOT จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามของพื้นที่
- ๑.๔.๕ กำหนดนโยบายเพื่อสนับสนุนเป้าหมายวัตถุประสงค์ แนวทางปรับปรุงพัฒนาพื้นที่
- ๑.๔.๖ การคาดการณ์อนาคตเกี่ยวกับพื้นที่ ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม
- ๑.๔.๗ กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาพื้นที่
- ๑.๔.๘ กำหนดแนวความคิดในการออกแบบวางและจัดทำแผนผังปรับปรุงและพัฒนาชุมชนตลาดท่าเรือจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อการท่องเที่ยว

๑.๕ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ๑.๕.๑ สามารถเข้าใจถึงประวัติศาสตร์ความเป็นมา รูปแบบสถาปัตยกรรม วัฒนธรรม เอกลักษณ์และความสำคัญ คุณค่าของชุมชนท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ๑.๕.๒ ทำให้เกิดการส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวในชุมชน และมีการเปลี่ยนแปลงในด้าน กายภาพ เศรษฐกิจ และสังคมที่ดีขึ้น
- ๑.๕.๓ ทำให้เกิดลักษณะชุมชนที่เป็นเอกลักษณ์ที่สอดคล้องกับกิจกรรมและมีคุณค่าสำหรับพื้นที่ และเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

๑.๕.๔ สามารถเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ย่านตลาดท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้อย่างเหมาะสม และสามารถเชื่อมโยงกับพื้นที่โดยรอบได้

๑.๖ คำจำกัดความ

๑.๖.๑ ย่านตลาดท่าเรือ ลักษณะทางการภาพที่มีบทบาทเป็นย่านการค้า มีความเป็นพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์ของชุมชนมีประวัติศาสตร์ความเป็นมา พื้นที่โครงการมีครอบคลุมเนื้อที่ประมาณ ๐.๗๐ ตารางกิโลเมตร โดยอยู่ในเขตครอบคลุมพื้นที่บริเวณเทศบาลตำบลท่าเรือ

๑.๖.๒ อนุรักษ์ (Conservation) หมายถึง เป็นการสงวนรักษาส่วนใดส่วนหนึ่ง หรือทั้งหมดที่มีคุณค่าเพื่อการรักษาไว้ให้คงอยู่ เช่น ลักษณะชุมชนเก่าประวัติศาสตร์ อาคารสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่า กิจกรรม มรดกวัฒนธรรมในพื้นที่

๑.๖.๓ พื้นฟู (Rehabilitation) หมายถึง การปรับปรุงพื้นที่เสื่อมโทรมของเมืองให้ดีขึ้น ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม โดยมีลักษณะรูปแบบที่ครอบคลุม ถึงการพัฒนาและปรับปรุงสภาพชุมชนเดิมพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่ไม่คุ้มค่า

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย และกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องในเรื่องแนวทางในการอนุรักษ์และฟื้นฟูย่านตลาดท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษามาใช้เป็นพื้นฐานในการนำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่โครงการ รวมถึงวิเคราะห์อื่นๆ ต่อไปนี้ ซึ่งมีรายละเอียดแนวคิด ทฤษฎี และกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- ๒.๑ แนวคิดทฤษฎี IMAGE OF THE CITY ลักษณะทางจินตภาพเมือง
- ๒.๒ แนวคิดทฤษฎีภูมิทัศน์เมือง (การ์ดอน คัลเลน)
- ๒.๓ แนวคิดทฤษฎีการปรับปรุงฟื้นฟูเมือง (Urban Renewal)
- ๒.๔ แนวคิดทฤษฎี The New Urbanism
- ๒.๕ แนวคิดด้านการท่องเที่ยว
- ๒.๖ กรณีศึกษา
 - ๒.๖.๑ โครงการส่งเสริมย่านการค้า เมืองเก่า คาวาโกเอะ ประเทศญี่ปุ่น
 - ๒.๖.๒ โครงการปรับปรุงและอนุรักษ์อาคารย่านการค้าเก่า เมืองซาวาระ จ.ชิบะ ประเทศญี่ปุ่น

๒.๑ แนวคิดทฤษฎี IMAGE OF THE CITY ลักษณะทางจินตภาพเมือง

เป็นทฤษฎีของเควิน ลินซ์ สถาปนิกชาวอเมริกันนักวางผัง ได้ศึกษาองค์ประกอบของเมืองที่ได้จากการสังเกต ที่ประกอบด้วยเอกลักษณ์ Identity โครงสร้าง Structure และความหมาย Meaning ส่วนประกอบทั้งสามต่างมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด สิ่งต่างๆที่ก่อให้เกิดจินตภาพได้ชัดเจนต้องมีคุณสมบัติด้านเอกลักษณ์ และโครงสร้างอย่างชัดเจนปรากฏเป็นร่องรอยในความทรงจำแก่ผู้พบเห็น โดยเป็นมโนภาพของเมืองด้านความงามที่มีลักษณะเฉพาะอันชัดเจน แตกต่างไปจากเมืองอื่นอันชวนให้ระลึกถึงและจดจำได้ง่าย ซึ่งจะมีลักษณะแตกต่างกันออกไป ตามลักษณะทางกายภาพ เศรษฐกิจและสังคม รวมถึงผู้คนและกิจกรรมต่างๆได้ให้นิยาม ภูมิทัศน์เมือง ว่าเป็นการรวมองค์ประกอบในการรับรู้ของเมืองจากผู้พบเห็น ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก ๕ อย่าง คือ

๑) เส้นทาง (Path) ทางสัญจร เป็นช่องทางการเคลื่อนที่ใช้สัญจรไปมา เช่น ถนน ทางรถไฟ ทางด่วน ทางเท้า เป็นต้น เส้นทางเหล่านี้เป็นส่วนที่มีความสำคัญมากต่อการเดินทางของผู้คนในเมือง ในขณะที่ผู้คนเคลื่อนไหวผ่านเส้นทาง ผู้คนมีโอกาสได้เห็นส่วนต่างๆของเมืองตามเส้นทาง และเกิดความสัมพันธ์กับองค์ประกอบอื่นๆของเมือง

๒) เส้นขอบ (Edge) เส้นขอบ หรือ ขอบเขต เป็นองค์ประกอบที่มีลักษณะกำหนดขอบเขตของบริเวณที่ไม่ได้ใช้เป็นเส้นทางตามทัศนะของผู้สังเกต อาจปรากฏเป็นเส้นกั้นจากส่วนหนึ่งไปอีกส่วนหนึ่ง ที่เป็นแนวกันตามธรรมชาติ เช่น ชายฝั่งทะเล หรือ ริมฝั่งแม่น้ำ และแนวกันที่แสดงขอบเขตที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น กำแพงเมือง คูเมือง

๓) ย่าน (Districts) เป็นบริเวณพื้นที่ชุมชนที่มีขนาดของพื้นที่ตามลักษณะเฉพาะของชุมชน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของเมือง มีเอกลักษณ์ของบริเวณอันเกิดจากลักษณะเฉพาะร่วมกันของบริเวณที่ผู้สังเกตเข้าสู่ภายในเมืองได้ โดยแต่ละพื้นที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันตามโครงสร้างทางสังคม วิถีชีวิตของชุมชนจะแสดงลักษณะกิจกรรมของผู้คนที่ปรากฏเป็นย่านที่มีเอกลักษณ์ที่ต่างกันในเมือง

๔) จุดศูนย์รวม (Node) หรือ ชุมทาง มักเป็นจุดศูนย์กลางของเส้นทาง เช่น บริเวณสี่แยก หรือ ชุมทางสถานีขนส่งต่างๆ ชุมทางสถานีรถไฟใต้ดิน อาจเป็นสถานที่ซึ่งมีกิจกรรมหนาแน่นบริเวณจัตุรัสใจกลางเมือง จุดศูนย์รวมจึงเป็นจุดเด่นเฉพาะตัวของย่านในเมือง เกิดความสัมพันธ์กับเส้นทางต่างๆที่รวมกันเป็นชุมทางเมื่อมาถึงและเดินทางเชื่อมต่อไปยังที่อื่นๆ

๕) จุดสังเกต หรือ จุดหมายตา (Landmark) เป็นจุดอ้างอิง หรือ ภูมิสัญลักษณ์ที่ใช้เป็นจุดหมายตา แตกต่างจากชุมทาง ที่บุคคลไม่สามารถเข้าสู่ภายในจุดหมายตาได้ โดยทำหน้าที่เป็นสัญญาณชี้แนะสำหรับสภาพแวดล้อม เช่น ป้าย อาคารสำคัญๆ

นอกจากองค์ประกอบพื้นฐานทั้ง ๕ ที่ประกอบกันเข้าเป็นโครงสร้างของเมืองแล้ว ยังมีปัจจัยและองค์ประกอบย่อย ๆ อื่นอีกหลายประการซึ่งส่งผลให้เกิดลักษณะเฉพาะตัวของเมืองแต่ละเมืองออกไป ซึ่งปัจจัยหรือองค์ประกอบดังกล่าว ได้แก่ รูปทรงของที่ดินหรือสภาพภูมิประเทศ (Landform) ที่พรรณธรรมชาติ (Natural Verdure) ภูมิอากาศ (Climate) นอกจากนี้ยังรวมถึงรูปร่าง ขนาดและความหนาแน่นของเมือง (Shape, Size and Density) ลักษณะเนื้อเมือง (Texture) พื้นที่เว้นว่างในเมืองและพื้นที่เปิดโล่ง (Urban Space and Open Spaces) มุมมองและเส้นขอบฟ้า (Visual and Skyline) ของเมือง

๒.๒ แนวคิดทฤษฎีภูมิทัศน์เมือง

กอร์ดอน คัลเลน (Gordon Cullen, ๑๙๖๑, p.๘) สถาปนิกผู้ศึกษาภูมิทัศน์เมือง ได้ให้ความหมายภูมิทัศน์เมืองว่า สิ่งแวดล้อมตามเส้นทาง และพื้นที่นอกอาคารที่สามารถมองเห็นและรับรู้ได้ในเมือง ไม่ว่าจะป็นลักษณะหรือรูปทรงที่โอบล้อมจุดที่เรายืนอยู่ โดยจะมีการเปลี่ยนแปลงการรับรู้ภูมิทัศน์เมืองจากการเคลื่อนที่จากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งภายในเมือง หรือศิลปะการสร้างเมืองที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้สายสัมพันธ์ทางสายตาของมนุษย์กับสภาพแวดล้อมภายในเมืองที่เน้นการรับรู้สภาพแวดล้อมโดยการมองเห็น และการสร้างสรรค์สภาพแวดล้อมที่ตอบรับและสอดคล้องกับการรับรู้ของผู้คนโดยผ่านทาง การจัดวางองค์ประกอบทางกายภาพในสภาพแวดล้อมของเมืองเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมในเมือง และในบางครั้งจุดสังเกตหรือจุดศูนย์รวมก็รวมอยู่ในที่เดียวกัน

หลักการทั่วไปสำหรับการสร้างเมืองให้มีเอกลักษณ์เพื่อให้จดจำได้นั้นการใช้เส้นสายเรขาคณิตอย่างเดียวนั้นไม่พอ แต่จะต้องออกแบบให้

- ๑) เข้ากับที่ตั้งและสอดคล้องกับภูมิประเทศอย่างแนบแน่น
- ๒) เกิดศูนย์กลางของเมืองที่เน้นความสำคัญด้วยขนาดกิจกรรม
- ๓) ที่พักอาศัยแต่ละประเภท แต่ละกลุ่ม มีลักษณะของกลุ่ม
- ๔) ย่านต่างๆ มีขอบเขตเด่นชัด ไม่กระจายปะปนกันจนแยกไม่ออก
- ๕) ใช้ภูมิสัญลักษณ์ในแต่ละย่านเป็นตัวเชื่อมโยงโครงข่ายของเมือง

๖) เนรมิตภาพอันติดตาตรึงใจแก่ผู้คนที่ผ่านจากสถานที่หนึ่งไปยังสถานที่หนึ่ง ไล่เรียงไปจนถึงจุดสิ้นสุด โดยการปรับระดับและภูมิประเทศ การปลูกต้นไม้เสริมบรรยากาศ ตลอดจนการสร้างพื้นที่สาธารณะซึ่งให้ความรู้สึกถูกปิดล้อม และความรู้สึกเป็นสถานที่พิเศษ

๒.๓ แนวคิดทฤษฎีการปรับปรุงฟื้นฟูเมือง (Urban Renewal)

การฟื้นฟูเมือง หมายถึง การพัฒนา และปรับปรุงพื้นที่เสื่อมโทรมของเมืองให้ดีขึ้น ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม โดยมีลักษณะรูปแบบที่ครอบคลุม ถึงการพัฒนาและปรับปรุง สภาพชุมชนเดิม และการพัฒนาพื้นที่ว่างเปล่า เพื่อเป็นการแก้ปัญหาสภาพชุมชนเมือง ตลอดจนอนุรักษ์สิ่งที่มีคุณค่าไว้ เพื่อให้คนในชุมชนเมืองมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยการปรับปรุงนั้นไม่จำเป็นต้องทำทั้งเมือง อาจจะทำเฉพาะบริเวณที่มีความเหมาะสม เช่น บริเวณที่เสื่อมโทรมที่จำเป็นต้องการปรับปรุงให้ดีขึ้น หรือพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่ไม่คุ้มค่าในแง่เศรษฐกิจ แต่การฟื้นฟูนั้น หากคำนึงเพียงผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจประการเดียวอาจก่อให้เกิดปัญหาได้ ในแต่ละบริเวณที่จะทำการฟื้นฟู ควรมีการศึกษาให้ชัดเจน ว่าพื้นที่บริเวณใดควรสงวนรักษาไว้มากน้อยเพียงใด และควรจัดลำดับความสำคัญของโบราณสถาน เพื่อจะได้สามารถอนุรักษ์สิ่งที่มีคุณค่าไว้ในระดับที่เหมาะสม ในขณะที่เดียวกันก็สามารถพัฒนาให้คุ้มค่าในเชิงเศรษฐกิจด้วย ในที่นี้ได้ทำการศึกษากการแบ่งการฟื้นฟูเมือง ออกเป็น ๒ แบบ (กระทรวงมหาดไทย,กรมโยธาธิการและผังเมือง,๒๕๔๐:๑๗๗) คือ การปรับปรุงในเชิงการพัฒนา และการปรับปรุงในเชิงอนุรักษ์ โดยรูปแบบและลักษณะแนวทางในการปรับปรุงฟื้นฟูเมือง สามารถดำเนินการได้ใน ๔ ลักษณะดังต่อไปนี้

๑) การรื้อสร้างขึ้นใหม่ (Redevelopment) คือ การปรับปรุงพื้นที่ บริเวณใดบริเวณหนึ่งที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินที่ไม่คุ้มค่าทางเศรษฐกิจ เป็นวิธีการหนึ่งในการพัฒนาเมืองที่เกิดความเสื่อมโทรมให้มีลักษณะทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่ดีขึ้น โดยมากจะใช้วิธีนี้กับพื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ด้วยวิธีการรื้อย้ายส่วนที่ชำรุดทรุดโทรมและแทนที่ด้วยสิ่งใหม่ ซึ่งการพัฒนาด้วยวิธีนี้ อาจไม่เหลือสภาพเดิมของชุมชน

๒) การบูรณะปรับปรุง (Rehabilitation) จะเป็นการพัฒนาทางด้านกายภาพ โดยพัฒนาจากโครงสร้างที่มีอยู่เดิม หรือซ่อมแซมส่วนที่ชำรุดบางส่วนมากกว่าการรื้อย้ายโดยมากมักใช้กับพื้นที่ที่มีความสำคัญหรือมีคุณค่า ซึ่งมันจะรวมไปถึงการลดความหนาแน่นของประชากร การรื้อย้ายสลับปรับปรุงอาคารที่เสื่อมโทรม การพัฒนาสาธารณูปโภคสาธารณูปการ การจัดหาที่จอดรถ หรือบริการสาธารณะอื่น ๆ รวมทั้งการสร้างงานให้แก่เจ้าของที่ดิน หรือเจ้าของร้านค้าในพื้นที่อีกด้วย การปรับปรุงพื้นที่ในลักษณะนี้จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก และคงสภาพเดิมไว้เป็นส่วนใหญ่ เช่น การปรับปรุงชุมชนแออัด เป็นต้น

๓) การอนุรักษ์สิ่งที่มีคุณค่าไว้ (Conservation) เป็นการสงวนรักษาส่วนใดส่วนหนึ่ง หรือทั้งหมดที่มีคุณค่าเพื่อการรักษาไว้ให้คงอยู่

๔) การพัฒนาพื้นที่ว่างเปล่า (Rearrangement) หมายถึงการพัฒนาในพื้นที่บริเวณใดบริเวณหนึ่งที่ไม่มีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่บริเวณนั้น ให้มีสภาพดีขึ้น และมีการใช้ประโยชน์ในพื้นที่อย่างคุ้มค่า

๒.๔ แนวคิดทฤษฎี The New Urbanism

เป็นกระแสความเคลื่อนไหวหนึ่งในปัจจุบันในด้านการออกแบบชุมชนเมืองที่มาจาก ความต้องการแก้ปัญหาของเมืองทางกายภาพ ที่เกิดการขยายตัวอย่างขาดระเบียบ โดยมีความเชื่อในรูปแบบในแนวความคิดชุมชนย่อย (Neighborhoods) ที่จะทำให้ชุมชนมีความน่าอยู่และสภาพแวดล้อมที่ดีขึ้นโดยหลักการที่สำคัญของแนวคิด New Urbanism คือการวางแผนและออกแบบชุมชนที่ให้ความสำคัญกับส่วนรวมมากกว่าส่วนตัว ดังนั้นการออกแบบจะต้องคำนึงถึงการใช้ประโยชน์ที่ดินและความหนาแน่นที่สัมพันธ์กับเส้นทางคมนาคม ระบบทางเดินเท้า ทางจักรยานและการให้ความสำคัญกับพื้นที่สาธารณะ ตลอดจนการสร้างความปลอดภัยในกิจกรรมชุมชน โดยในการออกแบบอาจจะควบคุมตั้งแต่อาคารไปจนถึงการพัฒนา ผังแม่บทโครงการซึ่งสามารถสรุปเป็นแนวทางที่สำคัญได้ดังนี้

๑) การเดินทางถึงกันได้ (Walking ability) การให้ความสำคัญกับทางเดินเท้า โดยในแต่ละจุดที่มีความสัมพันธ์กันควรจะเดินถึงกันได้ภายในสิบนาที เช่น จากบ้านไปสู่ที่ทำงานหรือส่วนบริการชุมชน เป็นต้น

๒) การเชื่อมโยงต่อและระบบถนน (Connectivity and Street System) ภายในชุมชนแต่ละส่วนจะต้องสามารถเชื่อมต่อกันได้ทั้งหมดเป็นโครงข่ายด้วยถนนและทางเดินเท้า ไม่มีถนนปลายตันหรือลวดมาขวางกั้น และจำกัดความเร็วบนถนนที่ไม่กว้าง มีต้นไม้ริมทางตลอด เพื่อให้ร่มเงาสำหรับการเดินเท้าและจักรยาน

๓) การผสมผสานของการใช้งาน (Mixed Use) เป็นการจัดให้มีกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น ร้านค้า สำนักงาน หรือที่พักอาศัยภายในบริเวณเดียวกันเพื่อเข้าถึงได้ง่าย

๔) ความหลากหลายของประเภทที่อยู่อาศัย (Mixed Housing) มีความหลากหลายของประเภทที่อยู่อาศัยเพื่อเป็นทางเลือกของผู้อยู่อาศัยทั้งด้านรูปแบบและราคา

๕) การเพิ่มความหนาแน่น (Increased Density) เพื่อเพิ่มความคุ้มค่าในการใช้ที่ดินโดยจัดให้มีร้านค้า ที่อยู่อาศัยและบริการต่างๆเพิ่มมากขึ้นโดยอยู่ใกล้กันและสามารถติดต่อกันโดยทางเท้าได้

๖) ศูนย์กลางของชุมชน (Neighborhood Center) ตำแหน่งที่ตั้งของอาคารที่เป็นศูนย์กลางของชุมชนควรอยู่ในบริเวณที่สังเกตเห็นได้ง่ายโดยมีสถานที่ให้คนในสังคมได้พบปะสังสรรค์ทางด้านศิลปะ วัฒนธรรม ศาสนา และ เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ

๗) คุณภาพของงานออกแบบสถาปัตยกรรมและชุมชน (Quality Architecture & Urban Design) ให้คำนึงถึงความสวยงาม สุนทรียภาพและความสะอาดสวยงามในการใช้สอยรวมทั้งคำนึงถึงสัดส่วนอาคาร การเลือกใช้วัสดุ และการสร้างความกลมกลืนกับสภาพแวดล้อม

๘) โครงสร้างลักษณะชุมชนเดิม (Traditional Neighborhood Concept) มีขนาดกระชับและยังคงรูปแบบของ Neighborhood Concept คือการมีศูนย์กลางชุมชนและขอบเขตของชุมชนความยั่งยืน (Sustainability) ชุมชนควรมีการจัดตั้งองค์กรขึ้นเองเพื่อดูแลสภาพความเป็นอยู่บำรุงรักษา ป้องกันความปลอดภัยในชุมชนตนเอง ตลอดจนเตรียมการรองรับการขยายตัวของชุมชนในอนาคต รวมทั้งลดผลกระทบที่มีต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการพัฒนาใช้พลังงานให้น้อยลง และใช้สิ่งทีผลิตในชุมชนมากขึ้น

๒.๕ แนวคิดด้านการท่องเที่ยว

ความหมายและความสำคัญของการท่องเที่ยว คือการเดินทางออกจากที่พักเป็นการชั่วคราว เพื่อพักผ่อนหย่อนใจเยี่ยมญาติหรือวัตถุประสงค์อื่นใดที่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลินและผ่อนคลายความเครียดในยามว่างหรือเมื่อเวลาที่ต้องการจะพักผ่อนซึ่งอาจเป็นการท่องเที่ยวที่ให้ความรู้และประสบการณ์จากการเดินทางท่องเที่ยวอีกด้วย (ไพฑูริย์และวิลาสวงศ์พงศะบุตร, ๒๕๓๖; นิคมจารุภรณ์, ๒๕๓๖ ; ส่งศรีวงษ์เวช, ๒๕๔๕ ; ภูสวัสดิ์สุขเสียง, ๒๕๔๕)

องค์ประกอบของการท่องเที่ยว

๑) สิ่งดึงดูดใจ (Attraction) เช่นความสวยงามตามธรรมชาติศิลปวัฒนธรรมโบราณสถาน อันเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญที่สุดของทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ต้องมีสิ่งดึงดูดใจอย่างใดอย่างหนึ่งในการที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางไปเยี่ยมเยือนถ้าไม่มีสิ่งดึงดูดใจแล้วนักท่องเที่ยวก็ไม่มีแรงจูงใจมาสถานที่นั้น

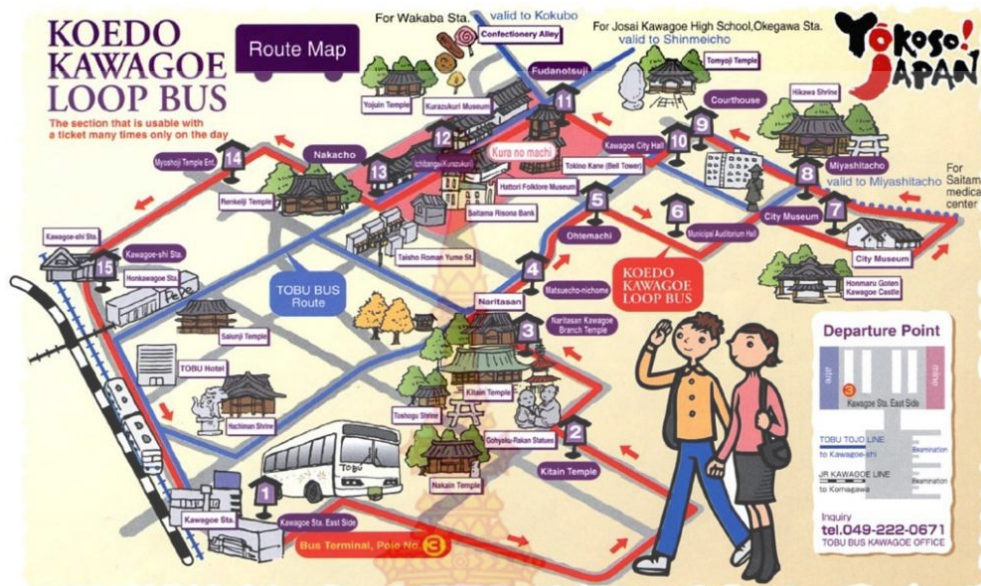
๒) สิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) หมายถึงสิ่งที่จะบริการนักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวให้เกิดความประทับใจและสะดวกสบายและอยากมาท่องเที่ยวอีกพักอยู่นานขึ้น เช่นที่พัก ร้านอาหาร การขนส่ง การไฟฟ้า น้ำประปา ที่จำหน่ายของที่ระลึกและบริการนำเที่ยว เป็นต้น

๓) การเข้าถึงพื้นที่ (Accessibility) หมายถึง การคมนาคมการเข้าถึงการท่องเที่ยวที่ต้องมีเส้นทางหรือโครงข่ายคมนาคมที่สามารถเข้าถึงพื้นที่นั้น ตลอดจนสามารถติดต่อเชื่อมโยงกันระหว่างแหล่งท่องเที่ยวกับบริเวณใกล้เคียงจะเห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถเข้าถึงได้โดยมีปัจจัยการคมนาคมที่สะดวกก็จะมีนักท่องเที่ยวนิยมเข้าไปท่องเที่ยวมาก แต่ถ้าแหล่งท่องเที่ยวอยู่ไกลและไม่มี การคมนาคมเข้าถึงได้สะดวกเพียงพอก็จะทำให้แหล่งท่องเที่ยววันนั้นลดความสำคัญลง

๒.๖ กรณีศึกษา

๒.๖.๑ โครงการส่งเสริมย่านการค้า เมืองเก่า คาวาโกเอะ ประเทศญี่ปุ่น

เมืองเก่าที่ได้ขึ้นชื่อว่าเป็นเมืองเกียวโตน้อย หรือ Koedo ตั้งอยู่ในจังหวัดไซตามะ ห่างจากกรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น เพียง ๓๐ นาที เมืองคาวาโกเอะที่ถูกสร้างขึ้นมาตั้งแต่ปี ค.ศ ๘๓๐ เมืองคาวาโกเอะมีเสน่ห์แบบโบราณที่ยังคงสภาพให้เห็นจนถึงทุกวันนี้ อดีตหัวเมืองสำคัญในสมัยเอโดะ อาคารบ้านเรือนแบบดั้งเดิมพร้อมแสดงให้เห็นถึงวิถีการใช้ชีวิตของชาวญี่ปุ่นใน สมัยที่ข้าวเป็นสมบัติอันล้ำค่าของชาวญี่ปุ่น เมืองคาวาโกเอะมีสถานที่ท่องเที่ยวเด่นๆให้ชมหลาย แห่งไม่ว่าจะเป็นถนนการค้าในสมัยโบราณรวมไปถึงหอรบั้งประจำเมืองและศาลเจ้าเก่า หอรบั้งนี้ เป็นสถาปัตยกรรมที่ถูกสร้างขึ้นมาตั้งแต่ในสมัยเอโดะ โดยสร้างขึ้นมาเพื่อใช้ตีบอกเวลาในสมัยอดีต และในช่วงปี ค.ศ ๑๘๙๓ หอรบั้งนี้ถือเป็นสัญลักษณ์และจุดเด่นของเมืองคาวาโกเอะ จัดเป็นโซน ย่านการค้าโบราณ Kurazukuri Street ตลอดสองข้างขนานตามแนวถนน Kurazukuri เป็นอาคาร รูปแบบในสมัยเอโดะ บ้านเมืองของคนญี่ปุ่นสมัยนั้นสร้างด้วยไม้เป็นส่วนใหญ่ เป็นการอนุรักษ์อาคารเก่าให้ยังคงอยู่ และมีการเพิ่มเติม ดัดแปลงบางส่วนให้เป็นร้านค้าเพื่อการท่องเที่ยว การผสมผสาน รูปแบบการใช้ชีวิตอันเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ เกิดกิจกรรมต่างๆและพื้นที่ต่อเนื่องใช้เส้นทางเดินเท้า เชื่อมต่อกับตัวสถานีรถไฟคาวาโกเอะ

ภาพที่ ๒.๑ แผนที่แสดงเส้นทางรถเดินทางภายในคาวาโกเอะ
ที่มา : <https://www.google.co.th/search?q/> ,สืบค้นวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ภาพที่ ๒.๒ แผนที่แสดงโซนย่านการค้าโบราณ Kurazukuri Street
ที่มา : <https://kirarista.com/๒๐๑๔/๑๒/๐๖/kawagoe/> ,สืบค้นวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐

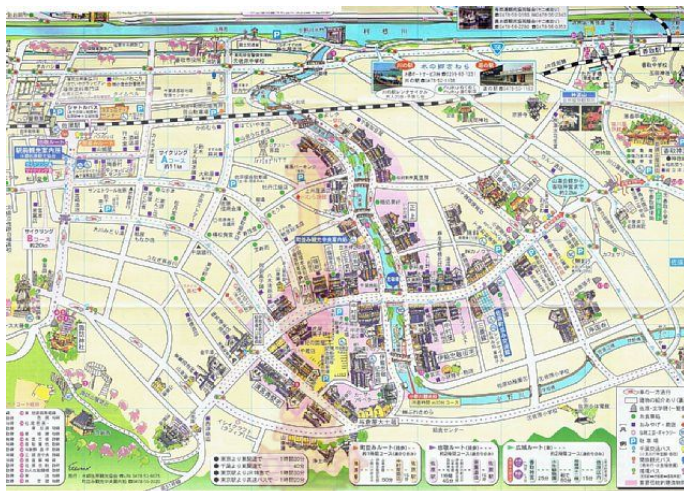

ภาพที่ ๒.๓ ลักษณะทางกายภาพภายในย่านคาวาโกเอะ

ที่มา : <https://chillchilljapan.com/๑-day-trip-in-kawagoe/> ,สืบค้นวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๒.๖.๒ โครงการปรับปรุงและอนุรักษ์อาคารย่านการค้าเก่า เมืองซาวาระ ประเทศญี่ปุ่น

ย่านการค้าเก่าเมืองซาวาระ ตั้งอยู่ที่ จ.ชิบะ ประเทศญี่ปุ่น ตั้งอยู่ห่างจากสนามบินนานาชาตินาริตะประมาณ ๒๐ กิโลเมตร เป็นเมืองเล็กๆตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของเมืองนาริตะ ซึ่งเคยเป็นศูนย์กลางการขนส่งข้าวในช่วงสมัยเอโดะ(๑๖๐๓-๑๘๖๗) เนื่องจากเมืองแห่งนี้ตั้งอยู่ตรงกลางระหว่างคลอง มีชื่อเรียกว่าเอโดะน้อย "Little Edo" ได้รับการรักษาและบูรณะที่อยู่อาศัยแบบดั้งเดิม ร้านค้าต่างๆ และคลังสินค้าจากสมัยเอโดะไว้เป็นอย่างดี การอนุรักษ์อาคารเก่าให้ยังคงอยู่ และมีการเพิ่มเติม ดัดแปลงบางส่วนให้เป็นร้านค้าเพื่อการท่องเที่ยว เป็นพื้นที่การขนถ่ายสินค้าทางแม่น้ำโอะโนะซึ่งสินค้าเด่นของถิ่นนี้ก็คือโชยุ มิโสะ น้ำมันงา เหล้าสาเก เมืองซาวาระครั้งรุ่งเรือง การเดินทางทางน้ำถือเป็นกิจกรรมคมนาคมหลัก ปัจจุบัน ผู้คนในที่นี่มีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมต่างๆ ยังได้สร้างอัตลักษณ์และตัวตนขึ้นมาด้วยเช่นกัน ตึกรามและสิ่งต่างๆสองข้างแม่น้ำโอะโนะภาวะ และถนนคาโทริ สะท้อนให้เห็นถึงความรุ่งเรืองของเมืองนี้ในอดีต และยังเป็นที่ยังดึงดูดให้นักท่องเที่ยวต่างชาติมาเยี่ยมชมมากมาย ในปี ๑๙๙๖ เมืองซาวาระเป็นเมืองแรกในเขตตะวันออกที่ได้รับการยกย่องเป็นเมืองอุดมด้วยตึกรามโบราณควรค่าแก่การอนุรักษ์ อีกทั้งยังได้รับการแนะนำโดย Green Michelin Guide Japan อันโด่งดังในปี ๒๐๑๕ โดยการนั่งเรือชมเมืองเป็นที่นิยมอย่างยิ่งในหมู่นักท่องเที่ยว ลักษณะเฉพาะของเขตอนุรักษ์อาคารแบบดั้งเดิมที่สำคัญในซาวาระคือ ภูมิทัศน์ของเมืองที่สะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาตั้งแต่ปลายยุคเอโดะ (๑๖๐๓-๑๘๖๗) จนถึงต้นยุคโชวะ (๑๙๒๖-๑๙๘๙) และอาคารเก่าแก่มากมายที่เหลืออยู่ยังคงมีผู้คนเข้ามาสืบทอดธุรกิจของครอบครัวต่อจากรุ่นก่อนๆ เพราะว่าคุณลักษณะพิเศษต่างๆ เหล่านี้ ทัศนียภาพของซาวาระจึงได้รับการยกย่องให้เป็น "ภูมิทัศน์สำหรับที่อยู่อาศัย"

ภาพที่ ๒.๔ แผนที่ย่านการค้าเก่าเมืองซาวาระ

ที่มา : <http://www.kakae.sakura.ne.jp/machinami/sawara.html/>, สืบค้นวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ภาพที่ ๒.๕ แผนที่แสดงเส้นทางการเดินเที่ยวชมอาคารเก่าในเมืองซาวาระ

ที่มา : http://www.sawara-cci.or.jp/japanese/dennkenn_frame.html/, สืบค้นวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ภาพที่ ๒.๖ แสดงลักษณะทางกายภาพของเมืองซาวาระ

ที่มา : http://www.suigo-sawara.ne.jp/abroad_ta_top.html/ , สืบค้นวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐

สรุปบทที่ ๒

โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูย่านตลาดท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในการศึกษาพื้นที่มีลักษณะเป็นย่านการค้าเก่าที่สำคัญสำหรับพื้นที่ และอยู่ใกล้ริมแม่น้ำป่าสัก เป็นจุดท่าเรือเก่า ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมุ่งเน้นสภาพของพื้นที่ ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยใช้ ๑. แนวความคิดทฤษฎีลักษณะทางจินตภาพเมือง เควิน ลินซ์ ใช้เป็นแนวทางที่ได้จากการสังเกต ใช้ในการสร้างจิตภาพและสภาพแวดล้อม ให้กับพื้นที่ ออกแบบให้เป็นย่านชุมชน โครงสร้างที่ชัดเจน และเอกลักษณ์ที่ชัดเจนให้กับพื้นที่มากขึ้น ๒. แนวคิดทฤษฎีภูมิทัศน์เมือง (การ์ดอน คัลเลน) ใช้เป็นแนวทางในการจัดวางองค์ประกอบทางกายภาพในสภาพแวดล้อมของเมืองเป็นศูนย์กลางของกิจกรรมในเมือง และในบางครั้งจุดสังเกตหรือจุดศูนย์รวมก็รวมอยู่ในที่เดียวกัน ๓. ทฤษฎีปรับปรุงฟื้นฟูเมือง เพื่อเปลี่ยนแปลงแก้ไขพื้นที่ที่มีความเสื่อมโทรมและไม่เหมาะกับการใช้งานในปัจจุบันให้สามารถตอบสนองการใช้งานของเมืองในปัจจุบันได้ เช่น การปรับปรุงถนน ย่านอาคารพักอาศัยที่ทรุดโทรม ย่านการค้าเสื่อมโทรม และการปรับปรุงพื้นที่รกร้างไม่มีการใช้ประโยชน์ให้เป็นสวนสาธารณะหรืออื่นๆ เสริมสร้างเศรษฐกิจของเมือง เป็นรูปแบบการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ ตลอดจนอนุรักษ์สิ่งที่มีคุณค่าไว้ ๔. แนวคิดทฤษฎี The New Urbanism สามารถนำแนวความคิดดังกล่าวมาเป็นหลักในการคำนึงถึงการใช้ประโยชน์ที่ดินและความหนาแน่นที่สัมพันธ์กับเส้นทางคมนาคม ระบบทางเดินเท้า ทางจักรยานและการให้ความสำคัญกับพื้นที่สาธารณะ ตลอดจนการสร้างความหลากหลายในกิจกรรมชุมชน โดยในการออกแบบอาจจะควบคุมตั้งแต่อาคารไปจนถึงการพัฒนาตลอดจนเตรียมการรองรับการขยายตัวของเมืองในอนาคต ๕. แนวคิดด้านการท่องเที่ยว ศึกษาเป็นแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องในการสร้างสิ่งดึงดูด สิ่งอำนวยความสะดวก และการเข้าถึงพื้นที่

กรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องเพื่อศึกษามาเป็นพื้นฐานในการนำมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่โครงการ คือ ๑. โครงการส่งเสริมย่านการค้า เมืองเก่า คาชาโกะ ประเทศญี่ปุ่น เป็นแนวทางเพื่อการนำเอกลักษณ์และสัญลักษณ์ สิ่งที่มีคุณค่าและประวัติศาสตร์สำหรับพื้นที่ ดึงมาเป็นจุดเด่น หรือ Landmark สำหรับพื้นที่ มีการจัดพื้นที่แบ่งเป็นโซนการค้าเก่า การนำสินค้าประจำถิ่นมาเป็นจุดเด่นในการขาย และมีการผสมผสานรูปแบบการใช้ชีวิตอันเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ ทำให้เกิดกิจกรรมต่างๆ และมีการเชื่อมโยงพื้นที่ต่อเนื่องสามารถใช้เส้นทางเดินเท้าเชื่อมต่อกับตัวสถานีรถไฟ ๒. โครงการปรับปรุงและอนุรักษ์อาคารย่านการค้าเก่า เมืองซาวาระ จ.ชิบะ ประเทศญี่ปุ่น ใช้เป็นแนวในการรักษาและบูรณะที่อยู่อาศัยแบบดั้งเดิม ร้านค้าต่างๆ ในอดีตการอนุรักษ์อาคารเก่าให้ยังคงอยู่ และมีการเพิ่มเติม ดัดแปลงบางส่วนให้เป็นร้านค้าเพื่อการท่องเที่ยว อาคารบ้านเรือนแบบดั้งเดิมพร้อมแสดงให้เห็นถึงวิถีการใช้ชีวิตคนในอดีต รวมถึงภูมิทัศน์ของพื้นที่ สะท้อนให้เห็นการเปลี่ยนแปลงแต่ละช่วงยุคสมัยของพื้นที่

บทที่ ๓ การศึกษาที่ตั้งและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ พื้นที่ศึกษา

๓.๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพ

๓.๑.๑.๑ ลักษณะที่ตั้งและภูมิประเทศ

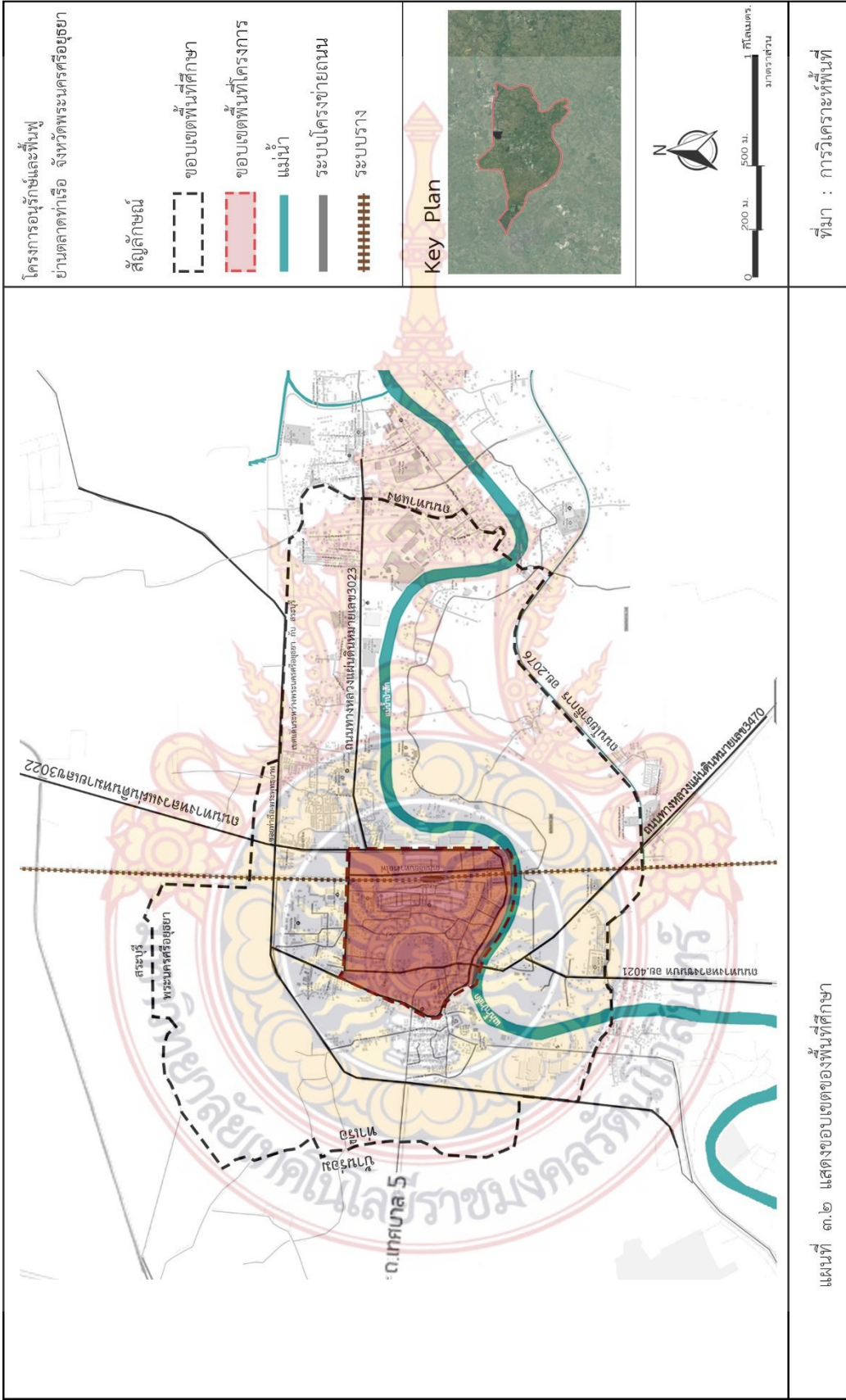
กำหนดพื้นที่ศึกษาโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูย่านตลาดท่าเรือ ตั้งอยู่ที่ตำบลท่าเรือ อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัด อยู่ในเขตรอบคลุมพื้นที่บริเวณเทศบาลตำบลท่าเรือ และตำบลจำปาบางส่วน มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลบางโหนด อำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี
- ทิศใต้ ติดต่อกับ แม่น้ำป่าสัก ตำบลท่าเจ้าสนุก อำเภอท่าเรือ
- ทิศตะวันออกเฉียง ติดต่อกับ ตำบลท่าหลวง อำเภอท่าเรือ
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลบ้านร่อม อำเภอท่าเรือ

ลักษณะภูมิประเทศของพื้นที่ศึกษา เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำและลำคลอง จึงเหมาะสำหรับการทำนาและเพาะปลูก มีแม่น้ำป่าสักไหลผ่าน จึงทำให้เกิดมีลักษณะเด่นที่สำคัญ คือ มีโครงข่ายการคมนาคมทางน้ำ ทำให้พื้นที่มีความอุดมสมบูรณ์ของดินค่อนข้างสูง ระบบชลประทานครอบคลุมทั้งพื้นที่ อีกทั้งยังเป็นพื้นที่แหล่งอารยธรรมเก่าแก่ ทำให้มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่โดดเด่น

แผนที่ ๓.๑ แสดงลักษณะที่ตั้งและภูมิประเทศ โครงการปรับปรุงและพัฒนาย่านตลาดท่าเรือ
ที่มา : การวิเคราะห์พื้นที่ของผู้ศึกษา

๓.๑.๑.๒ ระบบโครงข่ายคมนาคม

เนื่องจากสภาพทางภูมิศาสตร์ของอำเภอท่าเรือจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นั้นมีอาณาเขตติดต่อระหว่างเขตแดนระหว่างจังหวัดพระนครศรีอยุธยา กับ จังหวัดสระบุรี ทำให้มีระบบการคมนาคมที่หลากหลายทั้ง รถ ราง เรือ มีรายละเอียดดังนี้

๑) โครงข่ายระบบถนน

(๑) ถนนสายหลัก ได้แก่

- ทางหลวงแผ่นดิน ๓๐๒๒ เป็นถนนสายหลักที่มีรถยนต์ ผ่านจากพื้นที่โครงการไปบรรจบกับซอย ท่าเรือ-พระพุทธรบาทต่อไปยังจังหวัดสระบุรี ใช้เป็นเส้นทางสัญจรระหว่างจังหวัด มีขนาดเขตทาง ๒๐ เมตร มีระยะทางรวม ๑๙.๓๗ กิโลเมตร
- ทางหลวงแผ่นดิน ๓๐๗๐ ศาลาลอย มีระยะเริ่มจากสะพานมนตรีพงษ์พาณิชย์ ท่าเรือ ใช้เป็นเส้นทางเพื่อไปยังอำเภอภาชี เส้นทางไปบรรจบยังถนนสุวรรณศร มีขนาดเขตทาง ๑๖ เมตร มีระยะทางรวม ๑๕.๔๗ กิโลเมตร
- ทางหลวงแผ่นดิน ๓๐๒๓ (ถนนท่าเรือ-ท่าลาน) มีระยะเริ่มจากสะพานมนตรี พงษ์พาณิชย์ ท่าเรือ ตัดผ่านเข้าสู่พื้นที่โครงการไปบรรจบกับถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๐๔๘ เพื่อต่อไปยังอำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี มีขนาดเขตทาง ๑๖ เมตร มีระยะทางรวม ๖.๖๒ กิโลเมตร

รูปภาพที่ ๓.๑ ทางหลวงแผ่นดิน ๓๐๒๒
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

รูปภาพที่ ๓.๒ ทางหลวงแผ่นดิน ๓๐๒๓
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

(๒) ถนนสายรอง ได้แก่

- ทางหลวงชนบท อย.๔๐๒๑ มีรถสัญจรไม่มาก เป็นถนนที่เชื่อมต่อกับถนนสายหลัก ถนนทางหลวงแผ่นดิน ๓๐๗๐ ศาลาลอย ใช้เป็นเส้นทางเพื่อไปยังอำเภอนครหลวง ถนนกว้าง ๒ ช่องจราจร มีขนาดเขตทาง ๑๐ เมตร มีระยะทางรวม ๔.๔๑ กิโลเมตร
- ถนนเทศบาล ๔ เป็นถนนที่เชื่อมต่อกับถนนสายหลัก ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๐๒๓ (ถนนท่าเรือ-ท่าลาน) เป็นเส้นทางระยะสั้นโดยไปบรรจบกับถนนดอนกระสังข์ตั้งใหม่ ถนนกว้าง ๒ ช่องจราจร มีขนาดเขตทาง ๘ เมตร มีระยะทางรวมประมาณ ๑ กิโลเมตร

• ถนนเทศบาล ๕ เป็นถนนที่เชื่อมต่อกับถนนถนนเทศบาล เป็นเส้นทางระยะสั้นโดยไปบรรจบกับถนนท่าเรือ-บ้านร่อม ใช้เป็นเส้นทางเพื่อไปยังตำบลบ้านร่อม อำเภอท่าเรือถนนกว้าง ๒ ช่องจราจร มีขนาดเขตทาง ๖ เมตร มีระยะทางรวมประมาณ ๗๐๐ เมตร

รูปภาพที่ ๓.๓ ถนนเทศบาล ๔
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

รูปภาพที่ ๓.๔ ทางหลวงชนบท อย.๔๐๒๑
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

(๓) ถนนสายย่อย ได้แก่

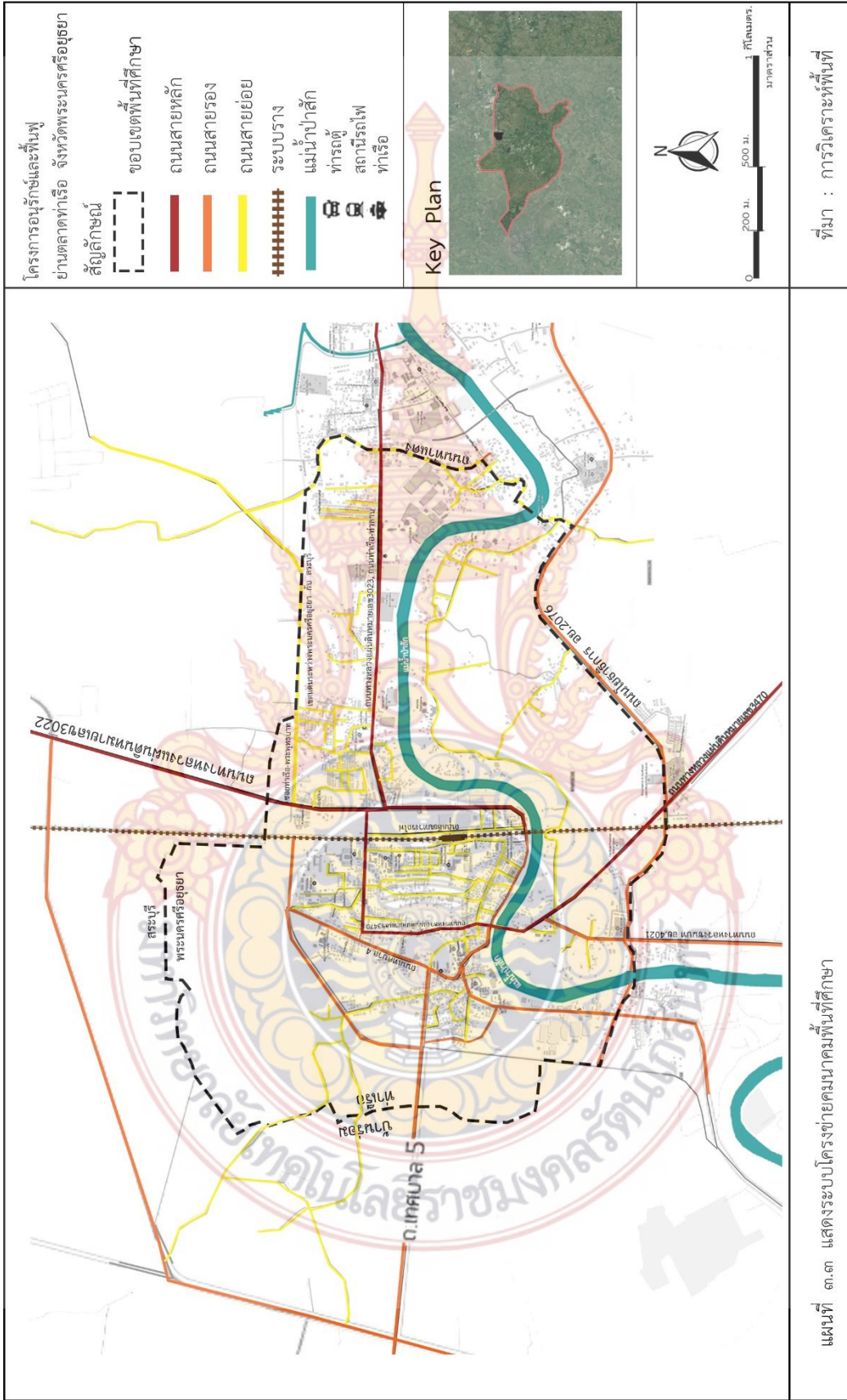
• ตรอกและซอยย่อยต่างๆ ที่สามารถเข้าถึงพื้นที่ เช่น ซอยเทศบาล ๑ , ซอยเทศบาล ๒ , ซอยเทศบาล ๓ , ซอยแสนสุข , ถนนเลียบบทางรถไฟ , ซอยท่าเรือพระพุทธรบาท โดยที่มีความกว้างของถนนประมาณ ๓ - ๔ เมตร

๒) ระบบโครงข่ายทางน้ำ เส้นทางคมนาคมที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำป่าสักท่าเรืออยู่บริเวณตรงข้ามกับเทศบาลตำบลท่าเรือ ซึ่งครั้งอดีตเป็นท่าเรือที่สำคัญ เป็นจุดที่รับโดยสารไปเพื่อนมัสการรอยพระพุทธรบาทที่สระบุรี ปัจจุบันใช้ในการคมนาคมและขนส่งสินค้าจากโรงงานและพืชไร่ เรือส่วนใหญ่ที่จอดอยู่ที่ท่าจะเป็นเรือลากเพื่อจ่อรถลากสินค้าไปยังกรุงเทพ

๓) ระบบโครงข่ายทางราง เส้นทางคมนาคมระบบรางที่สำคัญ ได้แก่ สถานีท่าเรือ ทางรถไฟสายท่าเรือ-พระพุทธรบาท เป็นทางรถไฟที่แยกออกจากสายเหนือ โดยเริ่มจากสถานีท่าเรือ ต.ท่าเรือ อ.ท่าเรือ จ.พระนครศรีอยุธยา จนถึง อ.พระพุทธรบาท จ.สระบุรี เป็นระยะทาง ๒๐ กิโลเมตร

รูปภาพที่ ๓.๕ ระบบโครงข่ายทางราง สถานีสถานีท่าเรือ (ทางรถไฟสายท่าเรือ-พระพุทธรบาท)
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๓.๑.๑.๓ การใช้ประโยชน์ที่ดิน

การใช้ประโยชน์ที่ดินพื้นที่ศึกษา อยู่ในตำบลท่าเรือ อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการใช้ประโยชน์ที่หลากหลาย กำหนดประเภทที่ดินในพื้นที่ศึกษา ปัจจุบัน มีรายละเอียดดังนี้

๑) ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย กำหนดไว้เป็นสีเหลือง ให้เป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย และกำหนดไว้เป็นสีเหลือง ให้เป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย มีรูปแบบการตั้งถิ่นฐานส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณโดยรอบย่านการค้า เป็นในรูปแบบชุมชนโดยส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยประเภทบ้านเดี่ยว ชุมชนดั้งเดิมและบางส่วนเป็นรูปแบบการกระจายตัวอยู่ในพื้นที่เกษตรกรรม

๒) ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม กำหนดไว้เป็นสีแดง ในพื้นที่ศึกษาเขตพาณิชยกรรมที่เป็นศูนย์กลางของพื้นที่ โดยในพื้นที่จะมีพาณิชยกรรมรูปแบบอาคารตึกแถว และอาคารพาณิชยกรรมซึ่งเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบผสมผสานพักอาศัยและการพาณิชย์เรียงรายตามแนวถนนสายหลักถนนทางหลวงแผ่นดิน๓๐๒๓ ท่าเรือ-ท่าลาน และถนนทางหลวงแผ่นดิน๓๐๒๒ ของพื้นที่ และมีการค้าที่เป็นตลาดเก่า ๑๐๐ ปี ท่าเรือ ที่เป็นศูนย์กลางและเป็นแหล่งการค้าสำคัญของพื้นที่

๓) ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า สีเม็ดมะปราง ในพื้นที่ที่ดินประเภทนี้จะกระจายตัวอยู่ฝั่งตะวันออกของพื้นที่ จะอยู่บริเวณใกล้กับแม่น้ำป่าสัก อยู่ในรูปแบบประเภทโรงงานอุตสาหกรรมเฉพาะกิจ ได้แก่ บริษัท สหฟาร์ม จำกัด และที่ดินบริษัท แหลมทองเกษตรภัณฑ์ จำกัด บริษัท ไทยสวีตตี้จอบพีชและไซโล จำกัด บริษัท ไทยไซโล จำกัด บริษัท ไทยสวีตตี้จอบพีชและไซโล จำกัด และบริษัท กรุงเทพโปรดิวส์ จำกัด เป็นต้น

๔) ที่ดินประเภทสถาบันราชการ กำหนดไว้เป็นสีน้ำเงิน นอกจากสถาบันราชการแล้วกำหนดไว้เพื่อการสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ในพื้นที่ศึกษาจะมีหน่วยงานราชการตั้งอยู่กระจายโดยรอบ เป็นหน่วยงานในระดับท้องถิ่นของตำบลท่าเรือ โดยหน่วยงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ศึกษา เช่น สำนักงานเทศบาลตำบลท่าเรือ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมไปรษณีย์ท่าเรือ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานเกษตรท่าเรือ สำนักงานเทศบาลตำบลท่าหลวง สำนักงานกรมที่ดิน สาขาท่าเรือ ที่ว่าการอำเภอท่าเรือ สถานีดับเพลิง ท่าเรือ สถานีตำรวจท่าเรือ โรงพยาบาลท่าเรือ และสำนักสาธารณสุขท่าเรือ เป็นต้น

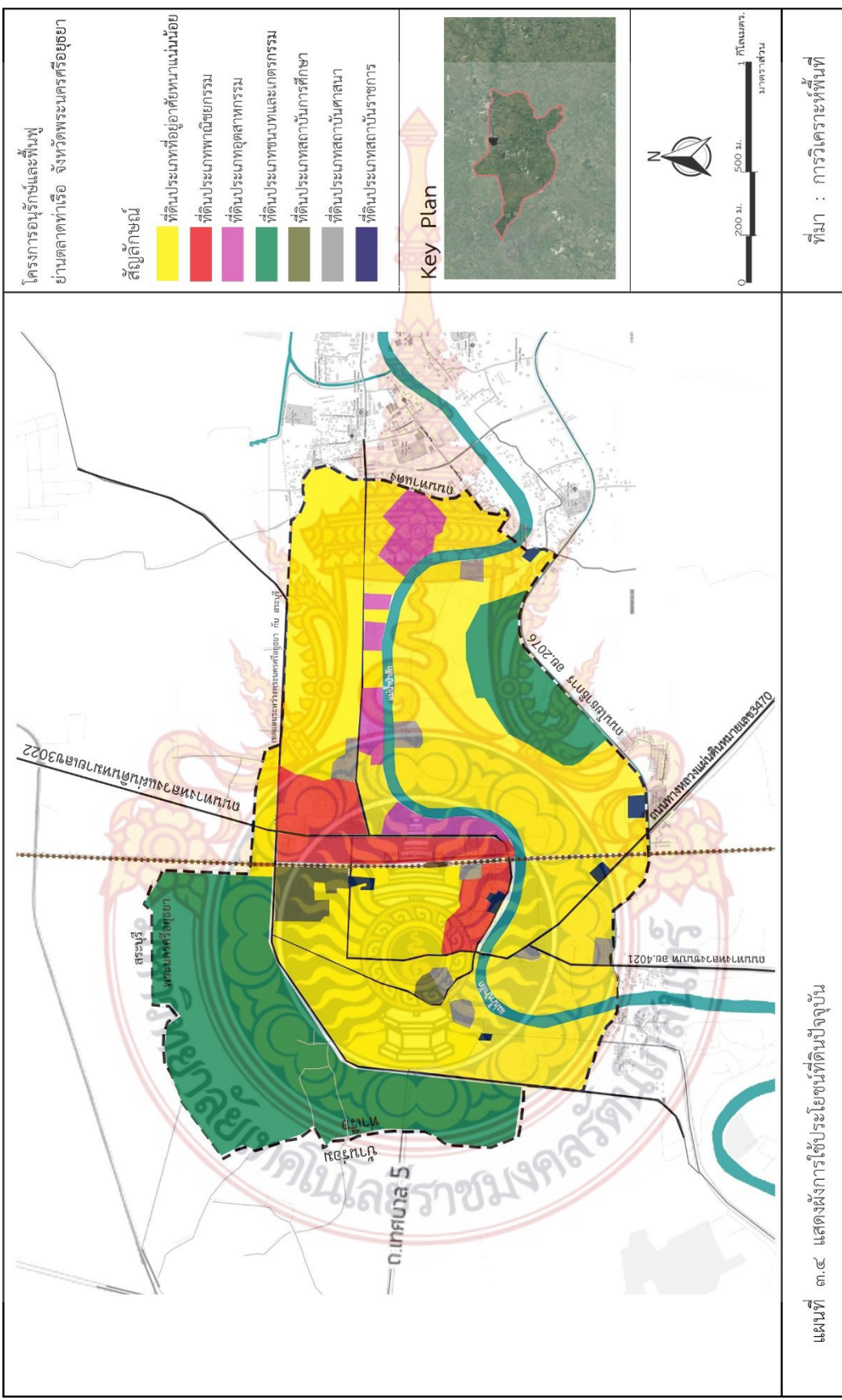
๕) ที่ดินประเภทสถาบันการศึกษา กำหนดไว้ให้เป็นที่เขียวมะกอก สถาบันการศึกษาในพื้นที่มีตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา จะกระจายอยู่โดยรอบพื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ชุมชน ได้แก่ โรงเรียนเทศบาลวัดกลาง โรงเรียนแสวงทวีปวิทยา โรงเรียนเทศบาลท่าเรือประชานุกูล โรงเรียนท่าเรือ (นิตยานุกูล) โรงเรียนเทศบาลวัดแค เป็นต้น

๖) ที่ดินประเภทสถาบันศาสนา กำหนดไว้เป็นสีเทาอ่อน ศาสนสถานที่สำคัญ ได้แก่ วัดหนองแห้ว วัดดอนกระสังข์ วัดแคท่าเรือ วัดโบสถ์ วัดกลาง วัดไม้รวก วัดโพธิ์ไทร วัดตำหนักพระเจ้าทรงธรรม วัดตำหนักภาวนาราม เป็นต้น

๗) ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม กำหนดไว้เป็นสีเขียวเข้ม พื้นที่ดินประเภทเกษตรกรรมมีสัดส่วนมากในพื้นที่ศึกษา โดยจะอยู่บริเวณรอบนอกของพื้นที่ ในพื้นที่มีอาชีพเกษตรกรรม และลักษณะภูมิประเทศเหมาะแก่การทำเกษตรการเพาะปลูก จึงยังมีการทำการเกษตรในพื้นที่อยู่มาก บางส่วนก็เป็นสินค้าส่งออก บางส่วนก็เพาะปลูกค้าขาย

ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบัน ในแต่ละปีมีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นในแต่ละปี อัตราการเพิ่มไม่มาก และในพื้นที่มีการทำอาชีพการเกษตรจึงทำให้การใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นที่ดินเพื่อประโยชน์ในด้านเกษตรกรรมอยู่โดยรอบพื้นที่เป็นสัดส่วนมาก และประชากรส่วนมากเป็นคนในพื้นที่ และเป็นชุมชนมีดั้งเดิม มีการตั้งถิ่นฐานในลักษณะโดยรอบย่านการค้า จึงมีพื้นที่ดินประเภทใช้ประโยชน์สำหรับการอยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง และหนาแน่นน้อย ระบบสาธารณูปการที่มีกระจายอยู่โดยรอบพื้นที่ หน่วยงานที่ให้บริการต่างๆ โดยลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินมีแนวโน้มที่พาณิชย์กรรมการค้าสามารถที่จะขยายตัวตามแนวแกนสายหลักได้อย่างเต็มพื้นที่ และมีย่านชุมชนที่อยู่อาศัยโดยรอบมีแหล่งการค้าเป็นศูนย์กลางย่าน

โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟู
ย่านตลาดท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สัญลักษณ์

- ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย
- ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม
- ที่ดินประเภทอุตสาหกรรม
- ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม
- ที่ดินประเภทสถาบันการศึกษา
- ที่ดินประเภทสถาบันศาสนา
- ที่ดินประเภทสถาบันราชการ

Key Plan

ที่มา : การวิเคราะห์พื้นที่

แผนที่ ๓.๔ แสดงผังการใช้ประโยชน์ที่ดินปัจจุบัน

๓.๑.๑.๔ โครงสร้างสาธารณูปโภค

๑) ระบบไฟฟ้า การบริการจัดการไฟฟ้าในเขตพื้นที่ ให้บริการโดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขาท่าเรือ อำเภوتاเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจ่ายไฟฟ้าให้ทุกจำนวนครัวเรือน พื้นที่ที่ได้รับบริการไฟฟ้าร้อยละ ๑๐๐ ของพื้นที่ทั้งหมด ไฟฟ้าสาธารณะจำนวน ๗๕๐ จุด ครอบคลุมถนน ๓๑ สาย

๒) ระบบประปา การจัดการบริการให้น้ำประปาในเขตพื้นที่ เป็นการให้บริการประชาชนในเขตเทศบาลตำบลท่าเรือ โดยให้บริการทุกจำนวนครัวเรือน ในพื้นที่น้ำประปาที่ผลิตได้ ๒,๔๐๐ ลูกบาศก์เมตร/วัน น้ำประปาที่ใช้เฉลี่ย ๑,๘๐๐ ลูกบาศก์เมตร/วัน

๓) ระบบเสียงตามสาย การจัดการให้บริการได้ครอบคลุมในเขตพื้นที่ ร้อยละ ๙๐ ของพื้นที่

๓.๑.๑.๕ โครงสร้างสาธารณูปการ

๑) สถานพยาบาล ในพื้นที่ศึกษามี ๒ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลท่าเรือ และสำนักสาธารณสุขท่าเรือ

๒) ด้านความปลอดภัยในพื้นที่ศึกษามี ๒ แห่ง ได้แก่ สถานีตำรวจท่าเรือ และสถานีดับเพลิงท่าเรือ

๓) ด้านบริการ ในพื้นที่ศึกษามี ๑ แห่ง ได้แก่ ไปรษณีย์ท่าเรือ

๔) นันทนาการ ในพื้นที่ศึกษามี ๑ แห่ง ได้แก่ พื้นที่นันทนาการในเขตเทศบาลตำบลท่าเรือ

๕) สถานราชการ ในพื้นที่ศึกษามี ๗ แห่ง ได้แก่ สำนักงานเทศบาลตำบลท่าเรือ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ไปรษณีย์ท่าเรือ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สำนักงานเกษตรท่าเรือ สำนักงานเทศบาลตำบลท่าหลวง สำนักงานกรมที่ดิน สาขาท่าเรือ ที่ว่าการอำเภอท่าเรือ สถานีดับเพลิง ท่าเรือ สถานีตำรวจท่าเรือ โรงพยาบาลท่าเรือ และสำนักสาธารณสุขท่าเรือ

๖) สถานศึกษาในพื้นที่ มีทั้งหมด ๕ แห่ง ประกอบด้วย

- ระดับอนุบาล - ประถมศึกษา มี ๒ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล

วัดแค และโรงเรียนเทศบาลวัดกลาง

- ระดับอนุบาล - มัธยมศึกษาตอนต้น มี ๑ แห่ง ได้แก่ โรงเรียน

เทศบาลท่าเรือประชานุกูล

- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น - ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มี

๒ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนแสงทวีพิทยาศาสตร์ และโรงเรียนท่าเรือ (นิตยานุกูล) สถานศึกษาขนาดใหญ่ในพื้นที่ เป็นโรงเรียนประจำอำเภอท่าเรือ

การบริการระบบประปา

การบริการระบบไฟฟ้า

รูปภาพที่ ๓.๖ โครงสร้างสาธารณูปโภค
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย , ปี ๒๕๖๐

โรงพยาบาลท่าเรือ และสำนักสาธารณสุขท่าเรือ
รูปภาพที่ ๓.๗ โครงสร้างสาธารณูปการสถานพยาบาล
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

พื้นที่นันทนาการในเขตเทศบาลตำบลท่าเรือ
รูปภาพที่ ๓.๘ โครงสร้างสาธารณูปการด้านนันทนาการ
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

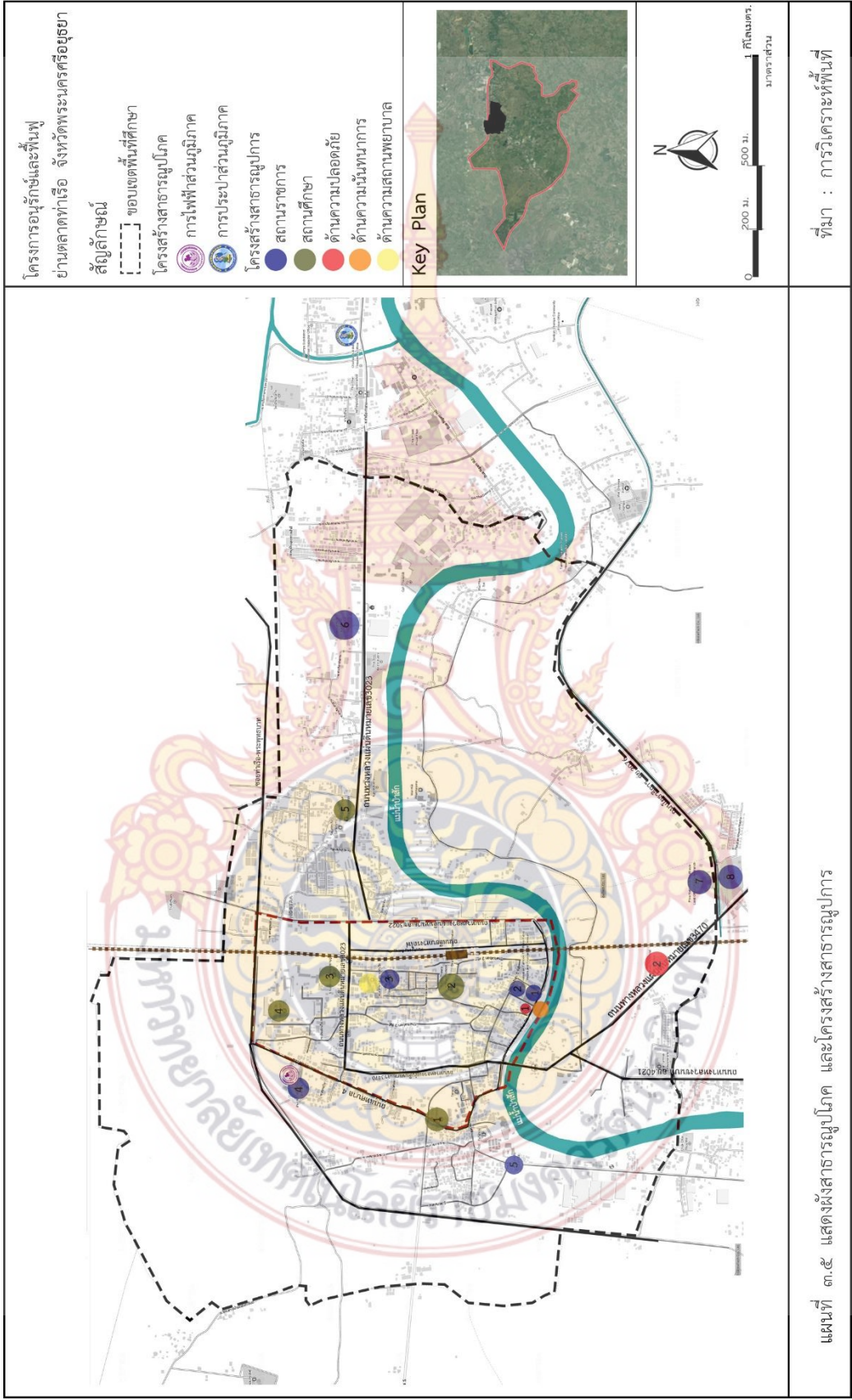

สถานีตำรวจท่าเรือ

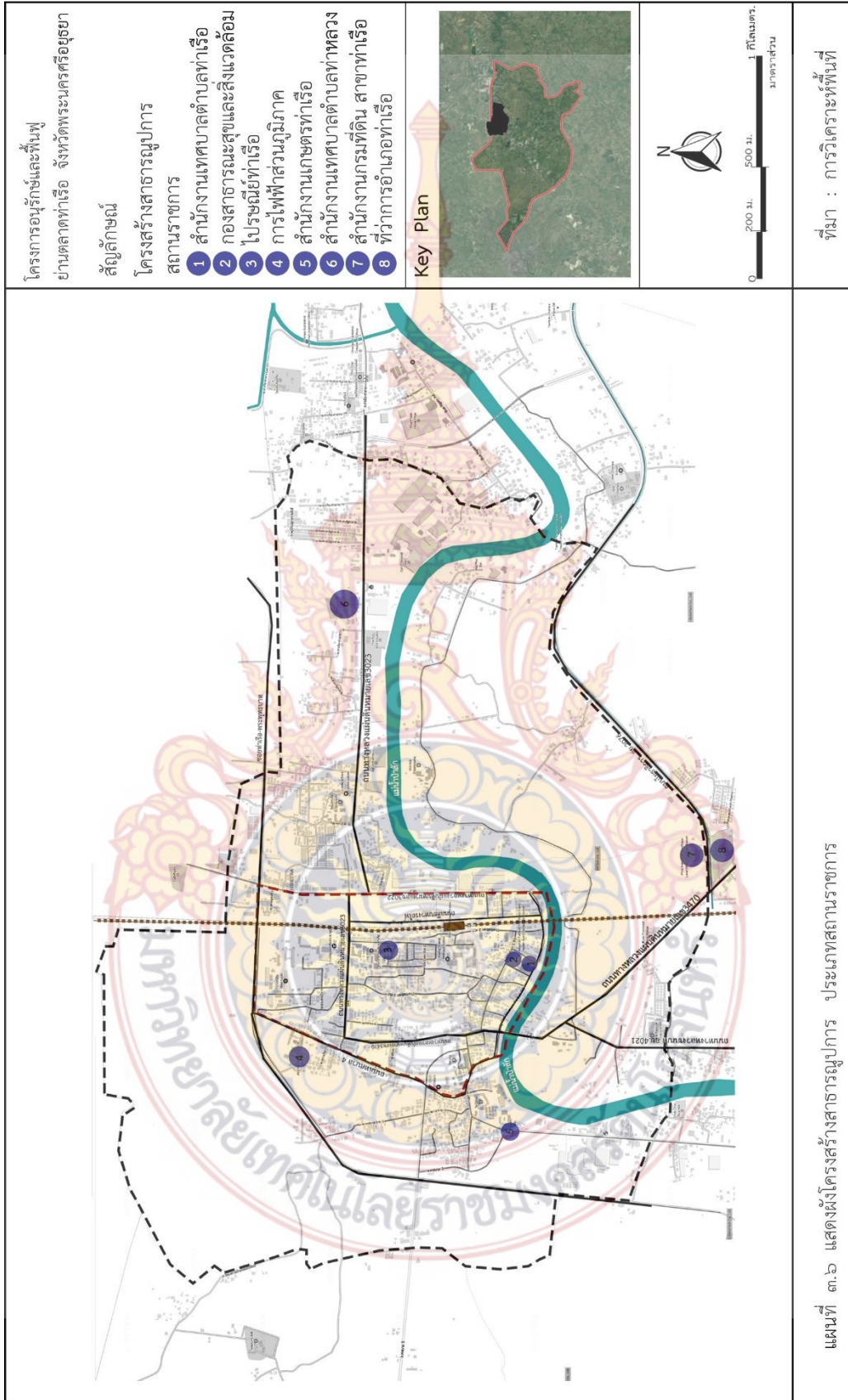
และสถานีดับเพลิงท่าเรือ

รูปภาพที่ ๓.๙ โครงสร้างสาธารณูปการด้านความปลอดภัย
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย , ปี ๒๕๖๐

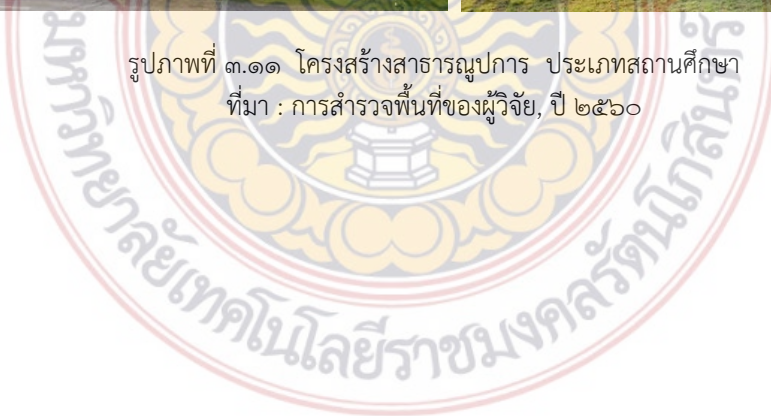

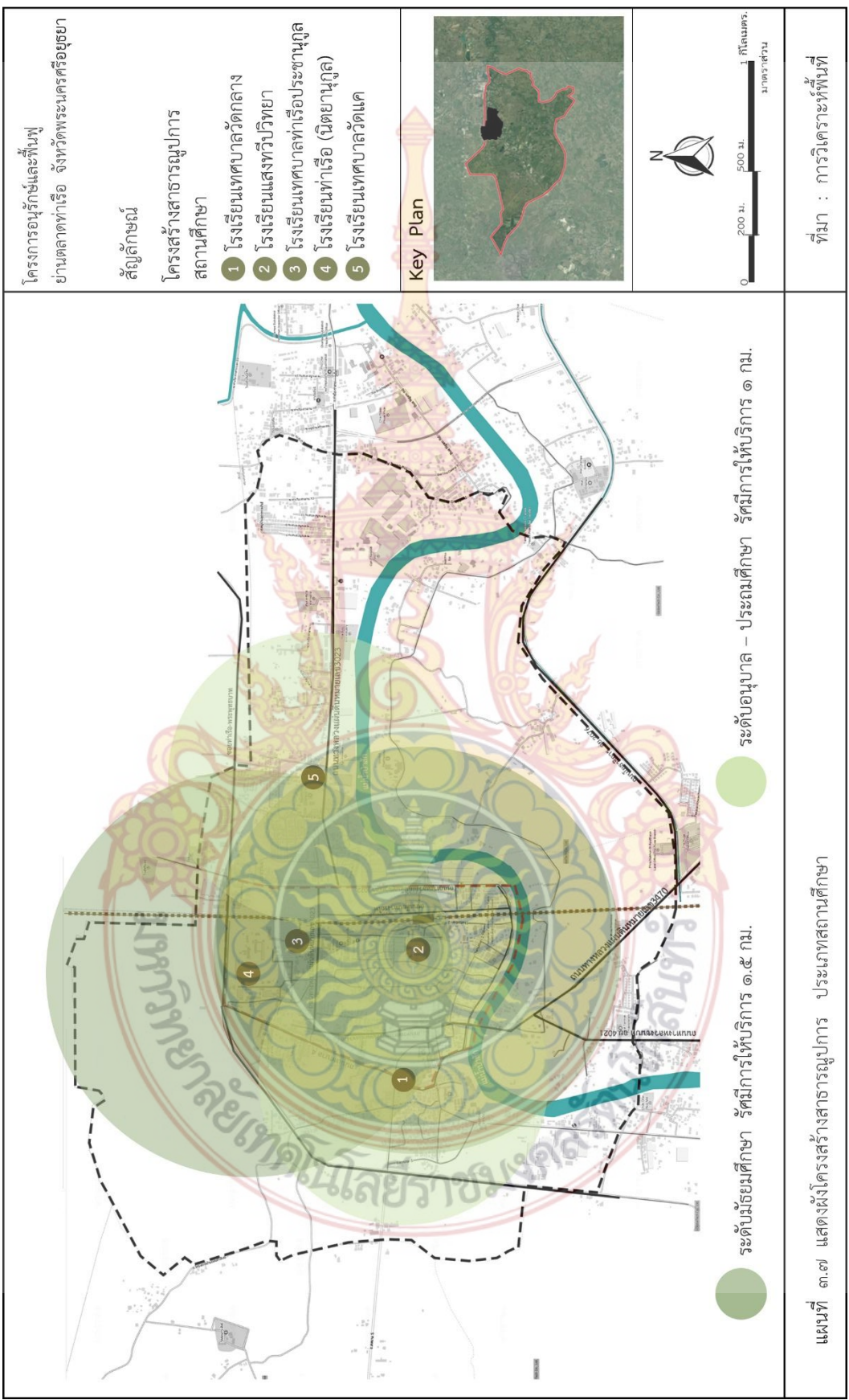
รูปภาพที่ ๓.๑๐ โครงสร้างสาธารณูปการสถานราชการ
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

รูปภาพที่ ๓.๑๑ โครงสร้างสาธารณูปการ ประเภทสถานศึกษา
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๓.๑.๒ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม

๓.๑.๒.๑ ชุมชนและประชากร

ปัจจุบันอำเภอท่าเรือ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แบ่งการปกครองส่วนภูมิภาคออกเป็น ๑๐ ตำบล แต่ละตำบลแบ่งออกเป็นหมู่บ้าน รวม ๘๔ หมู่บ้าน ได้แก่ ตำบล ประกอบด้วย ตำบลท่าเรือ ตำบลจำปา ตำบลท่าหลวง ตำบลบ้านร่อม ตำบลศาลาลอย ตำบลวัดแดง ตำบลโพธิ์เอน ตำบลปากท่า ตำบลหนองขนาก ตำบลท่าเจ้าสนุก อำเภอท่าเรือมีเขตการปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย เทศบาลตำบล ๒ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล ๙ แห่ง โดยพื้นที่ศึกษาอยู่ในตำบลท่าเรือ มีองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ เทศบาลตำบลท่าเรือ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลท่าเรือทั้งตำบล มีเนื้อที่ประมาณ ๓ ตารางกิโลเมตร

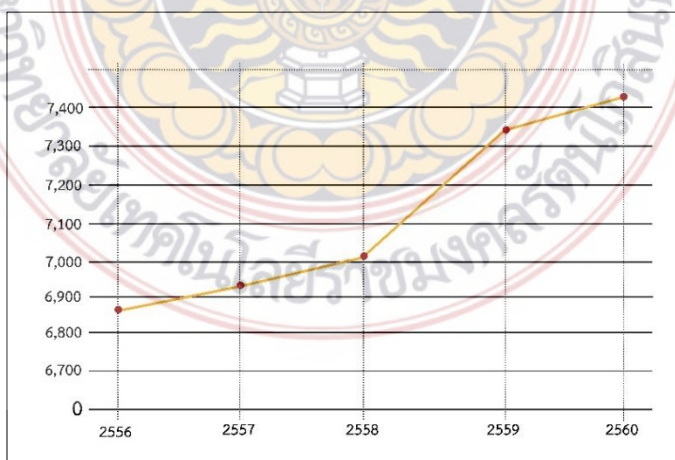
มีประชากรทั้งหมด ๗,๔๑๔ คน มีความหนาแน่นของประชากร ๒,๔๗๑ คน/ตารางกิโลเมตร โดยจำนวนประชากรในพื้นที่ศึกษา มีอัตราการเพิ่มของประชากรในแต่ละปี

ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนประชากรชาย หญิง ครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลท่าเรือ ตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๕๖- ๒๕๖๐

ปี พ.ศ.	รวม (คน)	ชาย (คน)	หญิง (คน)	จำนวนครัวเรือน
๒๕๕๖	๖,๘๘๘	๓,๒๓๘	๓,๖๕๐	๒,๒๙๖
๒๕๕๗	๖,๙๑๕	๓,๑๕๓	๓,๗๖๒	๒,๒๐๔
๒๕๕๘	๗,๐๒๑	๓,๒๙๕	๓,๗๒๖	๒,๓๔๐
๒๕๕๙	๗,๓๕๗	๓,๕๖๑	๓,๗๙๖	๒,๔๕๒
๒๕๖๐	๗,๔๑๔	๓,๕๔๒	๓,๘๗๒	๒,๔๗๖

ที่มา : ระบบสถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
สถิติประชากรเทศบาลตำบลท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แผนภูมิที่ ๓.๑ แสดงแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของประชากร ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๖ - ๒๕๖๐

ที่มา : ระบบสถิติทางการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
สถิติประชากรเทศบาลตำบลท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ ๓.๒ แสดงจำนวนประชากรจำแนกตามกลุ่มอายุ เพศ และเขตการปกครองของอำเภอท่าเรือ

กลุ่มอายุ และอำเภอ	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล		
	รวม Total	ชาย Males	หญิง Females	รวม Total	ชาย Males	หญิง Females
ท่าเรือ	๑๖,๙๕๑	๘,๐๑๐	๘,๙๔๑	๒๗,๖๑๒	๑๓,๓๒๔	๑๔,๒๘๘
๐ - ๔	๗๓๘	๓๖๖	๓๗๒	๑,๓๖๐	๖๙๙	๖๖๒
๕ - ๙	๑,๐๗๒	๓๘๕	๖๘๖	๑,๓๘๓	๗๐๘	๖๗๖
๑๐ - ๑๔	๑,๐๒๗	๕๗๖	๔๕๑	๑,๖๕๖	๘๘๖	๗๖๙
๑๕ - ๑๙	๙๔๕	๕๑๗	๔๒๘	๑,๗๑๕	๘๗๙	๘๓๖
๒๐ - ๒๔	๑,๐๒๐	๕๑๑	๕๐๙	๑,๖๔๔	๘๓๖	๘๐๘
๒๕ - ๒๙	๑,๕๔๐	๗๒๕	๘๑๕	๒,๐๙๓	๑,๑๑๓	๙๘๐
๓๐ - ๓๔	๑,๓๕๔	๖๘๕	๖๖๙	๒,๒๐๒	๑,๐๖๘	๑,๑๓๔
๓๕ - ๓๙	๑,๔๐๔	๗๖๐	๖๔๔	๒,๓๔๘	๑,๑๙๙	๑,๑๔๙
๔๐ - ๔๔	๑,๔๐๑	๖๕๔	๗๔๗	๒,๑๘๗	๑,๐๐๙	๑,๑๗๘
๔๕ - ๔๙	๑,๖๔๔	๗๙๘	๘๔๕	๒,๕๖๖	๑,๒๕๒	๑,๓๑๓
๕๐ - ๕๔	๑,๒๙๕	๖๐๑	๖๙๔	๒,๐๗๒	๙๓๕	๑,๑๓๗
๕๕ - ๕๙	๙๖๙	๓๘๘	๕๘๑	๑,๕๖๒	๗๑๖	๘๔๖
๖๐ - ๖๔	๖๙๔	๓๐๑	๓๙๔	๑,๔๓๘	๕๗๓	๘๖๕
๖๕ - ๖๙	๖๒๔	๓๐๓	๓๒๑	๙๘๔	๔๘๑	๕๐๓
๗๐ - ๗๔	๔๘๓	๒๒๑	๒๖๒	๙๒๓	๓๘๑	๕๔๒
๗๕ - ๗๙	๓๓๒	๑๑๗	๒๑๕	๗๔๒	๓๔๒	๔๐๐
๘๐ - ๘๔	๒๓๗	๖๔	๑๗๓	๔๕๔	๑๕๔	๒๙๙
๘๕ - ๘๙	๕๖	๒๑	๓๕	๑๙๗	๗๔	๑๒๓
๙๐ - ๙๔	๑๐๙	๑๔	๙๕	๖๗	๑๓	๕๓
๙๕ - ๙๙	๖	๑	๕	๑๗	๖	๑๒
๑๐๐ - ๑๐๔	-	-	-	๑	-	๑

ที่มา : สำนักงานสถิติประชากร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ในพื้นที่ศึกษาอยู่ในเขตเทศบาลตำบลท่าเรือ ในด้านการนับถือศาสนา แบ่งออกเป็น นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๕ ของจำนวนประชากรทั้งหมดในเขตเทศบาล มีวัดไทยในพื้นที่หลายแห่ง ผู้นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ ๒ ของจำนวนประชากรทั้งหมดในเขตเทศบาล ผู้นับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ ๒ ของจำนวนประชากรทั้งหมดในเขตเทศบาล ผู้นับถือศาสนาอื่น ร้อยละ ๑ ของจำนวนประชากรทั้งหมดในเขตเทศบาล และในเขตเทศบาลตำบลท่าเรือ แบ่งเป็น ชุมชนในพื้นที่มีทั้งหมด ๗ ชุมชน ได้แก่ ชุมชนวัดกลาง ชุมชนซอยแสนสุข ชุมชนตลาดวัดหนองห้วย ชุมชนตลาดหม่อมเจ้า ชุมชนโคกศาลา

ตารางที่ ๓.๓ แสดงชุมชนในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลท่าเรือ ปี พ.ศ.๒๕๕๙

ลำดับ	ชุมชน	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนครัวเรือน
๑	ชุมชนวัดกลาง	๑๒๓๕	๔๑๒
๒	ชุมชนซอยแสนสุข	๒๑๐๕	๗๐๒
๓	ชุมชนตลาดวัดหนองห้วย	๑๕๗๘	๕๒๖
๔	ชุมชนตลาดหม่อมเจ้า	๕๐๐	๑๖๗
๕	ชุมชนโคกศาลา	๑๒๖๑	๔๒๐
๖	ชุมชนตลาดท่าเรือ	๗๓๕	๒๔๕
รวม		๗๔๑๔	๒๔๗๒

ที่มา : สถิติประชากรเทศบาลตำบลท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตารางที่ ๓.๔ แสดงสถิติการท่องเที่ยวของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปี พ.ศ.๒๕๕๖ - ๒๕๕๘

รายการ	๒๕๕๖ (๒๐๑๓)	๒๕๕๗ (๒๐๑๔)	๒๕๕๘ (๒๐๑๕)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (%) Percentage change	
				๒๕๕๗	๒๕๕๘
จำนวนผู้เยี่ยมชม	๖,๒๒๖,๔๒๔	๖,๖๙๘,๕๖๑	๖,๙๙๔,๕๓๘	๗.๖	๔.๔
ชาวไทย	๔,๕๖๙,๗๘๕	๔,๙๐๒,๗๗๔	๕,๑๘๙,๐๔๐	๗.๓	๕.๘
ชาวต่างประเทศ	๑,๖๕๖,๖๓๙	๑,๗๙๕,๗๘๗	๑,๘๐๕,๔๙๘	๘.๔	๐.๕
จำนวนนักท่องเที่ยว	๑,๓๙๓,๒๕๗	๑,๔๘๕,๔๕๘	๑,๕๔๘,๖๐๘	๖.๖	๔.๓
ชาวไทย	๑,๐๗๓,๔๑๒	๑,๑๔๒,๑๑๙	๑,๒๐๕,๔๒๘	๖.๔	๕.๕
ชาวต่างประเทศ	๓๑๙,๘๔๕	๓๔๓,๓๓๙	๓๔๓,๑๘๐	๗.๓	--
จำนวนนักท่องเที่ยว	๔,๘๓๓,๑๖๗	๕,๒๑๓,๑๐๓	๕,๔๔๕,๙๓๐	๗.๙	๔.๕
ชาวไทย	๓,๔๙๖,๓๗๓	๓,๗๖๐,๖๕๕	๓,๙๘๓,๖๑๒	๗.๖	๕.๙
ชาวต่างประเทศ	๑,๓๓๖,๗๙๔	๑,๔๕๒,๔๔๘	๑,๔๖๒,๓๑๘	๘.๗	๐.๗
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย (บาท/คน/วัน)					
ผู้เยี่ยมชม	๑,๔๑๗.๕๒	๑,๔๔๗.๒๔	๑,๕๐๙.๕๐	๒.๑	๔.๓
ชาวไทย	๑,๒๗๕.๕๖	๑,๓๐๕.๙๕	๑,๓๖๐.๙๑	๒.๔	๔.๒
ชาวต่างประเทศ	๑,๘๒๖.๐๑	๑,๘๕๕.๒๔	๑,๙๒๔.๗๙	๑.๖	๓.๗
รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)					
ผู้เยี่ยมชม	๑๒,๒๓๕.๐๓	๑๓,๔๕๖.๖๖	๑๔,๔๘๕.๑๗	๙.๙	๗.๗
ชาวไทย	๘,๑๗๐.๔๒	๙,๐๑๓.๐๗	๙,๗๕๒.๑๑	๑๐.๓	๘.๒
ชาวต่างประเทศ	๔,๐๖๔.๖๑	๔,๔๓๓.๕๙	๔,๗๓๓.๐๖	๙.๑	๖.๘

ที่มา : สำนักงานท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ข้อมูลนักท่องเที่ยวรายปี

๓.๑.๒.๒ กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม

๑) กิจกรรมทางสังคม ในรูปแบบพิธีกรรมความเชื่อความศรัทธาต่างๆ ในพื้นที่ชุมชนท่าเรือ จะมีชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีน อาศัยอยู่จึงมีวัฒนธรรมความเชื่อที่มีศาลเจ้าพ่อเสือที่ให้ความศรัทธา และโรงเจ และมีการจัดงานพิธี ที่เรียกว่าการเชิญเจ้าเข้าประทับที่ศาลเจ้าพ่อเสือ ไหว้เจ้า และจะมีงานจิ้ว ถวาย เจ้าพ่อเสือ ปุงเถ่ากงม่า เจ้าแม่ทับทิม เจ้าพ่อบุญมาก ประจำปี สถานที่ตลาดหม่อมเจ้าประชาชนในพื้นที่ตำบลท่าเรือ จะเป็นประชาชนในพื้นที่ดั้งเดิม เป็นชุมชนมีประวัติศาสตร์ความเป็นมา จึงมีขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และพิธีกรรม ความเชื่อความศรัทธาต่างๆ สืบทอดและปฏิบัติกันมาตั้งแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน คือ

(๑) ประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ ได้แก่

- ประเพณี ทำบุญตักบาตรวันขึ้นปีใหม่ เดือนมกราคม กิจกรรม ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน ร่วมกันทำบุญตักบาตรวันขึ้นปีใหม่
- ประเพณีสงกรานต์ เดือนเมษายน กิจกรรม ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน ร่วมกันรดน้ำดำหัวและขอพรจากผู้ใหญ่
- ประเพณี ลอยกระทง เดือนพฤศจิกายน กิจกรรม ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน ร่วมกันจัดงานวันลอยกระทง

โดยส่วนมากกิจกรรมประเพณีเหล่านี้จะจัดขึ้น ตามวัดที่อยู่ในชุมชนต่างๆ เป็นส่วนรวมจิตใจ และกิจกรรมทางสังคมต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่ในพื้นที่นับถือศาสนาพุทธ และมีวัดไทยประจำชุมชนหลายแห่ง ไม่ว่าจะเป็นทำบุญ ไหว้พระ ยังมีกิจกรรมอื่นๆ เช่น สงกรานต์ รดน้ำดำหัว แห่เทียน ลอยกระทง ตลอดจนการประชุมชุมชน

ทำบุญตักบาตรวันขึ้นปีใหม่

ทำบุญตักบาตรวันวันสงกรานต์

รูปภาพที่ ๓.๑๒ กิจกรรมทางสังคม ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับด้านพระพุทธศาสนา

ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

รดน้ำดำหัวและขอพรจากผู้ใหญ่

งานวัดประจำปี

รูปภาพที่ ๓.๑๓ กิจกรรมทางสังคม ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับด้านพระพุทธศาสนา
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

การเชิญเจ้าเข้าประทับที่ศาลเจ้าพ่อเสือ

งานจิว ถวาย เจ้าพ่อเสือ ปุงเถ่ากงม่า เจ้าแม่ทับทิม เจ้าพ่อบุญมาก ประจำปี
รูปภาพที่ ๓.๑๔ กิจกรรมทางสังคม วัฒนธรรมพิธีกรรมความเชื่อความศรัทธา ของชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีน
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๒) กิจกรรมทางเศรษฐกิจ ในพื้นที่ส่วนมากที่ที่นักท่องเที่ยวนิยมมาเที่ยว และมาทำเรือคือ มาทำบุญไหว้พระ และมาซื้อของเที่ยวชมบรรยากาศตลาดเก่า โดยพื้นที่ศึกษา ย่านท่าเรือนี้มีความเป็นย่านชุมชน มีกิจกรรมด้านซื้อขายแลกเปลี่ยนทุกวัน เป็นย่านการค้าที่หลากหลาย คือมีตลาดเก่า ๒ แห่ง คือตลาดเก่า ๑๐๐ ปีท่าเรือ และตลาดหม่อมเจ้า มีตลาดสด

ตลาดนัด แผงลอย ตลาดโต้รุ่ง และตลาดเก่า ๑๐๐ ปีท่าเรือ ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของชุมชน รักษาเอกลักษณ์ของมรดกทางวัฒนธรรมชุมชนดั้งเดิม ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบสถาปัตยกรรม วิถีชีวิต โดยจะมองเห็นได้ว่าพื้นที่มีศักยภาพในด้านการค้า และด้านความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนเก่าดั้งเดิม การค้าที่สำคัญของย่านท่าเรือมีรายละเอียดดังนี้

(๑) ตลาดเก่า ๑๐๐ ปี ท่าเรือ หรือตลาดใต้ เปิดเวลา ๐๘.๐๐ - ๑๕.๐๐ หรือถึงประมาณ ๑๗.๐๐ น. เอกลักษณ์ของตลาด ตลาดท่าเรือเป็นตลาดเก่าแก่อายุกว่า ๑๐๐ ปีประจำชุมชน ซึ่งจะมีความสำคัญมากสำหรับพื้นที่นี้ เป็นตลาดที่มีอาคารสถาปัตยกรรมเก่าให้เห็นอยู่ มีลักษณะเป็นชุมชนไทยแท้ รูปแบบการขายเป็นลักษณะเปิดค้าขายของตามบ้านเรือนทั่วไป ตาม ๒ ฝั่งถนน ของที่เป็นสินค้าของที่ตลาดแห่งนี้ คือ ขนมبابัน เป็นขนมที่มีชื่อเสียงชนิดหนึ่งของอำเภอท่าเรือและจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต่อมาเป็นก๊วยเตี๋ยวที่เป็นเจ้าดั้งเดิมที่เปิดมาเจ้าแรกๆ ของตลาด และร้านทองโดยที่ในตลาดมีร้านขายทองหลายร้านอยู่บริเวณหัวมุมตลาด

(๒) ตลาดหม่อมเจ้า หรือตลาดเหนือ เปิดเวลา ๑๑.๐๐ - ๑๗.๐๐ น. เอกลักษณ์ของตลาดคือ เป็นตลาดเก่าประจำชุมชนเช่นเดียวกับตลาดเก่าท่าเรือ เกิดในช่วงปีเดียวกัน โดยปัจจุบันนี้ไม่ได้มีการเปิดร้านค้าขายตามบ้านเรือนเหมือนครั้งอดีต แต่ยังมีอยู่บ้างบางหลัง แต่ถึงแม้ว่าไม่ได้มีการเปิดค้าขายตามบ้านเรือน แต่ตลาดแห่งนี้ยังคงมีเอกลักษณ์ให้คนรุ่นหลังได้เห็น โดยเฉพาะเอกลักษณ์ของรูปแบบอาคารสถาปัตยกรรม และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ โดยรูปแบบอาคารและวิถีชีวิตจะมีความแตกต่างจากตลาดเก่าท่าเรือออกมาคือ ตลาดหม่อมเจ้าจะเป็นชุมชนชาวจีน

รูปภาพที่ ๓.๑๕ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ ย่านการค้า ตลาดเก่า ๑๐๐ ปี ท่าเรือ
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

รูปภาพที่ ๓.๑๖ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ ย่านการค้า ตลาดหม่อมเจ้า
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

(๓) ตลาดเช้าท่าเรือ เปิดเวลา ๐๓.๐๐ – ๑๑.๐๐ น. เปิดขายทุกวัน วันจันทร์ – วันศุกร์ รูปแบบลักษณะการขาย เป็นตลาดสดในพื้นที่ จะเปิดค้าขายแต่เช้ามีด จะเป็น ค้าขายอาหารสด ผัก ผลไม้ เนื้อต่างๆ และอาหารสำเร็จรูป เป็นต้น

(๔) ตลาดโต้รุ่ง เปิดเวลา ๑๕.๐๐ หรือ ๑๗.๐๐ – เช้าของอีกวัน เปิดขาย ทุกวัน วันจันทร์ – วันศุกร์ รูปแบบลักษณะการขาย เป็นตลาดที่ตั้งแผงขายตามถนนเส้นทางบริเวณ หน้าวัดหนองแห้ว และบริเวณเลียบบางรถไฟ จะเน้นขายอาหาร ของหวาน ขนม ข้าวของเครื่องใช้ บางอย่าง โดยช่วงเวลาที่ขายจนถึงเช้านี้จะมีบางอย่าง เช่น อาหาร ก๋วยเตี๋ยว และข้าวต้ม

(๕) การค้าพาณิชย์กรรมต่างๆ เปิดเวลาประมาณ ๐๘.๐๐ – ๑๗.๐๐ น. การค้ารูปแบบพาณิชย์กรรมในพื้นที่จะแบ่งเป็น ในรูปแบบอาคารพาณิชย์กรรมเพื่อการค้าอย่างเดียว และรูปแบบพาณิชย์กรรมแบบผสมผสมที่พักอาศัยและการพาณิชย์เรียงรายตามแนวถนนสายหลัก

ตลาดเช้าท่าเรือ

ตลาดโต้รุ่ง

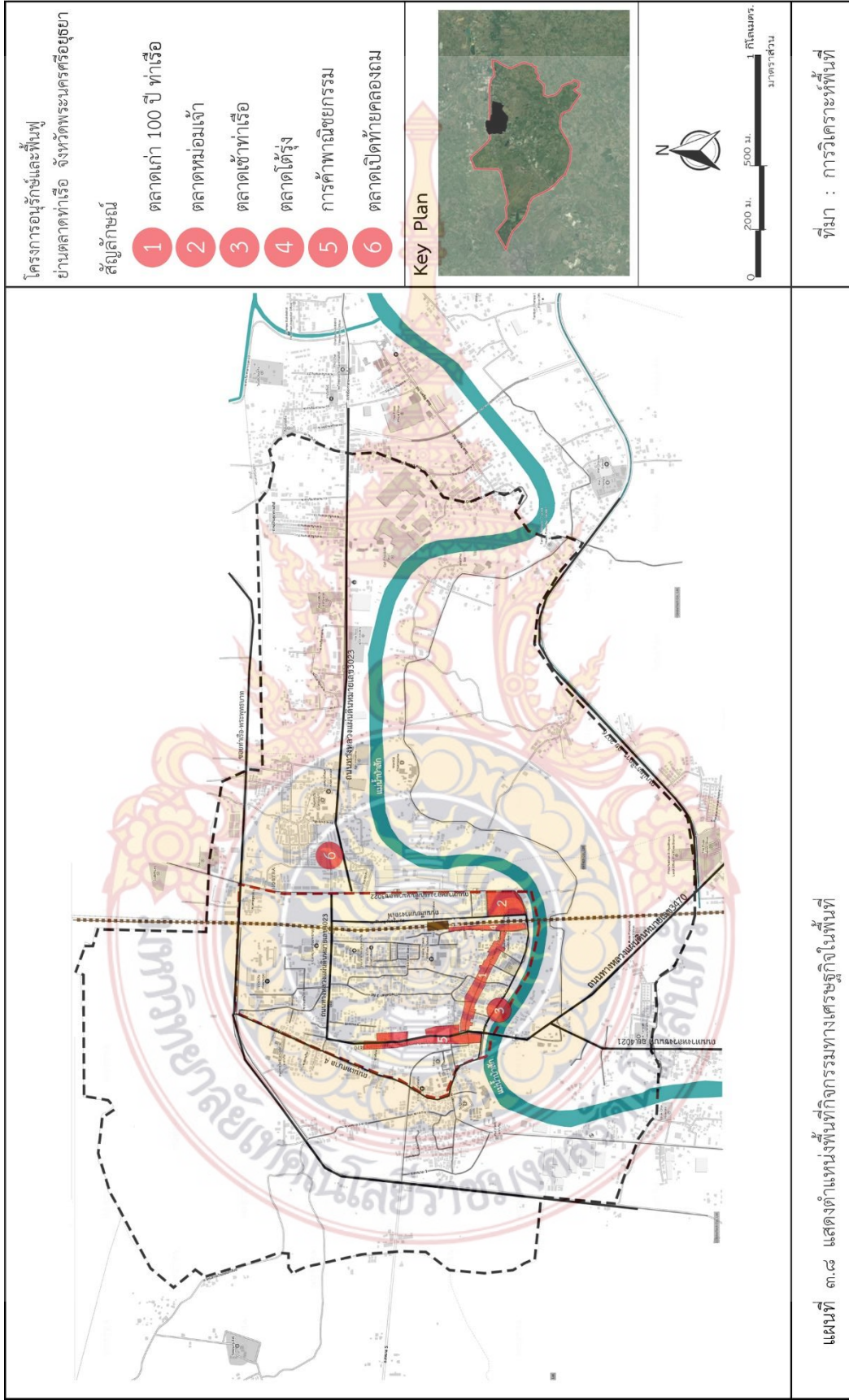
รูปภาพที่ ๓.๑๗ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ กิจกรรมด้านการค้าขายอื่นๆ
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

การค้าพาณิชย์กรรม

ตลาดนัดคลองถมท่าเรือ

รูปภาพที่ ๓.๑๘ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ กิจกรรมด้านการค้าขายอื่นๆ
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๓.๑.๓ กฎหมาย ข้อมูล และโครงการที่เกี่ยวข้อง

๑) กฎหมายและมาตรการที่เกี่ยวข้อง

(๑) ผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. ๒๕๔๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ และมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการผังเมือง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายรัฐธรรมนูญว่า การกระทรงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับได้มีกำหนดห้าปี

ข้อ ๒ ให้ใช้บังคับผังเมืองรวม ในท้องที่ตำบลบ้านร่อม ตำบลท่าเรือ ตำบลจำปา ตำบลท่าหลวง ตำบลท่าเจ้าสนุก และตำบลศาลาลอย อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๓ การวางแผนและจัดทำผังเมืองรวมตามกฎกระทรวงนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและการดำรงรักษาเมืองและบริเวณที่เกี่ยวข้องหรือชนบท ในด้านการใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินการคมนาคมและการขนส่ง การสาธารณสุขปโภค บริการสาธารณะและสภาพแวดล้อมในบริเวณแนวเขต ตามข้อ ๒ ให้สอดคล้องกับการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ข้อ ๔ ผังเมืองรวมตามกฎกระทรวงนี้ มีนโยบายและมาตรการเพื่อจัดระบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน โครงข่ายคมนาคมขนส่งและบริการสาธารณะให้มีประสิทธิภาพ สามารถรองรับและสอดคล้องกับการขยายตัวของชุมชนในอนาคต รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจ โดยมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้ ส่งเสริมและพัฒนาชุมชนเมืองให้เป็นศูนย์กลางการบริหารและการปกครองของอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ส่งเสริมการพัฒนาด้านที่อยู่อาศัยและพาณิชยกรรมให้สัมพันธ์กับการขยายตัวของชุมชน พัฒนาการบริการทางสังคม การสาธารณสุขปโภคและสาธารณูปการให้เพียงพอและได้มาตรฐาน อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ประโยชน์ที่ดินภายในเขตผังเมืองรวม ให้เป็นไปตามแผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทแผนผังแสดงโครงการคมนาคมและขนส่ง และรายการประกอบ แผนผังท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๖ การใช้ประโยชน์ที่ดินตามแผนผังกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินตามที่ได้จำแนกประเภทท้ายกฎกระทรวงนี้

ข้อ ๗ ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณสุขปโภคและสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการให้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่นให้ใช้ได้ไม่เกินร้อยละสิบห้าของที่ดินประเภทนั้นในแต่ละบริเวณ

ข้อ ๘ ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยสถาบันราชการ การสาธารณสุขปโภคและสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการให้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่น ให้ใช้ได้ไม่เกินร้อยละยี่สิบของที่ดินประเภทนั้นในแต่ละบริเวณ

ข้อ ๙ ที่ดินประเภทพาณิชยกรรมและที่อยู่อาศัยหนาแน่นมาก ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อพาณิชยกรรม การอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่น ให้ใช้ได้ไม่เกินร้อยละสิบห้าของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ ที่ดินริมฝั่งแม่น้ำป่าสัก ลำคลอง หรือแหล่งน้ำสาธารณะ ให้มีที่ว่างตามแนวนานริมฝั่งตามสภาพธรรมชาติของแม่น้ำป่าสักไม่น้อยกว่า ๖ เมตร และริมฝั่งตามสภาพธรรมชาติของลำคลองหรือแหล่งน้ำสาธารณะอื่นไม่น้อยกว่า ๓ เมตร

ข้อ ๑๐ ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรมคลังสินค้า สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่น ให้ใช้ได้ไม่เกินร้อยละสิบของที่ดินประเภทนี้

ข้อ ๑๑ ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมเฉพาะกิจ ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรมที่ประกอบกิจการในลักษณะโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานตามประเภท ชนิด และจำพวกที่กำหนดให้ดำเนินการได้ตามบัญชีท้ายกฎกระทรวงนี้ โรงงานบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชนคลังสินค้า สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่ สำหรับการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่นให้ใช้ได้ไม่เกินร้อยละสิบของที่ดินประเภทนี้

ข้อ ๑๒ ที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรม ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม การอยู่อาศัย สถาบันราชการ การสาธารณูปโภคและสาธารณูปการเป็นส่วนใหญ่สำหรับการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการอื่น ให้ใช้ได้ไม่เกินร้อยละสิบของที่ดินประเภทนี้ในแต่ละบริเวณ ในกรณีที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการจัดสรรที่ดินเพื่อประกอบพาณิชยกรรม ตาม (๘) และเพื่อการอยู่อาศัยหรือประกอบพาณิชยกรรมประเภทห้องแถวหรือตึกแถวตาม (๙) ดำเนินการในโครงการจัดสรรที่ดินเดียวกัน ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการดังกล่าวรวมกันไม่เกินร้อยละสิบของพื้นที่โครงการทั้งหมด และให้ดำเนินการได้ในห้องแถวหรือตึกแถวที่ก่อสร้างต่อเนื่องกันและมีพื้นที่ทั้งหมดรวมกันไม่เกิน ๓๐๐ ตารางเมตร

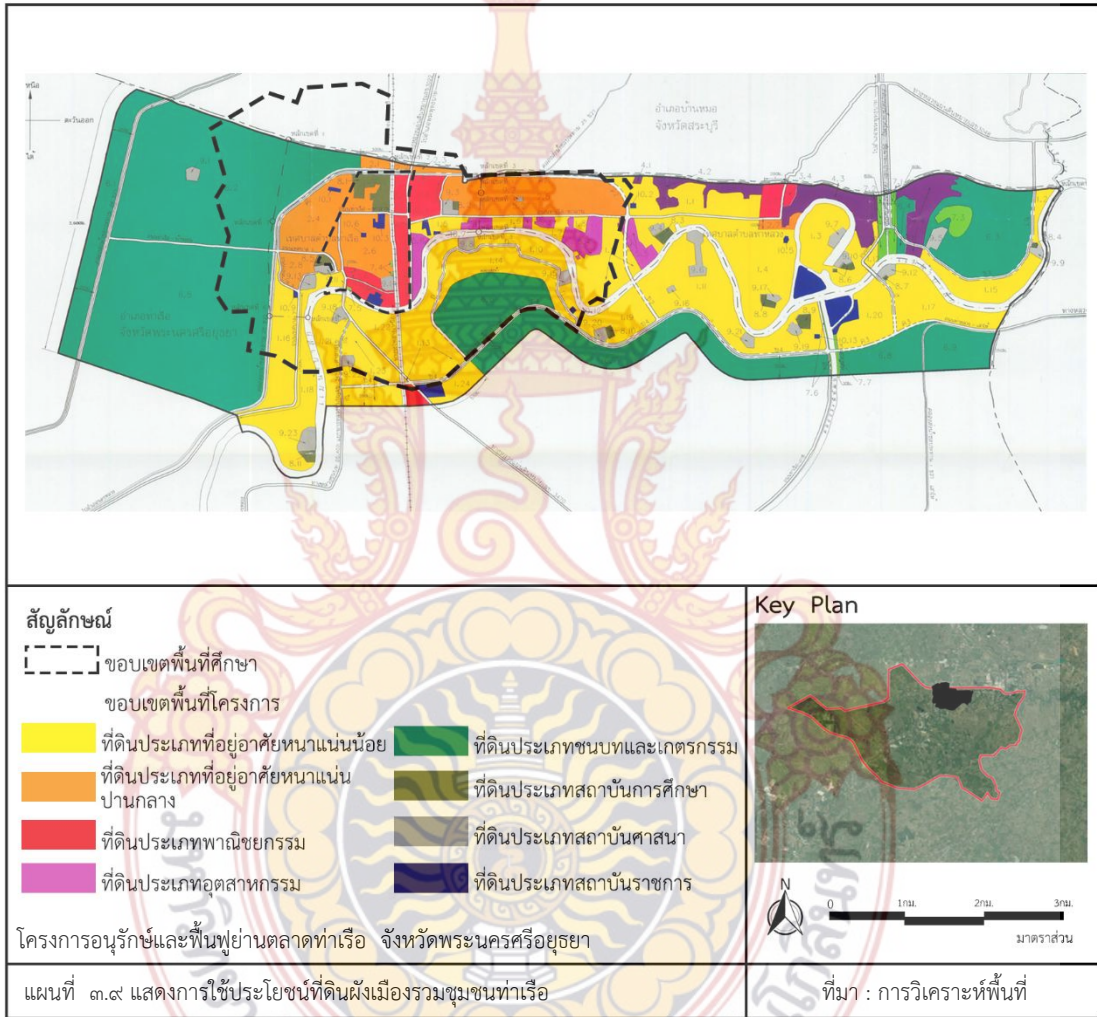
ข้อ ๑๓ ที่ดินประเภทที่โล่งเพื่อนันทนาการและการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเฉพาะที่ดินซึ่งเป็นของรัฐ ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อนันทนาการหรือเกี่ยวข้องกับนันทนาการ การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือสาธารณประโยชน์เท่านั้น เว้นแต่เป็นการก่อสร้างเพื่อการคมนาคมทางน้ำที่เป็นของรัฐที่ดินประเภทนี้ซึ่งเอกชนเป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อนันทนาการหรือเกี่ยวข้องกับนันทนาการ การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือสาธารณประโยชน์การเกษตรกรรม การเพาะปลูก การอยู่อาศัย หรือประกอบกิจการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเท่านั้นและห้ามใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการตามที่กำหนด การใช้ประโยชน์ที่ดินริมฝั่งแม่น้ำป่าสัก ลำคลอง หรือแหล่งน้ำสาธารณะให้มีที่ว่างตามแนวนานริมฝั่งตามสภาพธรรมชาติของแม่น้ำป่าสักไม่น้อยกว่า ๖ เมตร และริมฝั่งตามสภาพธรรมชาติของลำคลองหรือแหล่งน้ำสาธารณะอื่นไม่น้อยกว่า ๓ เมตร

ข้อ ๑๔ ที่ดินประเภทสถาบันการศึกษา ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการศึกษาหรือเกี่ยวข้องกับการศึกษา สถาบันราชการ หรือสาธารณประโยชน์เท่านั้น

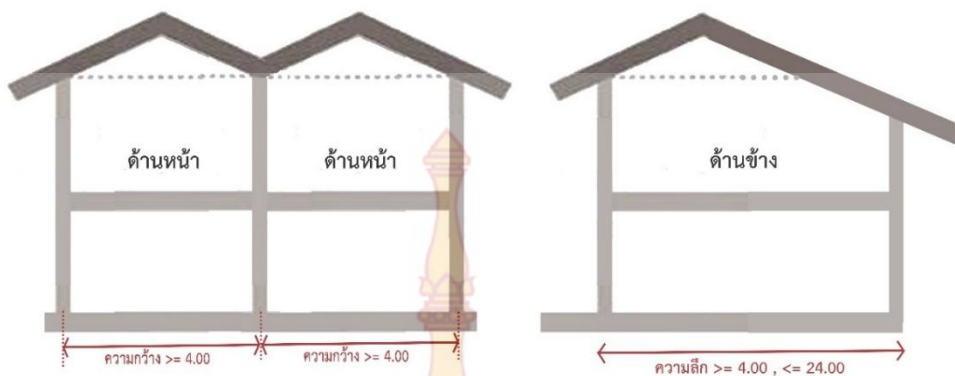
ข้อ ๑๕ ที่ดินประเภทสถาบันศาสนา ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการศึกษาหรือเกี่ยวข้องกับการศาสนา การศึกษา สถาบันราชการ หรือสาธารณประโยชน์เท่านั้น

ข้อ ๑๖ ที่ดินประเภทสถาบันราชการ การสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อกิจการของรัฐ กิจการเกี่ยวกับการสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ หรือ สาธารณประโยชน์เท่านั้น

ข้อ ๑๗ ให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมการก่อสร้างอาคาร หรือการ ประกอบกิจการในเขตผังเมืองรวมปฏิบัติการให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้

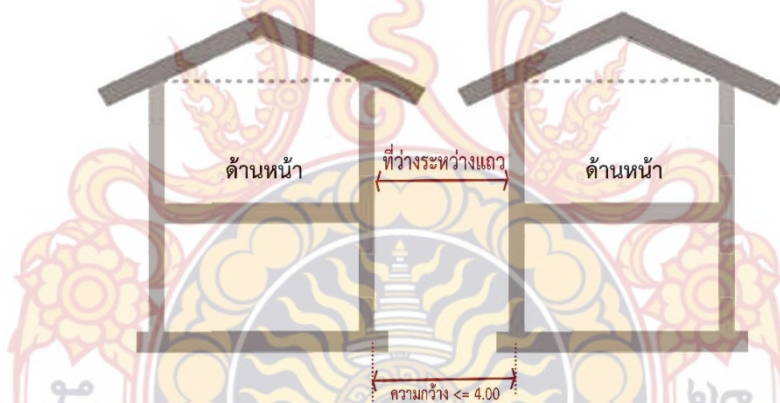

(๒) พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ หมวด ๑ ลักษณะของอาคาร ข้อ ๓ บ้านแถวแต่ละคูหาต้องมีความกว้างโดยวัดระยะตั้งฉากจากแนวศูนย์กลางของเสาด้านหนึ่งไปยังแนวศูนย์กลางของเสาอีกด้านหนึ่งไม่น้อยกว่า ๔ เมตร มีความลึกของอาคารโดยวัดระยะตั้งฉากกับแนวผนังด้านหน้าชั้นล่างไม่น้อยกว่า ๔ เมตร และไม่เกิน ๒๔ เมตร และมีพื้นที่ชั้นล่างแต่ละคูหาไม่น้อยกว่า ๒๔ ตารางเมตร ในกรณีที่ความลึกของอาคารเกิน ๑๖ เมตร ต้องจัดให้มีที่ว่างอันปราศจากสิ่งปกคลุมขึ้นบริเวณหนึ่งที่ระยะระหว่าง ๑๒ เมตรถึง ๑๖ เมตร โดยให้มีเนื้อที่ไม่น้อยกว่า ๒๐ ใน ๑๐๐ ของพื้นที่ชั้นล่างของอาคารนั้น

รูปภาพที่ ๓.๑๙ หมวดลักษณะของอาคาร ความกว้างแต่ละคูหา และความลึกอาคาร
ที่มา : จากการวิเคราะห์ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

หมวด ๓ ที่ว่างภายนอกอาคาร บ้านแถวหรือตึกแถวที่สร้างติดต่อกันไม่ถึงสิบคูหา หรือมีความยาวรวมกันไม่ถึง ๔๐ เมตร แต่มีที่ว่างระหว่างแถวด้านข้างของห้องแถวหรือตึกแถวที่กว้างน้อยกว่า ๔ เมตร ไม่ให้ถือว่าเป็นที่ว่างระหว่างแถวด้านข้างของห้องแถวหรือตึกแถว แต่ให้ถือว่าเป็นที่ว่างระหว่างแถวด้านข้างของห้องแถวหรือตึกแถวที่สร้างต่อเนื่องเป็นแถวเดียวกัน

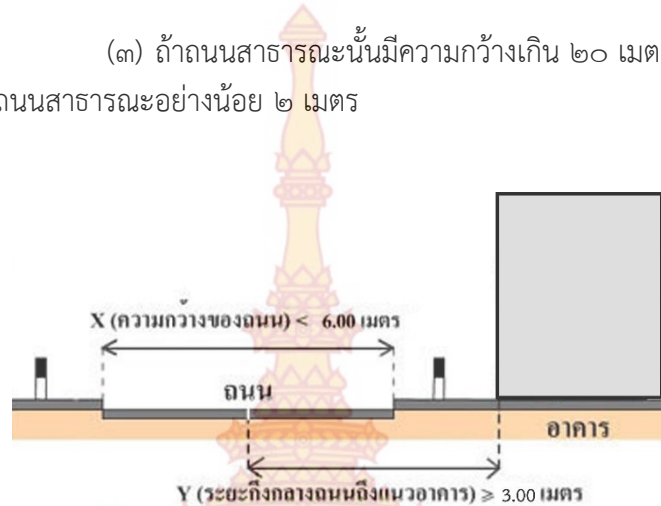
รูปภาพที่ ๓.๒๐ หมวดที่ว่างภายนอกอาคาร ระยะความกว้างที่ว่างระหว่างแถวด้านข้างของบ้านแถวหรือตึกแถว
ที่มา : จากการวิเคราะห์ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

หมวด ๔ แนวอาคารและระยะต่าง ๆ ของอาคาร ข้อ ๔๑ อาคารที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงใกล้ถนนสาธารณะที่มีความกว้างน้อยกว่า ๖ เมตร ให้ร่นแนวอาคารห่างจากกึ่งกลางถนนสาธารณะอย่างน้อย ๓ เมตร อาคารที่สูงเกินสองชั้นหรือเกิน ๘ เมตร ห้องแถว ตึกแถว บ้านแถว อาคารพาณิชย์ โรงงาน อาคารสาธารณะ ป้ายหรือสิ่งก่อสร้างขึ้นสำหรับติดหรือตั้งป้าย หรือคลังสินค้าที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงใกล้ถนนสาธารณะ

(๑) ถ้าถนนสาธารณะนั้นมีความกว้างน้อยกว่า ๑๐ เมตร ให้ร่นแนวอาคารห่างจากกึ่งกลางถนนสาธารณะอย่างน้อย ๖ เมตร

(๒) ถ้าถนนสาธารณะนั้นมีความกว้างตั้งแต่ ๑๐ เมตรขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๒๐ เมตร ให้ร่นแนวอาคารห่างจากเขตถนนสาธารณะอย่างน้อย ๑ ใน ๑๐ ของความกว้างของถนนสาธารณะ

(๓) ถ้าถนนสาธารณะนั้นมีความกว้างเกิน ๒๐ เมตรขึ้นไป ให้ร่นแนวอาคารห่างจากเขตถนนสาธารณะอย่างน้อย ๒ เมตร

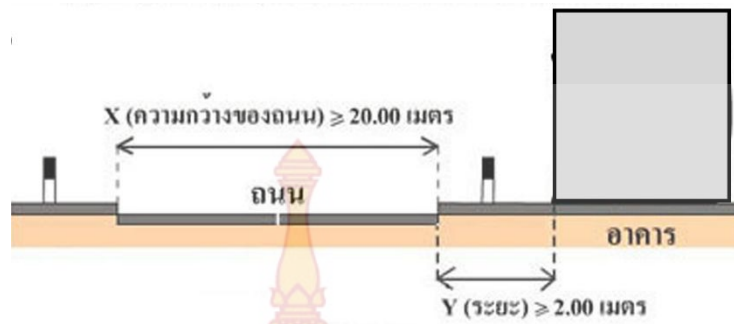
รูปภาพที่ ๓.๒๑ แนวอาคารและระยะต่าง ๆ ของอาคาร อาคารที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงใกล้ถนนสาธารณะ ๖ เมตร
ที่มา : ที่มา : จากการวิเคราะห์ของผู้วิจัย , ปี ๒๕๖๐

รูปภาพที่ ๓.๒๒ แนวอาคารและระยะต่าง ๆ ของอาคาร อาคารที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงใกล้ถนนสาธารณะ ๑๐ เมตร
ที่มา : จากการวิเคราะห์ของผู้วิจัย , ปี ๒๕๖๐

รูปภาพที่ ๓.๒๓ แนวอาคารและระยะต่าง ๆ อาคารที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงใกล้ถนนสาธารณะที่มากกว่า ๑๐ เมตร
ที่มา : จากการวิเคราะห์ของผู้วิจัย , ปี ๒๕๖๐

รูปภาพที่ ๓.๒๔ แนวอาคารและระยะต่าง ๆ อาคารที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงใกล้ถนนสาธารณะที่มากกว่า ๒๐ เมตร
ที่มา : จากการวิเคราะห์ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

หมวดความสูงอาคาร อาคารที่มีความสูงเกิน ๑๐ เมตร ต้องมีระยะห่างจากแนวเขตที่ดิน ซึ่งเป็นที่ตั้งอาคารศูนย์ราชการหลักของจังหวัดหรืออำเภอ ศาสนสถาน โบราณสถาน หรือสถานศึกษาไม่น้อยกว่า ๕๐๐ เมตร

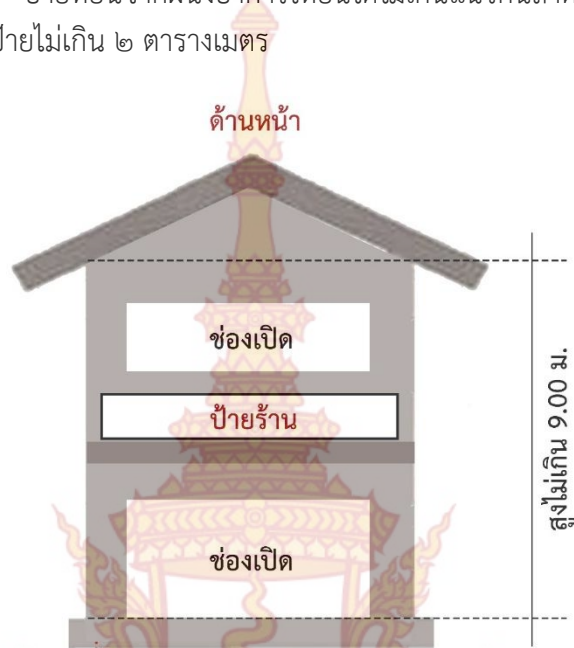
รูปภาพที่ ๓.๒๕ ควบคุมอาคารสูง บริเวณใกล้ศาสนสถาน
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

หมวด ๒ ส่วนต่าง ๆ ของอาคาร ส่วนที่ ๑ วัสดุของอาคาร ข้อ ๑๖ ผนังของตึกแถวหรือบ้านแถว ต้องทำด้วยวัสดุถาวรที่เป็นวัสดุทนไฟด้วย แต่ถ้าก่อด้วยอิฐธรรมดาหรือคอนกรีตไม่เสริมเหล็ก ผนังนี้ต้องหนาไม่น้อยกว่า ๘ เซนติเมตร

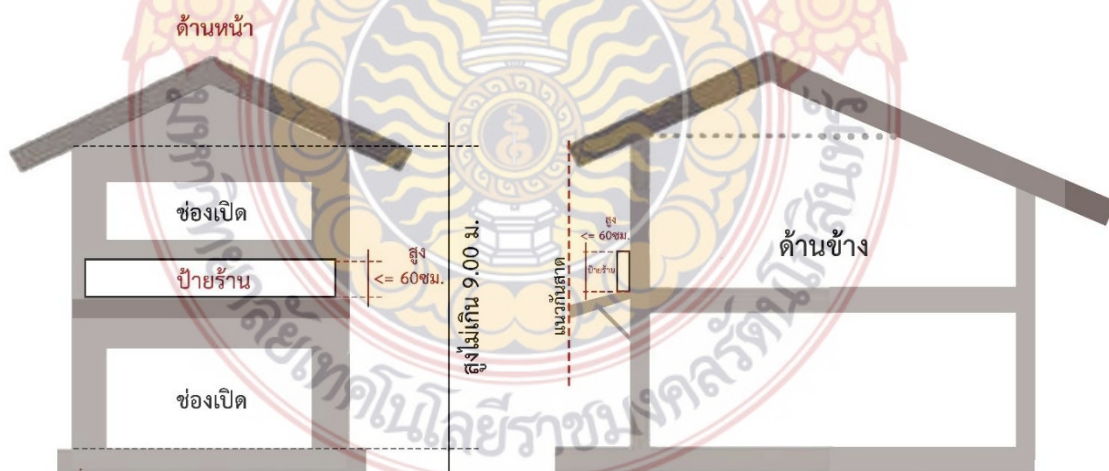

รูปภาพที่ ๓.๒๖ ความหนาผนังและวัสดุอาคาร
ที่มา : จากการวิเคราะห์ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

หมวด ๒ ส่วนต่าง ๆ ของอาคาร กั้นสาดหรือส่วนยื่นสถาปัตยกรรม การติดตั้งป้าย ป้ายหรือสิ่งทีสร้างขึ้นสำหรับติดหรือตั้งป้ายที่อาคารต้องไม่บังช่องระบายอากาศ หน้าต่าง ประตู หรือทางหนีไฟ ป้ายที่ยื่นจากผนังอาคารให้ยื่นได้ไม่เกินแนวกันสาด และให้สูงได้ไม่เกิน ๖๐ เซนติเมตร หรือมีพื้นที่ป้ายไม่เกิน ๒ ตารางเมตร

รูปภาพที่ ๓.๒๗ ส่วนยื่นสถาปัตยกรรม การติดตั้งป้าย
ที่มา : จากการวิเคราะห์ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

รูปภาพที่ ๓.๒๘ ส่วนยื่นสถาปัตยกรรม การติดตั้งป้าย ความสูงและขนาดพื้นที่ของป้าย
ที่มา : จากการวิเคราะห์ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๒) โครงการและแผนงานที่เกี่ยวข้อง

(๑) แผนยุทธศาสตร์การค้ากลุ่มจังหวัด ๑๘ กลุ่มจังหวัด ระยะ ๕ ปี (๒๕๖๐-๒๕๖๔) นโยบายปฏิรูปรายได้ประเทศ และตั้งเป้าให้ประเทศมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจหรือจีดีพี เฉลี่ย ๖% ต่อปี พร้อมทั้งกำหนดแผนการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานของประเทศครั้งใหญ่ ทั้งระบบน้ำ มอเตอร์เวย์ รถไฟความเร็วสูงหรือไฮสปีดเทรน ท่าเรือ ฯลฯ ซึ่งเป็นเมกะโปรเจกต์ที่จะเชื่อมโยงไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ และรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การขับเคลื่อนนโยบายการลงทุนภาครัฐ ฟันเฟืองหลักที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ ปัจจุบันมีการจัดแบ่งกลุ่มจังหวัดออกเป็น ๑๘ กลุ่ม ซึ่งในแต่ละกลุ่มจังหวัดมียุทธศาสตร์การพัฒนาโดยสรุปดังนี้

โดยที่พื้นที่ศึกษาอยู่ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สำหรับกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ๑ (พระนครศรีอยุธยา นนทบุรี ปทุมธานี สระบุรี) กำหนดให้เป็นคลัสเตอร์อุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พัฒนาโรงงานกว่า ๙,๐๐๐ แห่ง เมืองนวัตกรรมด้านอาหาร แหล่งองค์ความรู้ด้านการศึกษานวัตกรรม และโลจิสติกส์ พัฒนาการเกษตร ศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

รูปภาพที่ ๓.๒๙ แสดงตำแหน่งแผนยุทธศาสตร์การค้ากลุ่มจังหวัด ๑๘ กลุ่มจังหวัด
ที่มา : สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารราชการจังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

(๒) แผนยุทธศาสตร์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๖๔ (ร่าง)

กำหนดให้จังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและเมื่อประกาศใช้แผนพัฒนาจังหวัดแล้ว การจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด ดังนั้นการประสานการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัด และให้เป็นไปตามแนวทางที่จังหวัดหรืออำเภอกำหนด การพัฒนาของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะเป็นประโยชน์และส่งผลกระทบต่อความเจริญของท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงการพัฒนาให้สอดคล้องตามบทบาทและหน้าที่ของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะช่วยลดปัญหาในการพัฒนาที่ซ้ำซ้อน สามารถดำเนินนโยบายสาธารณะได้อย่างถูกต้อง และตรงตามความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวและบริการสู่มาตรฐานสากล กลยุทธ์ ส่งเสริมการพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพด้านการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เกษตรและการท่องเที่ยวทางเลือกใหม่ พัฒนาคุณภาพการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก และความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการประชาสัมพันธ์ เชิงรุกด้านการท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาเมืองและชุมชนให้น่าอยู่ กลยุทธ์ จัดเตรียมระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ และบริการทางสังคม ให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึงและเพียงพอกับความต้องการของประชาชน เตรียมการป้องกันและควบคุมปัญหาสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากการขยายตัวของชุมชนเมือง อาทิ การแก้ไขปัญหาหน้าท่วมการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียและการกำจัดขยะ จัดทำคณียภาพของเมืองให้สวยงาม มีพื้นที่สีเขียวและสวนสาธารณะ ส่งเสริมการเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ และการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ เสริมสร้างครอบครัวเข้มแข็ง และส่งเสริมกิจกรรมสร้างสรรค์ แก่เด็ก เยาวชนและผู้สูงอายุ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาภาคการผลิต การค้าและบริการ โดยใช้นวัตกรรมและภูมิปัญญาที่สร้างสรรค์ กลยุทธ์ส่งเสริมเกษตรที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ได้มาตรฐานสากล โดยปรับกระบวนการผลิตทางการเกษตรไปสู่การทาเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนมากขึ้น และสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อาทิ เกษตรปลอดภัย (GAP) เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน และเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำไปสู่พื้นที่เกษตรอย่างครบวงจรโดยการเสริมขีดความสามารถของแหล่งน้ำ ที่มีอยู่ให้สามารถเก็บกักน้ำได้เพิ่มขึ้น การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่ที่เหมาะสม และสนับสนุนการขุดสระน้ำในไร่นาของเกษตรกร ส่งเสริมการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อสร้างอาชีพและรายได้ให้กับประชาชนอย่างยั่งยืนและช่วยเหลือตนเองได้ ส่งเสริมการสร้างผลิตภัณฑ์ชุมชนโดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและนวัตกรรมสู่สากล ส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสะอาดและใช้พลังงานทดแทน โดยการเสริมสร้างประสิทธิภาพด้านเทคโนโลยีการผลิต การวิจัยและพัฒนา รวมทั้งการออกแบบและนวัตกรรม เพื่อยกระดับคุณภาพและรูปแบบผลิตภัณฑ์ให้หลากหลาย ได้มาตรฐานสากล และมีต้นทุนการผลิตที่สามารถแข่งขันได้

(๓) ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น ๔ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔ เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแสดงถึง วิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต และแนวทางการพัฒนาของเทศบาลตำบลท่าเรือ โดยแบ่งเป็นได้ดังนี้

- ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยมุ่งหวังที่จะปรับปรุงแก้ไขสภาพถนนหนทาง ทางเท้า สะพานให้อยู่ในสภาพที่ดีได้มาตรฐาน ปรับปรุงแก้ไขระบบระบายน้ำให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ปรับปรุงและติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะในชุมชนให้ทั่วถึง ป้องกันการบุกรุกทำลายที่สาธารณะและสถานที่พักผ่อนหย่อนใจเพียงพอที่จะให้บริการแก่ประชาชนและให้ประชาชนมีน้ำอุปโภค สามารถบริโภคได้อย่างทั่วถึงพอเพียงตลอดปี และมีคุณภาพได้มาตรฐาน
- ด้านการพัฒนาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งหวังที่จะแก้ไขปัญหาเฉพาะตัวต่าง ๆ ภายในเขตเทศบาล เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล เสริมสร้างการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ส่งเสริมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของเมือง เสริมสร้างจิตสำนึกให้แก่เด็กเยาวชน และประชาชน ให้รู้ถึงคุณค่าและร่วมมือกันรักษาสิ่งแวดล้อม
- ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยดำเนินการส่งเสริมให้ประชาชนผู้ที่มีรายได้น้อยมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ให้มีสถานที่สำหรับประชาชนใช้จำหน่ายสินค้าที่มีความสะอาดและปลอดภัย ปรับปรุงตลาดเอกชนที่มีอยู่ให้ถูกสุขลักษณะ
- ด้านการพัฒนาสังคม โดยดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกัน รักษา และส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน เพิ่มประสิทธิภาพการใช้บริการของศูนย์บริการสาธารณสุข พัฒนาจิตใจของเด็กเยาวชน ให้มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดีงาม ส่งเสริมให้เยาวชนและประชาชนได้มีโอกาสใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ในการพักผ่อนหย่อนใจ ออกกำลังกาย และการนันทนาการ
- ด้านการพัฒนาการศึกษา โดยดำเนินการที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาและขยายโอกาสให้ทั่วถึงคนทุกกลุ่ม เพื่อให้สามารถเข้ารับการศึกษาก่อนเป็นกระบวนการพัฒนาคน เยาวชน ให้มีขีดความสามารถเต็มศักยภาพ มีคุณภาพที่ดีขึ้น และเป็นแรงผลักดันที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ
- ด้านการเมืองการบริหาร โดยดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ซึ่งใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองดี ดำเนินการกำหนดเป้าหมายการบริหารกิจการบ้านเมืองดี ทำให้เกิดประโยชน์สุขของประชาชน มุ่งทำงานให้เกิดสัมฤทธิ์ผลต่อภารกิจของเทศบาล เสริมสร้างประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของเทศบาล ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน ปรับปรุงและเสริมสร้างภารกิจของเทศบาลให้ทันต่อเหตุการณ์ ตอบสนองประชาชนให้ตรงตามความต้องการ ตลอดจนมีการประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ

๓.๒ พื้นที่โครงการ

๓.๒.๑ การกำหนดขอบเขตพื้นที่โครงการ

การเลือกพื้นที่โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูย่านตลาดท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
พิจารณาดังต่อไปนี้

๑) การกำหนดขอบเขตของผังเมืองรวมจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งกำหนดให้พื้นที่บริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่เขตชุมชน และในการใช้ประโยชน์ที่ดินของอำเภอท่าเรือกำหนดให้พื้นที่โครงการเป็นพื้นที่อยู่อาศัยหนาแน่นน้อย และพื้นที่พาณิชยกรรม

๒) จากสภาพลักษณะทางกายภาพที่มีย่านการค้าระดับย่านที่อยู่ตรงกลางล้อมด้วยพื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่สถาบันราชการ พื้นที่สถาบันการศึกษา สามารถพัฒนาต่อเป็นศูนย์กลางของพื้นที่ได้

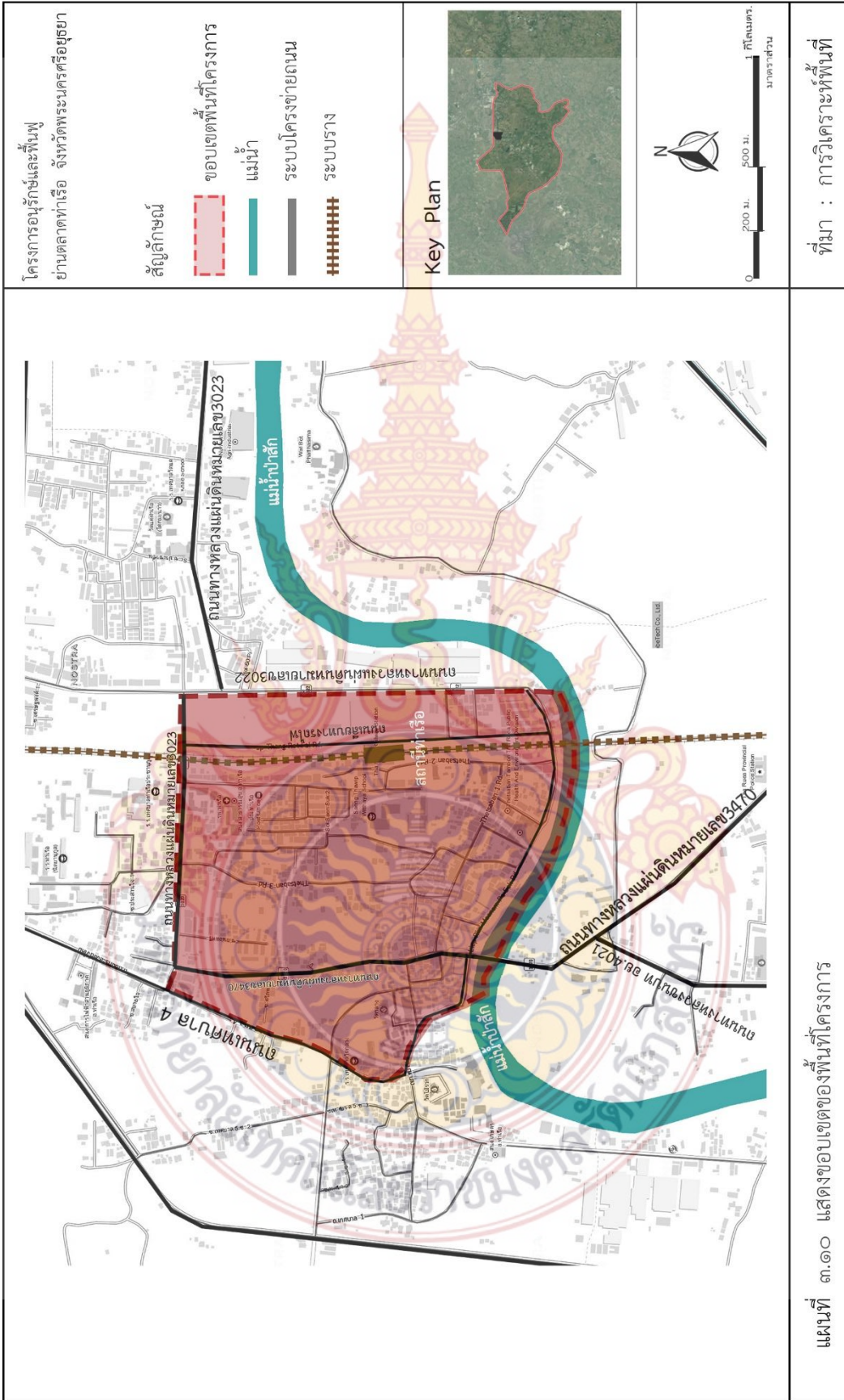
๓) มีพื้นที่เปิดโล่งที่เหมาะสมกับการเป็นศูนย์รวมกิจกรรม ลานกิจกรรมนันทนาการ เพื่อเป็นพื้นที่สำหรับพักผ่อนให้กับคนในชุมชน

๔) องค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้เกิดกิจกรรม เป็นศูนย์กลางการค้าตลาดเก่าและพาณิชยกรรม และมีรูปแบบความคมที่หลากหลาย เช่น ระบบคมนาคมทางบก ทางเรือ ระบบราง

๕) เป็นย่านการค้าที่สำคัญและมีชื่อเสียงของอำเภอ และเป็นย่านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่มีคุณค่า

พื้นที่โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูย่านตลาดท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พื้นที่โครงการมีขอบเขตพื้นที่ประมาณ ๐.๙๓ ตารางกิโลเมตร โดยอยู่ในเขตครอบคลุมพื้นที่บริเวณเทศบาลตำบลท่าเรือโดยมีเนื้อที่โดยประมาณ ๓ ตารางกิโลเมตร โดยมีขอบเขตพื้นที่โครงการดังนี้

ทิศเหนือ	จรด	บางโหนด อำเภอบ้านหม้อ จังหวัดสระบุรี เขตแดนระหว่างพระนครศรีอยุธยา กับ สระบุรี
ทิศใต้	จรด	แม่น้ำป่าสัก ตำบลท่าสนุก อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ทิศตะวันออก	จรด	ถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๐๒๒
ทิศตะวันตก	จรด	ถนนเทศบาล ๔ และถนนดอนกระสังข์ตั้งใหม่

๓.๒.๒ ประวัติศาสตร์และวิวัฒนาการของพื้นที่โครงการ

ประวัติของท่าเรือ เป็นชุมชนเก่าแก่มาแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา ตั้งแต่เริ่มปรากฏชื่อในประวัติศาสตร์ครั้งแผ่นดิน (ช่วง พ.ศ. ๒๑๕๔ - พ.ศ. ๒๑๗๑) พระเจ้าทรงธรรม ท่าเรือเป็นจุดขึ้นบกของผู้ที่เดินทางโดยทางเรือตามแม่น้ำป่าสักขึ้นไป เพื่อจะไปนมัสการพระพุทธบาทที่สระบุรี และมีตลาดเก่าประจำชุมชนต่อมา ทางรถไฟสายท่าเรือ-พระพุทธบาท เกิดขึ้นในช่วง พ.ศ. ๒๔๔๔ เส้นทางของรถไฟ แยกออกมาจากทางรถไฟสายเหนือ โดยเริ่มจากสถานีท่าเรือ ตำบลท่าเรือ อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จนถึง อ.พระพุทธบาท จ.สระบุรี ในปี พ.ศ. ๒๔๖๐ ได้เปลี่ยนชื่อแต่เดิมชื่อจาก นครน้อย ต่อมามาเป็นชื่ออำเภอท่าเรือดังเช่นปัจจุบัน

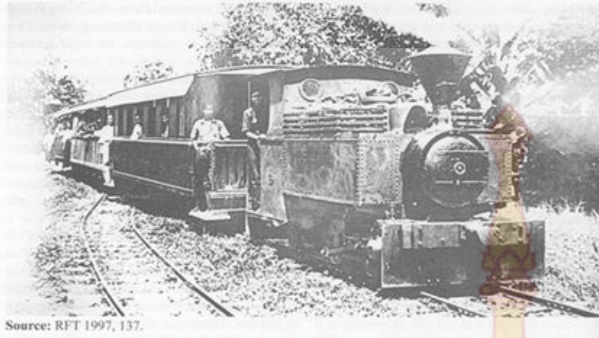
ตลาดท่าเรือ สร้างเมื่อราว พ.ศ. ๒๔๖๐ ที่ตำบลท่าเรือ อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ยังเป็นชุมชนที่ไม่ใหญ่โตนัก ตั้งอยู่ริมแม่น้ำป่าสัก มีเพียงห้องแถวไม้ชั้นเดียวตั้งเรียงรายอยู่สองฟากถนนที่ตัดมุ่งตรงไปยังสถานีรถไฟ แต่การค้าของตลาดท่าเรือก็คึกคักพอสมควร มีสาขานาคารเกือบทุกแห่งตั้งอยู่ มีร้านทองอยู่มาก ชื่อที่เรียกท่าเรื่อน่าจะมาจากที่อำเภอที่ติดแม่น้ำป่าสัก ใช้เป็นท่าเรือมาก่อน ตลาดท่าเรื่อนั้นมีอายุประมาณ ๑๐๐ ปี ซึ่งปัจจุบันตลาดท่าเรื่อนั้นเป็นบ้านแบบเก่า กับบ้านแบบใหม่ปะปนกัน แต่ส่วนใหญ่ยังคงเป็นบ้านไม้แบบเก่าอยู่ แต่โดยรอบตลาดจะเป็นอาคารใหม่ ด้านหลังของตลาดนั้นจะติดกะแม่น้ำป่าสัก บ้านไม้เก่าแต่ที่ยังคงสภาพเก่าๆ นี้คงเป็นบ้านไม้ ย่านตลาดท่าเรือเป็นชุมชนที่รุ่งเรืองมานาน เป็นย่านค้าขาย เปิดบ้านขายตามบ้านทั่วไป เป็นย่านตลาดการค้า ซึ่งเป็นแหล่งที่สามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวได้ เป็นพื้นที่ที่มีกิจกรรมสามารถสอดคล้องกับโครงการที่เลือกได้ เป็นศูนย์กลางการคมนาคม ทำให้การเดินทางสะดวกทั้งทางรถยนต์ รถไฟ และทางเรือ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๗ จัดตั้งเทศบาลตำบลท่าเรือ โดยมีพระราชกฤษฎีกายกฐานะตำบลท่าเรือ อำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นเทศบาลตำบลท่าเรือ ซึ่งได้ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๖๑ ตอนที่ ๗๗ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๔๘๗ มีพื้นที่ในขณะนั้น ๑.๕ ตารางกิโลเมตร ต่อมาความเจริญได้แผ่ขยายไปรอบบริเวณเขตเทศบาล มีบ้านเรือนและอาคารพาณิชย์เพิ่มมากขึ้น ซึ่งความเจริญจึงได้ขยายอาณาเขตเทศบาลออกไปครอบคลุมพื้นที่ดังกล่าว โดยในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ได้มีพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงเขตเทศบาลตำบลท่าเรือออกไปอีก ๑.๕ ตารางกิโลเมตร รวมเป็นพื้นที่ทั้งสิ้นในเขตเทศบาล จำนวน ๓ ตารางกิโลเมตร โดยพื้นที่โครงการจัดอยู่ในพื้นที่ของเทศบาล

รูปภาพที่ ๓.๓๐ แสดงพื้นที่บริเวณท่าเรือเก่า

ที่มา : <https://www.facebook.com/Tharuea๑/> ,สืบค้นวันที่ ๑๙ กรกฎาคม

Picture 12. Train of the Phrabat Tramway

Source: RFT 1997, 137.

รูปภาพที่ ๓.๓๑ แสดงสถานีรถไฟท่าเรือครั้งอดีต

ที่มา : <https://www.facebook.com/Tharuea๑/> ,สืบค้นวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐

รูปภาพที่ ๓.๓๒ แสดงตลาด ๑๐๐ ปี ท่าเรือ ครั้งอดีต

ที่มา : <https://www.facebook.com/Tharuea๑/> ,สืบค้นวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๓.๒.๓ ข้อมูลด้านกายภาพ

๓.๒.๓.๑ โครงข่ายการสัญจรและการเข้าถึง

โครงข่ายการสัญจรและการเข้าถึงพื้นที่โครงการสำหรับโครงข่ายคมนาคมที่เข้าถึงพื้นที่โครงการประกอบด้วย ระบบโครงข่ายถนน โดยรถส่วนตัว และจากรถตู้ ระบบรางรถไฟสถานีท่าเรือ มีรายละเอียดดังนี้

๑) ระบบโครงข่ายถนน

(๑) ถนนสายหลัก คือ ทางหลวงแผ่นดิน ๓๐๒๒ เป็นถนนสายหลักที่มีรถยนต์ผ่านจากพื้นที่โครงการไปบรรจบกับซอย ท่าเรือ-พระพุทธรบาทต่อไปยังจังหวัดสระบุรี ใช้เป็นเส้นทางสัญจรระหว่างจังหวัด มีขนาดเขตทาง ๒๐ เมตร มีระยะทางรวม ๑๙.๓๗ กิโลเมตร

- ทางหลวงแผ่นดิน ๓๐๓๐ ศาลาลอย มีระยะเริ่มจากสะพานมนตรีพงษ์พาณิชย์ ท่าเรือ ใช้เป็นเส้นทางเพื่อไปยังอำเภอภาชี เส้นทางไปบรรจบยังถนนสุวรรณศร มีขนาดเขตทาง ๑๖ เมตร มีระยะทางรวม ๑๕.๔๗ กิโลเมตร

- ทางหลวงแผ่นดิน ๓๐๒๓ (ถนนท่าเรือ-ท่าลาน) มีระยะเริ่มจากสะพานมนตรี พงษ์พาณิชย์ ท่าเรือ ตัดผ่านเข้าสู่พื้นที่โครงการไปบรรจบกับถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๐๔๘ เพื่อต่อไปยังอำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี มีขนาดเขตทาง ๑๖ เมตร มีระยะทางรวม ๖.๖๒ กิโลเมตร

รูปภาพที่ ๓.๓๓ ทางหลวงแผ่นดิน ๓๐๒๒
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

รูปภาพที่ ๓.๓๔ ทางหลวงแผ่นดิน ๓๐๒๓
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

(๒) ถนนสายรอง ในพื้นที่โครงการ คือ ถนนเทศบาล ๔ เป็นถนนที่เชื่อมต่อกับถนนสายหลัก ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๓๐๒๓ (ถนนท่าเรือ-ท่าลาน) เป็นเส้นทางระยะสั้นโดยไปบรรจบกับถนนดอนกระสังข์ตั้งใหม่ ถนนกว้าง ๒ ช่องจราจร มีขนาดเขตทาง ๘ เมตร มีระยะทางรวมประมาณ ๑ กิโลเมตร

รูปภาพที่ ๓.๓๕ ถนนเทศบาล ๔
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

(๓) ถนนสายย่อย ในพื้นที่โครงการ ได้แก่ ตรอกและซอยย่อยต่างๆ ที่สามารถเข้าถึงพื้นที่ เช่น ซอยเทศบาล ๑ , ซอยเทศบาล ๒ , ซอยเทศบาล ๓ , ซอยแสนสุข , ถนนเลียบริมทางรถไฟ , ซอยท่าเรือ พระพุทธบาท โดยที่มีความกว้างของถนนประมาณ ๓ - ๔ เมตร

ซอยเทศบาล ๑

ซอยเทศบาล ๒

ซอยเทศบาล ๓

ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

ซอยแสนสุข

ถนนเลียบริมทางรถไฟ

ซอยท่าเรือ พระพุทธบาท

รูปภาพที่ ๓.๓๖ ถนนสายย่อยในพื้นที่โครงการ

ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

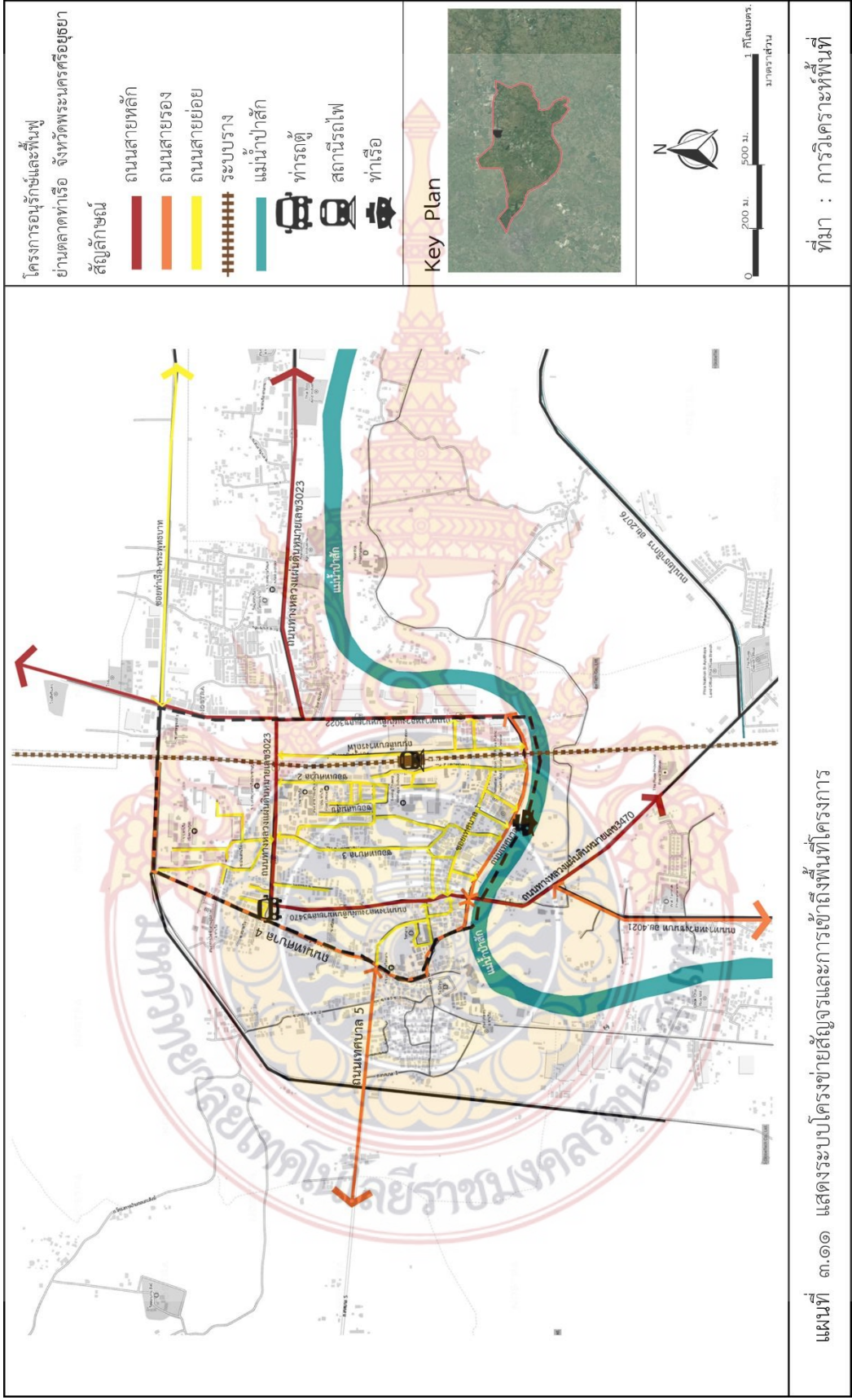
๒) ระบบโครงข่ายทางราง เส้นทางคมนาคมระบบรางที่สำคัญ ได้แก่ สถานีท่าเรือ ทางรถไฟสายท่าเรือ-พระพุทธบาท เป็นทางรถไฟที่แยกออกจากสายเหนือ โดยเริ่มจาก สถานีท่าเรือ ต.ท่าเรือ อ.ท่าเรือ จ.พระนครศรีอยุธยา จนถึง อ.พระพุทธบาท จ.สระบุรี เป็นระยะทาง ๒๐ กิโลเมตร

รูปภาพที่ ๓.๓๗ ระบบโครงข่ายทางราง สถานีสถานีท่าเรือ (ทางรถไฟสายท่าเรือ-พระพุทธบาท)

ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟู
ย่านตลาดท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สัญลักษณ์

- ถนนสายหลัก
- ถนนสายรอง
- ถนนสายย่อย
- ระบบราง
- แม่น้ำป่าสัก

อาคาร
 สถานีรถไฟ
 ท่าเรือ

Key Plan

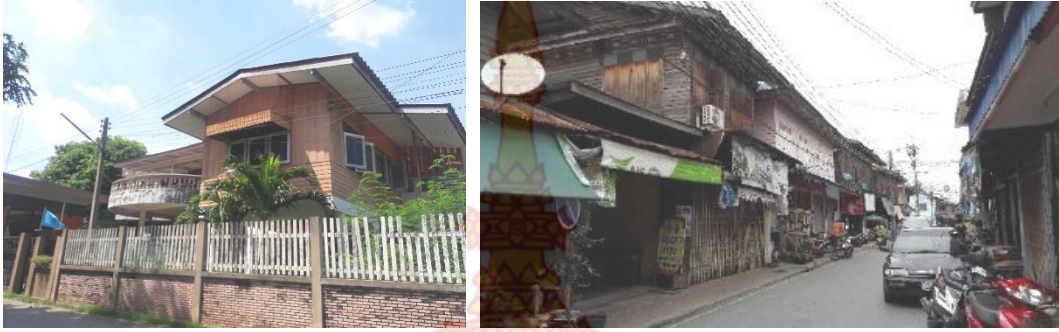
0 200 ม. 500 ม. 1 กิโลเมตร
 1:10000
 1:20000
 1:50000
 1:100000

ที่มา : การวิเคราะห์พื้นที่

แผนที่ ๓.๑๑ แสดงระบบโครงสร้างและผังเมืองเข้าสู่พื้นที่โครงการ

๓.๒.๓.๒ การใช้ประโยชน์ที่ดิน

๑) ที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย จากการสำรวจพบว่า ที่อยู่อาศัยหนาปานกลางอยู่บริเวณศูนย์กลางของพื้นที่โครงการ มีรูปแบบการตั้งถิ่นฐานส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณโดยรอบย่านการค้า เป็นในรูปแบบชุมชน

รูปภาพที่ ๓.๓๘ การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยหนาปานกลาง
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๒) ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม จากการสำรวจพบว่า ที่ดินประเภทใช้ประโยชน์พาณิชยกรรม จะอยู่บริเวณริมถนนสายหลัก ทางหลวงแผ่นดิน ๓๐๗๐ ทางหลวงแผ่นดิน ๓๐๒๓ ทางหลวงแผ่นดิน ๓๐๒๒ และถนนสายย่อยที่ย่านการค้าเก่าอยู่ คือ บริเวณถนนซอยเทศบาล ๑ กับ ถนนเลียบริมทางรถไฟ โดยในพื้นที่จะมีพาณิชยกรรมรูปแบบอาคารตึกแถวและอาคารพาณิชยกรรมซึ่งเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบผสมผสานพักอาศัย

รูปภาพที่ ๓.๓๙ การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการพาณิชยกรรม
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

รูปภาพที่ ๓.๔๐ การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการค้าขาย ตลาดหม่อมเจ้า
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

รูปภาพที่ ๓.๔๑ การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการค้าขาย ตลาด ๑๐๐ ปี ท่าเรือ
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๓) ที่ดินประเภทอุตสาหกรรมและคลังสินค้า จากการสำรวจพบว่า จะอยู่ข้างพื้นที่โครงการ จะไปทางตะวันออกของพื้นที่โครงการ ในพื้นที่โครงการจะเห็นได้ว่ามีโรงงาน อยู่ ๑ แห่ง คือ บริษัท แหลมทองเกษตรภัณฑ์ จำกัด เป็นต้น

รูปภาพที่ ๓.๔๒ การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรมและคลังสินค้า บริษัท แหลมทองเกษตรภัณฑ์ จำกัด
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๔) ที่ดินประเภทสถาบันราชการ จากการสำรวจพบว่า สถานราชการจะ กระจายอยู่ในพื้นที่ ไม่ได้กระจุกตัวรวมกันพื้นที่เดียว ในพื้นที่โครงการจะมีสถานราชการ สำนักงาน เทศบาลตำบลท่าเรือ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ไปรษณีย์ท่าเรือ สถานีดับเพลิง ท่าเรือ โรงพยาบาลท่าเรือ และสำนักสาธารณสุขท่าเรือ เป็นต้น

สำนักงานเทศบาลตำบลท่าเรือ

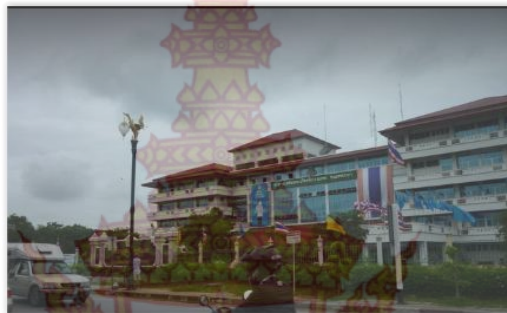
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

ไปรษณีย์ท่าเรือ

สถานีดับเพลิง ท่าเรือ

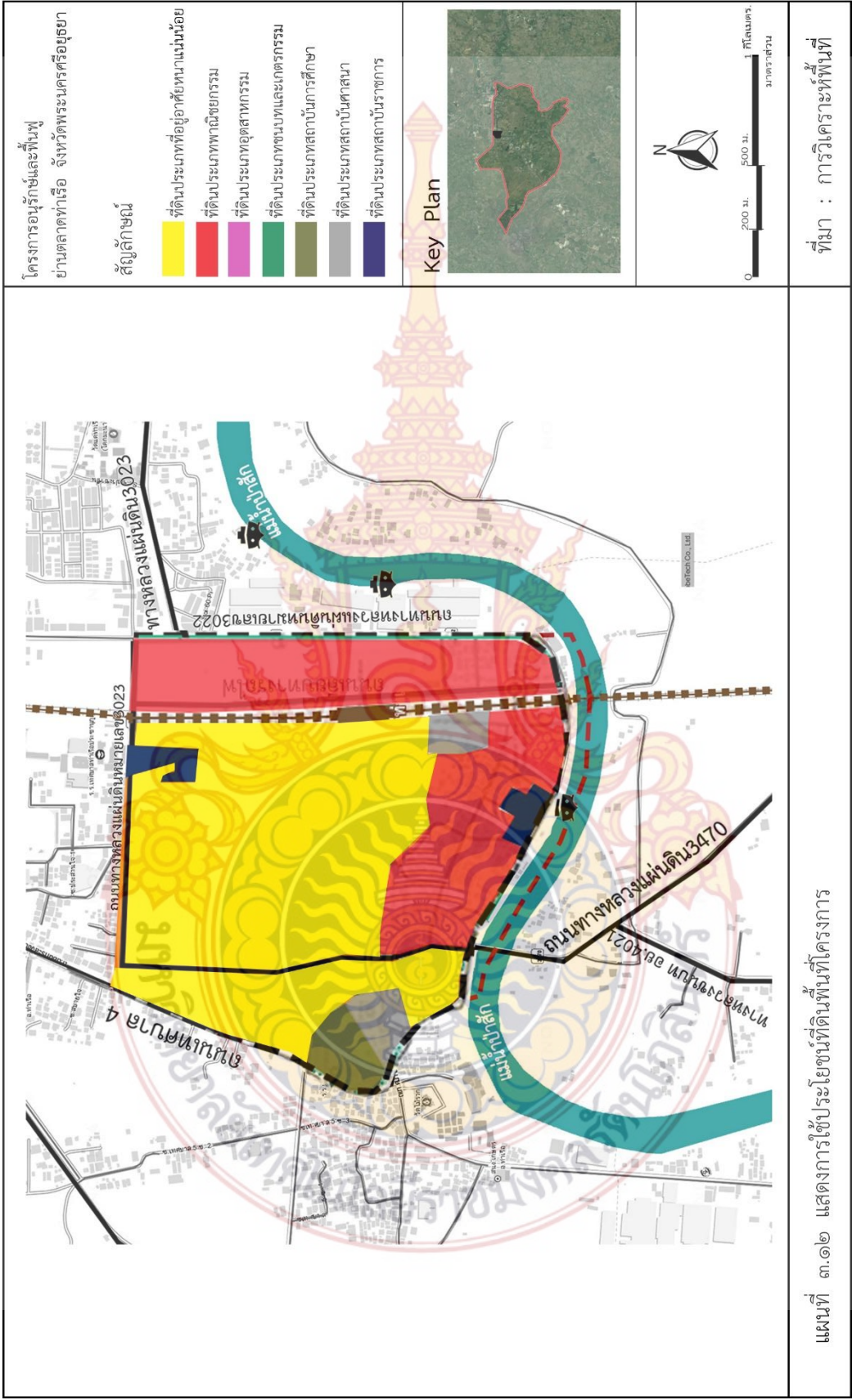
โรงพยาบาลท่าเรือ และสำนักสาธารณสุขท่าเรือ

รูปภาพที่ ๓.๔๓ การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อสถาบันราชการ
 ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๕) ที่ดินประเภทสถาบันศาสนา จากการสำรวจพบว่า ศาสนสถานในพื้นที่ที่มีอยู่ในเขตชุมชน วัดเป็นศาสนสถานที่อยู่ในพื้นที่ศึกษา ได้แก่ วัดหนองแห้ว และวัดกลาง

รูปภาพที่ ๓.๔๔ การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อสถาบันศาสนา
 ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๓.๒.๓.๓ การใช้ประโยชน์อาคาร

๑) รูปแบบการใช้ประโยชน์อาคารเพื่อการอยู่อาศัย

ในพื้นที่โครงการ ส่วนใหญ่เป็นอาคารพักอาศัยประเภทบ้านเดี่ยว มีลักษณะสถาปัตยกรรมทั้งรูปแบบดั้งเดิม และสถาปัตยกรรมกรรมแบบใหม่ มีความสูงตั้งแต่ ๑-๓ ชั้น แบ่งตามลักษณะอาคารได้ดังนี้ อาคารบ้านเดี่ยว มีความสูง ๑-๒ ชั้น โดยส่วนใหญ่เป็นอาคารที่อยู่อาศัยดั้งเดิมในพื้นที่กิจกรรมใช้เพื่อการอยู่อาศัยเป็นหลัก มีทั้งอาคารไม้ และอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก มีความกลมกลืนกันของสถาปัตยกรรม อาคารบ้านเดี่ยว ที่เป็นสถาปัตยกรรมกรรมแบบใหม่ โดยจะกระจายอยู่ในพื้นที่ จะมีอยู่น้อยในพื้นที่ ลักษณะอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ส่วนใหญ่จะมี ๑-๒ ชั้น

รูปภาพที่ ๓.๔๕ การใช้ประโยชน์อาคารเพื่อการอยู่อาศัย อาคารพักอาศัยประเภทบ้านเดี่ยวรูปแบบดั้งเดิม
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

รูปภาพที่ ๓.๔๖ การใช้ประโยชน์อาคารเพื่อการอยู่อาศัย อาคารพักอาศัยประเภทบ้านเดี่ยวรูปแบบใหม่
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๒) รูปแบบการใช้ประโยชน์อาคารเพื่อการพาณิชย์กรรม

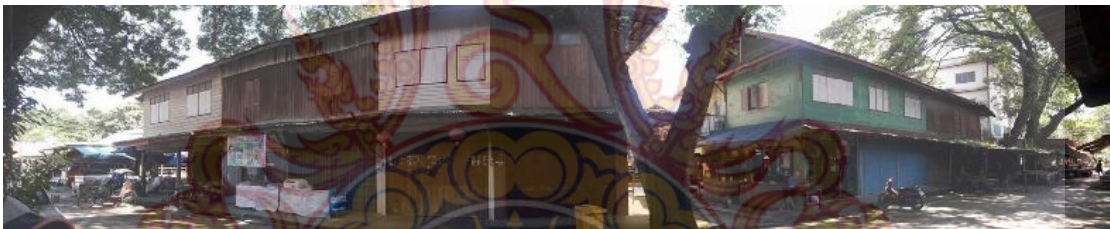
ในพื้นที่โครงการ จะอยู่บริเวณริมถนนสายหลัก ทางหลวงแผ่นดิน ๓๐๗๐ ทางหลวงแผ่นดิน ๓๐๒๓ ทางหลวงแผ่นดิน ๓๐๒๒ ส่วนใหญ่เป็นอาคารพาณิชย์กรรมใช้ประโยชน์เพื่อกิจการการค้าขาย มีลักษณะสถาปัตยกรรมแบบใหม่ อาคารเป็นลักษณะคอนกรีตเสริมเหล็ก มีลักษณะเป็นตึกแถวเรียงกันมากกว่า ๑ คูหา มีความสูงตั้งแต่ ๑-๔ ชั้น

รูปภาพที่ ๓.๔๗ การใช้ประโยชน์อาคารเพื่อการพาณิชย์กรรม
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๓) รูปแบบการใช้ประโยชน์อาคารแบบผสมผสาน

ในพื้นที่โครงการ จะอยู่บริเวณและถนนสายย่อยที่ย่านการค้าเก่าอยู่ คือ บริเวณถนนซอยเทศบาล ๑ กับ ถนนเลียบริกทางรถไฟ เป็นอาคารที่ใช้เพื่อการอยู่อาศัยด้านบน ด้านล่างใช้เพื่อการพาณิชย์กรรมและค้าขาย จะแบ่งเป็น ๒ รูปแบบ คือ อาคารที่เป็นตลาดเก่า มีความสูง ๑-๒ ชั้น และ อาคารที่เป็นรูปแบบพาณิชย์กรรม ๓-๔ ชั้น

ตลาดหม่อมเจ้า

ตลาด ๑๐๐ ปี ท่าเรือ

รูปภาพที่ ๓.๔๘ รูปแบบการใช้ประโยชน์อาคารแบบผสมผสาน อาคารที่เป็นตลาดเก่า
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

รูปภาพที่ ๓.๔๙ รูปแบบการใช้ประโยชน์อาคารแบบผสมผสาน รูปแบบอาคารพาณิชย์กรรม
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๔) รูปแบบการใช้ประโยชน์อาคารสถาบันราชการ

ในพื้นที่โครงการ มีอาคารราชการกระจายอยู่หลายจุด คือ อยู่บริเวณริมถนนเทศบาล ๑ และอยู่ในซอยย่อย พื้นที่ของชุมชน เป็นอาคารในรูปแบบสมัยใหม่ ความสูงตั้งแต่ ๑-๕ ชั้น ใช้สำหรับให้ข้อมูลและบริการประชาชน ในพื้นที่โครงการจะมีอยู่ ๕ แห่ง สำนักงานเทศบาลตำบลท่าเรือ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ไปรษณีย์ท่าเรือ สถานีดับเพลิง ท่าเรือ โรงพยาบาลท่าเรือ และสำนักสาธารณสุขท่าเรือ เป็นต้น

สำนักงานเทศบาลตำบลท่าเรือ

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

ไปรษณีย์ท่าเรือ

สถานีดับเพลิง ท่าเรือ

โรงพยาบาลท่าเรือ

รูปภาพที่ ๓.๕๐ รูปแบบการใช้ประโยชน์อาคารสถาบันราชการ
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๕) รูปแบบการใช้ประโยชน์อาคารสถาบันการศึกษา

ในพื้นที่โครงการ เป็นแหล่งสถาบันการศึกษาระดับประถมศึกษา - ระดับมัธยมศึกษาอยู่ด้วยกัน ๔ แห่ง โดยอยู่โดยรอบพื้นที่โครงการ จะมีความสูง ๔-๕ ชั้น ได้แก่ โรงเรียนเทศบาลวัดกลาง โรงเรียนแสงทวีปวิทยา โรงเรียนเทศบาลท่าเรือประชาชนกุล โรงเรียนท่าเรือ (นิตยานุกูล) เป็นต้น

โรงเรียนเทศบาลวัดกลาง

โรงเรียนแสงทวีปวิทยา

โรงเรียนเทศบาลท่าเรือประชาชนกุล

โรงเรียนท่าเรือ (นิตยานุกูล)

รูปภาพที่ ๓.๕๑ รูปแบบการใช้ประโยชน์อาคารสถาบันการศึกษา

ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๖) รูปแบบการใช้ประโยชน์อาคารศาสนสถาน ในพื้นที่โครงการมี

ศาสนสถานในพื้นที่ ๒ แห่ง ที่สำคัญ จะอยู่บริเวณในพื้นที่ชุมชน ได้แก่ วัดหนองแห้ว และวัดกลาง

วัดหนองแห้ว

และวัดกลาง

รูปภาพที่ ๓.๕๒ รูปแบบการใช้ประโยชน์อาคารศาสนสถาน

ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๓) รูปแบบการใช้ประโยชน์อาคารอุตสาหกรรม ในพื้นที่โครงการมีอาคารสำหรับใช้ประโยชน์ในด้านอุตสาหกรรม เป็นโรงงาน อยู่ ๑ แห่ง อยู่บริเวณข้างพื้นที่โครงการ จะไปทางตะวันออกของพื้นที่โครงการ ในพื้นที่โครงการจะเห็นได้ว่ามีโรงงานอยู่ ๑ แห่ง คือ บริษัท แหลมทองเกษตรภัณฑ์ จำกัด เป็นต้น

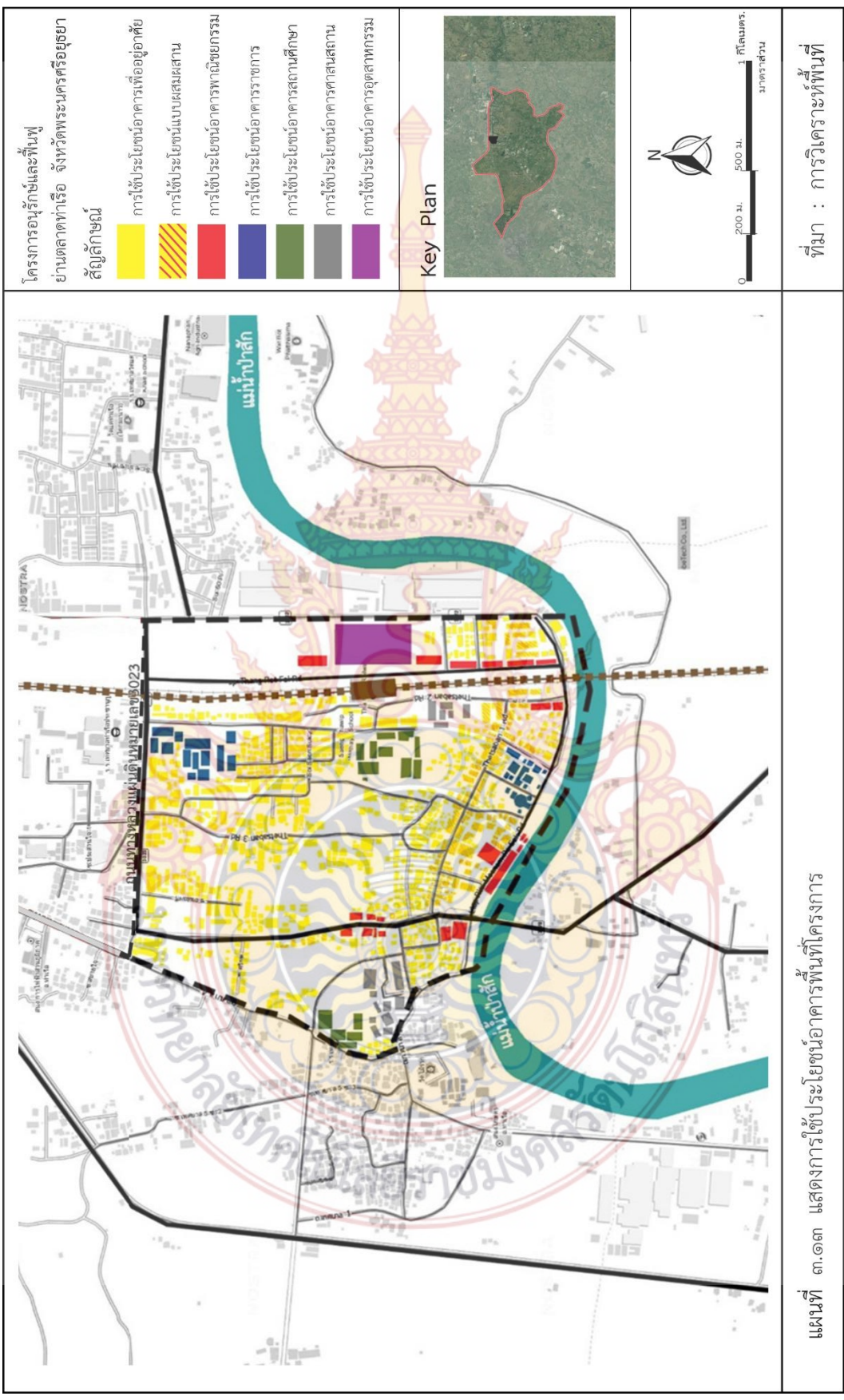
รูปภาพที่ ๓.๕๓ รูปแบบการใช้ประโยชน์อาคารอุตสาหกรรม
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

การใช้ประโยชน์อาคารในพื้นที่ ส่วนใหญ่ในพื้นที่โครงการเป็นอาคารที่พักอาศัย รองลงมาจะเป็นอาคารรูปแบบผสมผสาน โดยรูปแบบอาคารที่เป็นมีอาคารพาณิชย์กรรม เกาะตัวตามแนวถนนสายหลัก

ตารางที่ ๓.๕ แสดงอัตราส่วนการใช้ประโยชน์อาคารในพื้นที่โครงการ

ลำดับที่	การใช้ประโยชน์อาคาร	อัตราส่วน (ร้อยละ)
๑	การใช้ประโยชน์อาคารเพื่อการอยู่อาศัย	๘๐ %
๒	การใช้ประโยชน์อาคารเพื่อการพาณิชย์กรรม	๑ %
๓	การใช้ประโยชน์อาคารรูปแบบผสมผสาน	๘ %
๔	การใช้ประโยชน์อาคารเพื่อสถาบันราชการ	๓ %
๕	การใช้ประโยชน์อาคารเพื่อสถานศึกษา	๖ %
๖	การใช้ประโยชน์อาคารเพื่อศาสนา	๑ %
๗	การใช้ประโยชน์อาคารเพื่ออุตสาหกรรม	๑ %
	รวม	๑๐๐ %

ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย , ปี ๒๕๖๐

๓.๒.๓.๔ กรรมสิทธิ์การถือครองที่ดิน

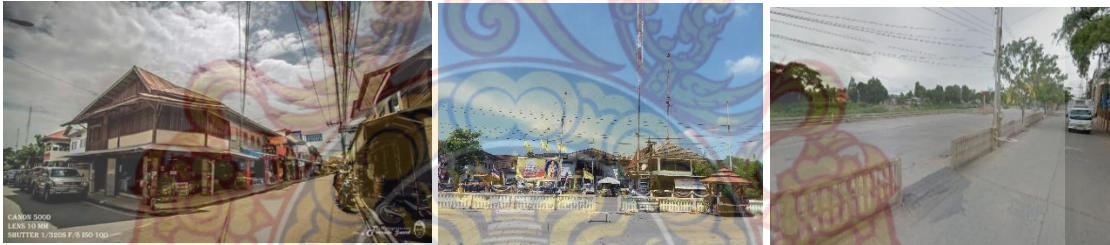
กรรมสิทธิ์ที่ดินในพื้นที่โครงการ มี ๔ ประเภท ดังนี้

๑) แปลงที่ดินเอกชน ส่วนใหญ่ในพื้นที่โครงการเป็นแปลงที่ดินเอกชน เป็นเอกชนรายย่อย ถือเป็นเจ้าของรายเดี่ยว อยู่ในบริเวณชุมชนที่พักอาศัย และบริเวณฝั่งตะวันออกของพื้นที่โครงการ

รูปภาพที่ ๓.๕๔ แปลงที่ดินเอกชน
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๒) แปลงที่ดินหน่วยงานราชการ ในพื้นที่โครงการที่ดินของหน่วยงานราชการจะอยู่บริเวณที่เป็นชื่อถนนว่า ถนนเทศบาล ๑ จะประกอบไปด้วย แปลงที่ดินตรงบริเวณสำนักงานเทศบาล สถานีดับเพลิง และตลาดท่าเรือ โรงพยาบาลและสถานศึกษาต่างๆในพื้นที่ แปลงที่ดินการรถไฟ ในพื้นที่โครงการจะอยู่บริเวณสถานีรถไฟท่าเรือและถนนเลียบริมทางรถไฟ

รูปภาพที่ ๓.๕๕ แปลงที่ดินหน่วยงานราชการ
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๓) แปลงที่ดินกรมศาสนา เป็นที่ดินของวัดในพื้นที่โครงการคือวัดหนองแห้ว และวัดกลาง

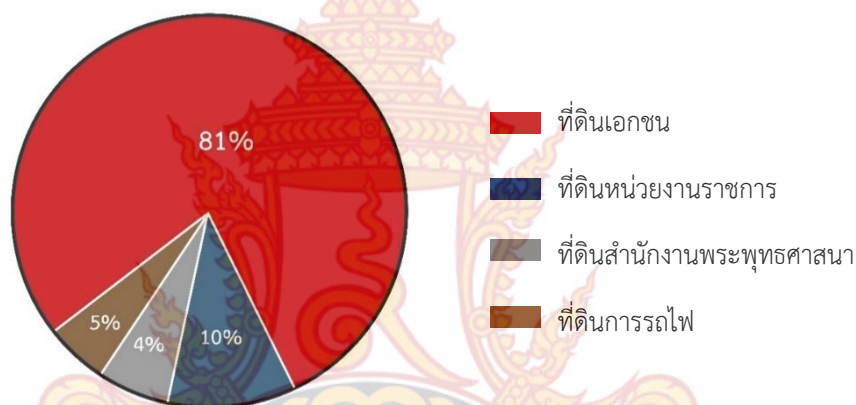
รูปภาพที่ ๓.๕๖ แปลงที่ดินการรถไฟ
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

ตารางที่ ๓.๖ แสดงอัตราส่วนของกรรมสิทธิ์ถือครองที่ดินในพื้นที่โครงการ

ลำดับที่	กรรมสิทธิ์ถือครองที่ดิน	อัตราส่วน (ร้อยละ)
๑	ที่ดินเอกชน	๘๑ %
๒	ที่ดินหน่วยงานราชการ	๑๐ %
๓	ที่ดินสำนักงานพระพุทธศาสนา	๔ %
๔	ที่ดินการรถไฟ	๕ %
รวม		๑๐๐ %

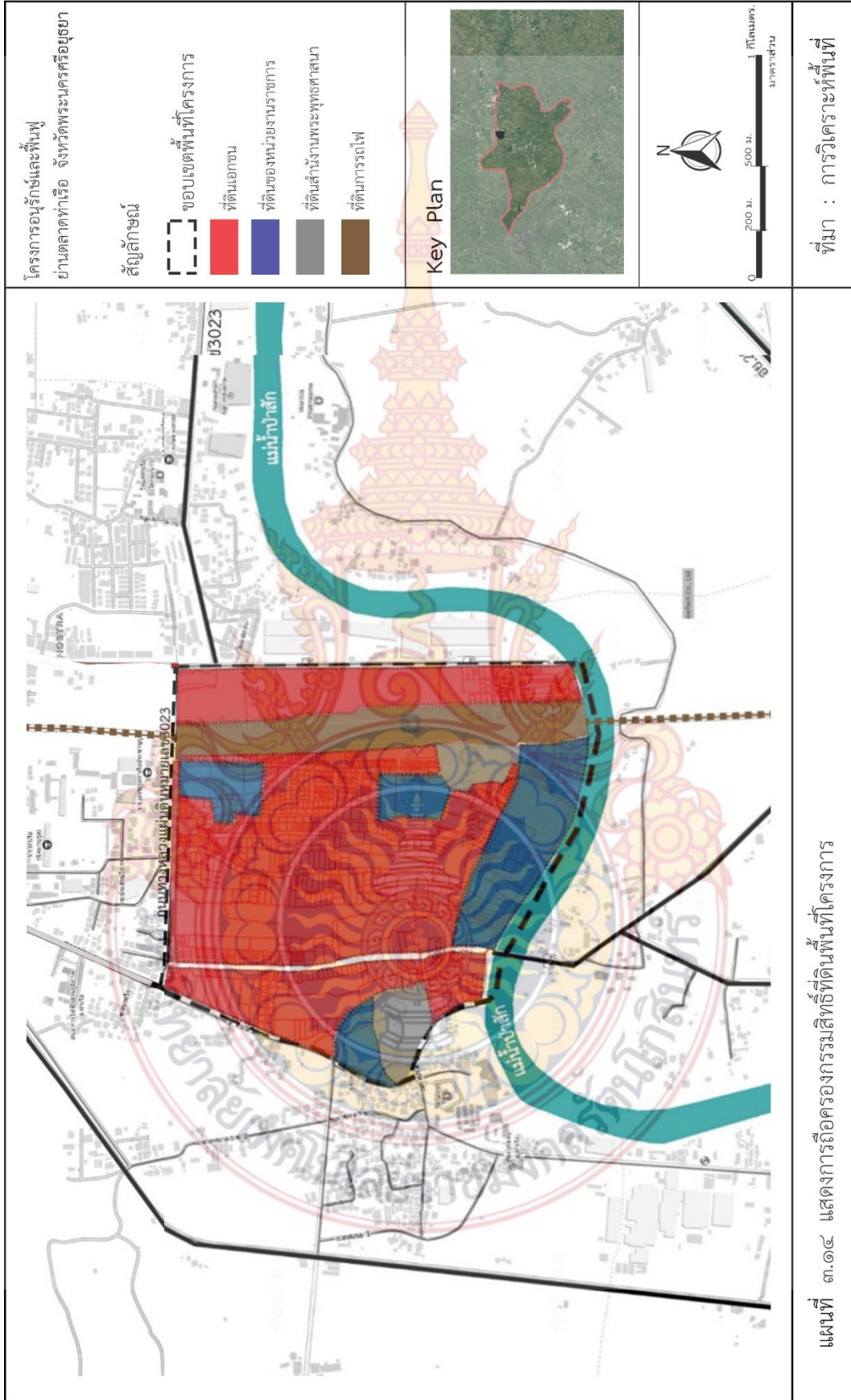
ที่มา : สำนักงานกรมที่ดิน อำเภอบำเหน็จณรงค์

แผนภูมิที่ ๓.๒ อัตราส่วนกรรมสิทธิ์ที่ดินในพื้นที่โครงการ

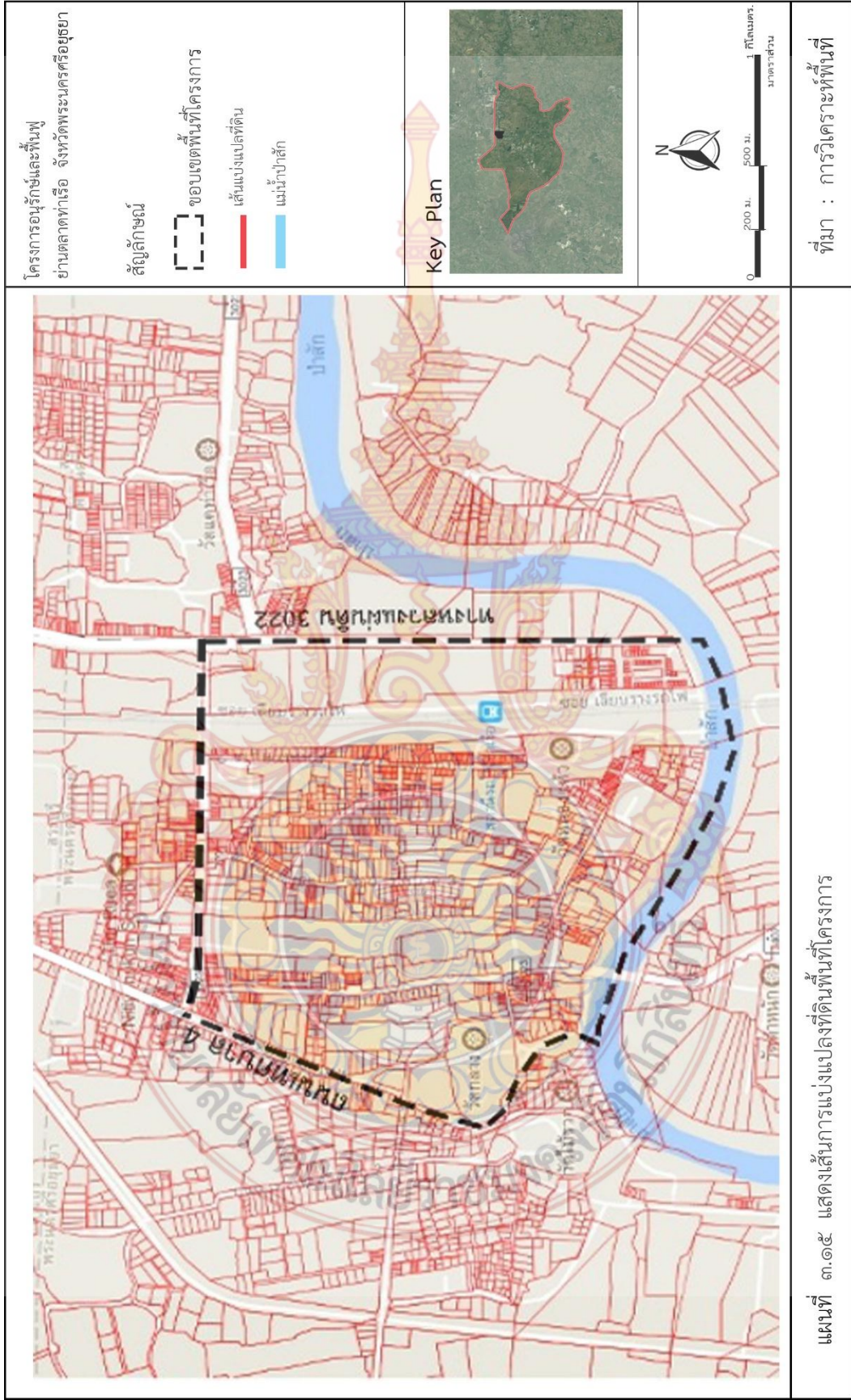

ที่มา : สำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย

จากข้อมูลถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดินในพื้นที่โครงการ ส่วนใหญ่มีการถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดินของเอกชนรายย่อย และกรรมสิทธิ์ที่ดินของภาครัฐ ที่บริเวณสำนักงานเทศบาลตำบลท่าเรือ

ที่มา : การวิเคราะห์พื้นที่

๓.๒.๓.๕ โครงสร้างสาธารณูปการ

๑) สถานพยาบาล ในพื้นที่ศึกษามี ๒ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลท่าเรือ และ สำนักสาธารณสุขท่าเรือ

๒) ความปลอดภัย ในพื้นที่ศึกษามี ๑ แห่ง ได้แก่ สถานีดับเพลิงท่าเรือ

รูปภาพที่ ๓.๕๗ โรงพยาบาลท่าเรือ
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

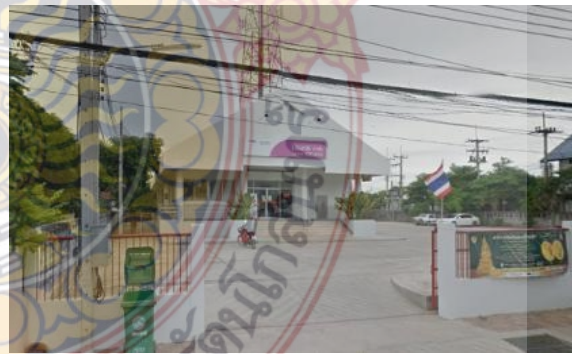
รูปภาพที่ ๓.๕๘ สถานีดับเพลิงท่าเรือ
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๓) นันทนาการ ในพื้นที่ศึกษามี ๑ แห่ง ได้แก่ บริเวณพื้นที่นันทนาการในเขตเทศบาลตำบลท่าเรือ

๔) สถานราชการ ในพื้นที่ศึกษามี ๔ แห่ง ได้แก่ สำนักงานเทศบาลตำบลท่าเรือ กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ไปรษณีย์ท่าเรือ สถานีดับเพลิง ท่าเรือ โรงพยาบาลท่าเรือ และสำนักสาธารณสุขท่าเรือ

รูปภาพที่ ๓.๕๙ สำนักงานเทศบาลตำบลท่าเรือ
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

รูปภาพที่ ๓.๖๐ ไปรษณีย์ท่าเรือ
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๕) ประเภทสถานศึกษาในพื้นที่ มีทั้งหมด ๔ แห่ง ประกอบด้วย

- ระดับอนุบาล - ประถมศึกษามี ๑ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนเทศบาล
- ระดับอนุบาล - มัธยมศึกษาตอนต้น มี ๑ แห่ง ได้แก่ โรงเรียน
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น - ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มี

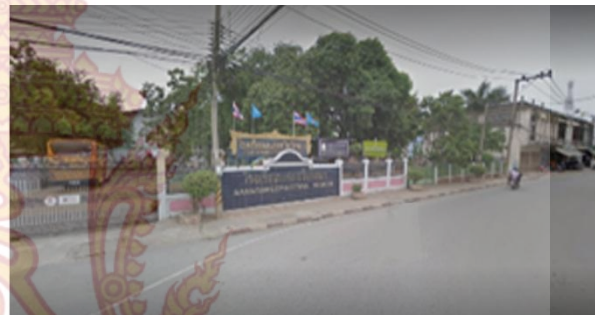
วัดกลาง

เทศบาลท่าเรือประชานุกูล

๒ แห่ง ได้แก่ โรงเรียนแสงทวีปวิทยา และ โรงเรียนท่าเรือ (นิตยานุกูล) สถานศึกษาขนาดใหญ่ในพื้นที่ เป็นโรงเรียนประจำอำเภอท่าเรือ

โรงเรียนเทศบาลวัดกลาง

โรงเรียนแสงทวีปวิทยา

โรงเรียนเทศบาลท่าเรือประชานุกูล

โรงเรียนท่าเรือ (นิตยานุกูล)

รูปภาพที่ ๓.๖๑ สาธารณูปการประเภทสถานศึกษา

ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๓.๒.๓.๖ มวลอาคารและพื้นที่ว่าง

๑) การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบสัดส่วนความหนาแน่นของมวลอาคาร และพื้นที่ว่าง สรุปออกมาดังนี้

(๑) มวลอาคารขนาดใหญ่ คือ บริเวณพื้นที่ที่เป็นโรงงานงาน อุตสาหกรรม จะเห็นได้น้อยในพื้นที่โครงการ จัดอยู่เป็นโซนทางตะวันออกของโครงการ

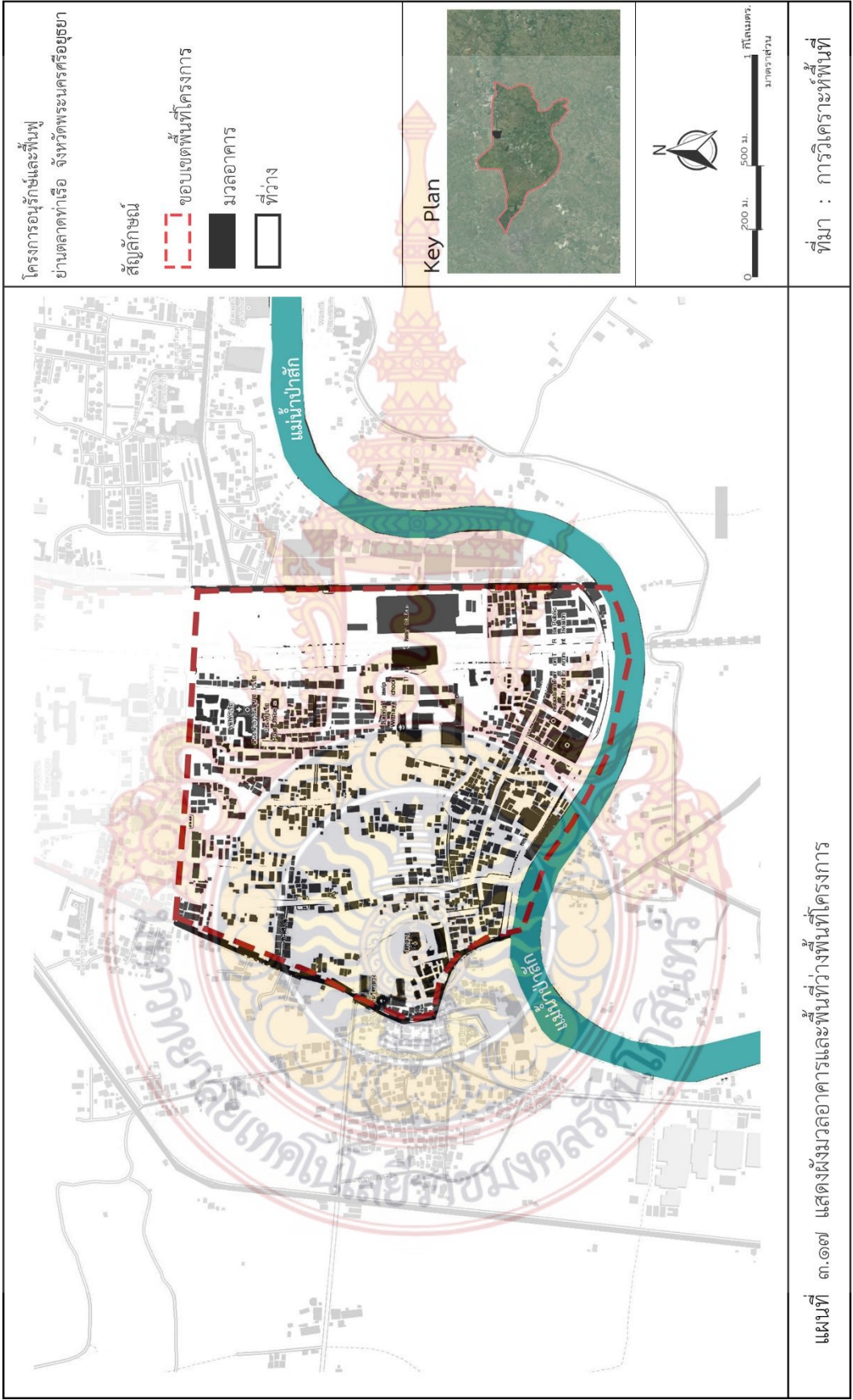
(๒) มวลอาคารขนาดกลาง คือ บริเวณพื้นที่ที่เป็นสถานราชการต่างๆ ต่างๆ และสถานศึกษา โรงเรียน และเป็นอาคารพาณิชย์กรรม เป็นต้น

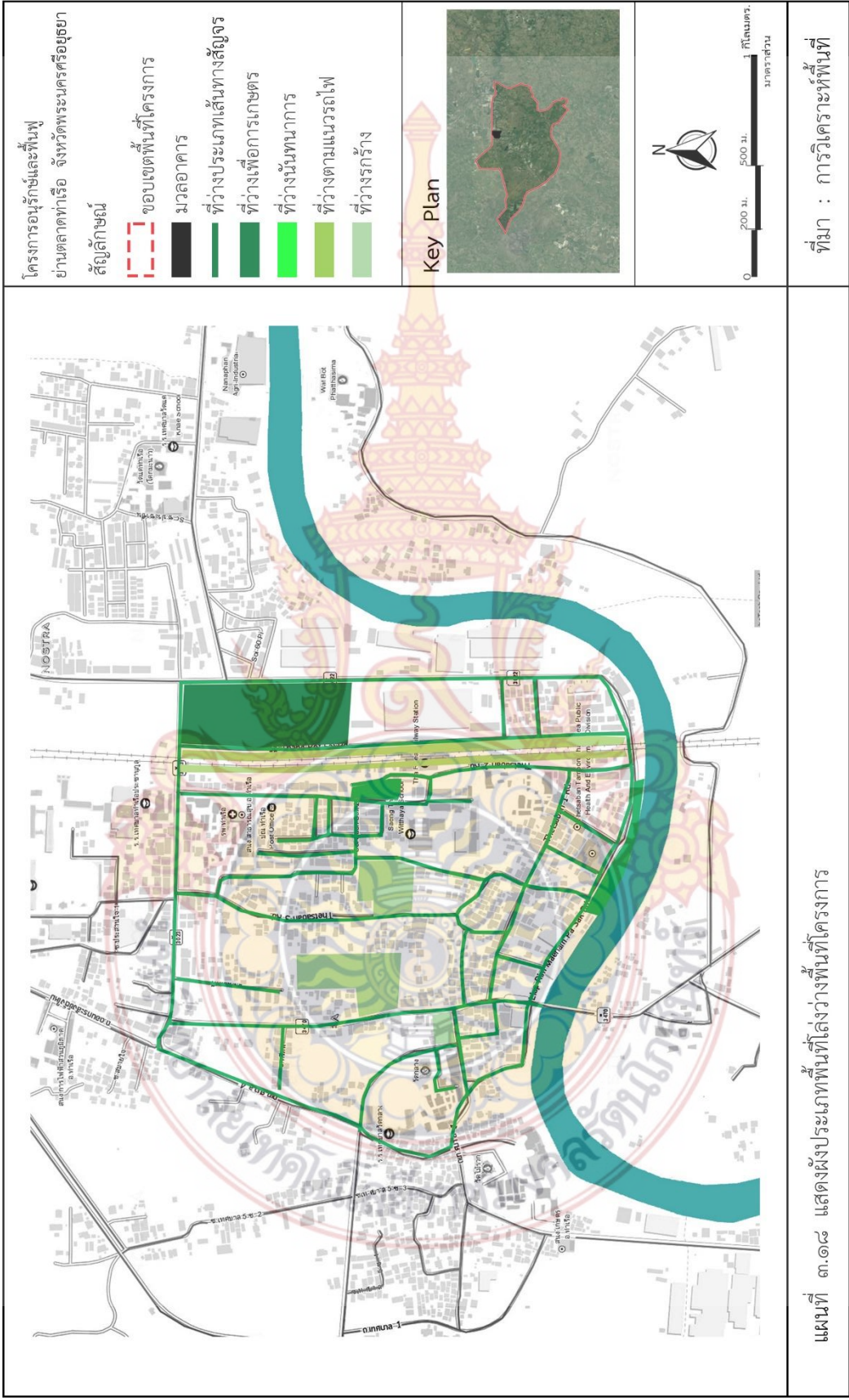
(๓) มวลอาคารขนาดเล็ก คือ ที่กระจุกตัวอยู่บริเวณพื้นที่ที่เป็นย่าน ตลาดเก่า ย่านการค้าที่มีกิจกรรมการซื้อขาย จะเห็นได้ชัดเจนถึงความหนาแน่น

(๔) มวลอาคารขนาดเล็กพื้นที่ว่างขนาดใหญ่ กระจายตัวในพื้นที่โครงการ คือบริเวณพื้นที่ที่เป็นที่อาคารที่อยู่อาศัย ภายในย่าน ชุมชน

๓.๒.๓.๗ พื้นที่ว่างสาธารณะ จะประกอบไปด้วย พื้นที่รกร้าง และพื้นที่ว่างที่ไม่เกิดการใช้ประโยชน์ และพื้นที่เปิดโล่งที่อยู่บริเวณพื้นที่ริมแม่น้ำป่าสัก พื้นที่ว่างตามแนวรถไฟ

ที่มา : การวิเคราะห์พื้นที่

แผนที่ ๓.๑๘ แสดงผังประเภทพื้นที่โล่งว่างพื้นที่โครงการ

๓.๒.๓.๘ ลักษณะสถาปัตยกรรมและภูมิสถาปัตยกรรม

๑) ลักษณะสถาปัตยกรรม_ อาคารในพื้นที่โครงการส่วนมากเป็นอาคารที่มีอายุจาก ๒๐ ปี จนถึงอาคารที่มีอายุมากกว่า ๑๐๐ ปี โดยสามารถแบ่งได้ ๓ ช่วง ดังนี้

(๑) อายุอาคาร

- อาคารที่มีอายุช่วง ๒๐-๓๐ ปี จะเป็นอาคารรูปแบบพาณิชย์กรรม ใช้เพื่อการค้า หรือรูปแบบผสมผสาน ลักษณะจะเป็นตึกแถวเรียงกันมากกว่า ๑ คูหา อยู่บริเวณตามริมถนนสายหลัก รูปแบบสถาปัตยกรรมเป็นสถาปัตยกรรมรูปแบบใหม่ ส่วนใหญ่เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็กรูปแบบลักษณะสถาปัตยกรรมแบบประยุกต์ มีความสูง ๓-๔ ชั้น

- อาคารที่มีอายุช่วง ๕๐ ปี ขึ้นไป จะเป็นอาคารที่พักอาศัย บ้านเดี่ยว อาคารบ้านเรือนที่อยู่ภายในชุมชนเป็นส่วนใหญ่ รูปแบบสถาปัตยกรรมเป็นทั้งรูปแบบใหม่ และบ้านไม้เก่า มีทั้งแบบบ้านไม้ และรูปแบบผสมผสานปูน-ไม้ และอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก มีความสูง ๑-๓ ชั้น แต่ส่วนมากในพื้นที่โครงการจะเป็น ๑-๒ ชั้น

- อาคารที่มีอายุช่วง ๖๐-๑๐๐ ปี ส่วนใหญ่ในพื้นที่โครงการจะเป็นอาคารที่อยู่บริเวณตลาดเก่า คือ ตลาด ๑๐๐ ปี ท่าเรือ และตลาดหม่อมเจ้า อายุอาคารจะมีตั้งแต่ปีที่เริ่มสร้าง ซึ่งเป็นอาคารเก่าแก่ที่สุดของพื้นที่ รูปแบบสถาปัตยกรรมเป็นรูปแบบบ้านไม้เก่าดั้งเดิมของพื้นที่ โดยทั้ง ๒ ตลาดเก่า จะมีเอกลักษณ์อาคารที่เด่นแตกต่างกัน คือตลาด ๑๐๐ ปี ท่าเรือ จะเป็นรูปแบบสถาปัตยกรรมแบบไทยแท้ ส่วนตลาดหม่อมเจ้าจะเป็นรูปแบบสถาปัตยกรรมแบบประยุกต์นำเอาวัฒนธรรมและเอกลักษณ์แบบจีนเป็นจุดเด่น

รูปภาพที่ ๓.๖๒ อาคารที่มีอายุช่วง ๒๐-๓๐ ปี

ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

รูปภาพที่ ๓.๖๓ อาคารที่มีอายุช่วง ๕๐ ปีขึ้นไป

ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

ตลาดหม่อมเจ้า

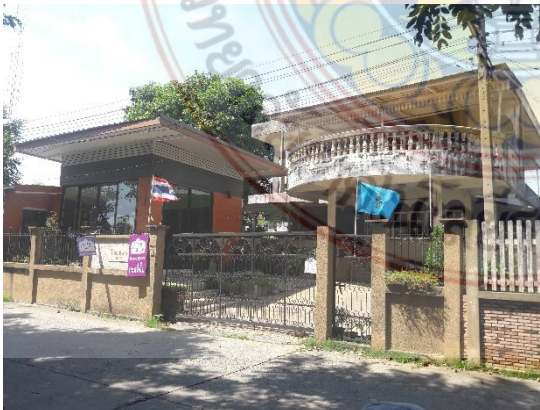

ตลาด ๑๐๐ ปี ท่าเรือ

รูปภาพที่ ๓.๖๔ อาคารที่มีอายุช่วง ๖๐-๑๐๐ ปีขึ้นไป
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

(๒) สภาพอาคารในพื้นที่ สามารถแบ่งได้ ๒ ระดับ ดังนี้

- สภาพอาคารปานกลาง จนไปถึงสภาพที่ดี แต่ยังไม่ดีที่สุดใน
ด้วยที่อาคารในพื้นที่ส่วนมากมีอายุมากกว่า ๒๐ ปี การเปลี่ยนแปลงของสภาพอาคารก็เปลี่ยนแปลง
ไปตามกาลเวลา ในพื้นที่โครงการส่วนใหญ่จะเป็นอาคารที่สภาพไม่ได้พุงพัง หรือเสื่อมโทรมจนมาก
เกินไป ยังมีโครงสร้างและวัสดุต่างๆของอาคารยังสามารถเห็นได้ชัดเจน และยังคงสภาพดี
- สภาพอาคารที่มีความเสื่อมโทรม อาคารที่ทั้งรูปปลั๊กชนั
ภายนอกและโครงสร้างอาคารมีความทรุดโทรม ไม่สมบูรณ์ ขาดการดูแลรักษา และมีบางหลังใน
พื้นที่มีถูกทิ้งร้างไม่ได้ใช้งาน อาคารสภาพนี้จะอยู่บริเวณที่เป็นอาคารที่มีช่วงอายุมากตั้งแต่ ๖๐-๑๐๐ ปี จะมีการ
เปลี่ยนแปลงไปตามเวลา คือ บริเวณตลาด ๑๐๐ ปี ท่าเรือ และอาคารในพื้นที่ตลาดหม่อมเจ้า

รูปภาพที่ ๓.๖๕ สภาพอาคารปานกลาง จนไปถึงสภาพที่ดี
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

รูปภาพที่ ๓.๖๖ สถาปัตยกรรมที่มีความเชื่อมโยง
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

(๓) การวางผังอาคาร รูปแบบการวางผังในพื้นที่โครงการ มีความแตกต่างตามการตั้งถิ่นฐานของชุมชนในแต่ละยุคสมัย เปลี่ยนแปลงไปตามเวลา ซึ่งสามารถแบ่งรูปแบบการวางผังอาคารได้ดังนี้

- การวางอาคารตามแนวริมแม่น้ำป่าสัก เป็นการตั้งถิ่นฐานตั้งแต่สมัยอดีต โดยอดีต พื้นที่โครงการเป็นท่าเรือเก่าที่มีความสำคัญ และเป็นจุดขึ้นเรือเพื่อไปต่อสระบุรี จึงมีการเข้ามาของคน และเกิดการตั้งถิ่นฐานริมน้ำ
- การวางอาคารตามแนวถนนสายหลัก โดยส่วนใหญ่จะเป็นอาคารพาณิชย์กรรม ใช้เพื่อการค้าขาย กลุ่มอาคารรูปแบบนี้จะมีพัฒนาการมาจากการเข้าถึงของพื้นที่ จะตั้งอยู่บริเวณริมถนนสายหลัก สะดวกต่อการเข้าถึง และจะส่งผลให้มีการขยายและเจริญเติบโตเรื่อยๆ ในเวลาต่อมา
- การวางอาคารกระจัดกระจายไม่ตามแนวถนน โดยส่วนใหญ่ในพื้นที่โครงการจะเป็นอาคารรูปแบบที่อยู่อาศัยของคนในชุมชน การวางอาคารไม่ยึดตามแนวคลองหรือแนวถนน แต่จะกระจายอยู่ภายในพื้นที่ แต่มีการเกาะกลุ่มกันจนเห็นได้ชัดว่าเป็นชุมชน
- การวางอาคารขนาดใหญ่ตามแนวถนน จะเป็นในรูปแบบอาคารที่เป็นโรงงาน อุตสาหกรรม คลังสินค้า ต่างๆ ในพื้นที่โครงการจะมีน้อย แต่จะอยู่บริเวณทางด้านตะวันออกของพื้นที่โครงการ การวางผังอาคารโดยยึดตามแนวถนน ซึ่งเป็นอาคารโรงงานจะสะดวกกับการมองเห็น การเข้าถึง ความสะดวก

รูปภาพที่ ๓.๖๗ ภาพถ่ายมุมสูงบริเวณพื้นที่
ที่มา : <https://www.google.co.th/> ,สืบค้นวันที่ ๑๙ กรกฎาคม

(๔) ความสูงอาคาร

ลักษณะความสูงของอาคารในพื้นที่โครงการแบ่งเป็น ๓ ลักษณะ ดังนี้

- อาคารสูง ๑ - ๒ ชั้น เป็นอาคารที่พบเห็นส่วนใหญ่ในพื้นที่ เพราะในพื้นที่โครงการเป็นอาคารที่มีความสูงไม่สูงมากนัก เป็นชั้นความสูงของอาคารประเภทที่อยู่อาศัย บ้านเดี่ยว และบริเวณย่านตลาดเก่า อยู่บริเวณในพื้นที่ชุมชนมากที่สุด
- อาคารสูง ๓ - ๔ ชั้น ในพื้นที่โครงการอาคารลักษณะนี้ จะเป็นรูปแบบอาคารพาณิชย์กรรม เป็นตึกแถวเรียงตามแนวถนนสายหลัก
- อาคารสูง ๕ - ๖ ชั้น เป็นชั้นความสูงของอาคารประเภทของอาคารราชการ และสถานศึกษา

รูปภาพที่ ๓.๖๘ อาคารสูง ๑ - ๒ ชั้น
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

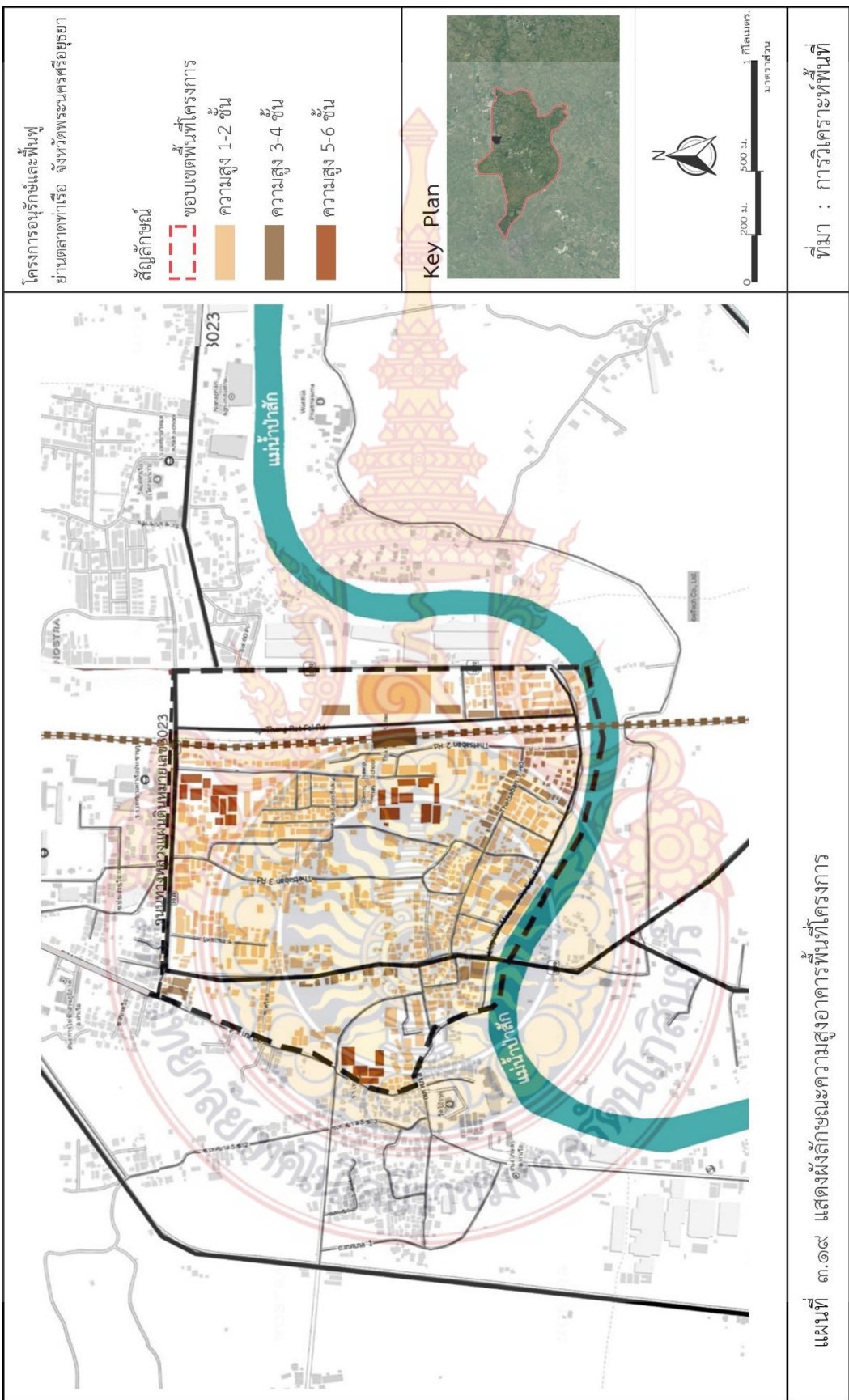

รูปภาพที่ ๓.๖๙ อาคารสูง ๓ - ๔ ชั้น
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

รูปภาพที่ ๓.๗๐ อาคารสูง ๕ - ๖ ชั้น
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๓.๒.๓.๙ มรดกวัฒนธรรม

ในพื้นที่โครงการเป็นย่านที่มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน และเป็นพื้นที่ที่มีย่านการค้าประวัติศาสตร์ที่มีความสำคัญทางมรดกวัฒนธรรม โดยจากการวิเคราะห์พื้นที่โครงการสามารถแบ่งลักษณะทางมรดกวัฒนธรรมได้ ๒ ประเภท ดังนี้

๑) มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องได้ คือลักษณะทางกายภาพที่สามารถเห็นชัดเจน และจับต้องได้ เกี่ยวข้องกับวัสดุ สิ่งก่อสร้างสิ่งปลูกสร้าง โดยในพื้นที่โครงการที่มีอยู่คือ ด้านศาสนสถาน วัดหนองแห้ว และวัดกลาง ด้านสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่า ย่านการค้าเก่า คือ ตลาด ๑๐๐ ปี ท่าเรือ และตลาดหม่อมเจ้า และอื่นๆ คือบริเวณที่เป็นท่าเรือ ซึ่งเป็นท่าเรือเก่าและสถานที่ทางประวัติศาสตร์ของพื้นที่ กับ สถานีรถไฟ สถานีท่าเรือ ซึ่งมีความเป็นมาที่สำคัญมา ยาวนานกับพื้นที่โครงการ

วัดหนองแห้ว

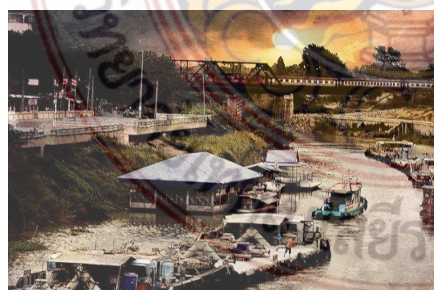
วัดกลาง

ตลาด ๑๐๐ ปี ท่าเรือ

ตลาดหม่อมเจ้า

ท่าเรือ

สถานีรถไฟท่าเรือ

รูปภาพที่ ๓.๗๑ มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องได้
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๒) มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ คือ ลักษณะกระบวนการความรู้ ความรู้สึก ความคิดที่ไม่สามารถเห็นและจับต้องได้ เช่น ภาษา ประเพณี วัฒนธรรม ความเชื่อ ความศรัทธา ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยในพื้นที่โครงการนั้น เป็นย่านชุมชน มีการรวมกลุ่มทางสังคม และมี วัฒนธรรมประเพณีความเชื่อ ที่ปฏิบัติสืบทอดกันมายาวนาน โดยพื้นที่โครงการประกอบไปด้วยความ หลากหลายของเชื้อชาติ คือบริเวณพื้นที่ย่านตลาด ๑๐๐ ปี ท่าเรือ นั้นเป็นกลุ่มคนและมีวัฒนธรรม แบบไทย มีวัดไทยอยู่บริเวณในชุมชน และบริเวณพื้นที่ตรงตลาดหม่อมเจ้า เป็นกลุ่มคนไทยเชื้อสาย จีน ซึ่งมีประเพณีและความเชื่อที่สืบทอดกันมา โดยมีศาลเจ้าอยู่ในพื้นที่เป็นที่เคารพสักการะ และ ความเชื่อในการเชิญเจ้า จะเป็นมรดกวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์ของย่านนี้

กลุ่มคนชาติพันธุ์ คนไทยเชื้อสายจีน

ความเชื่อ ความศรัทธาศาลเจ้าพ่อเสือ การเชิญเจ้าทรง

การนับถือศาสนาพุทธ ไหว้พระ ทำบุญ และประเพณีในชุมชน

รูปภาพที่ ๓.๗๒ มรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๓.๒.๓.๑๐ ศักยภาพการมองเห็นและการเข้าถึงพื้นที่

มุมมองที่สำคัญของย่านตลาดท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

มุมมองที่ ๑ มุมมองจากสะพานมนตรี พงษ์พาณิชย์ เป็นสะพานรถยนต์ข้ามแม่น้ำป่าสัก สามารถมองเห็นบรรยากาศท่าเรือเก่า และตลาดเช้าท่าเรือ

มุมมองที่ ๒ มุมมองจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๐๒๓ มองเข้าไปในชุมชน สามารถเห็นอาคารที่พักอาศัย และอาคารพาณิชย์กรรมเรียงอยู่บริเวณริมถนนของพื้นที่

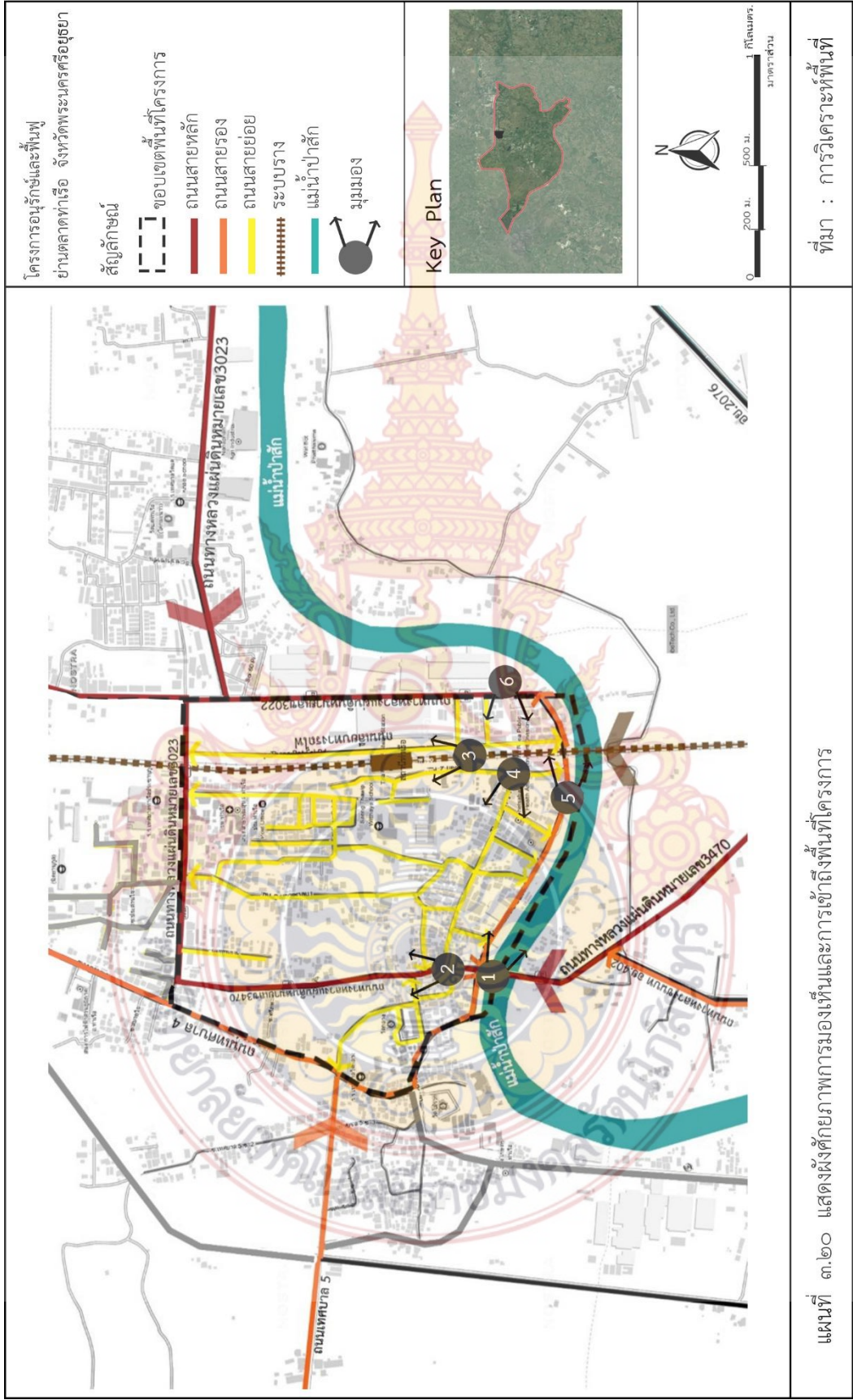
มุมมองที่ ๓ มุมมองจากมุมมองจากสถานีรถไฟท่าเรือ สามารถเห็นระบบคมนาคมระบบราง

มุมมองที่ ๔ มุมมองจากถนนซอยเทศบาล ๑ สามารถเห็นหัวตลาด ๑๐๐ ปี ท่าเรือ

มุมมองที่ ๕ มุมมองจากถนนเทศบาล ๑ มองไปทางตะวันออกของพื้นที่โครงการ สามารถเห็นทางลอดใต้รถไฟ คือเป็นทางเชื่อมต่อไปยังตลาดหม่อมเจ้า

มุมมองที่ ๖ มุมมองจากถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๐๒๒ มองเข้าไปที่ตลาดหม่อมเจ้า สามารถเห็นลักษณะอาคารบ้านเรือนและกิจกรรมของย่าน

รูปภาพที่ ๓.๗๓ ศักยภาพการมองเห็นและการเข้าถึงพื้นที่โครงการ
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๓.๒.๓.๑๑ องค์ประกอบทางจินตภาพ

พิจารณาถึงองค์ประกอบของพื้นที่โครงการ หรือจินตภาพของเมือง (Image Of the city) เควิน ลินซ์ สถาปนิกชาวอเมริกัน เพื่อใช้กำหนดเส้นทาง สถานที่ที่มีความสำคัญและบริเวณพื้นที่ศูนย์รวมของชุมชน รวมถึงพื้นที่โดยรอบพื้นที่โครงการ เพื่อที่สร้างจินตภาพภายในพื้นที่ สามารถจำแนกองค์ประกอบของเมืองได้ ดังนี้

๑) เส้นทาง (Part) เส้นทางถนนสายหลัก คือ ทางหลวงแผ่นดิน ๓๐๗๐ ทางหลวงแผ่นดิน๓๐๒๒ และทางหลวงแผ่นดิน๓๐๒๓ ท่าเรือ-ท่าลาน เส้นทางถนนสายรอง คือ ถนนเทศบาล ๑ ถนนเทศบาล ๔ และ ถนนเทศบาล ๕ ซึ่งเส้นทางทั้งสอง ทั้งเส้นทางถนนสายหลัก และถนนสายย่อย เป็นถนนที่ผู้คนใช้สัญจรเป็นประจำ และเป็นเส้นทางผ่าน เป็นเส้นทางเชื่อมโยงพื้นที่โดยรอบ

๒) ขอบเขต (Edge) ในพื้นที่โครงการกำหนดขอบเขตแบ่งออกเป็น ๒ รูปแบบ คือขอบเขตทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กับขอบเขตที่มนุษย์สร้างขึ้น ขอบเขตทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่กำหนด คือ แม่น้ำป่าสัก ขอบเขตที่มนุษย์สร้างขึ้น คือ ถนนเทศบาล ๔ ถนนดอนกระสังข์ตัดใหม่ และถนนทางหลวงแผ่นดิน๓๐๒๒

๓) ย่าน (Districts) จากการวิเคราะห์พื้นที่โครงการ ในพื้นที่แบ่งเป็น ๓ ย่าน คือ

- ย่านที่อยู่อาศัย วิถีชีวิต การอยู่อาศัยส่วนมากเป็นบ้านเดี่ยวอาศัยกันเป็นครอบครัว ส่วนมากเป็นคนในพื้นที่ การใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย
- ย่านการค้า วิถีชีวิตย่านค้าขาย ในพื้นที่มีตลาดเก่าอยู่ ๒ แห่ง คือ ตลาดเก่า ๑๐๐ ปี ท่าเรือ และตลาดหม่อมเจ้า และยังมีตลาดสด ตลาดเช้า ตลาดไต้รุ่ง ซึ่งย่านการค้าเก่าเป็นการรักษาสถาปัตยกรรม และวิถีชีวิตชุมชน
- ย่านการศึกษา โดยในพื้นที่ประกอบไปด้วย โรงเรียนหลายแห่ง เฉพาะในพื้นที่โครงการมีประมาณ ๔ แห่ง จะเป็นย่านที่มีความพร้อมในด้านการศึกษาระดับประถมถึงมัธยมศึกษา

๔) พื้นที่ศูนย์รวมกิจกรรม (Node) จากการสำรวจและวิเคราะห์พื้นที่โครงการ ในพื้นที่ไม่มีจุดศูนย์รวมที่เป็นสาธารณะในรูปแบบที่คนสามารถเข้าไปใช้ทำกิจกรรมและเกิดการรวมกลุ่มทางสังคมได้ โดยที่ย่านเป็นในลักษณะเป็นชุมชนจึงมีวัดเป็นทั้งศูนย์รวม และศูนย์กลางของคนในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นประชุมหมู่บ้าน งานประจำปี กิจกรรมประเพณีต่างๆ

๕) ภูมิสัญลักษณ์ (Landmark) โดยในพื้นที่มีวัดเป็นพื้นที่จุดศูนย์รวม และศูนย์กลางของย่าน จึงมีจุดหมายตาอยู่บริเวณนี้ คือ พระพุทธรูปหลวงพ่อดังโตะ หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า หลวงพ่อสมหวัง วัดหนองแห้ว ที่มีขนาดใหญ่ จึงเป็นจุดเด่น จุดหมายตาให้กับพื้นที่ ยังเป็นที่เคารพ ศรัทธา ที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในชุมชน

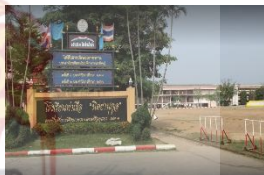
เส้นทาง (Part) เส้นทางถนนสายหลัก

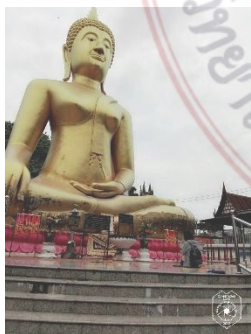
เส้นทาง (Part) เส้นทางถนนสายรอง

ขอบเขต (Edge) ขอบเขตทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กับขอบเขตที่มนุษย์สร้างขึ้น

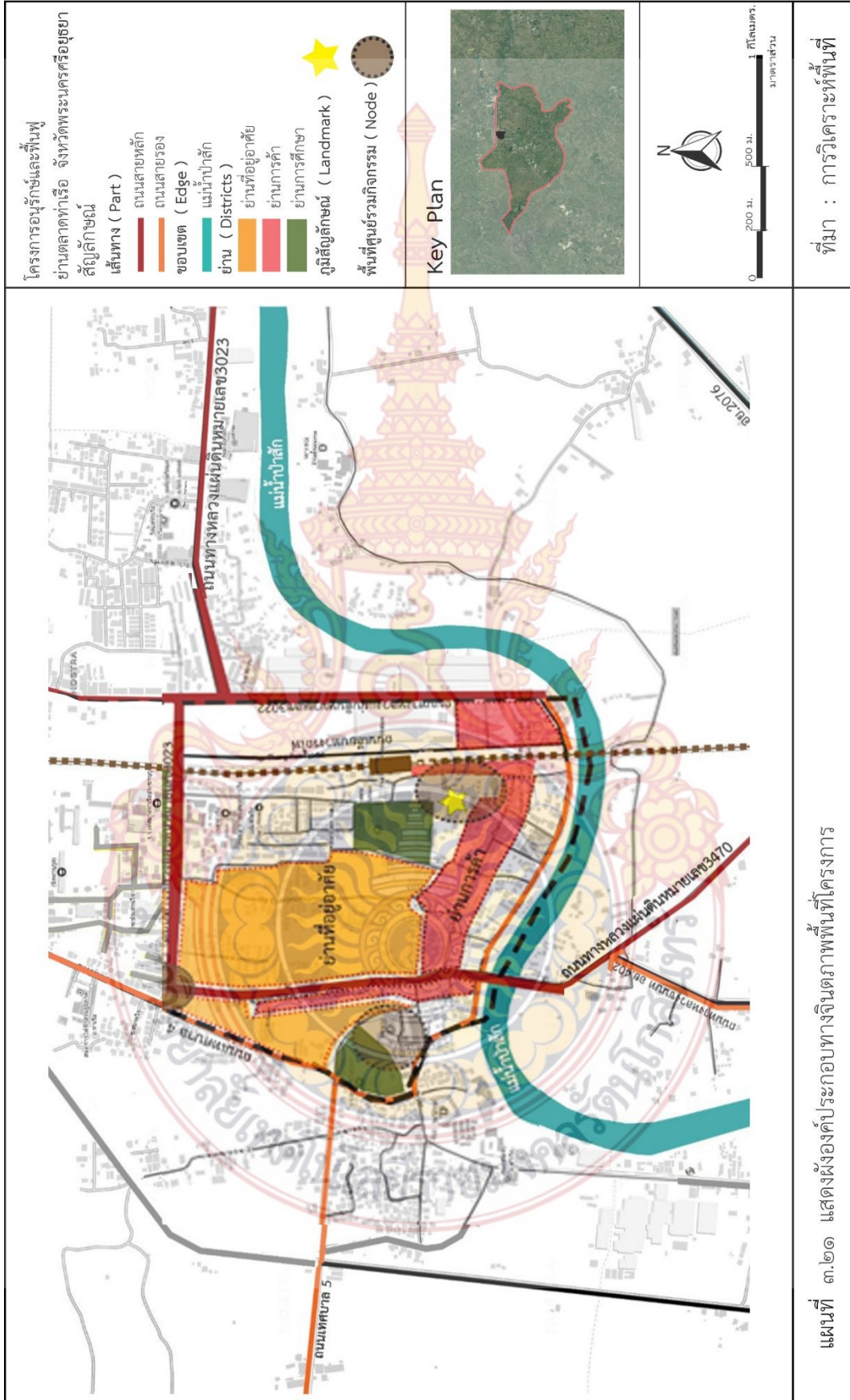
ย่าน (Districts) ย่านที่อยู่อาศัย ย่านการค้า และย่านการศึกษา

ภูมิสัญลักษณ์ (Landmark)

พื้นที่ศูนย์รวมกิจกรรม (Node)

รูปภาพที่ ๓.๓๔ องค์ประกอบทางจินตภาพ
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๓.๒.๓.๑๒ ความเป็นสถานที่

จากสภาพลักษณะทางกายภาพที่มีย่านการค้าระดับย่านที่อยู่ตรงกลาง ล้อมด้วย พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่สถาบันราชการ พื้นที่สถาบันการศึกษา สามารถพัฒนาต่อเป็น ศูนย์กลางของพื้นที่ได้มีพื้นที่เปิดโล่งที่เหมาะสมกับการเป็นศูนย์รวมกิจกรรม ลานกิจกรรมนันทนาการ เพื่อเป็นพื้นที่สำหรับพักผ่อนให้กับคนในชุมชน มีองค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้เกิดกิจกรรม เป็น ศูนย์กลางการค้าตลาดเก่าและพาณิชยกรรม และมีรูปแบบคมนาคมที่หลากหลาย เช่น ระบบ คมนาคมทางบก ทางเรือ ระบบราง เป็นย่านการค้าที่สำคัญและมีชื่อเสียงของอำเภอ และเป็นย่าน ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่มีคุณค่า เป็นสถานที่ที่สามารถปรับเปลี่ยนได้

๓.๒.๔ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจและสังคม

๓.๒.๔.๑ สภาพชุมชนและลักษณะทางสังคม

ปัจจุบันย่านตลาดท่าเรือเป็นย่านการค้าที่เปิดค้าขายของตามบ้านเรือน ทั่วไป ไม่เจริญรุ่งเรืองแบบครั้งอดีต และขาดการส่งเสริมการท่องเที่ยว จากความเปลี่ยนแปลงของ วิถีชีวิตของคนในปัจจุบัน จึงทำให้ตลาดไม่คึกคักเหมือนอดีตและความเจริญก้าวหน้าของเมืองที่เกิด ย่านการค้าที่เกิดขึ้นใหม่ ตามสถานที่ต่างๆในตัวเมืองจังหวัด และย่านพาณิชยกรรมที่อยู่โดยรอบริม ถนน ทำให้ย่านการค้าเก่าอย่างตลาดท่าเรือ ได้รับผลกระทบเกิดความเงียบเหงา ซบเซา สภาพอาคาร ที่เสื่อมโทรม ไม่มีจุดเด่นที่ดึงดูดผู้คนเข้ามาในพื้นที่ ไม่มีพื้นที่สาธารณะเพื่อทำกิจกรรมในชุมชน ไม่มีที่ จอดรถสำหรับคนเข้ามาใช้บริการ และผู้คนละเลยที่จะเห็นความสำคัญของพื้นที่ ทำให้บริเวณย่าน ตลาดท่าเรือจึงต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาย่านที่มีความสำคัญในอดีตให้ดีขึ้น เช่น ปรับปรุงพื้นที่ บริเวณตลาดท่าเรือ ย่านการค้าที่มีความเสื่อมโทรม ปรับปรุงบริเวณพื้นที่ท่าเรือเก่า ริมแม่น้ำป่าสัก ปรับปรุงถนนหนทาง และปรับปรุงพื้นที่รกร้างไม่เกิดการใช้ประโยชน์ให้เป็นพื้นที่สาธารณะและศูนย์ รวมกิจกรรม ออกแบบและพัฒนาทางด้านความสัมพันธ์กับเส้นทางการคมนาคม ระบบทางเดินเท้า ทางจักรยาน และการให้ความสำคัญกับพื้นที่สาธารณะและความหลากหลายของกิจกรรมในชุมชน การคมนาคมในปัจจุบัน มีทั้งทางรถไฟ โดยมีสถานีรถไฟตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลท่าเรือ ทาง รถยนต์ มีทางหลวงแผ่นดิน ผ่าน ๔ สาย ได้แก่ ทางหลวงสายท่าเรือ-ท่าลาน และสายท่าเรือ-พระ พุทธบาท สายท่าเรือ-ภาชี สายท่าเรือ-นครหลวงและทางเรือ มีแม่น้ำป่าสักไหลผ่านเขตเทศบาล ตำบลท่าเรือ ใช้ในการคมนาคมและขนส่งสินค้าจากโรงงานและพืชไร่ ในพื้นที่ศึกษาอยู่ในเขต เทศบาลตำบลท่าเรือ ในด้านการนับถือศาสนา แบ่งออกเป็น นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๕ ของ จำนวนประชากรทั้งหมดในเขตเทศบาล มีวัดไทยในพื้นที่หลายแห่ง ผู้นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ ๒ ของจำนวนประชากรทั้งหมดในเขตเทศบาล ผู้นับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ ๒ ของจำนวน ประชากรทั้งหมดในเขตเทศบาล ผู้นับถือศาสนาอื่น ร้อยละ ๑ ของจำนวนประชากรทั้งหมดในเขต เทศบาล และในเขตเทศบาลตำบลท่าเรือ แบ่งเป็นชุมชนในพื้นที่มีทั้งหมด ๗ ชุมชน ได้แก่ ชุมชน วัดกลาง ชุมชนซอยแสนสุข ชุมชนตลาดวัดหนองห้วย ชุมชนตลาดหม่อมเจ้า ชุมชนโคกศาลา ชุมชนตลาดท่าเรือ เป็นต้น

๑) กิจกรรมทางสังคม ประชาชนในพื้นที่ตำบลท่าเรือ จะเป็นประชาชนในพื้นที่ดั้งเดิม เป็นชุมชนมีประวัติศาสตร์ความเป็นมา จึงมีขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และพิธีกรรมความเชื่อความศรัทธาต่างๆ สืบทอดและปฏิบัติกันมาตั้งแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน คือ

(๑) ประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ คือ

- ประเพณี ทำบุญตักบาตรวันขึ้นปีใหม่ เดือนมกราคม กิจกรรมข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน ร่วมกันทำบุญตักบาตรวันขึ้นปีใหม่
- ประเพณีสงกรานต์ เดือนเมษายน กิจกรรมข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน ร่วมกันรดน้ำดำหัวและขอพรจากผู้ใหญ่
- ประเพณี ลอยกระทง เดือนพฤศจิกายน กิจกรรม ข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน ร่วมกันจัดงานวันลอยกระทง

โดยส่วนมากกิจกรรมประเพณีเหล่านี้จะจัดขึ้น ตามวัดที่อยู่ในชุมชนต่างๆ เป็นส่วนรวมจิตใจ และกิจกรรมทางสังคมต่าง ๆ โดยส่วนใหญ่ในพื้นที่นับถือศาสนาพุทธ และมีวัดไทยประจำชุมชนหลายแห่ง ไม่ว่าจะเป็นทำบุญ ไหว้พระ ยังมีกิจกรรมอื่นๆ เช่น สงกรานต์ รดน้ำดำหัว แห่เทียน ลอยกระทง ตลอดจนการประชุมชุมชน

ทำบุญตักบาตรวันขึ้นปีใหม่

ทำบุญตักบาตรวันวันสงกรานต์

รดน้ำดำหัวและขอพรจากผู้ใหญ่

งานวัดประจำปี

รูปภาพที่ ๓.๗๕ กิจกรรมทางสังคม ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับด้านพระพุทธศาสนา
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

(๒) กิจกรรมทางสังคม ในรูปแบบพิธีกรรมความเชื่อความศรัทธาต่างๆ ในพื้นที่ชุมชนท่าเรือ จะมีชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีน อาศัยอยู่จึงมีวัฒนธรรมความเชื่อที่มีศาลเจ้าพ่อเสือที่ให้ความศรัทธา และโรงเจ และมีการจัดงานพิธี ที่เรียกว่าการเชิญเจ้าเข้าประทับที่ศาลเจ้าพ่อเสือ ไหว้เจ้า และจะมีงานจิ้ว ถวาย เจ้าพ่อเสือ ปุงเถ่ากงม่า เจ้าแม่ทับทิม เจ้าพ่อบุญมาก ประจำปี จัดขึ้นในช่วง วันที่ ๑๘ กรกฎาคม สถานที่ ตลาดหม่อมเจ้า

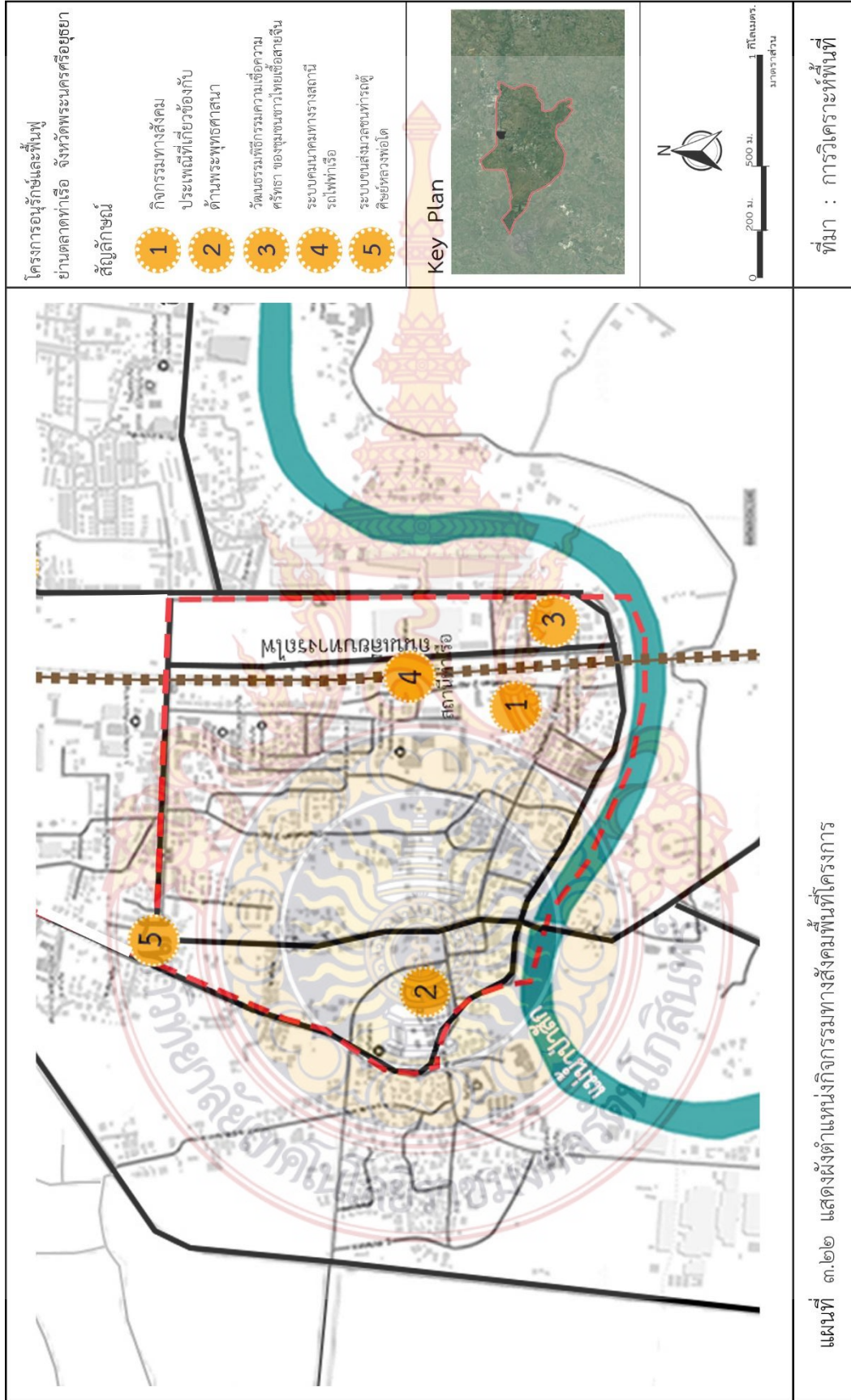

การเชิญเจ้าเข้าประทับที่ศาลเจ้าพ่อเสือ

งานจิ้ว ถวาย เจ้าพ่อเสือ ปุงเถ่ากงม่า เจ้าแม่ทับทิม เจ้าพ่อบุญมาก ประจำปี

รูปภาพที่ ๓.๗๖ กิจกรรมทางสังคม วัฒนธรรมพิธีกรรมความเชื่อความศรัทธา ของชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีน
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย , ปี ๒๕๖๐

๒) กิจกรรมทางเศรษฐกิจ

กิจกรรมทางเศรษฐกิจ ในพื้นที่ส่วนมากที่ที่นักท่องเที่ยวนิยมมาเที่ยว และมาทำเรือคือ มาทำบุญไหว้พระ และมาซื้อของเที่ยวชมบรรยากาศตลาดเก่า โดยพื้นที่ศึกษาย่านทำเรื่อนี้มีความเป็นย่านชุมชน มีกิจกรรมด้านซื้อขายแลกเปลี่ยนทุกวัน เป็นย่านการค้าที่หลากหลาย คือมีตลาดเก่า ๒ แห่ง คือตลาดเก่า ๑๐๐ ปีท่าเรือ และตลาดหม่อมเจ้า มีตลาดสด ตลาดนัด แผงลอย ตลาดโต้รุ่ง และตลาดเก่า ๑๐๐ ปีท่าเรือ ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของชุมชน รักษาเอกลักษณ์ของมรดกทางวัฒนธรรมชุมชนดั้งเดิม ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบสถาปัตยกรรม วิถีชีวิต โดยจะมองเห็นได้ว่าพื้นที่มีศักยภาพในด้านการค้า และด้านความเป็นเอกลักษณ์ของชุมชนเก่าดั้งเดิม การค้าที่สำคัญของย่านท่าเรือมีรายละเอียดดังนี้

ตลาดเก่าในพื้นที่มี ๒ แห่ง ได้แก่

(๑) ตลาดเก่า ๑๐๐ ปี ท่าเรือ หรือตลาดใต้ เปิดเวลา ๐๘.๐๐ – ๑๕.๐๐ หรือถึงประมาณ ๑๗.๐๐ น. เอกลักษณ์ของตลาด ตลาดท่าเรือเป็นตลาดเก่าแก่อายุกว่า ๑๐๐ ปีประจำชุมชน ซึ่งจะมีความสำคัญมากสำหรับพื้นที่นี้ เป็นตลาดที่มีอาคารสถาปัตยกรรมเก่าให้ เห็นอยู่ มีลักษณะเป็นชุมชนไทยแท้ รูปแบบการขายเป็นลักษณะเปิดค้าขายของตามบ้านเรือนทั่วไป ตาม ๒ ฝั่งถนน ขายอาหาร ของทั่วไป ของที่เป็นสินค้าของที่ตลาดแห่งนี้ คือ ขนมบ้าบิ่น เป็นขนมที่มีชื่อเสียงชนิดหนึ่งของอำเภอท่าเรือและจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต่อมาเป็นก๋วยเตี๋ยวที่เป็นเจ้าดั้งเดิม ที่เปิดมาเจ้าแรกๆ ของตลาด และร้านทองโดยที่ในตลาดมีร้านขายทองหลายร้านอยู่บริเวณหัวมุมตลาด

(๒) ตลาดหม่อมเจ้า หรือตลาดเหนือ เปิดเวลา ๑๑.๐๐ – ๑๗.๐๐ น. เอกลักษณ์ของตลาดคือ เป็นตลาดเก่าประจำชุมชนเช่นเดียวกับตลาดเก่าท่าเรือ เกิดในช่วงปีเดียวกัน โดยปัจจุบันนี้ไม่ได้มีการเปิดร้านค้าขายตามบ้านเรือนเหมือนครั้งอดีต แต่ยังมีอยู่บ้างบางหลัง แต่ถึงแม้ว่าไม่ได้มีการเปิดค้าขายตามบ้านเรือน แต่ตลาดแห่งนี้ยังคงมีเอกลักษณ์ให้คนรุ่นหลังได้เห็น โดยเฉพาะเอกลักษณ์ของรูปแบบอาคารสถาปัตยกรรม และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ โดยรูปแบบอาคาร และวิถีชีวิตจะมีความแตกต่างจากตลาดเก่าท่าเรือออกมาคือ ตลาดหม่อมเจ้าจะเป็นชุมชนชาวจีน ไทย เชื้อสายจีน ที่มีการนับถือไหว้เจ้า มีโรงเจ รูปแบบการขายเป็นลักษณะ การเปิดตั้งแผงขายหน้าบ้าน หรือบริเวณตามทางเดินของชุมชนตลาด โดยมีสินค้าเป็นอาหาร เสื้อผ้า เครื่องใช้ต่างๆ เป็นต้น

รูปภาพที่ ๓.๗๗ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ ย่านการค้า ตลาดเก่า ๑๐๐ ปี ท่าเรือ
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย , ปี ๒๕๖๐

รูปภาพที่ ๓.๗๘ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ ย่านการค้า ตลาดหม่อมเจ้า
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย , ปี ๒๕๖๐

กิจกรรมด้านการค้าขายอื่นๆ ได้แก่

(๓) ตลาดเช้าท่าเรือ เปิดเวลา ๐๓.๐๐ – ๑๑.๐๐ น. เปิดขายทุกวัน วันจันทร์ – วันศุกร์ รูปแบบลักษณะการขาย เป็นตลาดสดในพื้นที่ จะเปิดค้าขายแต่เช้ามีด จะเปิดค้าขายอาหารสด ผัก ผลไม้ เนื้อต่างๆ และอาหารสำเร็จรูป เป็นต้น

(๔) ตลาดโต้รุ่ง เปิดเวลา ๑๕.๐๐ หรือ ๑๗.๐๐ – เช้าของอีกวัน เปิดขายทุกวัน วันจันทร์ – วันศุกร์ รูปแบบลักษณะการขาย เป็นตลาดที่ตั้งแผงขายตามถนนเส้นทางบริเวณหน้าวัดหนองแห้ว และบริเวณเลียบริมทางรถไฟ จะเน้นขายอาหาร ของหวาน ขนม ข้าวของเครื่องใช้บางอย่าง โดยช่วงเวลาที่ขายจนถึงเช้านี้จะมีบางอย่าง เช่น อาหาร ก๋วยเตี๋ยว และข้าวต้ม

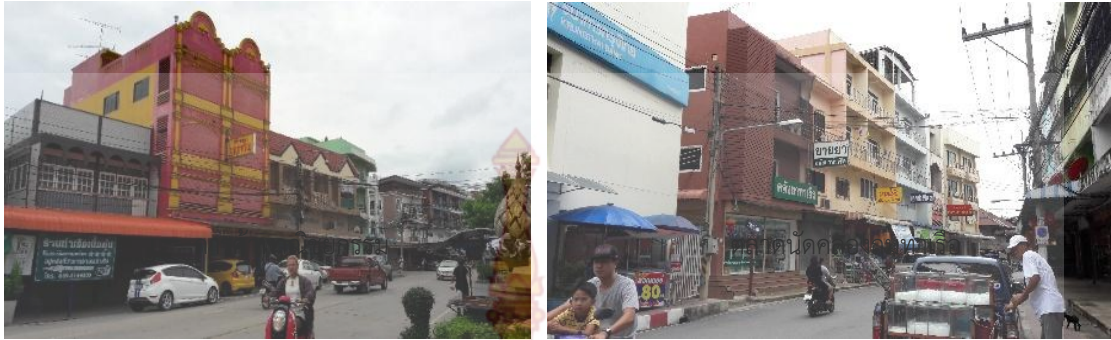
(๕) การค้าพาณิชย์กรรมต่างๆ เปิดเวลาประมาณ ๐๘.๐๐ – ๑๗.๐๐ น. การค้ารูปแบบพาณิชย์กรรมในพื้นที่จะแบ่งเป็น ในรูปแบบอาคารพาณิชย์กรรมเพื่อการค้าอย่างเดียว และรูปแบบพาณิชย์กรรมแบบผสมผสานที่พักอาศัยและการพาณิชย์เรียงรายตามแนวถนนสายหลัก ถนนทางหลวงแผ่นดิน๓๐๒๓ ท่าเรือ-ท่าลาน และถนนทางหลวงแผ่นดิน๓๐๒๒ ของพื้นที่

ตลาดเช้าท่าเรือ

ตลาดโต้รุ่ง

รูปภาพที่ ๓.๗๙ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ กิจกรรมด้านการค้าขายอื่นๆ
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย , ปี ๒๕๖๐

รูปภาพที่ ๓.๘๐ กิจกรรมทางเศรษฐกิจ กิจกรรมด้านการค้าขายอื่นๆ
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย , ปี ๒๕๖๐

กิจกรรมที่เกิดขึ้นนั้น เป็นกลุ่มการค้าที่อยู่ในพื้นที่โครงการ ซึ่งส่งผลในหลายๆด้านของการขยายตัวของกิจกรรมการค้าและบริการ การขยายตัวการค้าทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับพื้นที่ และเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับพฤติกรรมที่ส่งผลต่อสภาพพื้นที่โดยรอบ ซึ่งผลกระทบต่อพื้นที่มีดังนี้
ปัญหาทางการวางขายสินค้า การรुक้าพื้นที่ทางเท้า รวมถึงการใช้พื้นที่ถนนขนถ่ายสินค้าลงสู่ร้านค้า ทำให้คนเดินเข้ามาสู่พื้นที่ได้รับความไม่สะดวกในการเดิน และขาดความต่อเนื่องในการใช้พื้นที่

ปัญหาด้านพื้นที่จอดรถของคนเข้ามาใช้พื้นที่ ซึ่งในพื้นที่ไม่มีที่จอดรถเพื่อรองรับคนที่เข้ามา จึงจอดรถตามหน้าร้าน หรือกีดขวางทางอื่นๆ จึงบดบังทัศนียภาพและบริบทของพื้นที่

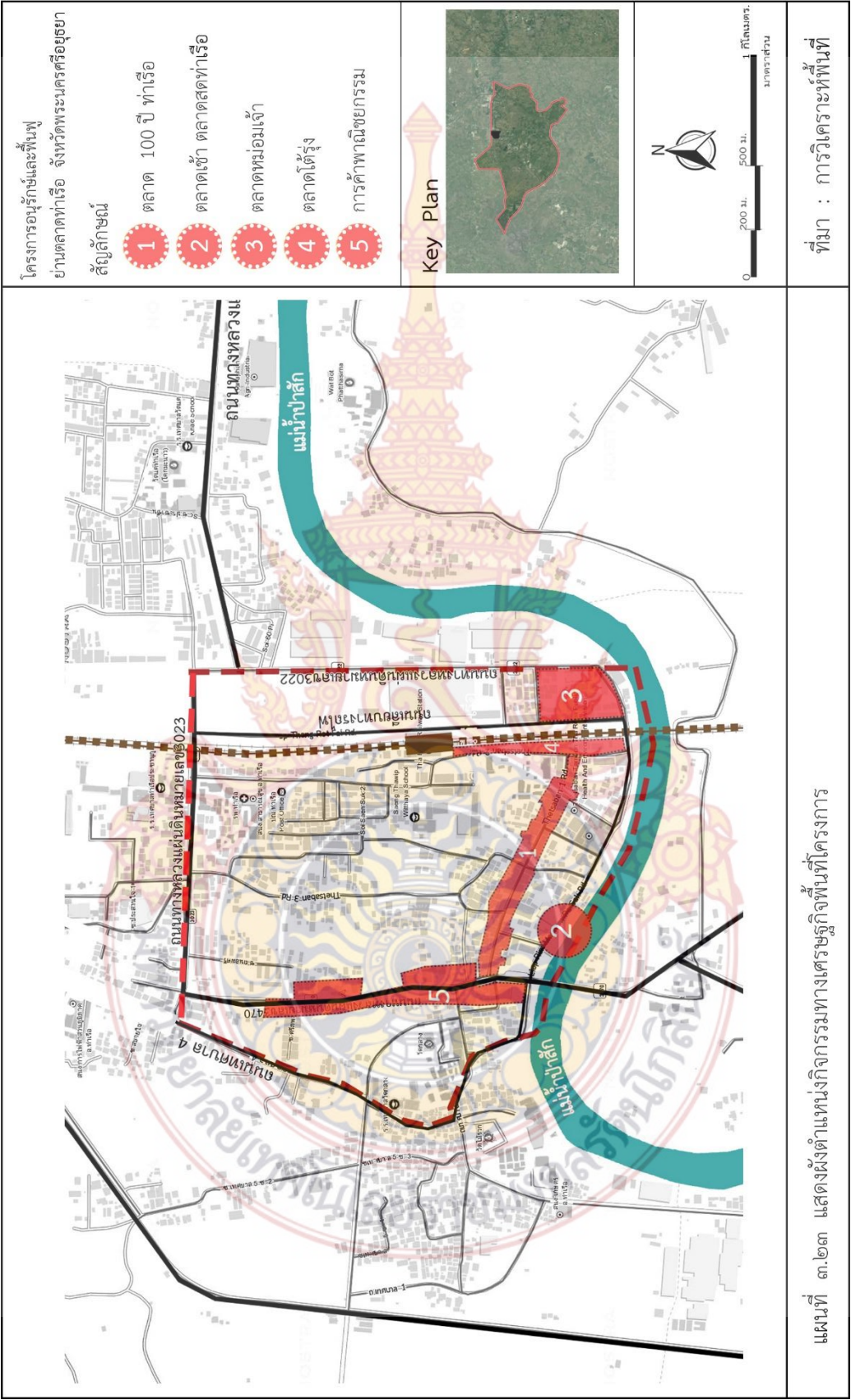
ปัญหาทางด้านเอกลักษณ์อาคารเก่า ซึ่งในพื้นที่ย่านการค้าเก่าควรมีการควบคุมดูแลทำให้เป็นเอกลักษณ์ของสถาปัตยกรรมเก่าของพื้นที่

ปัญหาในด้านลักษณะการค้าขายจัดของวางของที่ไม่น่าสนใจ และควรจัดระเบียบแบบแผนที่กำหนด และดึงเอาเอกลักษณ์และจุดเด่นออกมาให้เห็น

ตารางที่ ๓.๗ กิจกรรมการค้าขายในแต่ละช่วงเวลาของย่านตลาดท่าเรือ

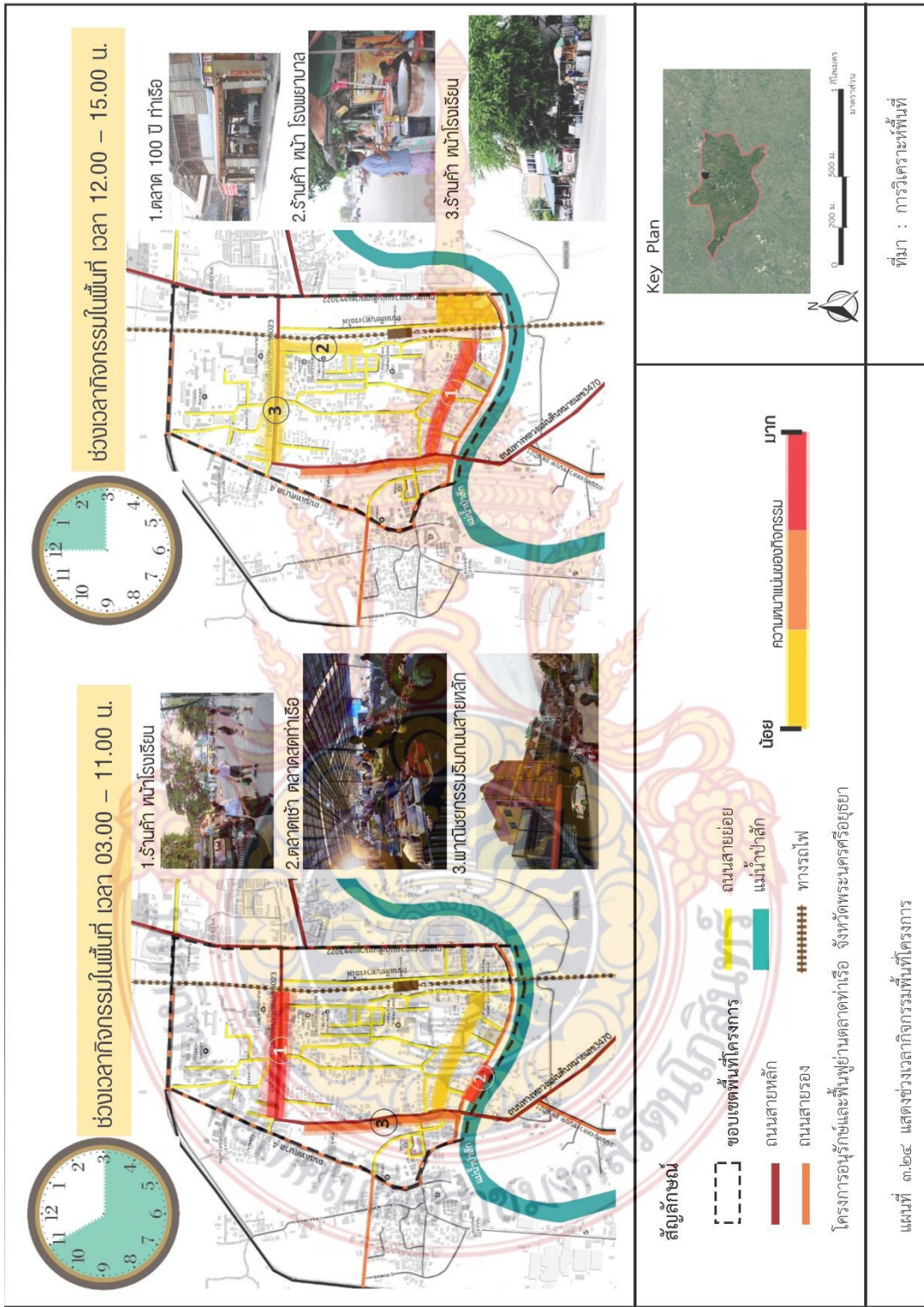
เวลา	ลักษณะกิจกรรม	ผู้ใช้พื้นที่	บริเวณที่มีกิจกรรม
๐๓.๐๐-๑๑.๐๐ น.	<ul style="list-style-type: none"> - คนส่งสินค้าเพื่อมาจำหน่าย - พ่อค้า แม่ค้ามารับของและเตรียมขายของ - ค้าขายของสด อาหารสด อาหารเช้า 	<ul style="list-style-type: none"> - คนส่งสินค้า - นักท่องเที่ยว - ผู้คนโดยรอบพื้นที่ - ผู้ผ่านทาง - ผู้ขาย พ่อค้า แม่ค้า 	ตลาดเช้า ตลาดสดท่าเรือ อยู่บริเวณริมถนนเทศบาล ๑ ริมแม่น้ำป่าสัก
๐๕.๐๐-๑๕.๐๐ น.	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมค้าขายของตลาดเก่า - ค้าขายภายในอาคาร มีทั้งอาหาร ขนม ของใช้ต่างๆ และบริการอื่นๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ขาย พ่อค้า แม่ค้า - ผู้คนในพื้นที่ - นักท่องเที่ยว - ผู้คนโดยรอบพื้นที่ 	ตลาดใต้ ตลาด ๑๐๐ ปี ท่าเรือ (เป็นตลาดเก่าที่มีความสำคัญกับพื้นที่และอำเภอ)
๑๒.๐๐-๑๙.๐๐ น.	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมค้าขายของตลาดเก่า - สินค้าวางขายแบบแผงลอย ขายสินค้าทั่วไป 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ขาย พ่อค้า แม่ค้า - ผู้คนในพื้นที่ - นักท่องเที่ยว - ผู้คนโดยรอบพื้นที่ 	ตลาดเหนือ ตลาดหม่อมเจ้า (เป็นตลาดเก่าอายุใกล้เคียงกับตลาดท่าเรือ)
๑๖.๐๐-๐๕.๐๐ น.	<ul style="list-style-type: none"> - ขายของตามข้างเขตกทาง คล้ายกับถนนคนเดิน ส่วนมากขายอาหารลักษณะ street food 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้คนโดยรอบพื้นที่ - ผู้ผ่านทาง - คนงานที่ทำงานตามโรงงานอุตสาหกรรม 	ตลาดใต้รุ่ง บริเวณถนนเลียบริมทางรถไฟ

ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย

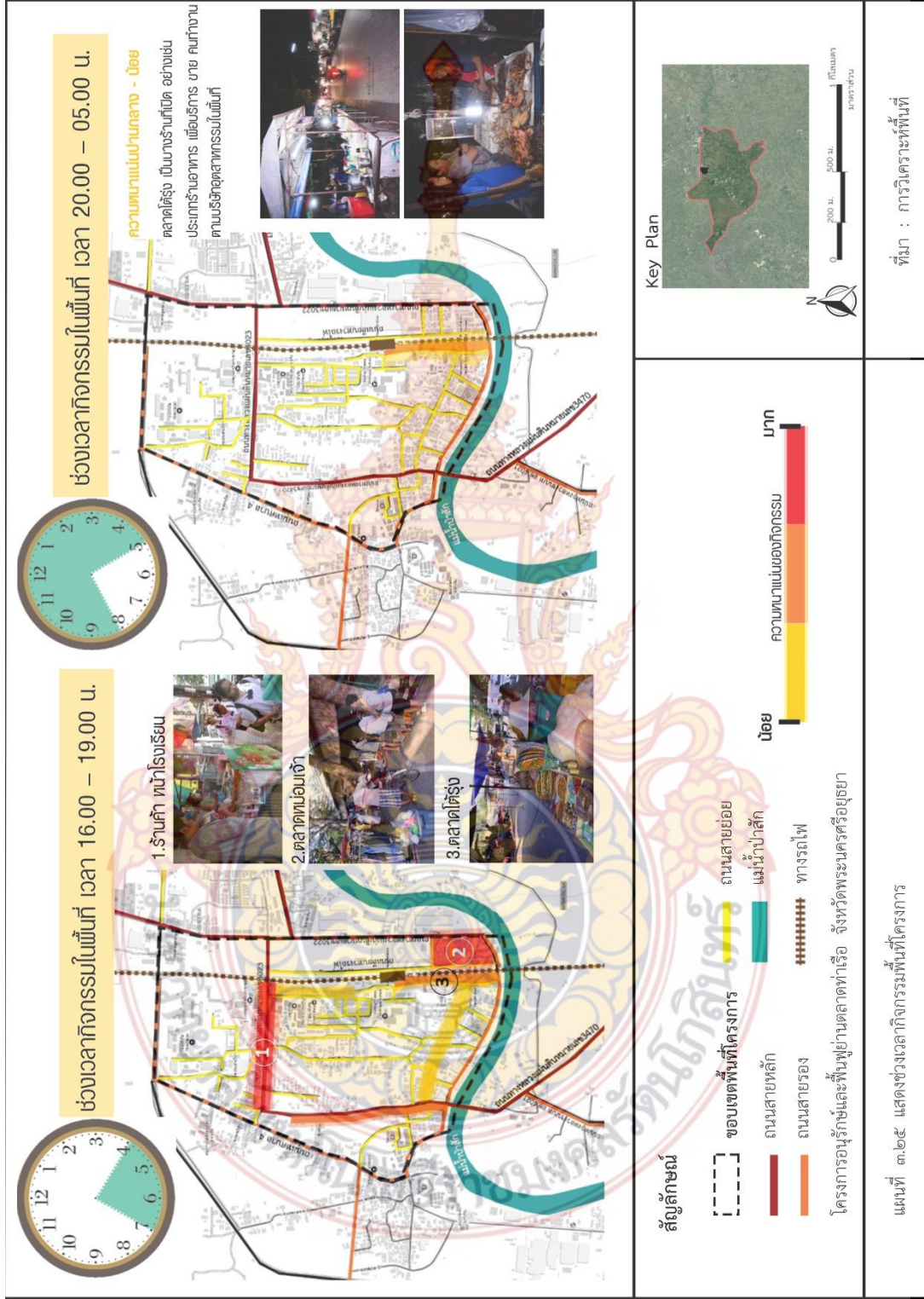

แผนที่ ๓.๒๓ แสดงผังตำแหน่งกิจกรรมทางเศรษฐกิจพื้นที่โครงการ

ที่มา : การวิเคราะห์พื้นที่

แผนที่ ๓๒๔ แสดงช่วงเวลากิจกรรมพื้นที่โครงการ

ช่วงเวลากิจกรรมในพื้นที่ เวลา 20.00 – 05.00 น.

ความหนาแน่นปานกลาง - น้อย
ตลาดใต้รุ่ง เป็นงานร้านที่เปิด อย่างเช่น
ประเภทร้านอาหาร เพื่อบริการ ขาย คนทำงาน
ตามบริเวณตลาดกิจกรรมในพื้นที่

ช่วงเวลากิจกรรมในพื้นที่ เวลา 16.00 – 19.00 น.

1.ร้านค้า หน้าโรงเรียน

2.ตลาดถนนหน้าวัด

3.ตลาดใต้รุ่ง

สัญลักษณ์

- ขอบเขตพื้นที่โครงการ
- ถนนสายหลัก
- ถนนสายรอง
- แม่น้ำป่าสัก
- ทางรถไฟ

โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูย่านตลาดท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

แผนที่ ๓.๒๕ แสดงช่วงเวลากิจกรรมพื้นที่โครงการ

Key Plan

ที่มา : การวิเคราะห์พื้นที่

สรุปบทที่ ๓

การศึกษาที่ตั้งและข้อมูลที่เกี่ยวข้องของพื้นที่ศึกษา และพื้นที่โครงการ การศึกษาและวิเคราะห์ในด้านต่างๆ ในบทบาทของพื้นที่เป็นย่านการค้าและที่อยู่อาศัย มีลักษณะของพื้นที่ตลาดเก่าที่เป็นเอกลักษณ์มีชื่อเสียง และมีคุณค่าสำหรับพื้นที่ โดยการวิเคราะห์ลักษณะต่างรายละเอียด ดังนี้

ด้านกายภาพ ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบัน แต่ละปีมีจำนวนประชากรเพิ่มขึ้นในแต่ละปี อัตราการเพิ่มไม่มาก และในพื้นที่มีการทำอาชีพการเกษตรจึงทำให้การใช้ประโยชน์ที่ดินเป็นที่ดินเพื่อประโยชน์ในด้านเกษตรกรรมอยู่โดยรอบพื้นที่เป็นสัดส่วนมาก และประชากรส่วนมากเป็นคนในพื้นที่ และเป็นชุมชนมีดั้งเดิม มีการตั้งถิ่นฐานในลักษณะโดยรอบย่านการค้า จึงมีพื้นที่ดินประเภทใช้ประโยชน์สำหรับการอยู่อาศัยหนาแน่นปานกลาง และหนาแน่นน้อย ระบบสาธารณูปการที่มีกระจายอยู่โดยรอบพื้นที่ หน่วยงานที่ให้บริการต่างๆ โดยลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินมีแนวโน้มที่พาณิชย์กรรมการค้าสามารถที่จะขยายตัวตามแนวแกนถนนสายหลักได้อย่างเต็มพื้นที่ และมีย่านชุมชนที่อยู่อาศัยโดยรอบมีแหล่งการค้าเป็นศูนย์กลางย่าน

เศรษฐกิจ ในพื้นที่ส่วนมากที่นักท่องเที่ยวนิยมมาเที่ยวและมาทำเรือ คือ มาทำบุญไหว้พระ และมาซื้อของเที่ยวชมบรรยากาศตลาดเก่า โดยพื้นที่ศึกษาย่านท่าเรือนี้มีความเป็นย่านชุมชนมีกิจกรรมด้านซื้อขายแลกเปลี่ยนทุกวัน เป็นย่านการค้าที่หลากหลาย คือมีตลาดเก่า ๒ แห่ง คือตลาดเก่า ๑๐๐ ปีท่าเรือ และตลาดหม่อมเจ้า มีตลาดสด ตลาดนัด แผงลอย ตลาดโต้รุ่ง และตลาดเก่า ๑๐๐ ปีท่าเรือ ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของชุมชน รักษาเอกลักษณ์ของมรดกทางวัฒนธรรมชุมชนดั้งเดิม ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบสถาปัตยกรรม วิถีชีวิต โดยจะมองเห็นได้ว่าพื้นที่มีศักยภาพในด้านการค้า

ด้านสังคม โดยในพื้นที่โครงการ มีความเป็นย่านที่อยู่อาศัย และเป็นเป็นย่านการค้า ประชาชนในพื้นที่ตำบลท่าเรือ จะเป็นประชาชนในพื้นที่ดั้งเดิม เป็นชุมชนมีประวัติศาสตร์ความเป็นมา จึงมีขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และพิธีกรรมความเชื่อความศรัทธาต่างๆ สืบทอดและปฏิบัติกันมาตั้งแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน กิจกรรมทางสังคมของคนในพื้นที่จะเน้นไปในรูปแบบทางศาสนา และพิธีกรรมความเชื่อของคนในชุมชนในแต่ละพื้นที่ ส่วนการรวมกลุ่มทางสังคมจากกลุ่มภายนอก จะอยู่บริเวณจุดเปลี่ยนถ่ายท่ารถตู้ และสถานีรถไฟ

บทที่ ๔ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นที่โครงการ

๔.๑ การวิเคราะห์ศักยภาพและปัญหาพื้นที่โครงการ

๔.๑.๑. ศักยภาพของพื้นที่โครงการ

๑) ด้านบริการและด้านการค้า

(๑) พื้นที่ศึกษาย่านท่าเรือนี้มีความเป็นย่านชุมชน มีกิจกรรมด้านซื้อขายแลกเปลี่ยนทุกวัน เป็นย่านการค้าที่หลากหลาย คือมีตลาดเก่า ๒ แห่ง คือตลาดเก่า ๑๐๐ ปีท่าเรือ และตลาดหม่อมเจ้า มีตลาดสด ตลาดนัด แผงลอย ตลาดโต้รุ่ง และตลาดเก่า ๑๐๐ ปีท่าเรือ ยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของชุมชน รักษาเอกลักษณ์ของมรดกทางวัฒนธรรมชุมชนดั้งเดิม

(๒) นอกจากมีรูปแบบการค้าที่หลากหลายในพื้นที่ การแบ่งช่วงเวลาในการค้าและบริการในพื้นที่มีหลายหลายช่วงเวลา ตั้งแต่ช่วงเวลาเช้าจนถึงเย็น

ตลาดหม่อมเจ้า

ตลาด ๑๐๐ ปี ท่าเรือ

ตลาดเช้าท่าเรือ

ตลาดโต้รุ่ง

รูปภาพที่ ๔.๑ ศักยภาพของพื้นที่โครงการด้านบริการและด้านการค้า
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๒) ด้านการท่องเที่ยว

(๑) ในพื้นที่ส่วนมากที่ที่นักท่องเที่ยวนิยมมาเที่ยวและมาทำเรือ คือ มาทำบุญไหว้

พระ และมาซื้อของเที่ยวชมบรรยากาศตลาดเก่า การมาทำบุญไหว้พระในพื้นที่ที่มีวัดหลายแห่งเป็นสถานที่ที่ชาวบ้านเคารพศรัทธา และเป็นสถานที่ท่องเที่ยวด้านศาสนาได้

(๒) ในพื้นที่โครงการนิยมาท่องเที่ยวคือตลาดเก่าในพื้นที่ นิยมาซื้อของส่วนหนึ่ง

และมาชมบรรยากาศและความเป็นวิถีชีวิตของชุมชนเก่า และลักษณะทางสถาปัตยกรรมในพื้นที่ที่มีความดั้งเดิม เป็นเอกลักษณ์และเสน่ห์ที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่

ท่องเที่ยวด้านศาสนา

ท่องเที่ยวด้านการค้า

รูปภาพที่ ๔.๒ คักยภาพของพื้นที่โครงการด้านการท่องเที่ยว
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๓) ด้านเอกลักษณ์ วัฒนธรรม และวิถีชีวิต

(๑) ในพื้นที่ที่มีความเป็นเอกลักษณ์เป็นชุมชนย่านการค้าที่มีชื่อเสียงที่รู้จักมายาวนาน คือ ย่านตลาดท่าเรือ เป็นชุมชนเก่าแก่ที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมา และเอกลักษณ์ในพื้นที่คือตลาดเก่า ๑๐๐ ปีท่าเรือ ที่เป็นย่านการค้าที่สำคัญและมีคุณค่าของชุมชน

(๒) พื้นที่โครงการมีเอกลักษณ์ในด้านรูปแบบสถาปัตยกรรมของพื้นที่ อยู่บริเวณตรงตลาดเก่า ๑๐๐ ปี ท่าเรือ ซึ่งเป็นรูปแบบลักษณะทางสถาปัตยกรรมพื้นถิ่นภาคกลาง และตลาดหม่อมเจ้าที่มีรูปแบบทางสถาปัตยกรรมที่เป็นแบบไทยผสมจีน เป็นย่านที่เป็นย่านการค้าที่มีความแตกต่างแต่อยู่ในพื้นที่เดียวกันได้อย่างลงตัว และเป็นเอกลักษณ์ที่มีคุณค่าสำหรับพื้นที่

(๓) วัฒนธรรมประชาชนในพื้นที่ตำบลท่าเรือ จะเป็นประชาชนในพื้นที่ดั้งเดิม เป็นชุมชนมีประวัติศาสตร์ความเป็นมา จึงมีขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และพิธีกรรมความเชื่อความศรัทธาต่างๆ สืบทอดและปฏิบัติกันมาตั้งแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน โดยส่วนมากเป็นวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น และวัฒนธรรมความเชื่อความศรัทธาของย่านตลาดหม่อมเจ้า ที่เป็นคนไทยเชื้อสายจีนที่นับถือเจ้า มีการสักการะศาลเจ้าเป็นการสืบทอดกันมา

๔.๑.๒. ปัญหาของพื้นที่โครงการ

๑) ด้านการขาดแคลนพื้นที่สาธารณะ

(๑) บริเวณตลาดเก่าหม่อมเจ้ามีการวางแผงขายของตามหน้าบ้านเรือน ซึ่งการขาดพื้นที่ที่เพียงพอสำหรับการค้าขาย และวางขายโดยกีดขวางทางเดิน ทำให้การเดินซื้อของของนักท่องเที่ยวหรือคนในชุมชนที่มาซื้อของเดินไม่สะดวก รู้สึกอึดอัด มีความไม่โปร่ง เพราะไม่มีการจัดสรรพื้นที่ที่ดี

(๒) ขาดแคลนพื้นที่จอดรถในบริเวณที่เป็นพื้นที่การค้า ทำให้นักท่องเที่ยวที่มาพื้นที่ต้องจอดรถบริเวณริมถนน หรือในวัดเพื่อเดินมาเที่ยวในตัวตลาด และบางครั้งขีรถมาจอดหน้าอาคารหรือตามตรอกซอยในตัวตลาด จึงทำให้เป็นพื้นที่แออัดและไม่ปลอดภัยต่อคนเดินเท้า และมีทัศนียภาพที่ไม่ดี

(๓) ขาดพื้นที่ว่างพื้นที่สาธารณะเพื่อการพักผ่อนสำหรับชุมชน พื้นที่โล่งในพื้นที่คือพื้นที่บริเวณท่าเรือพื้นที่ริมแม่น้ำป่าสักตรงหน้าสำนักงานเทศบาล แต่ไม่เกิดการพื้นที่ และมีพื้นที่รกร้างไม่เกิดการใช้ประโยชน์ จึงทำให้ชุมชนไม่มีพื้นที่สำหรับพักผ่อน สันทนาการ

(๔) ในบางพื้นที่ขาดพื้นที่ทางเท้า และในตัวย่านการค้า ตลาดเก่ามีพื้นที่ทางเท้าขนาดเล็กที่ยังมีการวางสินค้ากีดขวางทางเท้า จึงทำให้ไม่ปลอดภัยต่อการเดิน

พื้นที่การค้าตลาดหม่อมเจ้าพื้นที่ไม่เพียงพอ

ขาดที่จอดรถ จอดรถหน้าอาคาร

พื้นที่โล่งไม่เกิดการใช้ประโยชน์

ทางเท้าแคบ

ถนนสายหลักไม่มีทางเท้า

รูปภาพที่ ๔.๓ ปัญหาของพื้นที่ ด้านการขาดแคลนพื้นที่

ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๒) ด้านการท่องเที่ยว

(๑) ในพื้นที่ด้วยเป็นย่านการค้าที่มีความหลากหลาย จึงมีช่วงเวลาที่หลากหลายแตกต่างกัน จึงทำให้พื้นที่ขาดการเชื่อมต่อของกิจกรรม ของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในพื้นที่

(๒) ในตัวตลาดย่านการค้า ตลาดเก่า ๑๐๐ ปีท่าเรือ ในครั้งอดีตซึ่งเคยมี

(๓) บทบาทสำคัญในพื้นที่ และมีคนเข้ามาเป็นจำนวนมากแต่ปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยที่เปลี่ยน ผู้คนไม่นิยมที่จะเที่ยวสถานที่ตลาดเก่า กลับหันไม่เที่ยวสถานที่หาสรรพสินค้า หรืออาคารพาณิชย์ ร้านสะดวกซื้อซึ่งทำให้สะดวกสบายมากกว่า

๓) ปัญหาความเสื่อมโทรมในพื้นที่

(๑) ในตัวบริเวณที่เป็นตลาดเก่า ๒ พื้นที่ คือ ตลาดเก่าท่าเรือ กับตลาดเก่าหม่อมเจ้า

- ความเสื่อมโทรมของอาคารร้านค้า บางหลัง เนื่องจากการใช้งานมานาน และขาดการดูแลรักษา
 - ในตัวพื้นที่บริเวณที่ว่างรอบอาคารบางช่วงเป็นชอยแคบเป็นมุมอับ
- (๒) พื้นที่บริเวณโดยรอบ ทางรถไฟ และพื้นที่ริมแม่น้ำป่าสัก เป็นพื้นที่ที่เสื่อมโทรม เนื่องจากขาดกิจกรรม ขาดการใช้งาน และมีการทิ้งขยะ ไม่มีการดูแล และปรับปรุงภูมิทัศน์
- (๓) บริเวณท่าเรือ และเรือที่จอดไว้ ที่ขาดการใช้งาน จึงไม่มีการใช้ประโยชน์พื้นที่ให้เต็มศักยภาพของการใช้ประโยชน์

ความเสื่อมโทรมของอาคารร้านค้า

ที่ว่างรอบอาคาร บางช่วงเป็นชอยแคบ
 รูปภาพที่ ๔.๔ ปัญหาของพื้นที่ ความเสื่อมโทรมในพื้นที่
 ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

ทางรถไฟ และพื้นที่ริมแม่น้ำป่าสัก เป็นพื้นที่ที่เสื่อมโทรม

บริเวณท่าเรือ และเรือที่จอดไว้ ที่ขาดการใช้งาน

รูปภาพที่ ๔.๕ ปัญหาของพื้นที่ ความเสื่อมโทรมในพื้นที่
ที่มา : การสำรวจพื้นที่ของผู้วิจัย, ปี ๒๕๖๐

๔.๒ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม

จากการศึกษาและวิเคราะห์พื้นที่โครงการ ทั้งด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม สามารถนำมาเป็นข้อมูลเพื่อสรุปศักยภาพปัญหาของพื้นที่ และวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามในพื้นที่โครงการได้ เพื่อจะได้รู้ถึงปัญหาภายในและจากภายนอกที่มีผลกระทบต่อพื้นที่ และเป็นแนวทางการออกแบบ ปรับปรุงแก้ไขปัญหาย่าน และพื้นที่โดยรอบ พัฒนาเพื่อส่งเสริมศักยภาพของพื้นที่ เพื่อรองรับกิจกรรมต่างๆที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ ๔.๑ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ด้านกายภาพ ประเด็น
โครงการสายการสัญจร

ด้านกายภาพ	จุดแข็ง (S : Strength)	จุดอ่อน (W : Weakness)
ประเด็น โครงการสายการ สัญจร	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบโครงข่ายการสัญจรในถนนสายหลักของพื้นที่ที่มีการเข้าถึงทั้งจากเข้ากรุงเทพ และออกจังหวัดใกล้เคียงอย่างสะดวก - มีระบบคมนาคมในพื้นที่ที่หลากหลาย คือ ระบบรถ ราง เรือ 	<ul style="list-style-type: none"> - ถนนในพื้นที่บางสายขาดการเชื่อมต่อ และการเข้าถึงไม่สะดวก ไม่เกิดความต่อเนื่อง ทางเท้าที่มีขนาดที่แคบไม่ปลอดภัย - ถนนสายย่อย บางสายมีขนาดคับแคบ และเป็นขอยตัน เป็นมุมอับ - เส้นทางรถไฟในพื้นที่ ตัดผ่านย่านการค้า ๒ พื้นที่ จึงขาดการเชื่อมโยงกัน
	โอกาส (O : opportunity)	ภาวะคุกคาม (T : Threat)
	<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างให้เกิดกิจกรรมจากเส้นทางสัญจรเพื่อเชื่อมโยงพื้นที่ - เกิดการตัดถนนใหม่เพื่อให้มีเส้นทางเข้าถึงพื้นที่ได้อย่างต่อเนื่อง - เกิดเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ทางเท้า ถนน และทางจักรยาน เพื่อรองรับคนที่เข้ามาในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรหรือนักท่องเที่ยว ที่ได้รับการพัฒนา ที่เข้ามาเพื่อเปลี่ยนถ่ายการสัญจร

ตารางที่ ๔.๒ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ด้านกายภาพ ประเด็น
โครงการใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคาร

ด้านกายภาพ	จุดแข็ง (S : Strength)	จุดอ่อน (W : Weakness)
ประเด็นการ ใช้ประโยชน์ ที่ดินและ อาคาร	<ul style="list-style-type: none"> - ในพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคารที่หลากหลาย - ในพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทพาณิชยกรรม เพื่อการค้าอยู่รอบพื้นที่ - การใช้ประโยชน์อาคารเพื่อการค้าอย่างเต็มศักยภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทพาณิชยกรรมใช้ไม่เต็มศักยภาพของพื้นที่ - อาคารที่อยู่ในพื้นที่ตลาดเก่า มีความเสื่อมโทรม บางหลังปล่อยทิ้งร้าง - การใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคารประเภทอุตสาหกรรม ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ - ลักษณะมวลอาคารและกลุ่มอาคารที่กระจุกกระจายไม่เป็นระเบียบ - ในพื้นที่โครงการยังไม่มีการพัฒนาในด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคาร - พื้นที่ที่มีการถูกจำกัดด้วยรางรถไฟ ที่กั้นพื้นที่ทำให้เกิดความแตกต่างในการใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคาร
	โอกาส (O : opportunity)	ภาวะคุกคาม (T : Threat)
	<ul style="list-style-type: none"> - แนวโน้มการพัฒนาของแหล่งพาณิชยกรรมเพื่อการค้าและที่อยู่อาศัยที่เพิ่มขึ้น - แนวโน้มการพัฒนา พื้นที่การค้า และอาคารให้เต็มศักยภาพมากขึ้น 	<ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาเข้ามาในพื้นที่ ทำให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินใหม่ ลักษณะถนนหนทาง อาคาร ที่อยู่อาศัย ต่างๆ เกิดการเปลี่ยนแปลง

ตารางที่ ๔.๓ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ด้านกายภาพ ประเด็น สาธารณูปโภค/ สาธารณูปการ

ด้านกายภาพ	จุดแข็ง (S : Strength)	จุดอ่อน (W : Weakness)
ประเด็น สาธารณูปโภค สาธารณูปการ	<ul style="list-style-type: none"> - ในพื้นที่มีระบบสาธารณูปการในทุกด้าน ที่เพียงพอครอบคลุมพื้นที่ - มีสถานศึกษาหลายแห่ง ระดับประถม- มัธยมศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> - บางส่วนในพื้นที่มีปัญหาในด้านการดับเพลิงเนื่องจากเป็นซอยแคบ และซอยตัน เข้าให้บริการได้ไม่สะดวก - ในพื้นที่ขาดในด้านสาธารณูปโภค ในด้านความปลอดภัย กล้องวงจรปิด ที่ดับเพลิงบริเวณย่านที่เป็นอาคารไม้ และไฟส่องสว่างตามท้องถนน และในชุมชน
	โอกาส (O : opportunity)	ภาวะคุกคาม (T : Threat)
	<ul style="list-style-type: none"> - ตามแผนนโยบายการพัฒนาของเทศบาล ๓ ปี การพัฒนาในด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการให้ดีขึ้นในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - เมื่อการพัฒนาสาธารณูปโภค สาธารณูปการเกิดขึ้นในพื้นที่ จึงทำให้เกิดสิ่งอำนวยความสะดวกมากขึ้น และเกิดการเข้ามาของประชากรแฝงในอนาคต

ตารางที่ ๔.๔ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ด้านกายภาพ ประเด็น
สถาปัตยกรรมและภูมิสถาปัตยกรรม

ด้านกายภาพ	จุดแข็ง (S : Strength)	จุดอ่อน (W : Weakness)
ประเด็น สถาปัตยกรรม/ ภูมิสถาปัตยกรรม	<ul style="list-style-type: none"> - ในพื้นที่ตรงบริเวณย่านตลาดเก่า ๒ พื้นที่ คือ ตลาด ๑๐๐ ปี ท่าเรือ และตลาดหม่อมเจ้า มีรูปแบบอาคารเก่าที่มีคุณค่า และมีเอกลักษณ์ - ในพื้นที่เป็นท่าเรือเก่า มีพื้นที่ริมน้ำลานเปิดโล่งริมแม่น้ำป่าสักที่เป็นลานกว้างสามารถใช้เป็นพื้นที่กิจกรรมพื้นที่สาธารณะได้ - มีแม่น้ำสายสำคัญไหลผ่าน คือ แม่น้ำป่าสัก 	<ul style="list-style-type: none"> - อาคารที่อยู่ในพื้นที่ตลาดเก่า มีความเสื่อมโทรม บางหลังปล่อยทิ้งร้าง ขาดการควบคุมและดูแลรักษา - ปัญหาในการวางสินค้ารुक้ากีดขวางพื้นที่ทางเดินเท้า - บางพื้นที่มีมุมอับ ซอยแคบ ไม่สะอาด เป็นภูมิทัศน์ที่ไม่ดี - พื้นที่ริมแม่น้ำป่าสักไม่ได้เกิดการใช้ประโยชน์ เป็นพื้นที่รกร้าง เกิดทัศนียภาพที่ไม่ดี - แหล่งน้ำ แม่น้ำป่าสักไม่ได้รับการดูแล จึงทำให้น้ำมีสภาพที่ขุ่น
	โอกาส (O : opportunity)	ภาวะคุกคาม (T : Threat)
	<ul style="list-style-type: none"> - การปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณต่างๆ ในพื้นที่ ให้เกิดความเป็นย่านที่มีเอกลักษณ์และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับบริบทเมืองในอนาคต - การพัฒนาชุมชนเก่าให้เป็นชุมชนในรูปแบบใหม่และสอดคล้องกับบริบทเดิม เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทและปัจจัยที่เข้ามาสู่พื้นที่ในอนาคต 	<ul style="list-style-type: none"> - เมื่อมีการพัฒนาในพื้นที่เกิดขึ้น ในด้านสิ่งแวดล้อมจะเกิดการเปลี่ยนแปลง และในบางพื้นที่ส่งผลกระทบต่อให้เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางต่างๆที่ไม่สอดคล้องกับพื้นที่ - การก่อสร้างอาคารที่ไร้รูปแบบ และไม่มีการควบคุม - การรुक้าอาคารใหม่ในพื้นที่ บดบังอาคารเก่าที่มีคุณค่า และทัศนียภาพที่ดีของชุมชน

ตารางที่ ๔.๕ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ด้านสังคม ประเด็นลักษณะชุมชนและสังคม

ด้านสังคม	จุดแข็ง (S : Strength)	จุดอ่อน (W : Weakness)
ประเด็นลักษณะชุมชนและสังคม	<ul style="list-style-type: none"> - พื้นที่โครงการเป็นพื้นที่ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่มีคุณค่า - ในชุมชนมีวัฒนธรรม ไทย-จีน ที่อาศัยร่วมกัน - มีกิจกรรมทางสังคมที่หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นในด้านคนในพื้นที่ หรือนักท่องเที่ยวคนภายนอก - ในพื้นที่โครงการมีศักยภาพที่ทำให้เกิดการรวมกลุ่มทางสังคม 	<ul style="list-style-type: none"> - ในชุมชนส่วนใหญ่เป็นประชากรในพื้นที่ไม่ค่อยมีประชากรแฝงที่เข้ามาเกิดการรวมกลุ่มทางสังคม - กิจกรรมของพื้นที่ทำเรื่องหายไป มีการเทียบเรือเพื่อส่งสินค้า แต่ไม่มีเรือโดยสารเหมือนอดีต
	โอกาส (O : opportunity)	ภาวะคุกคาม (T : Threat)
	<ul style="list-style-type: none"> - ตามยุทธศาสตร์การค้าของประเทศได้ตั้งเป้าหมายในการขยายตัวด้านเศรษฐกิจพัฒนาเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาเข้ามาในพื้นที่ ทำให้คนรุ่นหลัง หรือนักท่องเที่ยวขาดความเข้าใจในพื้นที่เดิม - ส่งผลทำให้เกิดกิจกรรมในพื้นที่มากขึ้น มีการเข้ามาของคนจากภายนอก และประชากรแฝง

ตารางที่ ๔.๖ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ด้านเศรษฐกิจ ประเด็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

ด้านเศรษฐกิจ	จุดแข็ง (S : Strength)	จุดอ่อน (W : Weakness)
ประเด็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นพื้นที่แหล่งเศรษฐกิจและย่านการค้าที่สำคัญของอำเภอ - มีกิจกรรมซื้อขายแลกเปลี่ยนทุกวัน มีการค้าหลายแห่งใกล้เคียงกัน - มีช่วงเวลาด้านการค้าขายที่หลากหลาย 	<ul style="list-style-type: none"> - รูปแบบของร้านค้าเกาะอยู่ริมถนนเพียงอย่างเดียว - รูปแบบการค้าในพื้นที่ยังไม่เป็นระเบียบแบบแผน - ในบริเวณการค้าพาณิชย์กรรมริมถนนยังไม่มีการพัฒนาให้เต็มศักยภาพ
	โอกาส (O : opportunity)	ภาวะคุกคาม (T : Threat)
	<ul style="list-style-type: none"> - การเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินขยายพื้นที่การค้าและพาณิชย์กรรมให้เต็มศักยภาพเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจของพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - เมื่อมีการพัฒนาพื้นที่พาณิชย์กรรมทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของคนในชุมชน

ตารางที่ ๔.๗ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม ด้านสังคมและเศรษฐกิจ ประเด็นกิจกรรมการท่องเที่ยว

ด้านสังคม และเศรษฐกิจ	จุดแข็ง (S : Strength)	จุดอ่อน (W : Weakness)
ประเด็นกิจกรรม การท่องเที่ยว	<ul style="list-style-type: none"> - ในพื้นที่ที่มีที่เขียวคือตลาดเก่า และ การค้าอื่นๆ อีก ที่หลากหลาย ช่วงเวลา - การท่องเที่ยวในด้านชมวิถีชีวิต วัฒนธรรม และความเป็นเอกลักษณ์ อาคารเก่า ตลาดเก่าในพื้นที่ - การท่องเที่ยวในรูปแบบด้านศาสนา ในพื้นที่มีวัดที่สำคัญสำหรับคนในพื้นที่ สามารถแวะเพื่อสักการะ ทำบุญได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - ในด้านการค้า การท่องเที่ยวขาด กิจกรรมพื้นที่ในการเชื่อมโยงกิจกรรม ของนักท่องเที่ยว - ในพื้นที่ขาดพื้นที่ส่วนกลางสาธารณะ ไว้สำหรับรองรับนักท่องเที่ยวหรือคนในพื้นที่ - ในพื้นที่ด้วยเป็นย่านการค้าที่มีความ หลากหลาย จึงมีช่วงเวลาที่หลากหลาย แตกต่างกันไป จึงทำให้พื้นที่ขาดการ เชื่อมต่อของกิจกรรม ของนักท่องเที่ยว ที่เข้ามาเที่ยวในพื้นที่
	โอกาส (O : opportunity)	ภาวะคุกคาม (T : Threat)
	<ul style="list-style-type: none"> - ในพื้นที่มีพื้นที่เปิดโล่ง พื้นที่ว่างที่ สามารถพัฒนาให้เต็มศักยภาพ ไม่ ว่าจะเป็นพื้นที่ว่างรกร้าง หรือเป็น ที่ว่างริมแม่น้ำป่าสัก - ตามยุทธศาสตร์ของประเทศในการ พัฒนา ส่งผลทำให้พื้นที่สามารถ เป็นศูนย์กลางการค้าได้ - ตามยุทธศาสตร์การค้าของประเทศ ได้ตั้งเป้าหมายในการขยายตัวด้าน เศรษฐกิจพัฒนาเป็นศูนย์กลางการ ท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์และ วัฒนธรรม 	<ul style="list-style-type: none"> - เมื่อมีการพัฒนาในพื้นที่เกิดขึ้น ใน ด้านสิ่งแวดล้อมจะเกิดการเปลี่ยนแปลง และในบางพื้นที่ส่งผลกระทบให้ เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางต่างๆที่ไม่ สอดคล้องกับพื้นที่ - การพัฒนาเข้ามาในพื้นที่ ทำให้คนรุ่น หลัง หรือนักท่องเที่ยวขาดความเข้าใจ ในพื้นที่เดิม

๔.๓ สรุปลักษณะ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม
 สรุปลักษณะจุดแข็ง และโอกาส ทั้ง ๓ ด้าน ๗ ประเด็น

๔.๓.๑ จุดแข็ง (S : Strength)

๑) ด้านกายภาพ

(๑) ประเด็นโครงข่ายการสัญจร

• ระบบโครงข่ายการสัญจรในถนนสายหลักของพื้นที่ มีการเข้าถึงทั้งจาก
 เข้ากรุงเทพฯ และออกจังหวัดใกล้เคียงอย่างสะดวก

- มีระบบคมนาคมในพื้นที่ที่หลากหลาย คือ ระบบรถ ราง เรือ

(๒) ประเด็นการใช้ประโยชน์ที่ดินอาคาร

- ในพื้นที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคารที่หลากหลาย
- ในพื้นที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทพาณิชย์กรรม เพื่อการค้าอยู่

รอบพื้นที่

- การใช้ประโยชน์อาคารเพื่อการค้าอย่างเต็มศักยภาพ

(๓) ประเด็นสาธารณูปโภค/ สาธารณูปการ

- ในพื้นที่มีระบบสาธารณูปการในทุกด้าน ที่เพียงพอครอบคลุมพื้นที่
- มีสถานศึกษาหลายแห่งระดับประถม- มัธยมศึกษา

(๔) ประเด็นสถาปัตยกรรมและภูมิสถาปัตยกรรม

• ในพื้นที่ตรงบริเวณย่านตลาดเก่า ๒ พื้นที่ คือตลาด ๑๐๐ ปีท่าเรือ
 และตลาดหม่อมเจ้ามีรูปแบบอาคารเก่าที่มีคุณค่า และมีเอกลักษณ์

• ในพื้นที่เป็นท่าเรือเก่า มีพื้นที่ริมน้ำลานเปิดโล่งริมแม่น้ำป่าสักที่เป็น
 ลานกว้างสามารถใช้เป็นพื้นที่กิจกรรมพื้นที่สาธารณะได้

- มีแม่น้ำสายสำคัญไหลผ่าน คือ แม่น้ำป่าสัก

๒) ด้านสังคม

(๑) ประเด็นลักษณะชุมชนและสังคม

• พื้นที่โครงการเป็นพื้นที่ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่มีคุณค่า

- ในชุมชนมีวัฒนธรรม ไทย-จีน ที่อาศัยร่วมกัน
- มีกิจกรรมทางสังคมที่หลากหลาย ไม่ว่าจะป็นในด้านคนในพื้นที่

หรือนักท่องเที่ยวคนภายนอก

- ในพื้นที่โครงการมีศักยภาพที่ทำให้เกิดการรวมกลุ่มทางสังคม

๓) ด้านเศรษฐกิจ

(๑) ประเด็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

- เป็นพื้นที่แหล่งเศรษฐกิจและย่าน การค้าที่สำคัญของอำเภอ
- มีกิจกรรมซื้อขายแลกเปลี่ยนทุกวัน มีการค้าหลายแห่งใกล้เคียงกัน
- มีช่วงเวลาด้านการค้าขายที่หลากหลาย

(๒) ประเด็นกิจกรรมการท่องเที่ยว

- ในพื้นที่ที่มีเที่ยวคือตลาดเก่าและการค้าอื่นๆอีก ที่หลากหลายช่วงเวลา
- การท่องเที่ยวในด้านชมวิถีชีวิต วัฒนธรรม และความเป็นเอกลักษณ์อาคารเก่า ตลาดเก่าในพื้นที่
- การท่องเที่ยวในรูปแบบด้านศาสนา ในพื้นที่มีวัดที่สำคัญสำหรับคนในพื้นที่ สามารถแวะเพื่อสักการะ ทำบุญได้

๔.๓.๒ โอกาส (O : opportunity)

๑) ด้านกายภาพ

(๑) ประเด็นโครงข่ายการสัญจร

- การสร้างให้เกิดกิจกรรมจากเส้นทางสัญจรเพื่อเชื่อมโยงพื้นที่
- เกิดการตัดถนนใหม่เพื่อให้มีเส้นทางเข้าถึงพื้นที่ได้อย่างต่อเนื่อง
- เกิดเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ทางเท้า ถนน และทางจักรยานเพื่อรองรับคนที่เข้ามาในพื้นที่

(๒) ประเด็นการใช้ประโยชน์ที่ดินอาคาร

- แนวโน้มการพัฒนาของแหล่งพาณิชย์กรรมเพื่อการค้าและที่อยู่อาศัยที่เพิ่มขึ้น
- แนวโน้มการพัฒนาพื้นที่การค้า และอาคารให้เต็มศักยภาพมากขึ้น

(๓) ประเด็นสาธารณูปโภค/ สาธารณูปการ

- ตามแผนนโยบายการพัฒนาของเทศบาล ๓ ปี การพัฒนาในด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการให้ดีขึ้นในพื้นที่

(๔) ประเด็นสถาปัตยกรรมและภูมิสถาปัตยกรรม

- การปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณต่าง ๆ ในพื้นที่ให้เกิดความเป็นย่านที่มีเอกลักษณ์และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับบริบทเมืองในอนาคต
- การพัฒนาชุมชนเก่าให้เป็นชุมชนในรูปแบบใหม่ และสอดคล้องกับบริบทเดิม เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทและปัจจัยที่เข้ามาสู่พื้นที่ในอนาคต

๒) ด้านสังคม

(๑) ประเด็นลักษณะชุมชนและสังคม

- ตามยุทธศาสตร์การค้าของประเทศ ได้ตั้งเป้าหมายในการขยายตัวด้านเศรษฐกิจพัฒนาเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

๓) ด้านเศรษฐกิจ

(๑) ประเด็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

- การเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดิน ขยายพื้นที่การค้า และพาณิชย์กรรมให้เต็มศักยภาพ เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจของพื้นที่

(๒) ประเด็นกิจกรรมการท่องเที่ยว

- ในพื้นที่มีพื้นที่เปิดโล่ง พื้นที่ว่างที่สามารถพัฒนาให้เต็มศักยภาพไม่ว่าจะเป็นพื้นที่ว่างรกร้าง หรือเป็นที่ยังมีน้ำป่าสัก
- ตามยุทธศาสตร์ของประเทศในการพัฒนา ส่งผลทำให้พื้นที่สามารถเป็นศูนย์กลางการค้าได้
- ตามยุทธศาสตร์การค้าของประเทศได้ตั้งเป้าหมายในการขยายตัวด้านเศรษฐกิจพัฒนาเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม

๔.๓.๓ จุดอ่อน (W : Weakness)

๑) ด้านกายภาพ

(๑) ประเด็นโครงข่ายการสัญจร

• ถนนในพื้นที่บางสายขาดการเชื่อมต่อ และการเข้าถึงไม่สะดวก ไม่เกิดความต่อเนื่อง ทางเท้าที่มีขนาดที่แคบไม่ปลอดภัย

- ถนนสายย่อย บางสายมีขนาดคับแคบและเป็นขอยตัน เป็นมุมอับ
- เส้นทางรถไฟในพื้นที่ ตัดผ่านย่านการค้า ๒ พื้นที่ จึงขาดการเชื่อมโยงกัน

(๒) ประเด็นการใช้ประโยชน์ที่ดินอาคาร

• การใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทพาณิชย์กรรมใช้ไม่เต็มศักยภาพของพื้นที่

• อาคารที่อยู่ในพื้นที่ตลาดเก่า มีความเสื่อมโทรม บางหลังปล่อยทิ้งร้าง

• การใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคารประเภทอุตสาหกรรม ส่งผลกระทบต่อ

• ลักษณะมวลอาคารและกลุ่มอาคารที่กระจัดกระจายไม่เป็นระเบียบ

• ในพื้นที่โครงการยังไม่มีการพัฒนาในด้านการใช้ประโยชน์ที่ดินและการใช้ประโยชน์อาคาร

• พื้นที่ที่มีการถูกจำกัดด้วยวางรถไฟ ที่กั้นพื้นที่ทำให้เกิดความแตกต่างในการใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคาร

(๓) ประเด็นสาธารณูปโภค/ สาธารณูปการ

• บางส่วนในพื้นที่มีปัญหาในด้านการดับเพลิงเนื่องจากเป็นขอยแคบและขอยตัน เข้าให้บริการได้ไม่สะดวก

• ในพื้นที่ขาดในด้านสาธารณูปโภค ในด้านความปลอดภัย กล้องวงจรปิดที่ดับเพลิงบริเวณย่านที่เป็นอาคารไม้ และไฟส่องสว่างตามท้องถนน และในชุมชน

(๔) ประเด็นสถาปัตยกรรมและภูมิสถาปัตยกรรม

- อาคารที่อยู่ในพื้นที่ตลาดเก่า มีความเสื่อมโทรม บางหลังปล่อยทิ้งร้าง
- ปัญหาในการวางสินค้ารูก้ากีดขวาง พื้นที่ทางเดินเท้า
- บางพื้นที่มีมุมอับ ขอยแคบ ไม่สะอาดเป็นภูมิทัศน์ที่ไม่ดี
- พื้นที่ริมแม่น้ำป่าสักไม่ได้เกิดการใช้ประโยชน์ เป็นพื้นที่รกร้าง
- แหล่งน้ำ แม่น้ำป่าสักไม่ได้รับการดูแล จึงทำให้น้ำมีสภาพที่ขุ่น

๒) ด้านสังคม

(๑) ประเด็นลักษณะชุมชนและสังคม

• ในชุมชนส่วนใหญ่เป็นประชากรในพื้นที่ไม่ค่อยมีประชากรแฝงที่เข้ามาเกิดการรวมกลุ่มทางสังคม

• กิจกรรมของพื้นที่ทำเรือหายไป มีการเทียบเรือเพื่อส่งสินค้า แต่ไม่มีเรือโดยสารเหมือนอดีต

๓) ด้านเศรษฐกิจ

(๑) ประเด็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

- รูปแบบของร้านค้าเกาะอยู่ริมถนนเพียงอย่างเดียว
- รูปแบบการค้าในพื้นที่ยังไม่เป็นระเบียบแบบแผน
- ในบริเวณการค้าพาณิชย์กรรมริมถนนยังไม่มีการพัฒนาให้เต็มศักยภาพ

(๒) ประเด็นกิจกรรมการท่องเที่ยว

- ในด้านการค้า การท่องเที่ยวขาดกิจกรรมพื้นที่ในการเชื่อมโยงกิจกรรมของนักท่องเที่ยว
- ในพื้นที่ขาดพื้นที่ส่วนกลางสาธารณะไว้สำหรับรองรับนักท่องเที่ยวหรือคนในพื้นที่
- ในพื้นที่ด้วยเป็นย่านการค้าและช่วงเวลาที่มีความหลากหลายแตกต่างกัน จึงทำให้พื้นที่ขาดการเชื่อมต่อของกิจกรรม ของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในพื้นที่

๓.๓.๔ ภาวะคุกคาม (T : Threat)

๑) ด้านกายภาพ

(๑) ประเด็นโครงข่ายการสัญจร

- การเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากรหรือนักท่องเที่ยว ที่ได้รับการพัฒนาที่เข้ามาเพื่อเปลี่ยนถ่ายการสัญจร

(๒) ประเด็นการใช้ประโยชน์ที่ดินอาคาร

- การพัฒนาเข้ามาในพื้นที่ทำให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินใหม่ ลักษณะถนนหนทาง อาคาร ที่อยู่อาศัย ต่างๆ เกิดการเปลี่ยนแปลง

(๓) ประเด็นสาธารณูปโภค/ สาธารณูปการ

- เมื่อการพัฒนาสาธารณูปโภคสาธารณูปการเกิดขึ้นในพื้นที่ จึงทำให้เกิดสิ่งอำนวยความสะดวกมากขึ้น และเกิดการเข้ามาของประชากรแฝงในอนาคต

(๔) ประเด็นสถาปัตยกรรมและภูมิสถาปัตยกรรม

- เมื่อมีการพัฒนาในพื้นที่เกิดขึ้นในด้านสิ่งแวดล้อมจะเกิดการเปลี่ยนแปลงและในบางพื้นที่ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางต่างๆที่ไม่สอดคล้องกับพื้นที่
- การก่อสร้างอาคารที่ไร้รูปแบบ และไม่มีการควบคุม
- การรื้ออาคารใหม่ในพื้นที่บดบังอาคารเก่าที่มีคุณค่าและทัศนียภาพที่ดี

๒) ด้านสังคม

(๑) ประเด็นลักษณะชุมชนและสังคม

- การพัฒนาเข้ามาในพื้นที่ทำให้คนรุ่นหลังหรือนักท่องเที่ยวขาดความเข้าใจในพื้นที่เดิม
- ส่งผลทำให้เกิดกิจกรรมในพื้นที่มากขึ้นมีการเข้ามาของคนจากภายนอกประชากรแฝง

๓) ด้านเศรษฐกิจ

(๑) ประเด็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

- เมื่อมีการพัฒนาพื้นที่พาณิชยกรรมที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต

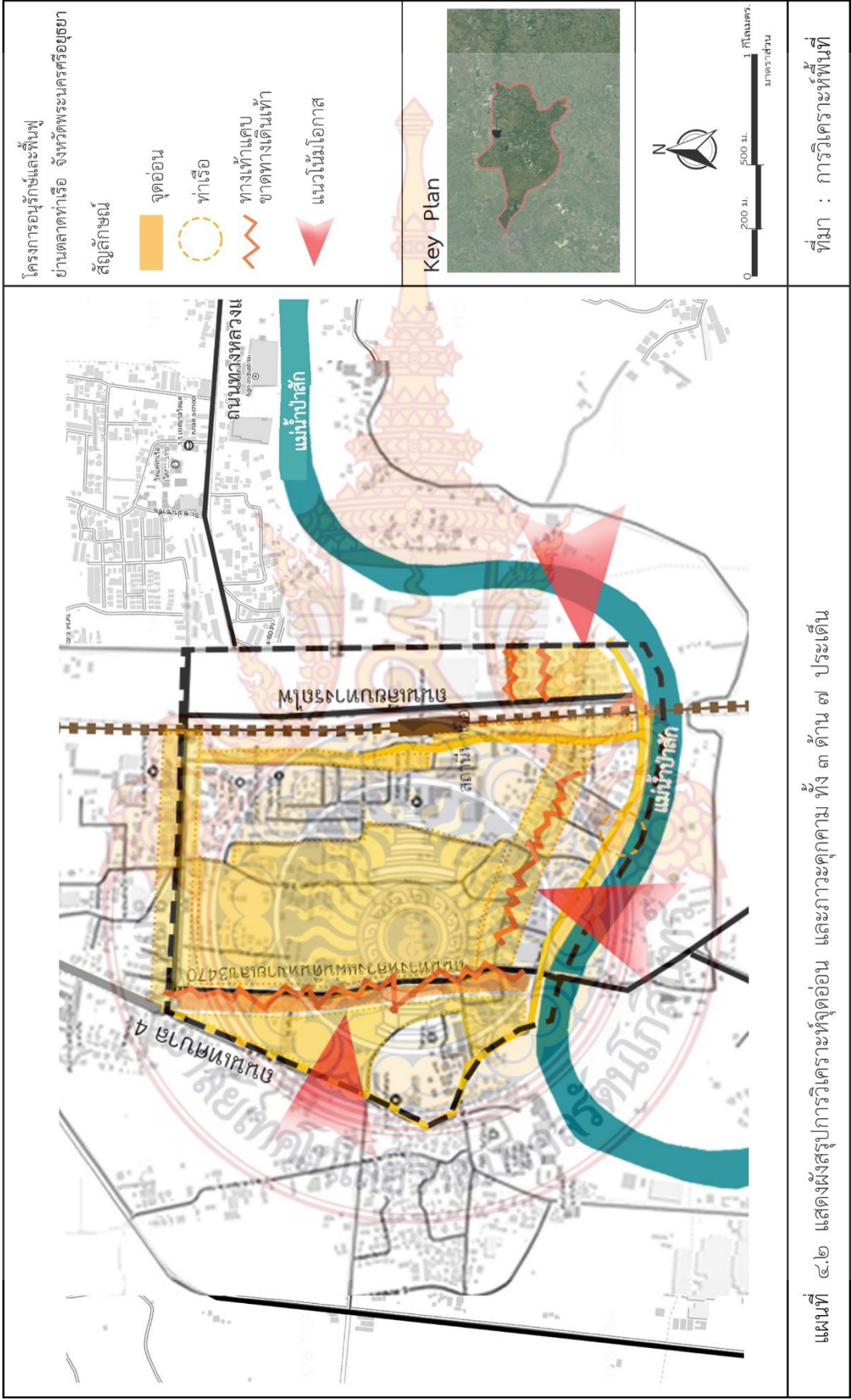
ของคนในชุมชน

(๒.) ประเด็นกิจกรรมการท่องเที่ยว

• เมื่อมีการพัฒนาในพื้นที่เกิดขึ้นในด้านสิ่งแวดล้อมจะเกิดการเปลี่ยนแปลงและในบางพื้นที่ส่งผลกระทบต่อให้เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางต่างๆที่ไม่สอดคล้องกับพื้นที่

- การพัฒนาเข้ามาในพื้นที่ทำให้คนรุ่นหลังหรือนักท่องเที่ยวขาดความเข้าใจในพื้นที่เดิม

๔.๔ สรุปทิศทางและแนวโน้มการเจริญเติบโตของชุมชน

จากการวิเคราะห์และตามแผนยุทธศาสตร์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ แนวโน้มในการเจริญของชุมชนเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงการพัฒนาให้สอดคล้องตามบทบาทของพื้นที่พัฒนาคุณภาพการท่องเที่ยวและการบริการสู่มาตรฐานสากล กลยุทธ์ ส่งเสริมการพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพด้านการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม เกษตรและการท่องเที่ยวทางเลือกใหม่ พัฒนาคุณภาพการให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวก และความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการประชาสัมพันธ์ เชิงรุกด้านการท่องเที่ยว และในพื้นที่มีทิศทางการขยายตัวไปทางทิศตะวันออก การขยายตัวของประเภทอุตสาหกรรมไฮโล เนื่องจากบริเวณโดยรอบเป็นชนบทและเกษตรกรรม จึงทำให้อุตสาหกรรมประเภทนี้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว จึงทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อการใช้ที่ดินเพื่อกิจกรรมมากขึ้น การขยายตัวตามเส้นคมนาคมโดยเฉพาะเส้นทางเลียบริมน้ำป่าสักและตามเส้นทางนท่าเรือพระพุทธบาท เป็นการขยายตัวที่ขาดความเป็นระเบียบแบบแผน ซึ่งเพื่อเกิดการส่งเสริมที่อยู่อาศัยและการค้าโดยรอบพื้นที่ ในพื้นที่ที่มีที่เที่ยวน้ำตกและ การค้าอื่นๆ อีก ที่หลากหลายช่วงเวลาการท่องเที่ยวในด้านชมวิถีชีวิต วัฒนธรรม และความเป็นเอกลักษณ์ อาคารเก่า ตลาดเก่าในพื้นที่การท่องเที่ยวในรูปแบบด้านศาสนา ในพื้นที่ที่มีวัดที่สำคัญสำหรับคนในพื้นที่ เพื่อสักการะ ทำบุญได้ ในการพัฒนา ส่งผลทำให้พื้นที่สามารถเป็นศูนย์กลางการค้าได้ตามยุทธศาสตร์การค้าของประเทศ ได้ตั้งเป้าหมายในการขยายตัวด้านเศรษฐกิจพัฒนาเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวด้านประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงในรูปแบบการใช้ประโยชน์ที่ดินขยายพื้นที่การค้า และพาณิชยกรรมให้เต็มศักยภาพเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจของพื้นที่

สรุปบทที่ ๔

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสรุปศักยภาพปัญหาของพื้นที่ และวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามในพื้นที่โครงการได้ โดยการวิเคราะห์ SWOT ประกอบไปด้วย ๓ ด้าน ๗ ประเด็น คือ ด้านกายภาพ ประเด็นการสัญจร ประเด็นการใช้ประโยชน์ที่ดินและอาคาร สาธารณูปโภค สาธารณูปการ ประเด็นสถาปัตยกรรมและภูมิสถาปัตยกรรม ด้านสังคม ประเด็น ลักษณะชุมชนและสังคม และด้านเศรษฐกิจ ประเด็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และประเด็นกิจกรรม การท่องเที่ยว ซึ่งจากการศึกษาและวิเคราะห์พบว่าในพื้นที่มีทั้งจุดเด่น และจุดด้อยปัญหาในพื้นที่ โอกาสที่จะมีการขยายตัวและสามารถที่จะพัฒนาได้ และผลกระทบภายนอกที่มีผลต่อการ เปลี่ยนแปลงของพื้นที่ เพื่อจะรู้ถึงปัญหาภายในและจากภายนอกที่มีผลกระทบต่อพื้นที่ และเป็น แนวทางการ ปรับปรุงแก้ไขปัญหาย่าน และพื้นที่โดยรอบ ซึ่งบริเวณที่เป็นจุดแข็งคือจุดเด่นของ พื้นที่จัดการส่งเสริมให้มีการเติบโตและขยายตัวมากยิ่งขึ้น โดยการกำหนดการแก้ไขพื้นที่โครงการ เพื่อให้สอดคล้องกับข้อมูลที่วิเคราะห์ และการกำหนดว่าแก้ไขพื้นที่ในแต่ละส่วนมีกิจกรรมที่เป็นพื้นที่ สาธารณะ และพื้นที่ที่ส่งเสริมเศรษฐกิจของ เน้นในเรื่องแก้ปัญหามาตรังให้เกิดบรรยากาศที่ดี และเพิ่มกิจกรรมให้กับพื้นที่ เพื่อรองรับทั้งคนในชุมชน และนักท่องเที่ยว บุคคลภายนอก ที่สามารถ เข้ามาใช้ประโยชน์กับพื้นที่ได้ และประโยชน์ในพื้นที่โครงการเพื่อพัฒนาเพื่อส่งเสริมศักยภาพของ พื้นที่ เพื่อรองรับกิจกรรมต่างๆที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

บทที่ ๕

การกำหนดรายละเอียดโครงการและการออกแบบวางผังโครงการ

๕.๑ วิสัยทัศน์ในกาพัฒนาพื้นที่

๕.๑.๑ วัตถุประสงค์ของโครงการ

การกำหนดวิสัยทัศน์โครงการพิจารณาจากการศึกษาข้อมูล และการวิเคราะห์ด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เชื่อมโยงกับพื้นที่ การกำหนดบทบาทหน้าที่ที่นำไปสู่วิสัยทัศน์การพัฒนาพื้นที่

จากย่านชุมชนการค้าดั้งเดิม ที่มีเอกลักษณ์ประวัติศาสตร์และอนุรักษ์ฟื้นฟู ให้เป็นย่านที่มีโครงสร้างที่ชัดเจนมากขึ้น ให้เป็นการท่องเที่ยวแบบเชื่อมโยงกิจกรรมการค้า และศิลปวัฒนธรรมชุมชน ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ให้ชุมชนมีพื้นที่สาธารณะ ทำพื้นที่โล่งว่างให้เกิดประโยชน์กับชุมชน และสามารถใช้เป็นพื้นที่สาธารณะและมีจุดพื้นที่กิจกรรมชุมชน และริมน้ำที่รักษาระบบนิเวศ ให้เป็นที่อยู่อาศัยในรูปแบบผสมผสาน ที่อยู่อาศัยเพื่อรองรับหลังงาน และ Mix Used การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับชุมชน เป็นชุมชนเรียบง่ายพอเพียง

จากแนวทางทั่วไปของแนวทางอนุรักษ์ฟื้นฟู และการกำหนดวิสัยทัศน์เบื้องต้น จะสามารถทำให้เกิดบทบาทของพื้นที่ย่านตลาดท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาในอนาคตต่อพื้นที่ ทำให้ได้วิสัยทัศน์ในการพัฒนา คือ “ ย่านเอกลักษณ์วัฒนธรรม เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว เปิดพื้นที่สาธารณะกิจกรรม ผสมผสานที่อยู่อาศัยชุมชน ”

๕.๑.๒ ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์และฟื้นฟู

๑) ผังยุทธศาสตร์ด้านมรดกวัฒนธรรม

- แนวคิด
- ให้ชุมชนสามารถนำศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้
 - ย่านการค้าเก่าที่มีคุณค่าในพื้นที่ ให้เป็นย่านการค้าที่มีเอกลักษณ์
 - สร้างแหล่งเรียนรู้ศิลปะภูมิปัญญาชุมชน

- การออกแบบ
- ปรับปรุง อนุรักษ์ ย่านการค้าที่มีคุณค่าและวัฒนธรรมของพื้นที่
 - ปรับปรุง พื้นที่ทางมรดกวัฒนธรรมให้เกิดมุมมองที่ดี
 - ปรับปรุง พื้นที่ทางมรดกวัฒนธรรมให้เกิดมุมมองที่ดี
 - ออกแบบ สร้างแหล่งเรียนรู้ศิลปะภูมิปัญญาชุมชน
 - ออกแบบเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของพื้นที่

๒) ผังยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว

- แนวคิด
- เชื่อมโยงกิจกรรมการค้า และศิลปวัฒนธรรมชุมชน
 - สร้างวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยวและให้คนในชุมชนได้

ตระหนักถึงความสำคัญของชุมชน

- เชื่อมโยงกิจกรรมริมน้ำสาธารณะ

- การออกแบบ
- ปรับปรุงและอนุรักษ์พื้นที่การค่าเก่าที่มีคุณค่า
 - ปรับปรุง พื้นที่ตลาดใต้รุ่งเป็นถนนคนเดินที่น่าเดิน
 - ออกแบบสร้างแหล่งเรียนรู้ศิลปะภูมิปัญญาชุมชน
 - ออกแบบจุดบริการข้อมูล ป้าย สัญลักษณ์ต่างๆ
 - ออกแบบพื้นที่รมน้ำให้เกิดกิจกรรมเชื่อมโยงกัน

๓) ผังยุทธศาสตร์ด้านพื้นที่สาธารณะ

แนวคิด - ให้ชุมชนมีพื้นที่สาธารณะ ทำพื้นที่โล่งว่างให้เกิดประโยชน์กับชุมชนและสามารถใช้เป็นพื้นที่สาธารณะ พื้นที่จอดรถ พื้นที่รมน้ำ

- กำหนดตำแหน่งกิจกรรมต่างๆ ให้เกิดการสร้างกิจกรรมและบรรยากาศให้สอดคล้องกับพื้นที่ส่วนต่างๆ

- มีพื้นที่สาธารณะให้สามารถเชื่อมโยงกับชุมชน และพื้นที่ท่องเที่ยว

- การออกแบบ
- ออกแบบพื้นที่สวนสาธารณะระดับย่าน ชุมชน
 - สร้างที่จอดรถเพิ่มเพื่อรองรับนักท่องเที่ยว และลดการจอดรถ

หน้าอาคารร้านค้า

- ออกแบบปรับปรุงพื้นที่รมน้ำ และท่าเรือ
- ออกแบบ Plaza ตรงทางเชื่อมระหว่าง ๒ ผัง
- ให้พื้นที่สาธารณะเชื่อมโยงกิจกรรมทางสังคม

๔) ผังยุทธศาสตร์ด้านพื้นที่อยู่อาศัย

- แนวคิด
- เป็นย่านที่มีเอกลักษณ์และประวัติศาสตร์
 - มีที่อยู่อาศัยคุณภาพดี พร้อมทั้งจะรองรับกิจกรรมในอนาคต
 - ย่านที่อยู่อาศัยแบบผสมผสาน

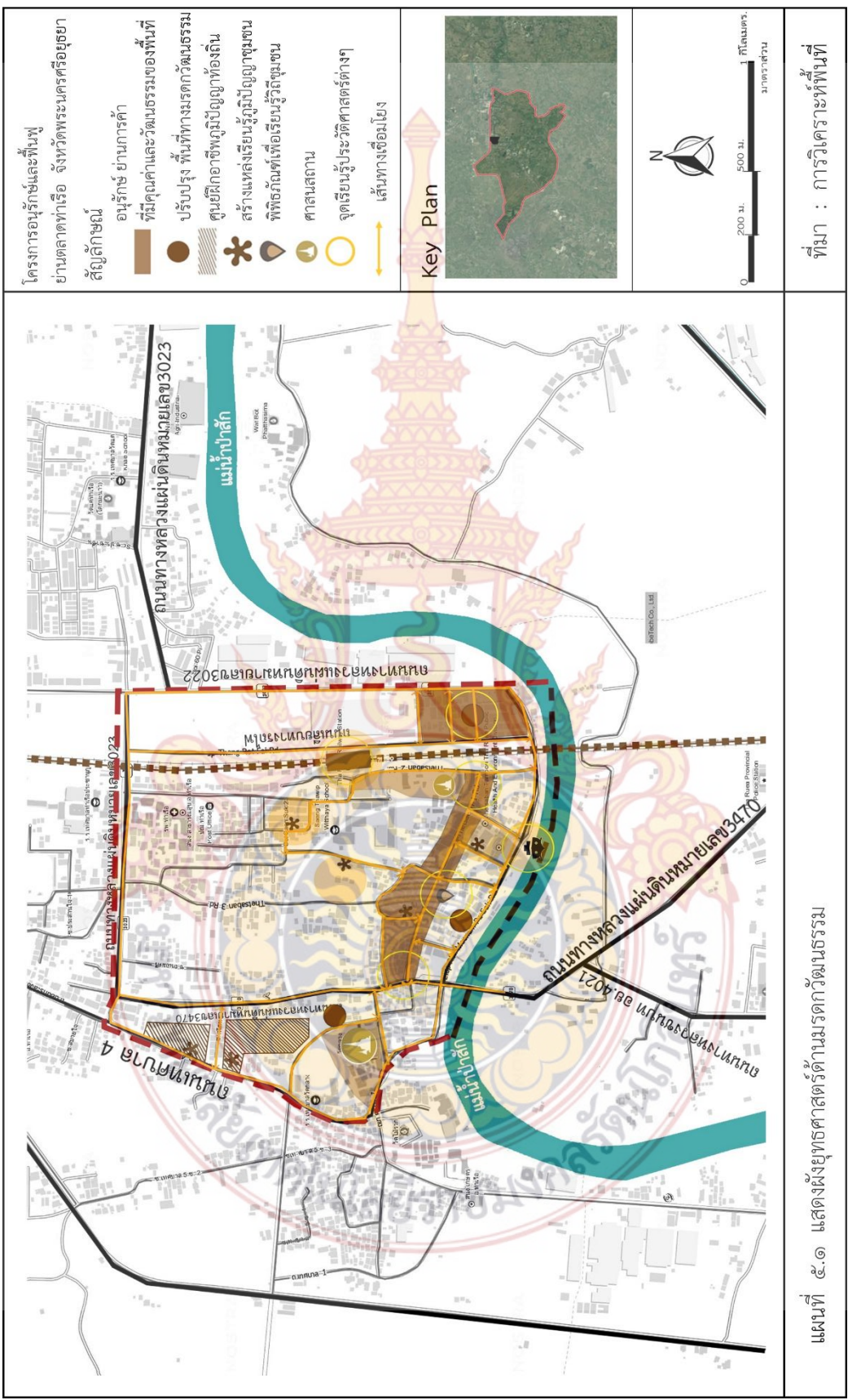
การออกแบบ

- ปรับปรุง อนุรักษ์อาคารที่มีคุณค่าให้ใช้ประโยชน์แบบผสมผสาน
- ออกแบบพัฒนาที่อยู่อาศัยแนวราบบริเวณที่มีแนวโน้มของการสร้างในพื้นที่

อพาร์ทเมนท์) ตรงบริเวณพื้นที่ติดกับโรงงานต่างๆ ในพื้นที่และพื้นที่โดยรอบ

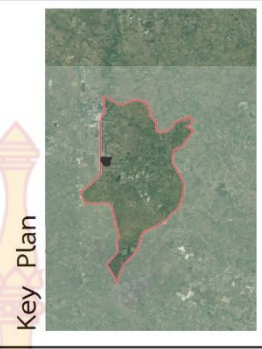
ใกล้กับพื้นที่ท่องเที่ยว

- ออกแบบสร้างที่อยู่อาศัยแบบวิถีชีวิตชุมชน (โฮมสเตย์) บริเวณ

โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟู
ย่านตลาดท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สัญลักษณ์

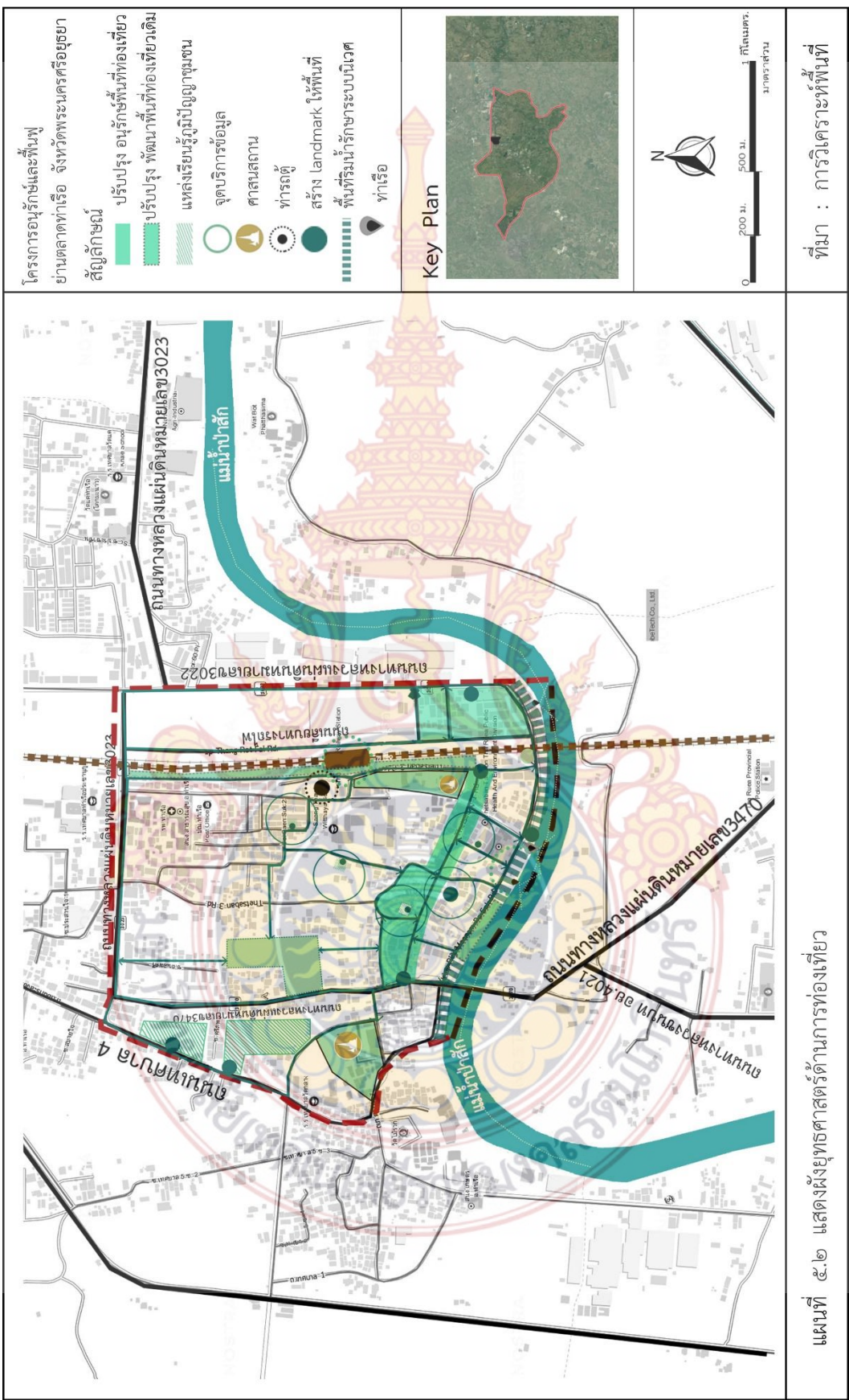
- อนุรักษ์ ย่านการค้า
- ที่มีคุณค่าและวัฒนธรรมของพื้นที่
- ปรับปรุง พื้นที่ทางมรดกวัฒนธรรม
- ศูนย์ศึกษาวิจัยมีอยู่ทุกชั้น
- สร้างแหล่งเรียนรู้มีอยู่ทุกชั้น
- พิพิธภัณฑ์เพื่อเรียนรู้ชุมชน
- ศาลากลาง
- จุดเรียนรู้ประวัติศาสตร์ต่าง ๆ
- เส้นทางเชื่อมโยง

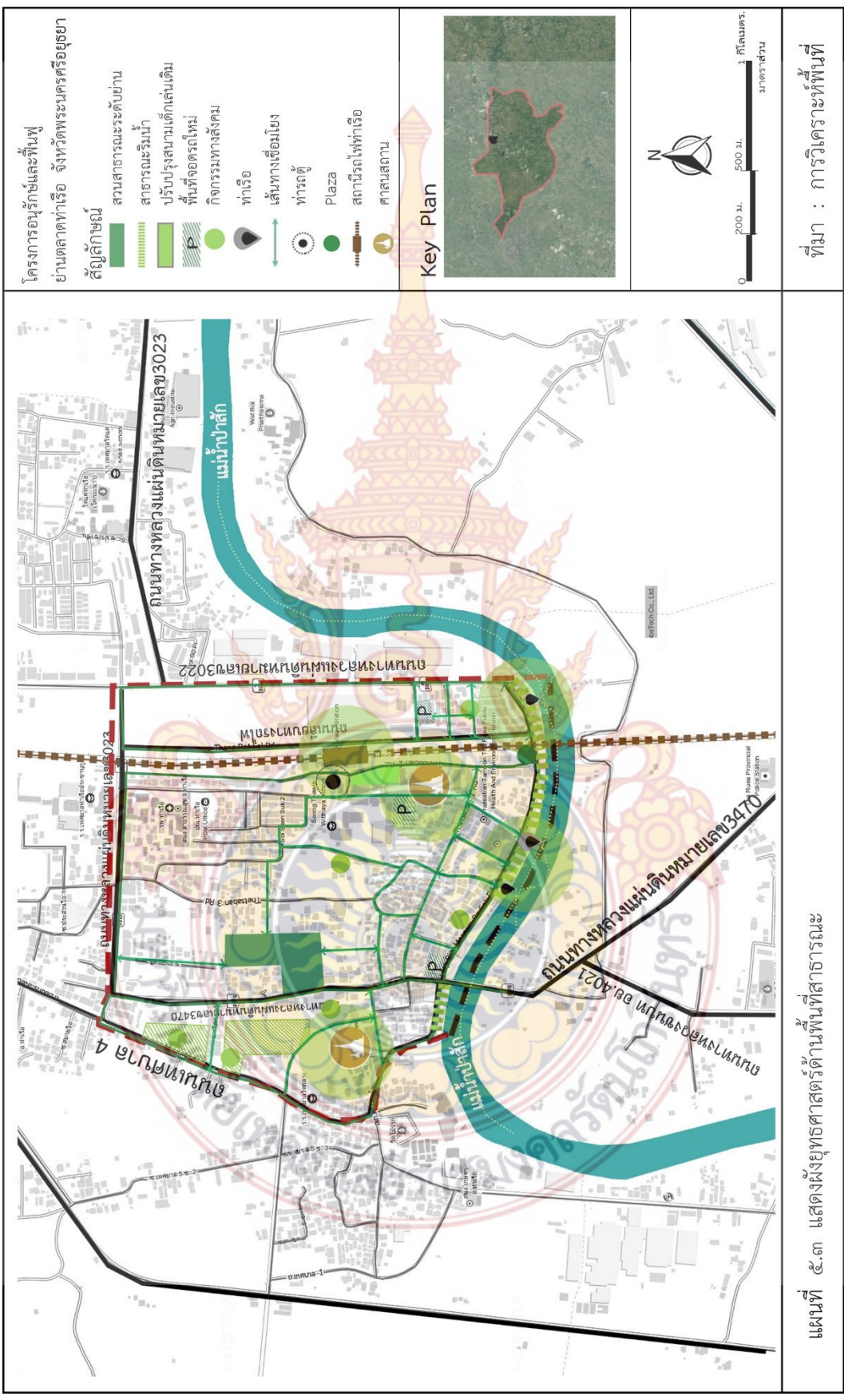

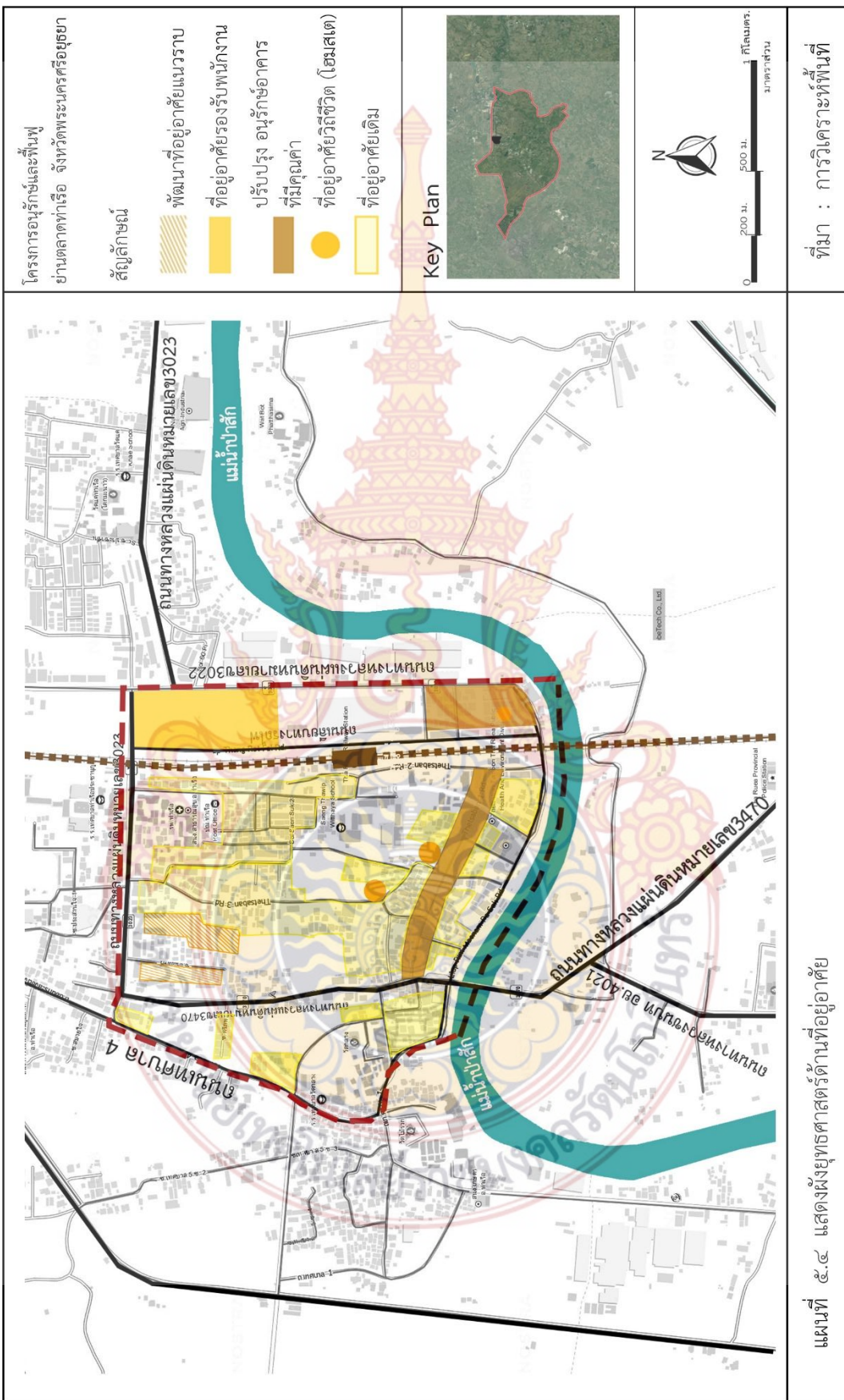
0 200 ม. 500 ม. กิโลเมตร
มาตราส่วน

ที่มา : การวิเคราะห์พื้นที่

แผนที่ ๕.๑ แสดงผังยุทธศาสตร์ด้านมรดกวัฒนธรรม

แผนที่ ๕.๔ แสดงผังยุทธศาสตร์ด้านที่อยู่อาศัย

ที่มา : การวิเคราะห์พื้นที่

๕.๒ แนวความคิดในการออกแบบและวางผัง

จากการวิเคราะห์บทบาทของพื้นที่ย่านตลาดท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จึงทำให้ทราบว่าพื้นที่ในอนาคตจะมีบทบาท ดังนี้

- ๑) พื้นที่ที่มีเอกลักษณ์ประวัติศาสตร์วัฒนธรรมชุมชน
เป็นพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์ของชุมชนมีประวัติศาสตร์ความเป็นมายาวนาน เป็นพื้นที่ที่มีคุณค่าระดับเมือง อำเภอ และมีลักษณะความแตกต่างของเอกลักษณ์ของกลุ่มคน ชนชาติ ไทย กับไทยเชื้อสายจีน ที่มีความสอดคล้องในด้านกิจกรรมทางสังคม
- ๒) พื้นที่ที่มีการคมนาคมที่หลากหลาย
เป็นพื้นที่ที่มีการคมนาคมที่หลากหลาย คือ ระบบโครงข่ายถนน รถ ระบบราง และทางเรือ และเป็นพื้นที่ที่ติดระหว่างพระนครศรีอยุธยา กับ สระบุรี
- ๓) พื้นที่ที่มีการค้าและกิจกรรมที่หลากหลาย
ความมีเอกลักษณ์และบทบาทที่โดดเด่นของพื้นที่ในด้านพื้นที่การค้าที่หลากหลาย และกิจกรรมด้านเศรษฐกิจ และบริบทย่านที่ตอบสนองผู้ใช้งานที่เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวและคนในพื้นที่ ส่งผลต่อพาณิชย์กรรมและที่อยู่อาศัยในพื้นที่

๕.๒.๑ แนวความคิดในการออกแบบและวางผัง CONCEPT DESIGN

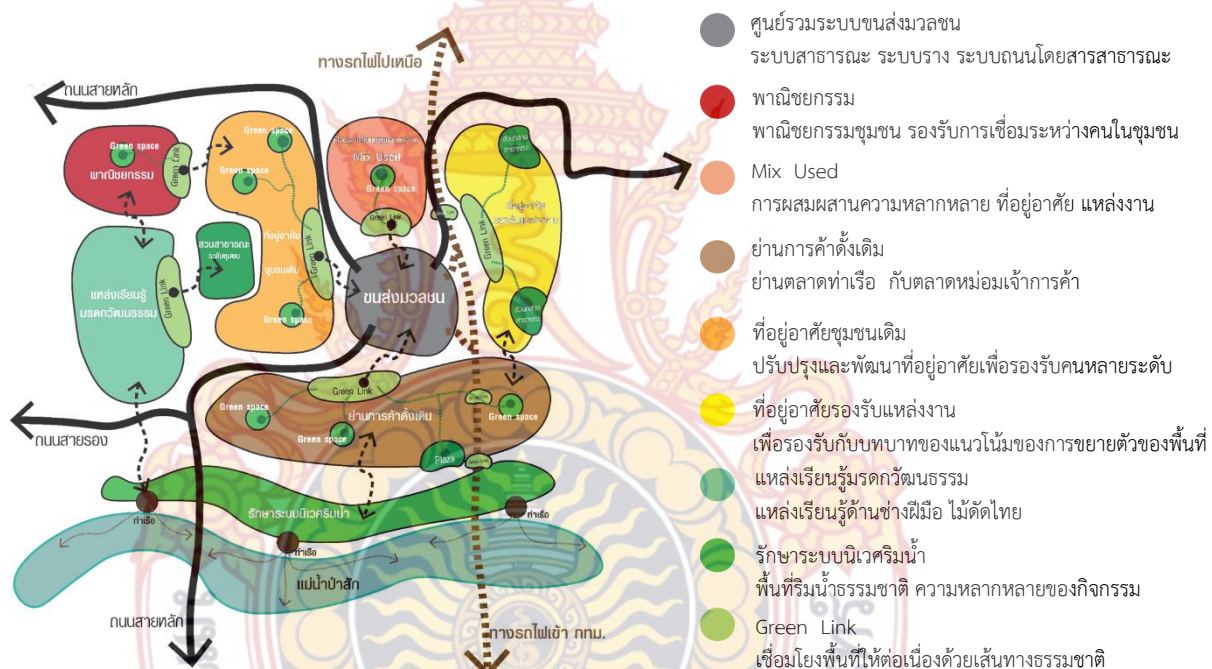
จากการวิเคราะห์ด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และการวิเคราะห์ศักยภาพปัญหาในพื้นที่ รวมทั้งการนำแนวความคิดมาพัฒนาพื้นที่ โดยการนำแนวความคิดการพัฒนาเมืองใหม่ New Urbanism บวกกับแนวความคิดอนุรักษ์ฟื้นฟูย่าน ตามประเด็นที่ได้วิเคราะห์ที่สามารถให้ชุมชนการค้าดั้งเดิม อยู่ร่วมกับการเปลี่ยนแปลงของรูปแบบเมืองใหม่ได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี โดยการนำหลักการเกี่ยวกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยหลากหลายรูปแบบสร้างเมืองให้เหมาะสมกับการเดินเท้า และทางจักรยาน เชื่อมโยงกับรูปแบบการอนุรักษ์ชุมชนดั้งเดิม และระบบขนส่งมวลชนในพื้นที่ ให้ตอบสนองการชีวิตในอนาคต

รูปภาพที่ ๕.๑ CONCEPT DESIGN
ที่มา : การวิเคราะห์พื้นที่

๕.๒.๒ แนวความคิดในการเชื่อมโยงวางผังโครงการ CONCEPT DIAGRAM

จากการวิเคราะห์และนำแนวความคิดในการออกแบบวางผังพื้นที่โครงการ เพื่อที่เข้าสู่การวาง DIAGRAM เพื่อเชื่อมโยงพื้นที่ การเชื่อมโยงพื้นที่ด้วย Green Ling คือ เส้นทางธรรมชาติ แนวต้นไม้ เพื่อเป็นเส้นทางที่เชื่อมโยงระหว่างพื้นที่ที่สำคัญในแต่ละจุด โดยการเชื่อมโยงจะเป็นการออกแบบระบบขนส่งมวลชนอยู่ส่วนกลางของพื้นที่เพื่อสามารถเข้าถึงได้ทุกทิศทาง และหลายเส้นทางเพื่อที่สะดวกต่อการเข้าถึงและมีจุดเพื่อรองรับจำนวนคนในพื้นที่ และนักท่องเที่ยวเป็นจุดหลัก เป็น Nodes สำคัญของพื้นที่ และสามารถเชื่อมโยงกับพื้นที่ต่างๆโดยรอบ ไม่ว่าจะเป็นย่านการค้าเก่า ที่อยู่อาศัย แหล่งเรียนรู้ไม้ตัดทำเรือ และสวนสาธารณะ พื้นที่สาธารณะต่างๆ ให้ความสำคัญต่อเนื่องและเกิดกิจกรรมระหว่างเส้นทางการเชื่อมโยงในแต่ละช่วงของพื้นที่

รูปภาพที่ ๕.๒ CONCEPT DIAGRAM

ที่มา : การวิเคราะห์พื้นที่

๕.๒.๒ แนวความคิดในการกำหนดโซนและการใช้งานการออกแบบ

จากการวิเคราะห์แนวความคิดในการนำมาใช้ในการออกแบบและวางผังพื้นที่ บวกกับการกำหนดแนวความคิดเพื่อเชื่อมโยงพื้นที่โครงการให้เกิดการเชื่อมโยงอย่างต่อเนื่อง จากการวิเคราะห์ข้างต้นแล้ว จึงได้มาเป็นการกำหนดโซนและการใช้งานในการออกแบบพื้นที่ จะกำหนดโซน ได้ทั้งหมด ๗ โซน ได้แก่

๑) ZONE A ชุมชนย่านการค้าดั้งเดิม พื้นที่พื้นที่ฟื้นฟูและอนุรักษ์ชุมชนการค้าดั้งเดิมเพื่อการท่องเที่ยว พื้นที่อนุรักษ์และฟื้นฟูเป็นเขตควบคุมอาคารที่มีคุณค่าต่างๆ เพื่อการรักษาเอกลักษณ์ความเป็นย่านการค้าดั้งเดิมเอาไว้ไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากสิ่งก่อสร้างในอนาคต

๒) ZONE B พื้นที่รักษาระบบนิเวศริมน้ำป่าสัก ควบคุมพื้นที่สาธารณะริมน้ำ เพื่อรักษาระบบนิเวศแม่น้ำป่าสัก ออกแบบพื้นที่สาธารณะริมน้ำ เพื่อให้เกิดกิจกรรมและการใช้งาน และสามารถเชื่อมโยงไปจุดท่องเที่ยว และมีจุดบริการนักท่องเที่ยวต่างๆ โดยการออกแบบพื้นที่ริมน้ำนี้ โดยคำนึงถึงธรรมชาติ และระบบนิเวศเป็นหลัก

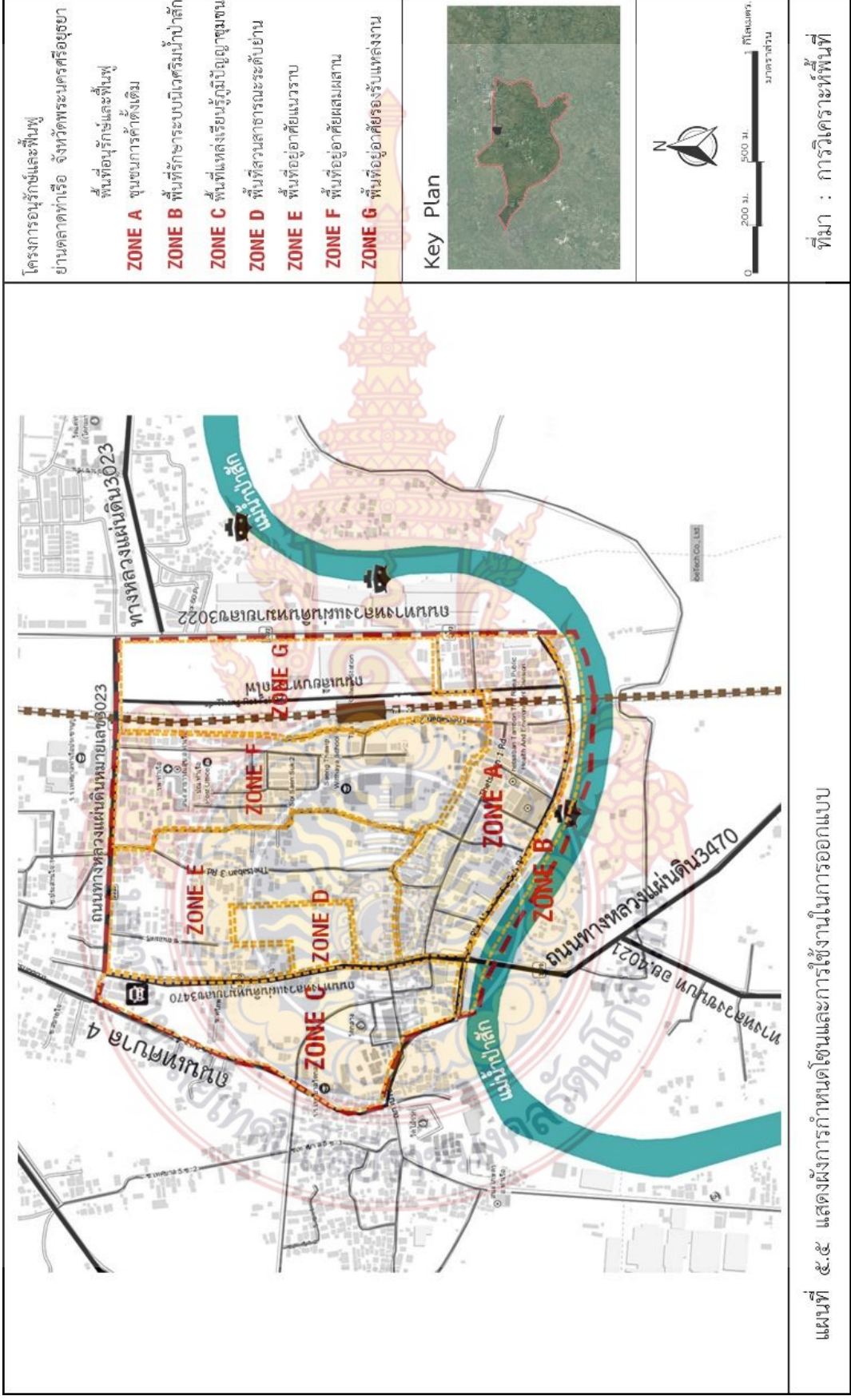
๓) ZONE C พื้นที่แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาชุมชน เป็นการออกแบบพื้นที่ที่มีมรดกทางวัฒนธรรมทางภูมิปัญญาด้านช่างฝีมือ ไม้ตัดทำเรือ จึงส่งเสริมและออกแบบแหล่งเรียนรู้ ศิลปะภูมิปัญญาไม้ตัดทำเรือ เพื่อให้คนในชุมชนได้เกิดการสร้างอาชีพ และมีความภาคภูมิใจในมรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่าที่ให้นักท่องเที่ยวได้มาเที่ยวสัมผัส โดยรูปแบบของการแบ่งเป็นโซนไม้ตัดในแต่ละประเภท

๔) ZONE D พื้นที่สวนสาธารณะระดับย่าน เนื่องด้วยจากการวิเคราะห์ในด้านกายภาพของพื้นที่โครงการ ด้านพื้นที่โล่งว่าง จึงพบว่าในพื้นที่ครอบคลุมรัศมี ไม่มีสวนสาธารณะระดับย่าน เพื่อให้ชุมชนคนได้เข้ามาใช้งาน และแนวคิดได้นำพื้นที่โล่งว่างไม่เกิดการใช้ประโยชน์ และอยู่ระหว่างจุดเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่สำคัญระหว่างย่านเก่า กับแหล่งเรียนรู้ และออกแบบเพื่อครอบคลุมรัศมีทั่วถึงการใช้งานของพื้นที่

๕) ZONE E พื้นที่อยู่อาศัยแนวราบ การจัดสรรพื้นที่เดิมของชุมชนหมู่บ้านจัดสรรในชุมชนเพื่อความเป็นระเบียบ และมีการเชื่อมโยงที่ต่อเนื่องกับพื้นที่อื่นๆ โดยรอบ

๖) ZONE F พื้นที่อยู่อาศัยแบบผสมผสาน เป็นการออกแบบส่งเสริมรูปแบบอาคารพาณิชย์กรรมตามแนวถนนสายหลัก และอาคารพาณิชย์ในรูปแบบการใช้งานแบบผสมผสาน Mix Used

๗) ZONE G พื้นที่อยู่อาศัยรองรับแหล่งงาน เป็นพื้นที่ที่ส่งผลต่อการขยายตัวของแหล่งงานทางฝั่งตะวันออก ตามแนวถนนเลียบบแม่น้ำป่าสัก และมีแนวโน้มขยายตัวอย่างรวดเร็วในพื้นที่ จึงทำให้มีความต้องการในการออกแบบและพัฒนาที่อยู่อาศัยเกิดขึ้น

๕.๓ การกำหนดรายละเอียดแผนงานและโครงการ

การกำหนดแผนงานในพื้นที่โครงการมีจุดประสงค์เพื่อตอบสนองบทบาทและวิสัยทัศน์ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูย่าน

๕.๓.๑ แผนด้านการจัดระบบโครงข่ายสัญญาณ ประกอบด้วย

๑) แผนด้านการจัดระบบโครงข่ายสัญญาณระบบถนน

(๑) โครงการปรับปรุงเส้นทางถนนสายหลักและสายรอง เพิ่มทางเท้า ไหล่ทาง เพิ่มเส้นทางจักรยานในพื้นที่

(๒) โครงการปรับปรุงทางเชื่อม ๒ ฝั่ง ใต้สะพานจักรี

(๓) โครงการปรับปรุงถนนคนเดินตลาดโต้รุ่งเพื่อการท่องเที่ยว

(๔) โครงการปรับปรุงทางถนนเลียบบแม่น้ำป่าสัก

๒) แผนด้านการจัดระบบโครงข่ายสัญญาณระบบราง

(๑) โครงการเพิ่มพื้นที่ทางเดินเท้าบริเวณทางรถไฟ

(๒) โครงการปรับปรุงทางเชื่อม ๒ ฝั่ง ใต้สะพานจักรี

๓) แผนด้านการจัดระบบโครงข่ายสัญญาณทางน้ำ

(๑) โครงการปรับปรุงท่าเรือขนส่งสินค้า

(๒) โครงการปรับปรุงทางเชื่อม ๒ ฝั่ง ใต้สะพานจักรี

๕.๓.๒ แผนด้านการจัดระบบโครงสร้างพื้นฐาน

๑) แผนด้านการออกแบบ Street Furniture

(๑) โครงการออกแบบเสาไฟส่องสว่างเพื่อเป็นเอกลักษณ์เฉพาะพื้นที่

(๒) โครงการออกแบบติดตั้งป้ายสำคัญต่างๆ

๒) แผนด้านการออกแบบทางน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่

(๑) โครงการออกแบบทางน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ ท่อระบายน้ำ พื้นที่ซีมน้ำ

๓) แผนด้านการปรับปรุงและพัฒนาจุดรองรับนักท่องเที่ยว

(๑) โครงการปรับปรุงพื้นที่จุดรองรับนักท่องเที่ยว

(๒) โครงการออกแบบจุดบริการนักท่องเที่ยว

(๓) โครงการออกแบบจุดจอดจักรยาน

(๔) โครงการออกแบบสวนสาธารณะระดับชุมชน

๕.๓.๓ แผนด้านการฟื้นฟูและอนุรักษ์ชุมชนการค้าดั้งเดิมเพื่อการท่องเที่ยว

๑) โครงการอนุรักษ์และกำหนดแนวทางการออกแบบพื้นที่

๒) โครงการฟื้นฟูย่านการค้าเก่าในพื้นที่ ตลาดท่าเรือ ตลาดหม่อมเจ้าเพื่อการท่องเที่ยว

๓) โครงการออกแบบและปรับปรุงบ้านเก่าเป็นพิพิธภัณฑ์แหล่งเรียนรู้

๔) โครงการปรับปรุงอาคารเก่าเพื่อกิจกรรมทางวัฒนธรรมตลาดหม่อมเจ้า

๕) โครงการออกแบบโฮมสเตย์เพื่อท่องเที่ยววิถีชีวิตตลาดท่าเรือตลาดหม่อมเจ้า

๕.๓.๔ แผนด้านการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ศิลปะภูมิปัญญาชุมชน

๑) โครงการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาชุมชนด้านช่างฝีมือการทำไม้ตัดไทย

๒) โครงการออกแบบศูนย์กลางเรียนรู้วิสาหกิจชุมชน

๕.๓.๕ แผนด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัย

๑) แผนด้านการพัฒนาพื้นที่อยู่อาศัยแนวราบ

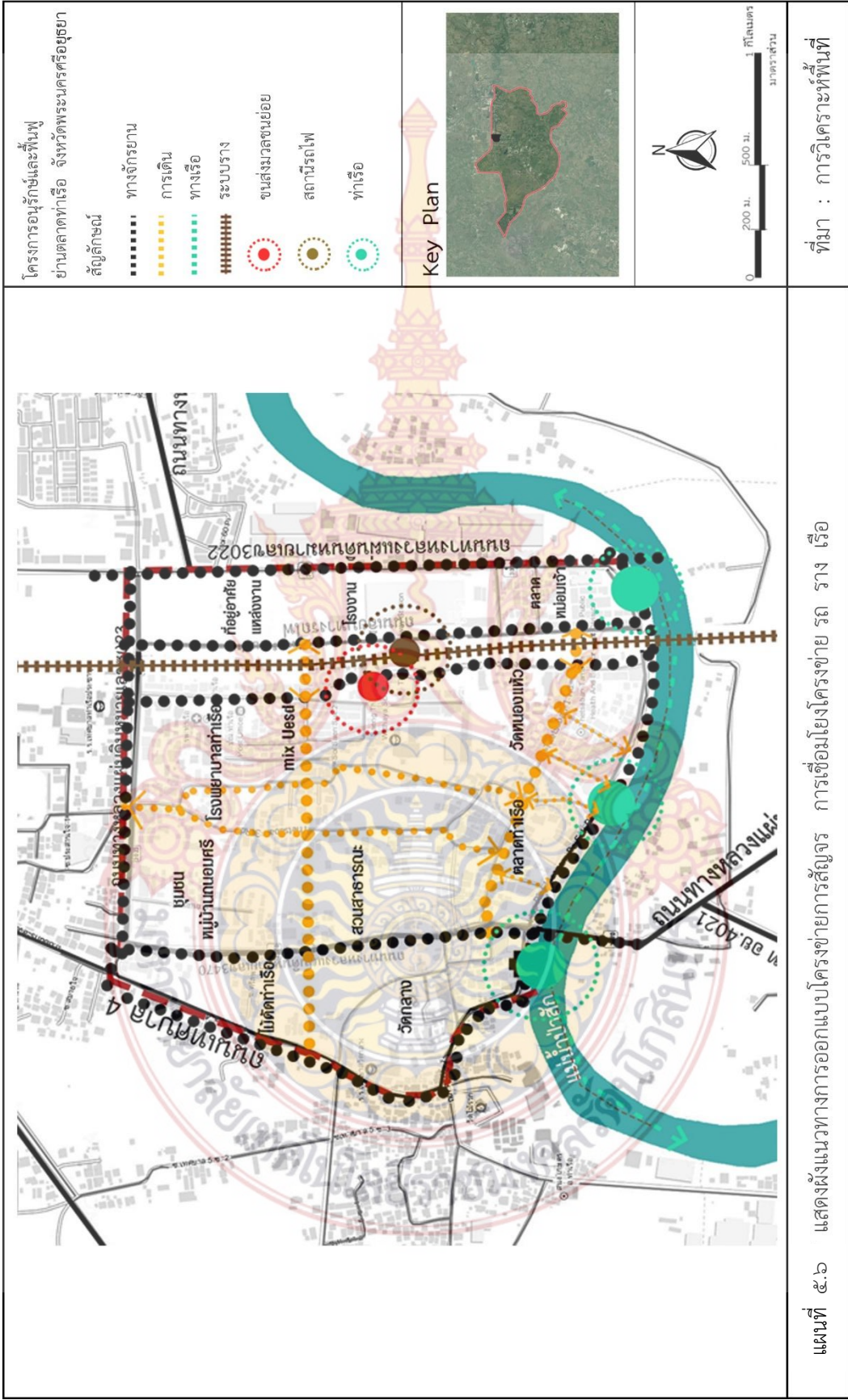
(๑) โครงการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่หมู่บ้านจัดสรรหมู่บ้านถนนอมศรี เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดี

(๒) โครงการออกแบบพื้นที่สาธารณะส่วนกลางหมู่บ้าน

๒) แผนด้านการพัฒนาอยู่อาศัยรองรับแหล่งงาน

(๓) โครงการพัฒนาที่อยู่อาศัยเพื่อรองรับแหล่งงานในพื้นที่ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดี

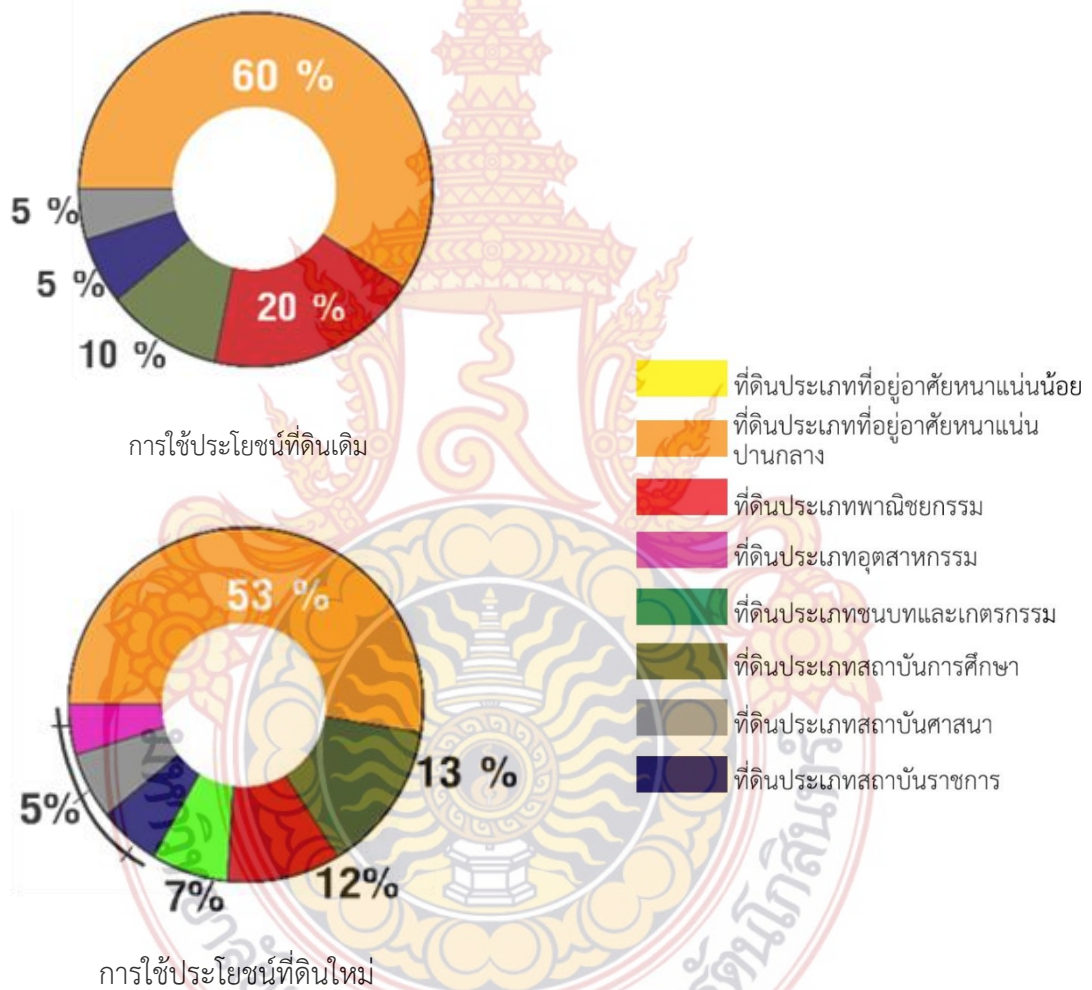

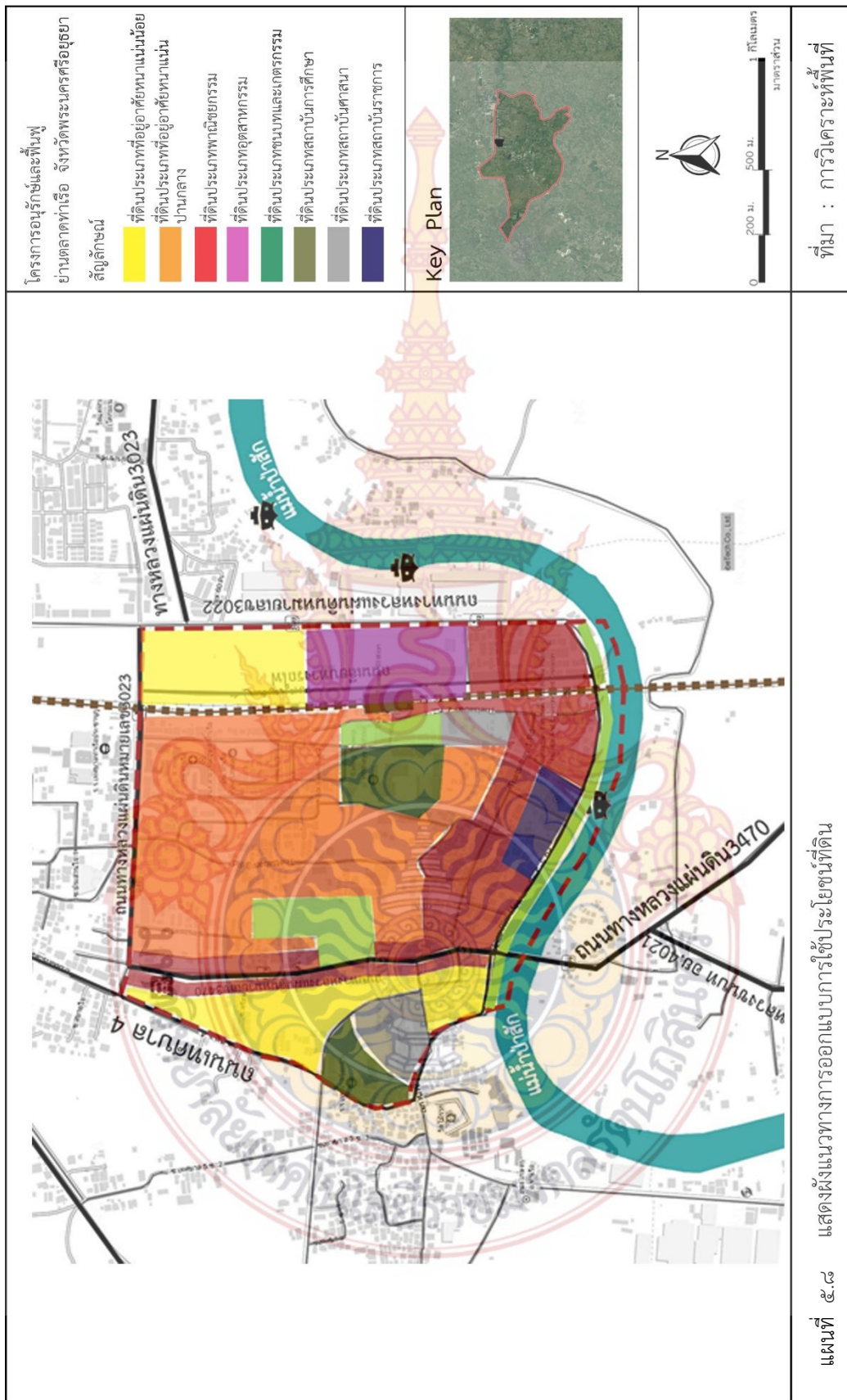

๕.๔.๒ การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ในพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่อาศัยแนวราบ ประเภทหนาแน่นน้อย และปัจจุบันมีการขยายตัวของพื้นที่ประเภทอุตสาหกรรม จึงส่งผลให้พื้นที่ที่มีความต้องการสูง ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาเป็นที่อยู่อาศัย และพาณิชย์กรรม ที่อยู่อาศัยจะเป็นประเภทบ้านเดี่ยวรูปแบบชุมชนดั้งเดิม และประเภทที่อยู่อาศัยแบบผสมผสาน และการสร้างพื้นที่สาธารณะที่รองรับการใช้งานได้ตลอดเวลา มีตามจุดศูนย์กลางชุมชนเชื่อมโยงการใช้ชีวิตให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

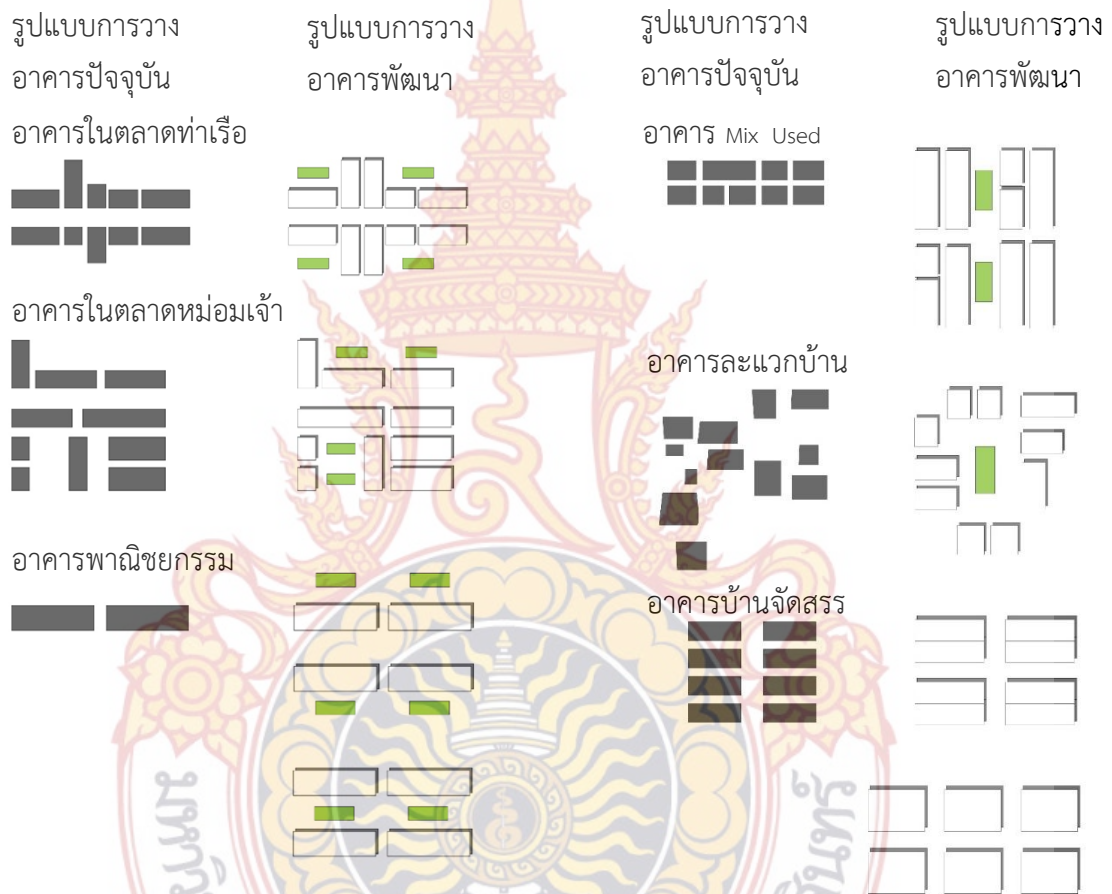
แผนภูมิที่ ๕.๑ เปรียบเทียบสัดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดิน

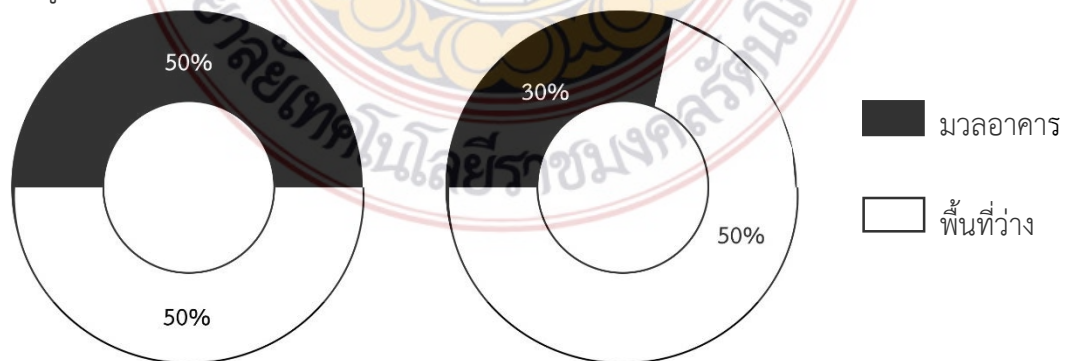

๕.๔.๓ มวลอาคาร และพื้นที่ว่าง

การเพิ่มความหนาแน่นของมวลอาคารที่มากขึ้น การวางกลุ่มอาคารที่เป็นลักษณะเอกลักษณ์รูปแบบกลุ่มอาคารชุมชนดั้งเดิม และการพัฒนารูปแบบอาคารในลักษณะใหม่ การวางอาคารต้องสอดคล้องกับลักษณะพื้นที่ว่างภายในชุมชน มีลักษณะการวางกลุ่มอาคารแลมีพื้นที่สาธารณะที่เป็นส่วนกลางสำหรับการใช้งาน ๓๐% ของพื้นที่ ที่สามารถใช้ประโยชน์จากที่ว่างระหว่างอาคารนั้นๆได้

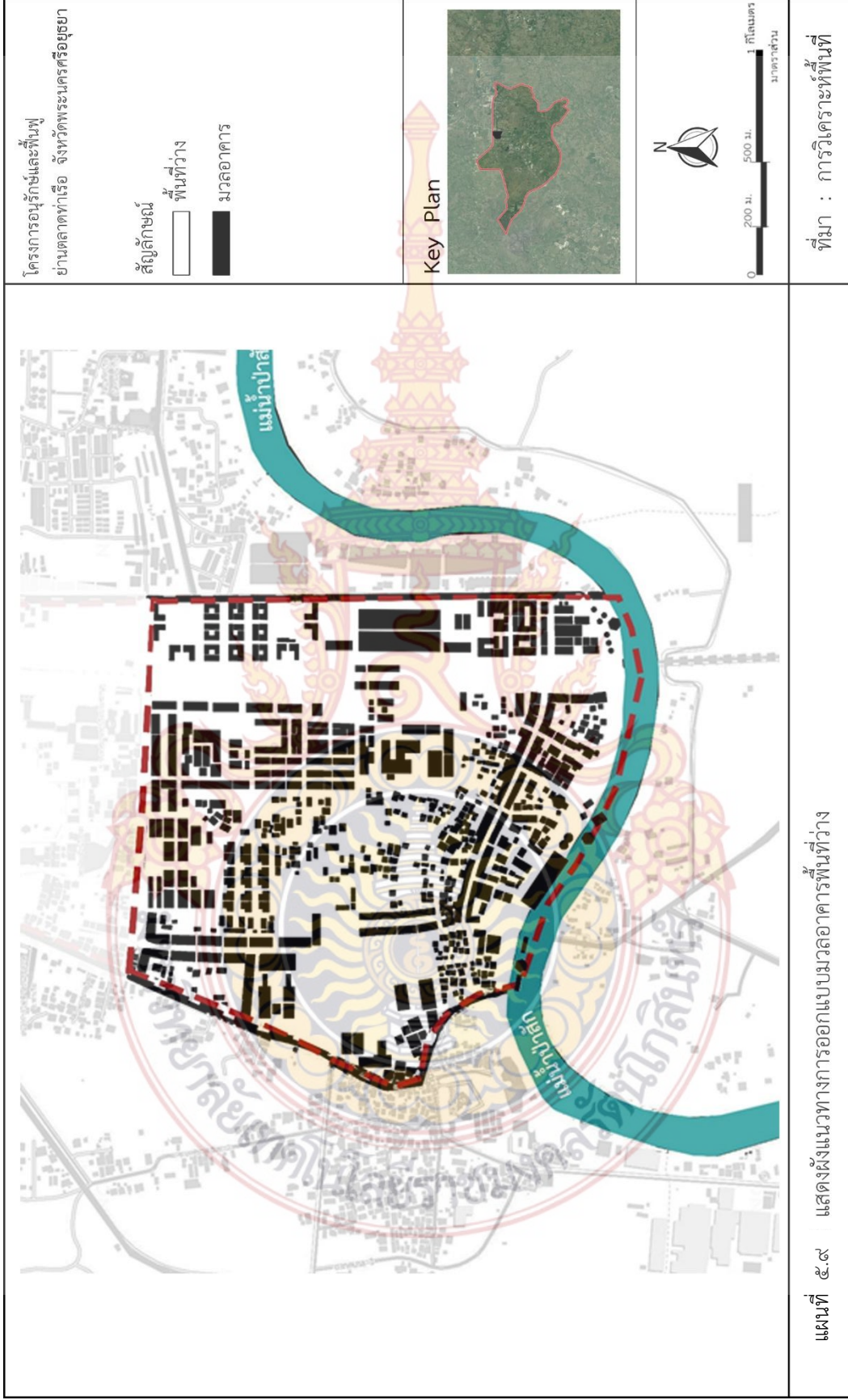

แผนภูมิที่ ๕.๒ เปรียบเทียบสัดส่วนมวลอาคารและพื้นที่ว่าง

มวลอาคารและพื้นที่ว่างที่ใหม่

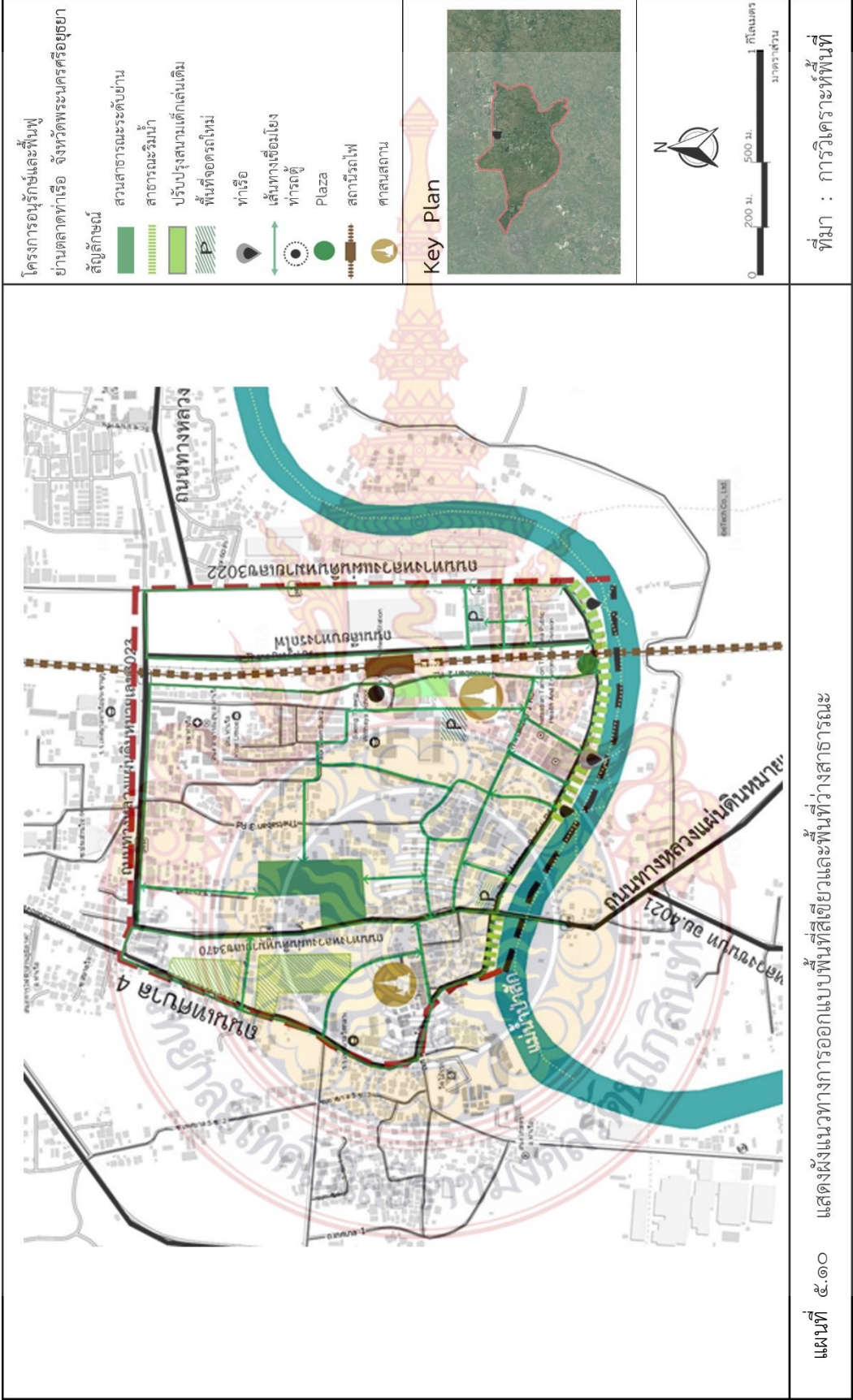
มวลอาคารและพื้นที่ว่างที่เดิม

๕.๔.๔ พื้นที่สีเขียวและพื้นที่ว่างสาธารณะ

การพัฒนาพื้นที่โล่งและพื้นที่สาธารณะในพื้นที่กระจายอยู่ตามพื้นที่อยู่อาศัยให้ประชาชนสามารถเข้าไปใช้ประโยชน์ได้จริง และใช้งานได้โดยระยะการเดินทาง เป็นสวนละแวกบ้าน และสวนระดับชุมชน สามารถใช้เป็นพื้นที่พักผ่อนหย่อนใจ พื้นที่กิจกรรมต่างๆ การเชื่อมโยงพื้นที่สาธารณะคือชุมชนและสถานที่ท่องเที่ยวเป็นจุดศูนย์กลาง และสามารถเชื่อมต่อไปยังพื้นที่สาธารณะอื่นๆ ได้โดยการใช้ประโยชน์ของสาธารณะจะเป็นพื้นที่กิจกรรมและทุกคนสามารถเข้าไปใช้ได้ กำหนดที่ตั้งกิจกรรมต่างๆ ให้เกิดการสร้างกิจกรรมและบรรยากาศ ให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ การมีพื้นที่สาธารณะอยู่โดยรอบทำให้สามารถ เชื่อมโยงกับชุมชน และย่านการค้า เป็นจุดศูนย์กลาง สามารถเชื่อมโยงไปยังพื้นที่สาธารณะอื่นได้ในพื้นที่

๕.๔.๕ การควบคุมรายละเอียดการออกแบบของสิ่งปลูกสร้าง

๑) รูปแบบทางสถาปัตยกรรม กำหนดให้อาคารตรงบริเวณย่านการค้าเก่า ๒ แห่ง บริเวณตลาดท่าเรือ และบริเวณตลาดหม่อมเจ้า เป็นรูปแบบอาคารอนุรักษ์ รูปแบบดั้งเดิมของพื้นที่ มีการกำหนดแนวทางการออกแบบรูปแบบอาคาร ประตูหน้าต่าง ลักษณะช่องเปิดต่างๆ และสามารถปรับเปลี่ยนเป็นมาตรการส่งเสริมให้เป็นไปตามการเปลี่ยนแปลงรูปแบบร่วมสมัย เพื่อสร้างความเป็นเอกลักษณ์ต่อผู้พบเห็นและนักท่องเที่ยว และรักษารูปแบบสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่าให้คงไว้กับพื้นที่ต่อไป

รูปแบบอาคารเรือนแถวไม้ ๒ ชั้น

รูปแบบอาคารเรือนแถวไม้ ชั้นเดียว

อาคารเรือนแถวไม้ ๒ ชั้น อาคารเดี่ยว

รูปภาพที่ ๕.๔ รูปแบบทางสถาปัตยกรรมตลาดท่าเรือ
ที่มา : การวิเคราะห์พื้นที่, ปี ๒๕๖๐

๑) รูปแบบทางสถาปัตยกรรม ของบริเวณตลาดหม่อมเจ้า จะมีรูปแบบ ลักษณะการกำหนดรูปแบบต่างๆที่คล้ายกับตลาดท่าเรือ เพียงแต่มีการติดโคมแดง ตามด้านหน้า อาคาร เพื่อสะท้อนให้เห็นความเป็นวิถีชีวิตชุมชนค้าขายแบบไทย จีน

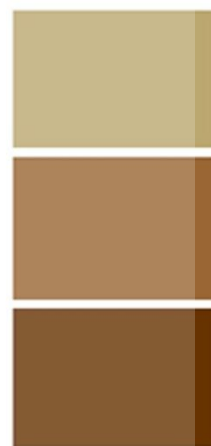

รูปแบบอาคารเรือนแถวไม้ ๒ ชั้น ติดโคมไฟจีน

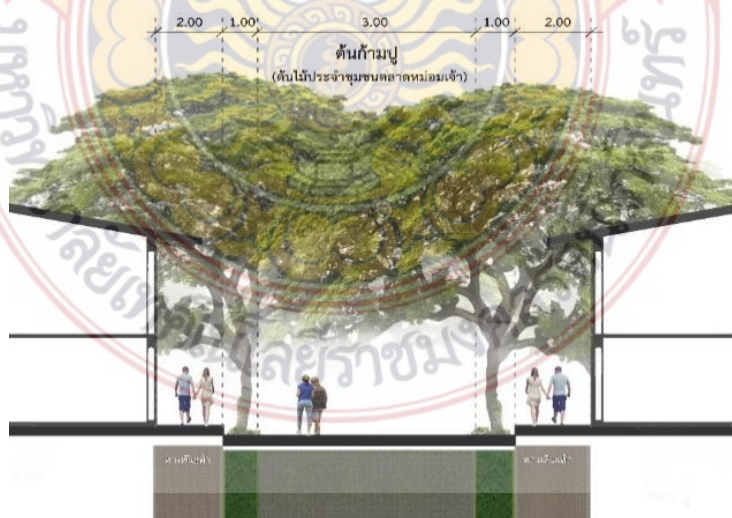

รูปแบบอาคารเรือนแถวไม้ ๒ ชั้น ไม่ติดโคมไฟจีน

การกำหนดสีอาคาร

รูปภาพที่ ๕.๕ รูปแบบทางสถาปัตยกรรมตลาดหม่อมเจ้า
ที่มา : การวิเคราะห์พื้นที่, ปี ๒๕๖๐

รูปภาพที่ ๕.๖ กำหนดพื้นถนน ทางเท้า แนวปลูกต้นไม้ พื้นที่ว่างด้านหน้าอาคารตลาดหม่อมเจ้า
ที่มา : การวิเคราะห์พื้นที่, ปี ๒๕๖๐

๒) กำหนดแนวทางเสนอแนะรูปแบบสถาปัตยกรรมย่านตลาดเก่า

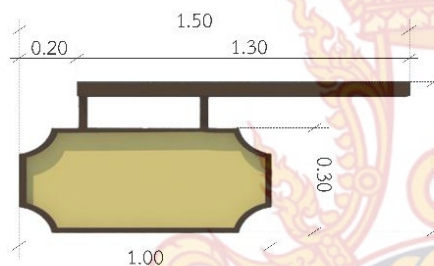
รูปภาพที่ ๕.๗ กำหนดแนวทางเสนอแนะรูปแบบสถาปัตยกรรมย่านตลาดเก่า
ที่มา : การวิเคราะห์พื้นที่, ปี ๒๕๖๐

๒) กำหนดแนวทางเสนอแนะรูปแบบสถาปัตยกรรมย่านตลาดเก่า

รูปแบบป้ายร้านค้า
แบบติดผนัง

แบบแขวน

รูปแบบตัวอักษร
รูปแบบมนดูแล้วสบายตา

ท่าเรือ ออยุธยา
ท่าเรือ ออยุธยา

รูปแบบที่ ๒ รูปแบบไทยประดิษฐ์

ท่าเรือ ออยุธยา

รูปแบบที่ ๓ รูปแบบตัวอักษรลายมือ

แบบไม่มีหัว

ท่าเรือ ออยุธยา

แบบมีหัว

ท่าเรือ ออยุธยา

ลักษณะการติดตั้งป้าย

รูปภาพที่ ๕.๘ กำหนดแนวทางเสนอแนะรูปแบบสถาปัตยกรรมย่านตลาดเก่า

ที่มา : การวิเคราะห์พื้นที่, ปี ๒๕๖๐

๓) ความสูงอาคาร ในพื้นที่มีอาคารที่ควบคุมความสูง ตามผังโปรแกรมการอนุรักษ์ และฟื้นฟู กำหนดขอบเขตพื้นที่ควบคุมภายในพื้นที่โครงการ โดยในพื้นที่ที่ถูกควบคุมความสูงได้ไม่เกิน ๒๔ เมตร และไม่สามารถขึ้นอาคารสูงได้ ในรูปแบบที่กำหนดความสูงอาคารในพื้นที่ ได้แก่ อาคารพาณิชย์กรรม อาคารที่อยู่อาศัย

รูปภาพที่ ๕.๙ กำหนดรูปแบบอาคารและความสูงพาณิชย์กรรมตามแนวจนสายหลัก
ที่มา : การวิเคราะห์พื้นที่, ปี ๒๕๖๐

รูปภาพที่ ๕.๑๐ กำหนดรูปแบบอาคารและความสูงพื้นที่อยู่อาศัยแบบผสมผสาน Mix Used
ที่มา : การวิเคราะห์พื้นที่, ปี ๒๕๖๐

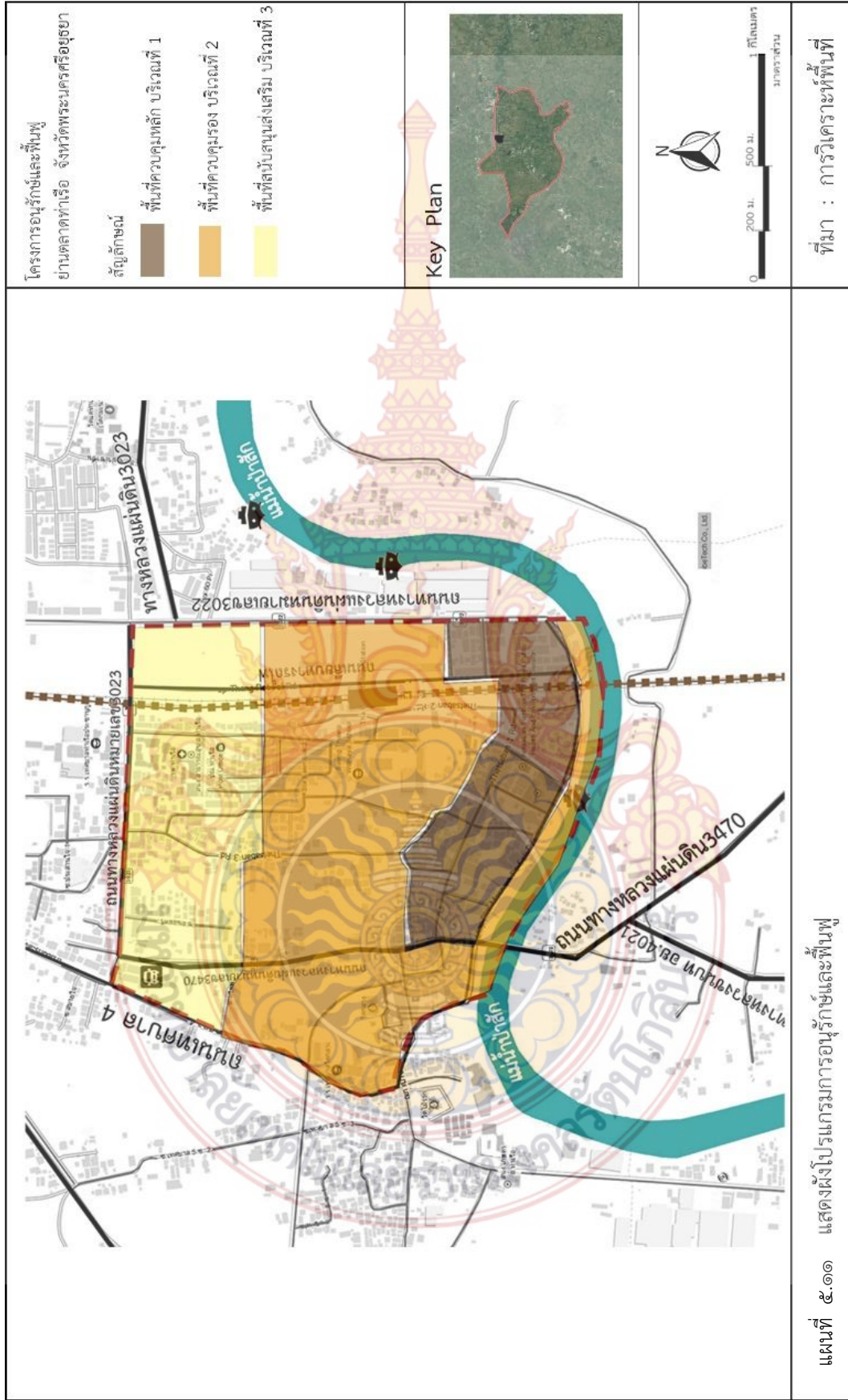

รูปภาพที่ ๕.๑๑ กำหนดรูปแบบอาคารและความสูงพื้นที่อยู่อาศัยรองรับแหล่งงาน
ที่มา : การวิเคราะห์พื้นที่, ปี ๒๕๖๐

๔) การกำหนดขอบเขตพื้นที่ควบคุมภายในพื้นที่โครงการ

- พื้นที่ควบคุมหลัก บริเวณที่ ๑ พื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่ปูเป็นเขตควบคุมอาคารที่มีคุณค่าต่างๆ เพื่อการรักษาเอกลักษณ์ความเป็นย่านการค้าดั้งเดิมเอาไว้ไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากสิ่งก่อสร้างในอนาคต เช่น ถนน ทางเท้า หรือการตกแต่งหน้าตาอาคารพื้นที่ปูย่านการค้าดั้งเดิมเพื่อการท่องเที่ยว และควบคุมระบบนิเวศริมแม่น้ำป่าสัก
- พื้นที่ควบคุมรอง บริเวณที่ ๒ เป็นเขตควบคุมอาคารและข้อจำกัดเรื่องอาคารและความสูง โดยจำเป็นต้องกำหนดความสูงอาคารไม่เกิน ๑๕ เมตร หรือรูปร่างอาคารที่ไม่เหมาะสม ซึ่งอาจทำให้เกิดผลกระทบกับบรรยากาศย่านเก่าได้ โดยระยะจากพื้นที่เขตอนุรักษ์หรือศาสนสถานห่างไม่น้อยกว่า ๕๐๐ เมตร
- พื้นที่สนับสนุนส่งเสริม บริเวณที่ ๓ เป็นเขตพื้นที่ที่จำเป็นต้องควบคุมการพัฒนาที่ไม่เหมาะสมกับกับบรรยากาศย่านชุมชนเดิมและเพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน

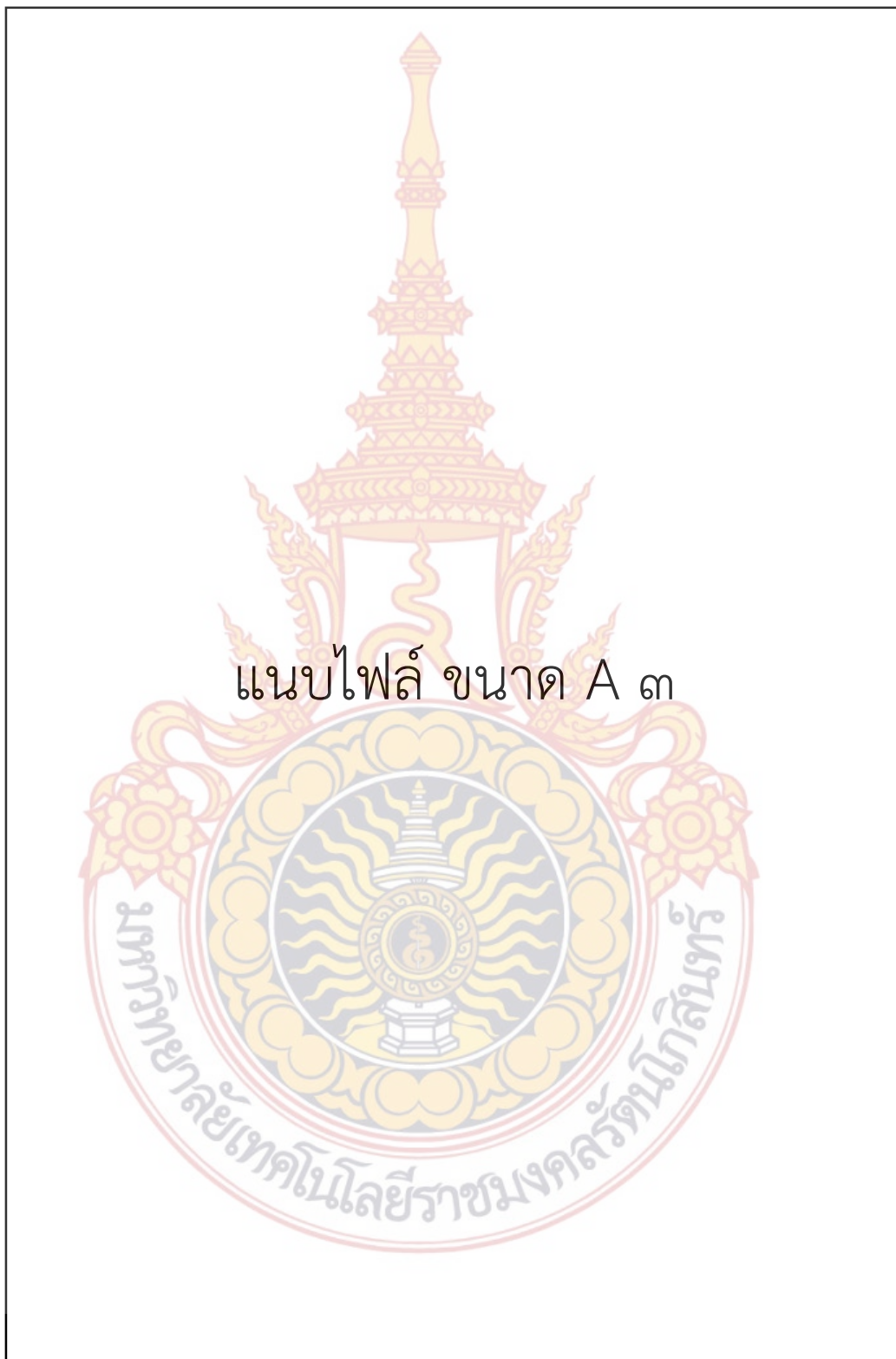
๕.๕ การออกแบบวางผังโครงการ

๕.๕.๑ ผังแม่บทพื้นที่โครงการ

เป็นการออกแบบวางผังเฉพาะพื้นที่ดำเนินการตามแนวความคิดที่ได้จากการวิเคราะห์ จากข้อกำหนดโซนพื้นที่การใช้งานไว้ในเบื้องต้น เป็นแนวทางเสนอแนะการออกแบบผังโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ต่างๆ ภายในโครงการเพื่อตามวัตถุประสงค์ และวิสัยทัศน์พื้นที่ที่กำหนดไว้

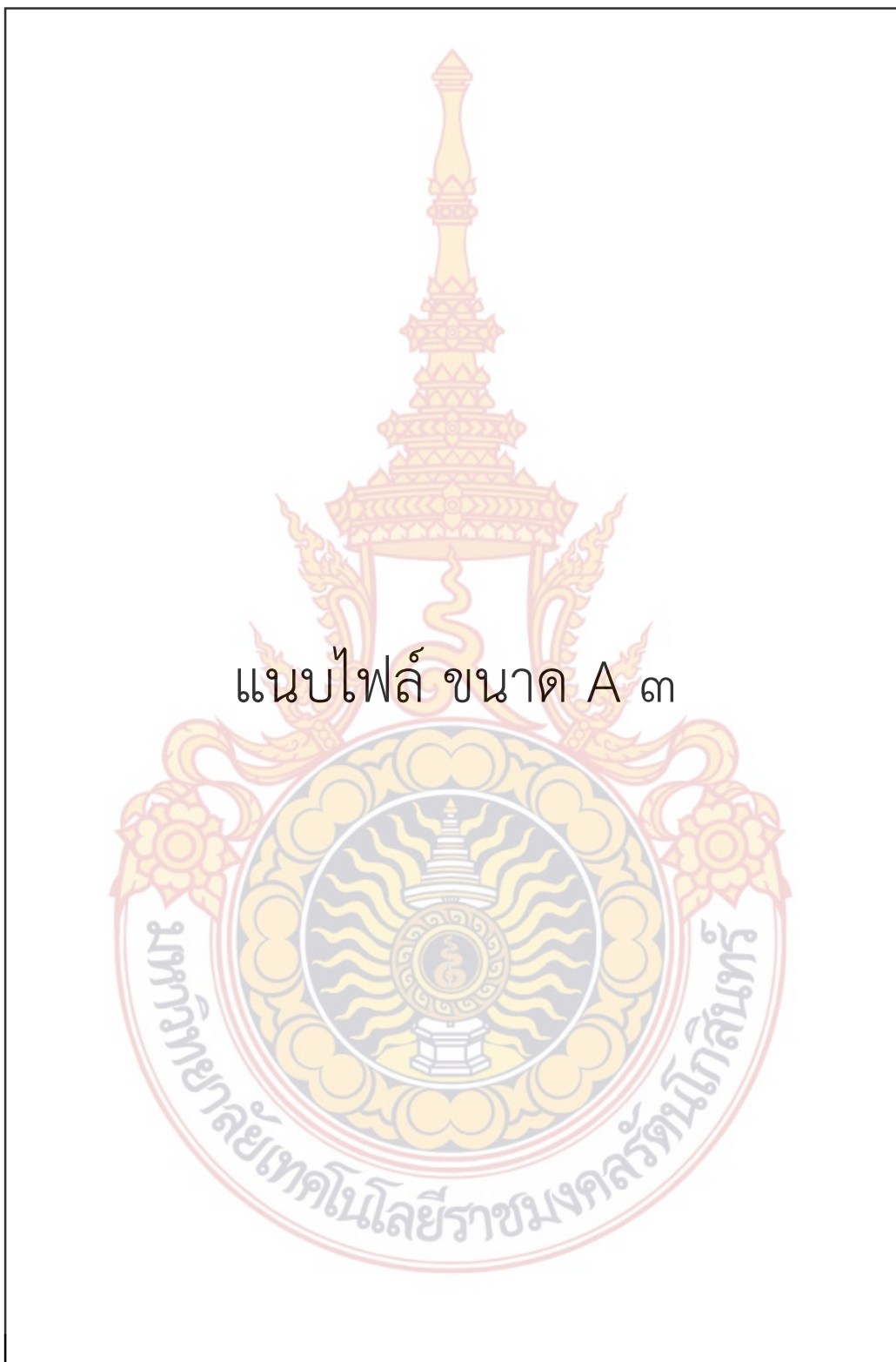
แผนที่ ๕.๑๒ ผังแม่บทโครงการ

๕.๕.๒ รูปด้านของพื้นที่โครงการ
รูปภาพที่ ๕.๑๒ รูปด้านของพื้นที่โครงการ

รูปภาพที่ ๕.๑๓ รูปด้านของพื้นที่โครงการ

๕.๕.๓ รายละเอียดการออกแบบโครงการ

๑) การออกแบบพื้นที่ ZONE A พื้นที่ฟื้นฟูและอนุรักษ์ชุมชนการค้าดั้งเดิม เพื่อการท่องเที่ยว พื้นที่อนุรักษ์และฟื้นฟูเป็นเขตควบคุมอาคารที่มีคุณค่าต่างๆ เพื่อการรักษาเอกลักษณ์ความเป็นย่านการค้าดั้งเดิมเอาไว้ไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากสิ่งก่อสร้างในอนาคต เช่น ถนน ทางเท้า หรือการตกแต่งหน้าตาอาคารฟื้นฟูย่านการค้าดั้งเดิมเพื่อการท่องเที่ยว

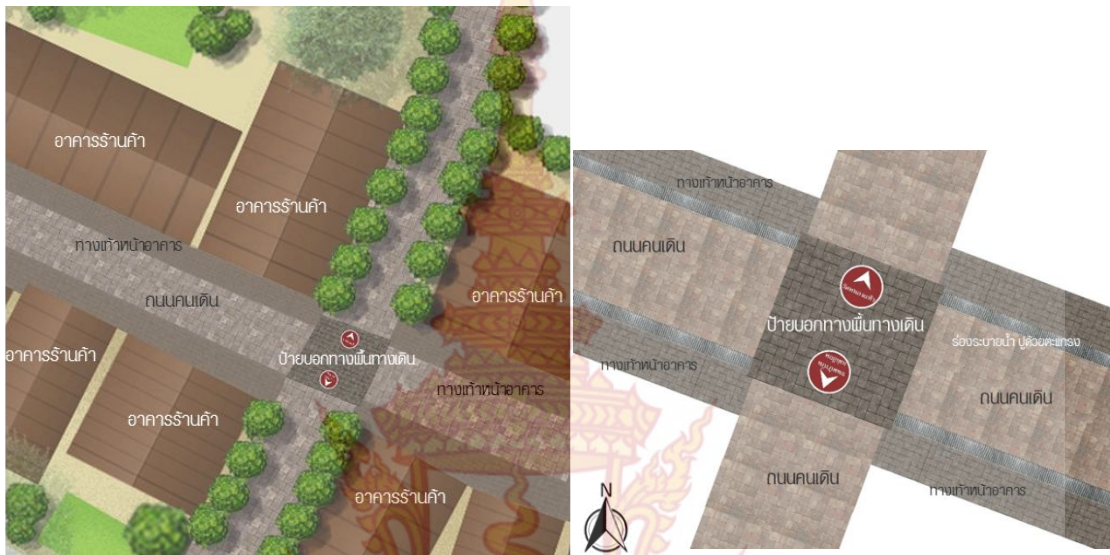

รูปภาพที่ ๕.๑๔ ผังของพื้นที่ ZONE A

รูปภาพที่ ๕.๑๕ ทศนียภาพ ภาพรวมของพื้นที่ ZONE A

(๑) รายละเอียดการออกแบบในพื้นที่ตัวตลาดท่าเรือ ไม่ว่าจะเป็นการปรับปรุงอาคาร และกำหนดแนวทางการอนุรักษ์รูปแบบสถาปัตยกรรมแล้ว ต้องมีการฟื้นฟูกิจกรรมการค้าภายในตลาด และเปิดมุมมองที่ดี และการออกแบบทางเดินเท้าภายในตลาดเพื่อช่วยในการเดินท่องเที่ยวได้เกิดบรรยากาศที่ดี

รูปภาพที่ ๕.๑๖ ผังขยายรูปแบบถนนในตลาดท่าเรือ

รูปภาพที่ ๕.๑๗ รูปแบบป้ายบอกทางพื้นทางเดิน

รูปภาพที่ ๕.๑๘ ทศนียภาพก่อนปรับปรุง

รูปภาพที่ ๕.๑๙ ทศนียภาพหลังปรับปรุง

รูปด้านที่ ๑

รูปด้านที่ ๒

รูปภาพที่ ๕.๒๐ รูปด้านตลาดท่าเรือหลังปรับปรุง

(๒) รายละเอียดการออกแบบอาคารศูนย์กลางกิจกรรมชุมชนตลาดท่าเรือ เพื่อส่งเสริมการร่วมกิจกรรมในพื้นที่ และมีพื้นที่สาธารณะที่เป็นส่วนกลาง ที่เป็นอาคารที่เป็นเอกลักษณ์สำหรับพื้นที่ เป็นเหมือนจุดรวมของชุมชน และที่รับข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนเป็นจุดบริการข้อมูลนักท่องเที่ยวที่ต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับตลาดหรือในพื้นที่

รูปภาพที่ ๕.๒๑ ผังขยายรายละเอียดศูนย์กลางกิจกรรมชุมชนตลาดท่าเรือ

รูปภาพที่ ๕.๒๒ ทัศนียภาพศูนย์กลางกิจกรรมชุมชนตลาดท่าเรือ

รูปภาพที่ ๕.๒๓ รูปด้านศูนย์กลางกิจกรรมชุมชนตลาดท่าเรือ

(๓) รายละเอียดการออกแบบซุ้มประตูทางเข้าตลาด เพื่อเป็นจุดเด่น ที่เป็น Land Mark ในการเดินเข้าสู่ตลาดท่าเรือ ออกแบบในรูปแบบลักษณะที่เป็นหลังคาจั่ว ในรูปแบบสถาปัตยกรรมไทยในพื้นที่

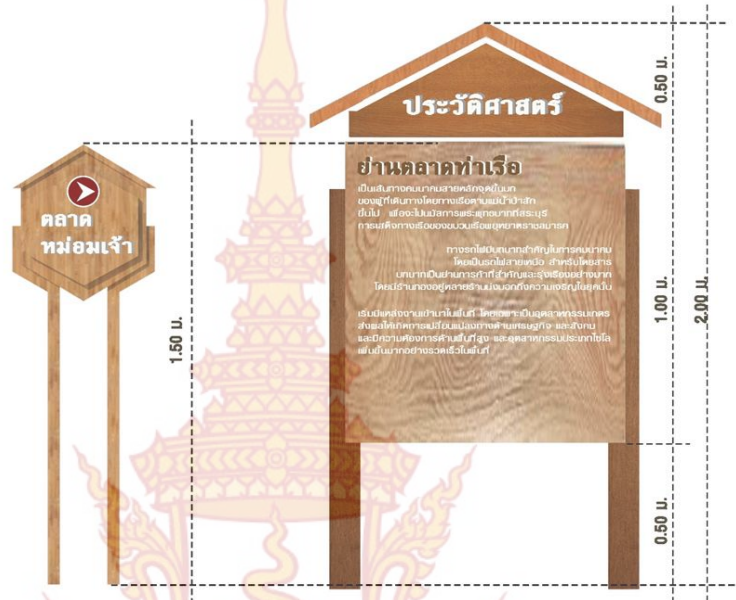

รูปภาพที่ ๕.๒๔ ผังขยายรายละเอียดซุ้มประตูทางเข้าตลาดท่าเรือ

รูปภาพที่ ๕.๒๕ ทัศนียภาพซุ้มประตูทางเข้าตลาดท่าเรือ

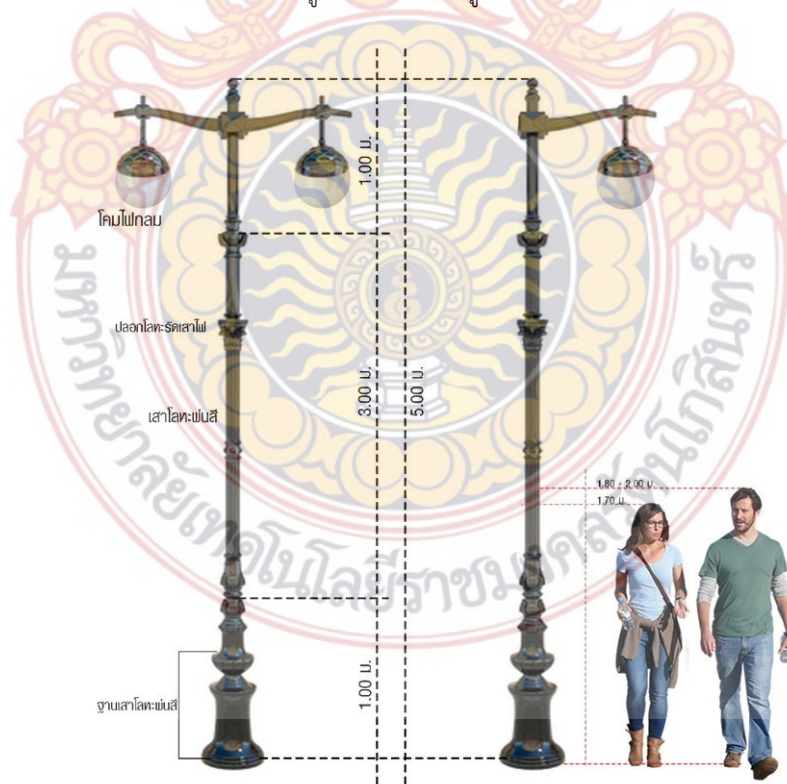
(๔) รายละเอียดการออกแบบ Street Furniture เพื่อเป็นเอกลักษณ์ เฉพาะพื้นที่ โดยการเลือกออกแบบ ในรูปแบบที่เป็นลักษณะโมเดิร์น เพื่อให้มีความเป็นย่านแบบ ผสมผสานความร่วมมือ ที่การนำสิ่งของต่างๆที่เป็นของใหม่ มาอยู่ร่วมกับย่านเก่า ทำให้เกิด ทัศนียภาพและมุมมองที่แปลกใหม่ และน่าสนใจ

รูปแบบป้ายบอกทาง

รูปแบบป้ายประวัติ ป้ายความรู้

รูปภาพที่ ๕.๒๖ รูปแบบป้าย

รูปภาพที่ ๕.๒๗ รูปแบบเสาไฟส่องสว่าง

(๕) รายละเอียดการออกพื้นที่ตลาดหม่อมเจ้า เป็นลักษณะการกำหนด แนวทางการอนุรักษ์อาคารเช่นเดียวกับตลาดท่าเรือ และมีการปรับปรุงอาคารเก่าที่มีสภาพเสื่อมโทรม เพื่อใช้ประโยชน์ในรูปแบบใหม่ เปิดหน้าร้านหน้าอาคาร เป็นคาเฟ่ ร้านนั่งชิล และอื่นๆ ที่สามารถปรับเปลี่ยนประเภทของกิจกรรมใหม่ๆเข้ามาในพื้นที่ได้

รูปภาพที่ ๕.๒๘ ผังขยายรายละเอียดพื้นที่ตลาดหม่อมเจ้า

รูปภาพที่ ๕.๒๙ ทศนียภาพพื้นที่ตลาดหม่อมเจ้า

รูปภาพที่ ๕.๓๐ รูปด้านตลาดหม่อมเจ้า

(๖) รายละเอียดการออกปรับปรุงอาคารเก่าเพื่อกิจกรรมทางวัฒนธรรมตลาดหม่อมมีการปรับปรุงอาคารเก่าที่มีสภาพเสื่อมโทรม เพื่อใช้ประโยชน์ในรูปแบบใหม่ ในการเป็นจุดรวมกิจกรรมทางสังคมของตลาดหม่อมเจ้า ซึ่งมีวัฒนธรรมในการเชิญเจ้าทุกปี และเพื่อปรับปรุงอาคารให้เป็นเอกลักษณ์ และสามารถใช้ทำกิจกรรมอื่นๆได้

รูปภาพที่ ๕.๓๑ ผังรวมตลาดหม่อมเจ้า รูปภาพที่ ๕.๓๒ ผังขยายรายละเอียดอาคารกิจกรรม

รูปภาพที่ ๕.๓๓ ทศนียภาพก่อนปรับปรุงอาคารกิจกรรม

รูปภาพที่ ๕.๓๔ ทศนียภาพหลังปรับปรุงอาคารกิจกรรม

๒) การออกแบบพื้นที่ ZONE B พื้นที่ริมน้ำ กิจกรรม รักษาระบบนิเวศ ริมน้ำป่าสัก ควบคุมพื้นที่สาธารณะริมน้ำเพื่อรักษาระบบนิเวศแม่น้ำป่าสัก ออกแบบพื้นที่สาธารณะ ริมน้ำ เพื่อให้เกิดกิจกรรมและการใช้งาน และสามารถเชื่อมโยงไปจุดท่องเที่ยว และมีจุดบริการ นักท่องเที่ยวต่างๆ โดยการออกแบบพื้นที่ริมน้ำนี้ โดยคำนึงถึงธรรมชาติ และระบบนิเวศเป็นหลัก เพื่อนักท่องเที่ยว หรือคนในชุมชนได้ใช้งาน พักผ่อนหย่อนใจ และในพื้นที่ริมน้ำเป็นระยะที่ยาวตลอด ริมน้ำ จึงแบ่งเป็นในรูปแบบโซนการใช้งานที่แตกต่างกัน มีการใช้งานที่หลากหลาย แบ่งออกเป็น ๕ โซน ได้แก่

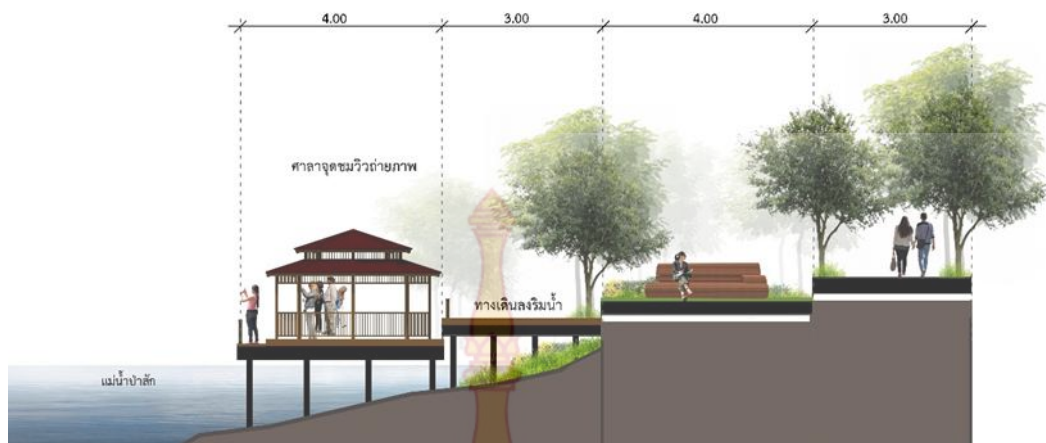
- (๑) โซนธรรมชาติ เป็นรูปแบบธรรมชาติ เป็นในลักษณะการอยู่ในสวน มีที่พัก
- (๒) โซนอาหาร เป็นรูปแบบพื้นที่ตั้งของตลาดเช้าท่าเรือ และมีเปิดเป็นที่นั่งทานอาหารกลางแจ้ง ที่สามารถซื้อจากตลาดมานั่งทานริมน้ำ
- (๓) โซนท่าเรือ เป็นจุดจอดเรือของเรือขนส่งสินค้า และเรือท่องเที่ยว
- (๔) โซนเรียนรู้ประวัติศาสตร์ เป็นรูปแบบของจุดบริการนักท่องเที่ยวมีป้าย ข้อมูลต่างๆ ให้อ่าน ตั้งแต่ประวัติศาสตร์ความเป็นมาพื้นที่ และป้ายบอกสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในพื้นที่
- (๕) โซนพักผ่อนหย่อนใจ เป็นโซนที่อยู่ใกล้กับตลาดหม่อมเจ้า และที่พักอาศัย จึงทำให้สามารถมาผ่อนคลายได้กับโซนนี้

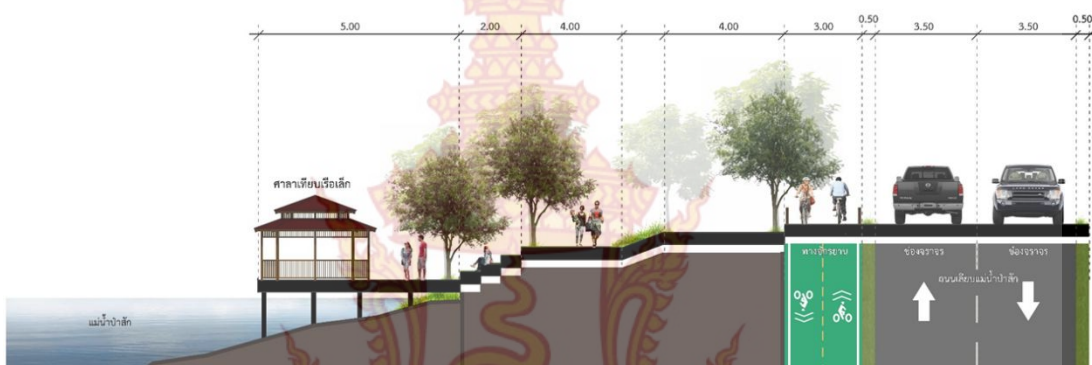
รูปภาพที่ ๕.๓๕ ผังรวมพื้นที่ ZONE B พื้นที่ริมน้ำ กิจกรรม รักษาระบบนิเวศริมน้ำป่าสัก

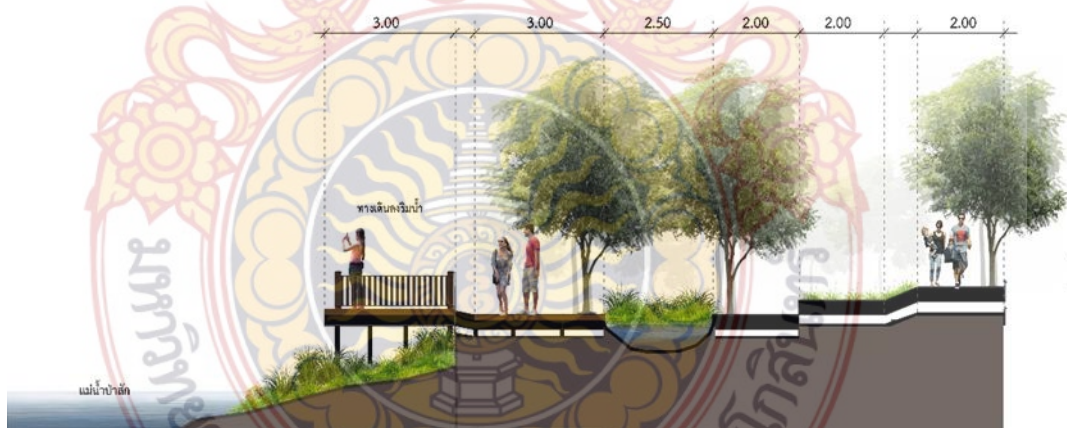
รูปภาพที่ ๕.๓๖ ทัศนียภาพธรรมชาติริมน้ำป่าสัก

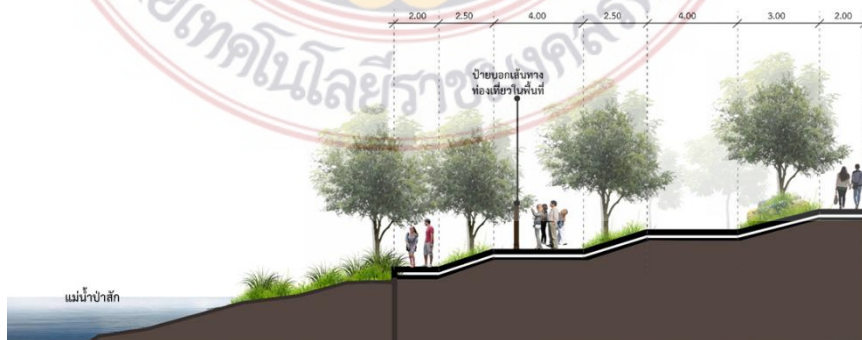
รูปภาพที่ ๕.๓๗ รูปตัดท่าเรือริมน้ำ

รูปภาพที่ ๕.๓๘ รูปตัดโซนธรรมชาติ

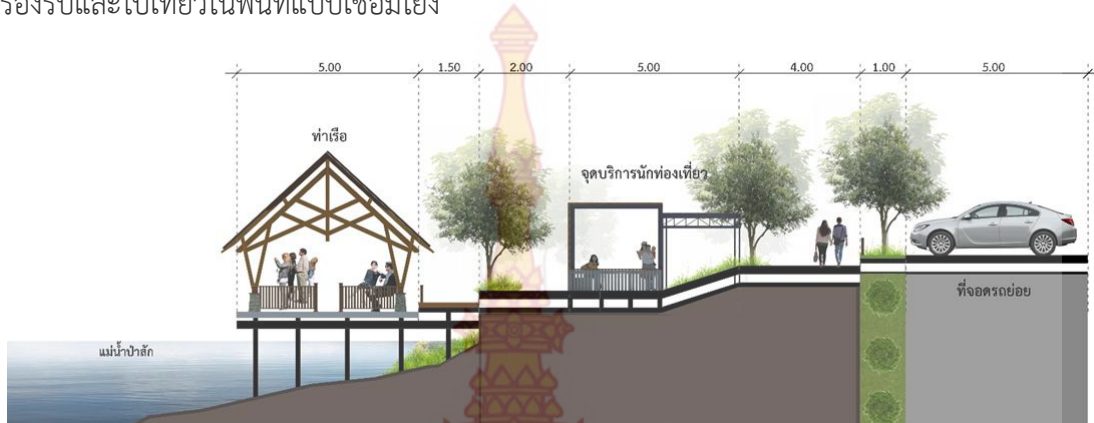

รูปภาพที่ ๕.๓๙ รูปตัดทางเดินลงริมน้ำ

รูปภาพที่ ๕.๔๐ โซนเรียนรู้ประวัติศาสตร์

(๑) รายละเอียดการออกปรับปรุงจุดท่าเรือโดยสาร เพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยว ออกแบบเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในพื้นที่ และภายนอก ได้มีจุดบริการนักท่องเที่ยวเพื่อที่จะรองรับและไปเที่ยวในพื้นที่แบบเชื่อมโยง

รูปภาพที่ ๕.๔๑ โชนท่าเรือ

รูปภาพที่ ๕.๔๒ ทักษณียภาพท่าเรือก่อนปรับปรุง

รูปภาพที่ ๕.๔๓ ทักษณียภาพท่าเรือหลังปรับปรุง

(๒) รายละเอียดการออกแบบทางน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ ออกแบบร่องทางระบายน้ำ เพื่อให้ น้ำที่เข้ามาในพื้นที่ไหลผ่านได้สะดวก และออกแบบปล่อยตามแนวแกนถนนสายหลัก และถนนในย่านการค้าเก่า ที่เชื่อมต่อกับทางน้ำเพื่อให้ น้ำไหลลงสู่แม่น้ำป่าสักได้อย่างรวดเร็ว

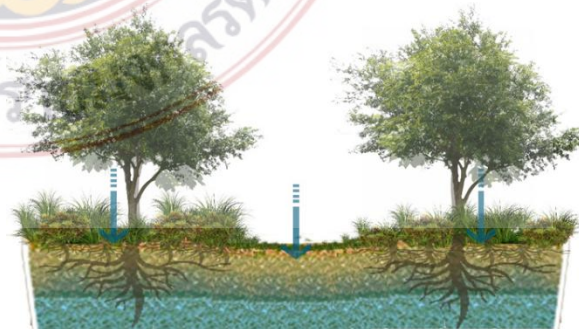
รูปภาพที่ ๕.๔๔ DETAIL รูปตัดทางน้ำเส้นแกนถนน

แกนถนนที่เป็นทางน้ำวางท่อเพื่อปล่อยสู่แม่น้ำ

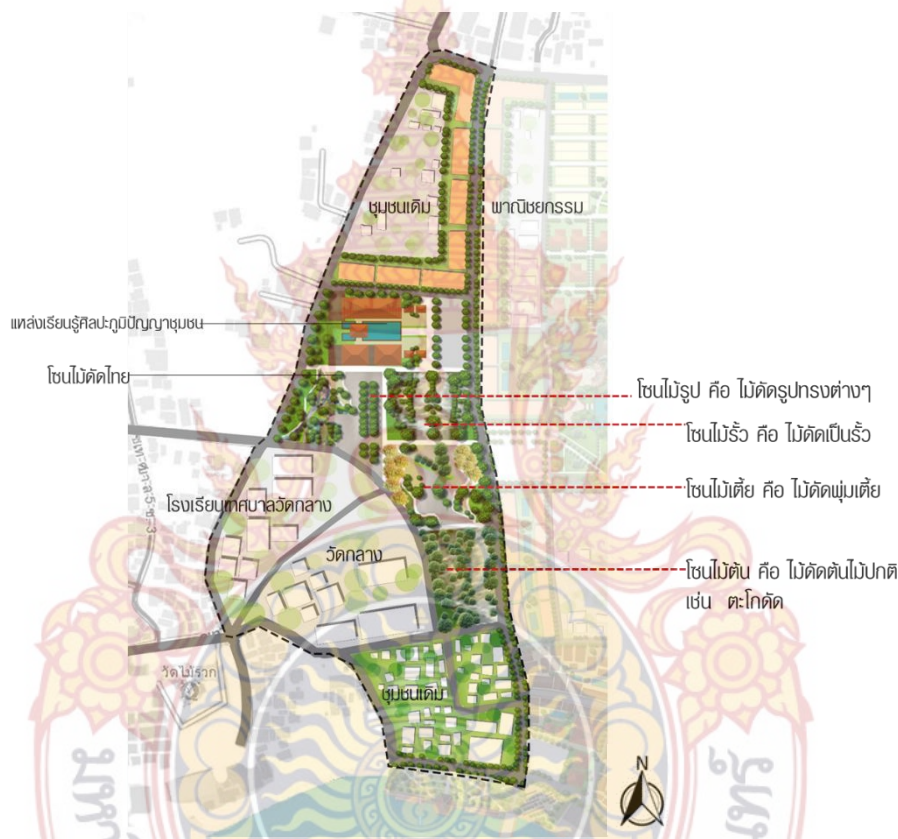
รูปภาพที่ ๕.๔๕ ทศนิยมภาพร่องระบายทางน้ำ

พื้นที่สีเขียวในชุมชนปลูกเป็นต้นไม้ที่ชุ่มน้ำ ที่น้ำสามารถผ่านซึมเข้าสู่ดินแล้วปล่อยออกได้โดยเร็ว ประเภทต้นไม้ชุ่มน้ำ ต้นกก จิกน้ำ จิกสวน จิกทะเล เป็นต้น

รูปภาพที่ ๕.๔๖ รูปแบบพื้นที่สีเขียวในชุมชน

๓) การออกแบบพื้นที่ ZONE C พื้นที่แหล่งเรียนรู้ศิลปะภูมิปัญญาชุมชน + ที่อยู่อาศัย+พาณิชยกรรม เป็นการออกแบบพื้นที่ที่มีมรดกทางวัฒนธรรมทางภูมิปัญญาด้านช่างฝีมือ ไม้ตัดทำเรือ จึงส่งเสริมและออกแบบแหล่งเรียนรู้ศิลปะภูมิปัญญาไม้ตัดทำเรือ เพื่อให้คนในชุมชนได้เกิดการสร้างอาชีพ และมีความภาคภูมิใจในมรดกทางวัฒนธรรมที่มีคุณค่าที่ให้นักท่องเที่ยวได้มาเที่ยวสัมผัส โดยรูปแบบของการแบ่งเป็นโซนไม้ตัดในแต่ละประเภท เพื่อความหลากหลายและน่าสนใจ ได้แก่ โซนไม้รูป คือ ไม้ตัดรูปทรงต่างๆ โซนไม้รั้ว คือ ไม้ตัดเป็นรั้ว โซนไม้เตี้ย คือ ไม้ตัดพุ่มเตี้ย และโซนไม้ต้น คือ ไม้ตัดต้นไม้ปกติ เช่น ตะโกตัด

รูปภาพที่ ๕.๔๗ ผังรายละเอียดภาพรวม ZONE C

รูปภาพที่ ๕.๔๘ ภาพก่อนปรับปรุงพื้นที่แหล่งเรียนรู้

รูปภาพที่ ๕.๔๙ ภาพหลังปรับปรุงพื้นที่แหล่งเรียนรู้

๔) การออกแบบพื้นที่ ZONE E และ ZONE F พัฒนาพาณิชย์กรรมตามแนวถนนสายหลัก เป็นการออกแบบส่งเสริมรูปแบบอาคารพาณิชย์กรรมตามแนวถนนสายหลัก และอาคารพาณิชย์ในรูปแบบการใช้งานแบบผสมผสาน Mix Used

รูปภาพที่ ๕.๕๐ ผังขยายพาณิชย์กรรมตามแนวถนนสายหลัก

รูปภาพที่ ๕.๕๑ ที่ศนียภาพก่อนปรับปรุงพาณิชย์กรรมตามแนวถนนสายหลัก

รูปภาพที่ ๕.๕๒ ที่ศนียภาพหลังปรับปรุงพาณิชย์กรรมตามแนวถนนสายหลัก

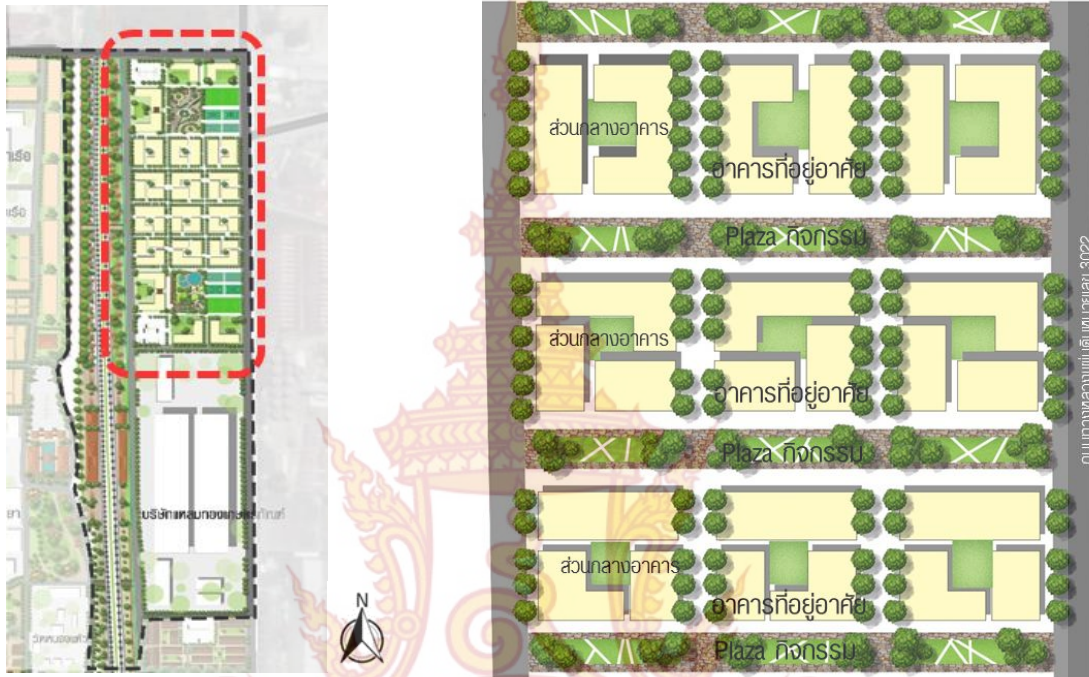

รูปภาพที่ ๕.๕๓ ภาพก่อนปรับปรุงอาคาร Mix Used

รูปภาพที่ ๕.๕๔ ภาพหลังปรับปรุงอาคาร Mix Used

๕) การออกแบบพื้นที่ ZONE G อยู่อาศัยรองรับแหล่งงานเป็นพื้นที่ที่ส่งผลต่อการขยายตัวของแหล่งงานทางฝั่งตะวันออก ตามแนวถนนเลียบบแม่น้ำป่าสัก และมีแนวโน้มขยายตัวอย่างรวดเร็วในพื้นที่ จึงทำให้มีความต้องการในการออกแบบและพัฒนาที่อยู่อาศัยเกิดขึ้น

รูปภาพที่ ๕.๕๕ ผังภาพรวม ZONE G

รูปภาพที่ ๕.๕๖ ผังขยายพื้นที่อยู่อาศัยรองรับแหล่งงาน

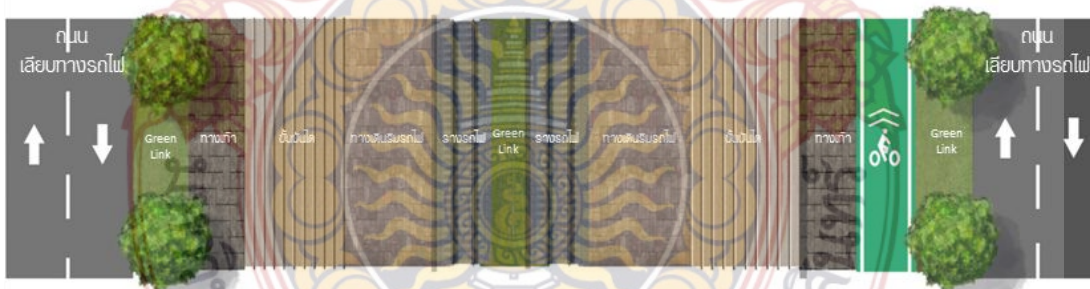
รูปภาพที่ ๕.๕๗ ทศนียภาพหลังปรับปรุงพื้นที่อยู่อาศัยรองรับแหล่งงาน

รูปภาพที่ ๕.๖๑ ผังขยายทางเดินข้ามทางรถไฟ

รูปภาพที่ ๕.๖๒ รูปตัดทางเดินข้ามทางรถไฟ

รูปภาพที่ ๕.๖๓ ผังขยายปรับปรุงไหล่ทางรถไฟและภูมิทัศน์ ๒ ข้างทางรถไฟ

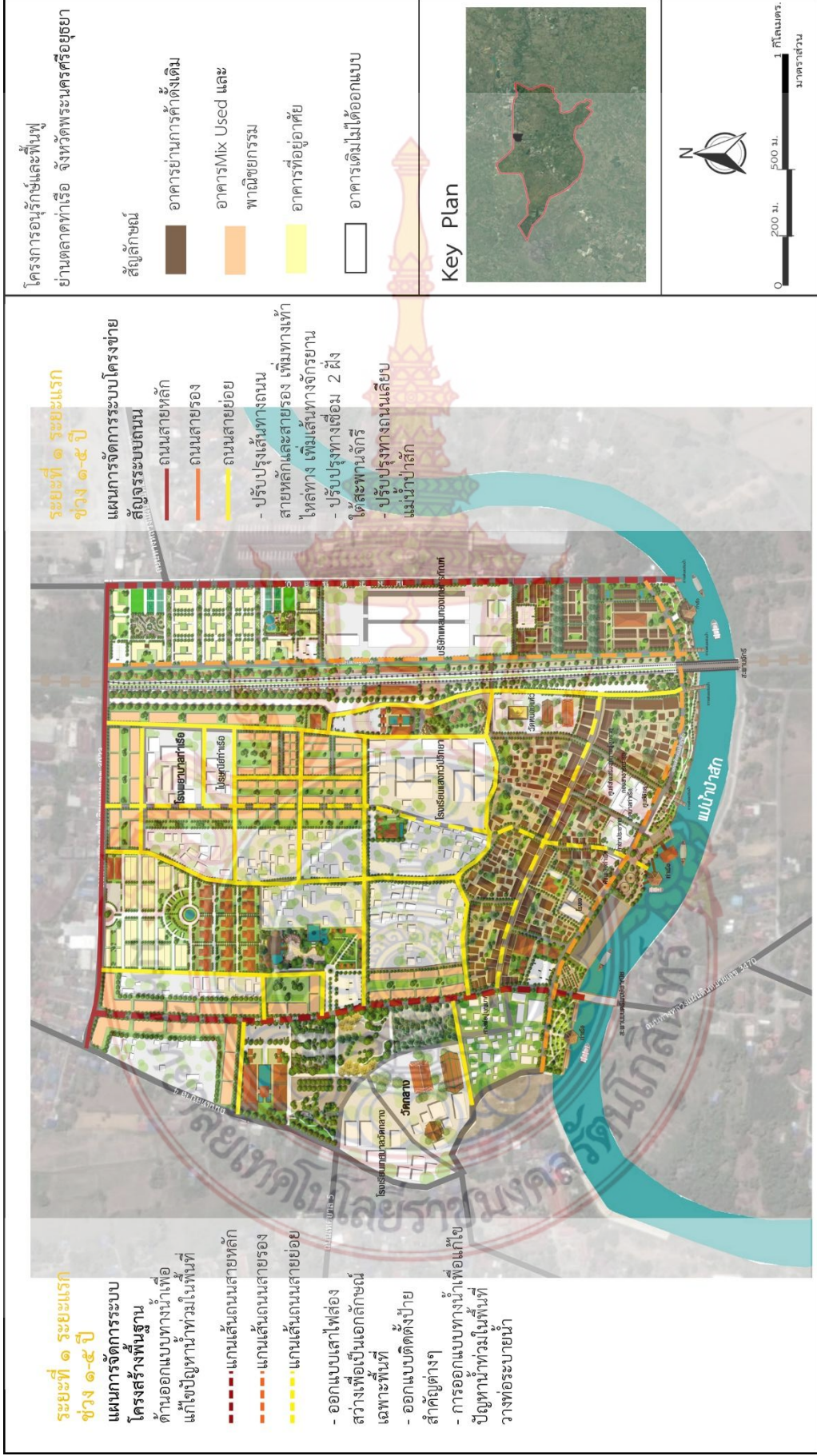
รูปภาพที่ ๕.๖๔ รูปตัดไหล่ทางรถไฟและภูมิทัศน์ ๒ ข้างทางรถไฟ

๕.๕.๓ รายละเอียดการออกแบบโครงการ

๕) ระยะเวลาและขั้นตอนดำเนินโครงการ

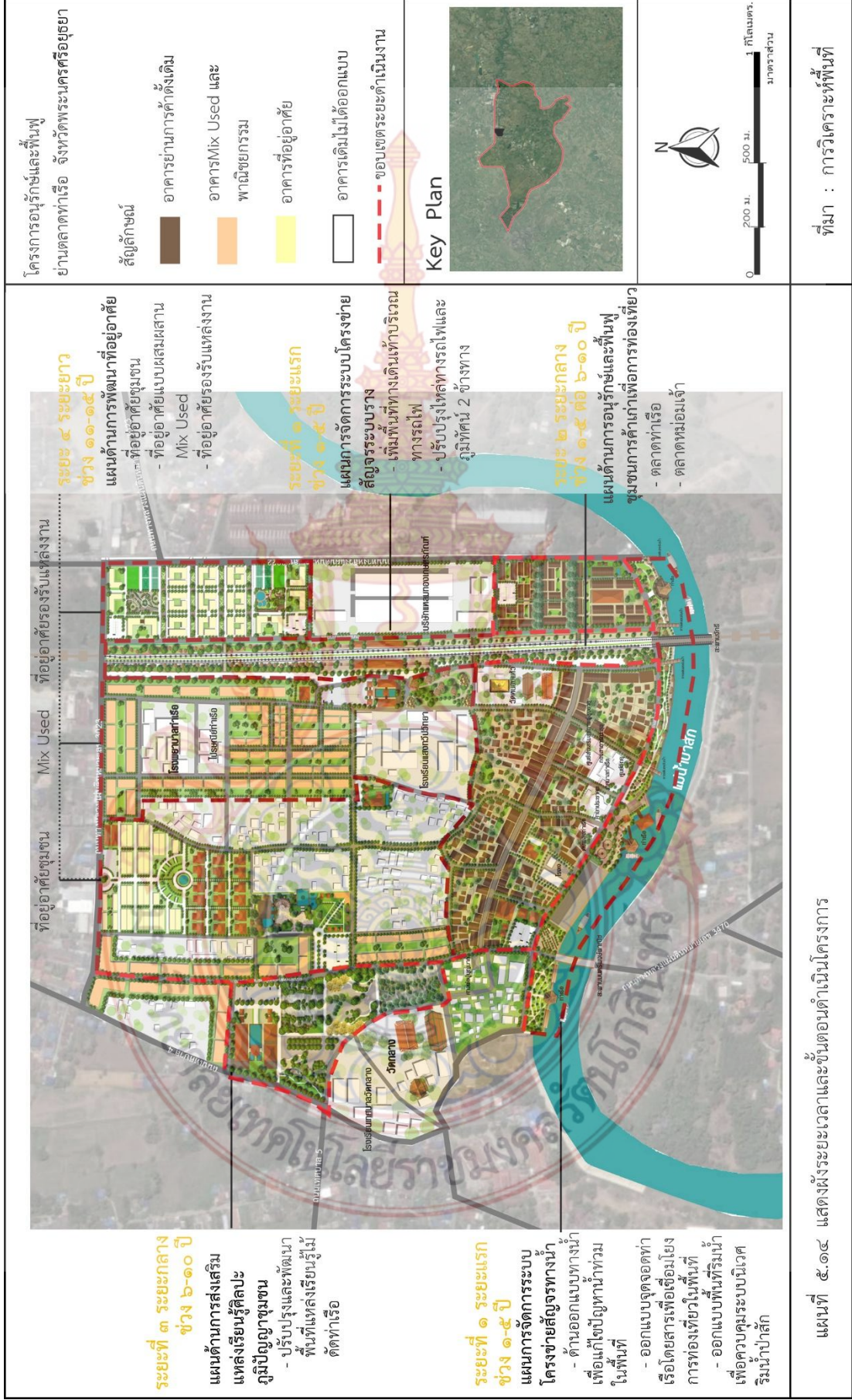
ตารางที่ ๕.๑ ระยะเวลาและขั้นตอนดำเนินโครงการ

แผนงาน / โครงการ	ระยะเวลาและขั้นตอนดำเนินโครงการ															หน่วยงานรับผิดชอบ	
	ช่วง ๑-๕ ปี					ช่วง ๖-๑๐ ปี					ช่วง ๑๑-๑๕ ปี						
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕	ภาครัฐ	ภาคเอกชน
๑.๑ แผนด้านการจัดระบบโครงข่ายสัญญาจราจรระบบถนน																-กรมทางหลวง -เทศบาลตำบลท่าเรือ	
<ul style="list-style-type: none"> โครงการปรับปรุงเส้นทางถนนสายหลักและสายรอง เพิ่มทางเท้า ไหล่ทาง เพิ่มเส้นทางจักรยานในพื้นที่ โครงการปรับปรุงทางเชื่อม ๒ ผัง ได้สะพานจักรี โครงการปรับปรุงถนนคนเดินตลาดไทร้เพื่อการท่องเที่ยว โครงการปรับปรุงทางถนนเลียบริมแม่น้ำป่าสัก 																-กรมทางหลวง -เทศบาลตำบลท่าเรือ -กรมทางหลวง -เทศบาลตำบลท่าเรือ -กรมทางหลวง -เทศบาลตำบลท่าเรือ -กรมทางหลวง -เทศบาลตำบลท่าเรือ	
๑.๒ แผนด้านการจัดระบบโครงข่ายสัญญาจราจรระบบราง																-การรถไฟ	
<ul style="list-style-type: none"> โครงการเพิ่มพื้นที่ทางเดินเท้าบริเวณทางรถไฟ โครงการปรับปรุงไหล่ทางรถไฟและภูมิทัศน์ ๒ ข้างทาง 																-การรถไฟ -การรถไฟ	
๑.๓ แผนด้านการจัดระบบโครงข่ายสัญญาจราจรทางน้ำ																-เทศบาลตำบลท่าเรือ	
<ul style="list-style-type: none"> โครงการปรับปรุงท่าเรือขนส่งสินค้า โครงการออกแบบจุดจอดท่าเรือโดยสารเพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในพื้นที่ 																-เทศบาลตำบลท่าเรือ -เทศบาลตำบลท่าเรือ	
๒. แผนด้านการจัดระบบโครงสร้างพื้นฐาน																-กรมทางหลวง -เทศบาลตำบลท่าเรือ	
๒.๑ แผนด้านการออกแบบ Street Furniture																-กรมทางหลวง -เทศบาลตำบลท่าเรือ	
<ul style="list-style-type: none"> โครงการออกแบบเสาไฟส่องสว่างเพื่อเป็นเอกลักษณ์เฉพาะพื้นที่ โครงการออกแบบติดตั้งป้ายสำคัญต่างๆ 																-กรมทางหลวง -เทศบาลตำบลท่าเรือ	
๒.๒ แผนด้านการออกแบบทางน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาทั่วพื้นที่																-กรมทางหลวง -เทศบาลตำบลท่าเรือ	
<ul style="list-style-type: none"> โครงการออกแบบทางน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาทั่วพื้นที่ ท่อระบายน้ำ 																-กรมทางหลวง -เทศบาลตำบลท่าเรือ	
๒.๓ แผนด้านการปรับปรุงและพัฒนาจุดรองรับนักท่องเที่ยว																-สมาคมชุมชน -เทศบาลตำบลท่าเรือ	คนในชุมชน ท่าเรือ
<ul style="list-style-type: none"> โครงการปรับปรุงพื้นที่จอดรถรองรับนักท่องเที่ยว โครงการออกแบบจุดบริการนักท่องเที่ยว โครงการออกแบบจุดจอดจักรยาน ออกแบบสวนสาธารณะระดับชุมชน 																-สมาคมชุมชน -เทศบาลตำบลท่าเรือ -สมาคมชุมชน -เทศบาลตำบลท่าเรือ	คนในชุมชน ท่าเรือ คนในชุมชน ท่าเรือ

แผนที่ ๕.๑๓ แสดงผังระยะเวลาและขั้นตอนดำเนินงานโครงการ

ที่มา : การวิเคราะห์พื้นที่

โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟู
ย่านตลาดท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

- สัญลักษณ์
- อาคารย่านการค้าดั้งเดิม
 - อาคาร Mix Used และพาณิชย์กรรม
 - อาคารที่อยู่อาศัย
 - อาคารเดิมไม่ได้ออกแบบ
 - ขอบเขตระยะดำเนินงาน

Key Plan

0 200 ม. 500 ม. 1 กิโลเมตร
มาตราส่วน

N

ที่มา : การวิเคราะห์พื้นที่

**ระยะที่ ๓ ระยะกลาง
ช่วง ๖-๑๐ ปี**
แผนด้านการส่งเสริม
แหล่งเรียนรู้ศิลปะ
ภูมิปัญญาชุมชน
- ปรับปรุงและพัฒนา
พื้นที่แหล่งเรียนรู้
อดีตท่าเรือ

**ระยะที่ ๑ ระยะแรก
ช่วง ๑-๕ ปี**
แผนการจัดการระบบ
โครงสร้างสัญจรทางน้ำ
- ด้านออกแบบทางน้ำ
เพื่อแก้ไขปัญหาทั่ว
ในพื้นที่
- ออกแบบจุดจอดทำ
เรือโดยสารเพื่อเชื่อมโยง
การท่องเที่ยวในพื้นที่
- ออกแบบพื้นที่ริมน้ำ
เพื่อควบคุมระบบนิเวศ
ริมน้ำป่าสัก

**ระยะ ๔ ระยะยาว
ช่วง ๑๑-๑๕ ปี**
แผนด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัย
- ที่อยู่อาศัยชุมชน
Mix Used
- ที่อยู่อาศัยรองรับแหล่งงาน

**ระยะที่ ๑ ระยะแรก
ช่วง ๑-๕ ปี**
แผนการจัดการระบบโครงสร้าง
สัญจรระบบราง
- เพิ่มพื้นที่ทางเดินเท้าบริเวณ
ทางรถไฟ
- ปรับปรุงแหล่งทางรถไฟและ
ภูมิทัศน์ 2 ข้างทาง

**ระยะ ๒ ระยะกลาง
ช่วง ๖-๑๐ ปี**
แผนด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟู
ชุมชนการค้าเก่าเพื่อการท่องเที่ยว
- ตลาดท่าเรือ
- ตลาดหม่อมเจ้า

แผนที่ ๕.๑๔ แสดงผังระยะเวลาและขั้นตอนดำเนินงาน

สรุปบทที่ ๕

จากการวิเคราะห์ การนำแนวความคิดการพัฒนาเมืองใหม่ New Urbanism บวกกับแนวความคิดอนุรักษ์พื้นที่ฟูยาน ตามประเด็นที่ได้วิเคราะห์ที่สามารถให้ชุมชนการค้าดั้งเดิม อยู่ร่วมกับ การเปลี่ยนแปลงของรูปแบบเมืองใหม่ได้ และพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี โดยการนำหลักการเกี่ยวกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยหลากหลายรูปแบบสร้างเมืองให้เหมาะสมกับการเดินเท้าและทางจักรยาน เชื่อมโยงกับรูปแบบการอนุรักษ์ชุมชนดั้งเดิม และระบบขนส่งมวลชนในพื้นที่ และการเชื่อมโยงของพื้นที่โดยการกำหนดโซนนิ่ง เพื่อกำหนดการใช้งานของแต่ละโซนให้เป็นไปตามกระบวนการวิเคราะห์และ ออกแบบ ให้ตอบสนองการใช้ชีวิตในอนาคต และการออกแบบวางผังพื้นที่โครงการได้รับการแก้ปัญหาพื้นที่ประเด็นสำคัญ ๔ ประเด็น ได้แก่

๑. การอนุรักษ์รูปแบบอาคารย่านการค้าดั้งเดิม เพื่อคงรักษาเอกลักษณ์ของพื้นที่ไว้ โดยการกำหนดแนวทางการออกแบบสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่าของพื้นที่เพื่อการรักษาเอกลักษณ์ความเป็นย่านการค้าดั้งเดิมเอาไว้ไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากสิ่งก่อสร้างในอนาคต และการส่งเสริมรูปแบบร่วมสมัย เพื่อให้สามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมการใช้งานของอาคารในรูปแบบที่ร่วมสมัย

๒. การฟื้นฟู กิจกรรมในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การท่องเที่ยว และสังคม ให้รูปแบบของกิจกรรมในพื้นที่กลับมามีบทบาทสำคัญมากขึ้น ในด้านส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ เพื่อเชื่อมโยงในส่วนสำคัญต่างๆภายในย่าน ให้ความเป็นวิถีชีวิตความเป็นชุมชนการค้าเก่าและแหล่งมรดกวัฒนธรรมที่มีคุณค่าในพื้นที่ ได้มีบทบาทเป็นแหล่งท่องเที่ยวให้สำหรับทั้งคนภายนอกและภายในชุมชน และการฟื้นฟูกิจกรรมริมน้ำ ให้เกิดการเชื่อมโยงกับท่าเรือท่องเที่ยว ท่าเรือขนส่งสินค้า และการใช้งานในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์

๓. ระบบคมนาคมในพื้นที่ โดยมีการเชื่อมโยงของระบบรถ ราง เรือ อย่างต่อเนื่อง และมีความปลอดภัยและสะดวกในการเข้าถึงมากยิ่งขึ้น โดยการเชื่อมโยงจากพื้นที่หนึ่ง ไปอีกสถานที่หนึ่ง ด้วยเส้นทางสีเขียวธรรมชาติตามแนวแกนต้นไม้ โดยการส่งเสริมภูมิทัศน์ในพื้นที่ ด้วยเส้นทางเดินเท้า และเส้นทางจักรยาน เข้าถึงได้โดยง่าย

๔. การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีความหลากหลาย และมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการขยายตัวของที่อยู่อาศัย และพาณิชยกรรมมากขึ้น จากการขยายตัวของแหล่งงานในพื้นที่ใกล้เคียง เป็นสัดส่วนในพื้นที่โครงการ และการใช้ประโยชน์ที่ดินในรูปแบบของพื้นที่สีเขียวเพื่อกิจกรรมต่างๆ จึงเกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีการใช้งานที่คุ้มค่าและมีความหลากหลาย

บทที่ ๖ บทสรุปและข้อเสนอแนะ

๖.๑ สรุปผลการอนุรักษ์และฟื้นฟูย่านตลาดท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูย่านตลาดท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดแนวทางและเสนอรูปแบบในการอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ที่เหมาะสมกับบทบาทย่านการค้าเก่าดั้งเดิมเพื่อการท่องเที่ยวในพื้นที่ โดยในพื้นที่มีรูปแบบสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่า และพื้นที่มรดกวัฒนธรรมที่ส่งเสริมและเชื่อมโยงให้เกิดรูปแบบกิจกรรมที่ตอบสนองบทบาทในอนาคต การวางแผนทางและเสนอรูปแบบในการอนุรักษ์และฟื้นฟูย่านการค้าเก่าตลาดท่าเรือ ได้นำผลจากการศึกษา การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน เป็นผลมาจากการขยายตัวของอุตสาหกรรมประเภทไฮโล ซึ่งตอบรับกับบริบทโดยรอบที่เป็นพื้นที่ชนบทและเกษตรกรรม จึงส่งผลให้อุตสาหกรรมประเภทนี้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อพื้นที่ที่มีความต้องการสูง และเกิดการเปลี่ยนแปลงในการใช้ประโยชน์ที่ดินในรูปแบบพาณิชยกรรมและประเภทที่อยู่อาศัยเพิ่มขึ้น จึงมีผลต่อรูปแบบสถาปัตยกรรมเก่าที่มีคุณค่าในย่านการค้าดั้งเดิม โดยการเปลี่ยนแปลงไปตามรูปแบบของกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่ โดยวิเคราะห์ตามแนวคิดองค์ประกอบความเป็นสถานที่ช่วงเวลาระบบกิจกรรม และความต้องการของพื้นที่เพื่อรองรับกิจกรรมต่างๆโดยมีแนวความคิดหลักที่นำมาใช้ออกแบบพื้นที่ คือ New Urbanism การพัฒนาเมืองใหม่ควบคู่กับแนวความคิด อนุรักษ์ฟื้นฟูย่านเก่า ให้พื้นที่สามารถมีรูปแบบกิจกรรมที่ร่วมสมัย โดยการคงรักษาเอกลักษณ์ในการเป็นย่านการค้าที่มีคุณค่าและความสำคัญต่อพื้นที่ และอำเภอท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถเสนอแนวทางเพื่อให้การอนุรักษ์อาคารรูปแบบสถาปัตยกรรมให้สอดคล้องกับพื้นที่ที่เป็นย่านการค้าเก่า การจัดรูปแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม เพื่อรองรับการท่องเที่ยวในเชิงประวัติศาสตร์ เรียนรู้เอกลักษณ์มรดกวัฒนธรรมในพื้นที่ และการรักษาระบบนิเวศริมน้ำป่าสัก โดยได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการพัฒนาพื้นที่ มีแผนยุทธศาสตร์ในการออกแบบพื้นที่โครงการทั้งหมด ๔ ด้าน ๑ ฝ่ายยุทธศาสตร์ด้านมรดกวัฒนธรรม ๒ ฝ่ายยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว ๓ ฝ่ายยุทธศาสตร์ด้านพื้นที่สาธารณะ ๔ ฝ่ายยุทธศาสตร์ด้านที่อยู่อาศัย ตลอดจนการนำแนวทางการออกแบบในแต่ละด้าน เพื่อนำไปสู่การออกแบบวางผังแม่บท และโครงการต่างๆ ในการอนุรักษ์และฟื้นฟูย่านตลาดท่าเรือ เพื่อให้เหมาะสมกับพื้นที่รองรับการขยายตัวและกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

๖.๒ แนวทางการนำแผนไปสู่การปฏิบัติ

๖.๒.๑ มาตรการและส่วนสนับสนุนทางกฎหมาย

ส่วนของมาตรการที่นำมาออกแบบและวางผังพื้นที่โครงการประกอบด้วย ๒ มาตรการ ได้แก่

๑) มาตรการควบคุม

(๑) ผังเมืองรวมชุมชนท่าเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. ๒๕๔๙ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ ข้อกำหนดในการใช้ประโยชน์ที่ดินประเภทต่างๆ ที่สามารถสร้าง หรือปลูกสร้างสิ่งต่างๆ ได้ในพื้นที่

(๒) พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อควบคุมการก่อสร้างอาคารในเขตบริเวณพื้นที่ที่มีคุณค่า ข้อบัญญัตินี้ประกอบด้วย ชนิดของการปลูกสร้างอาคาร รวมไปถึงข้อกำหนดด้านความสูง แนวอาคารและระยะต่างๆ

(๓) มาตรการควบคุมอาคาร พื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่ฟูเป็นเขตควบคุมอาคารที่มีคุณค่าต่างๆ เพื่อการรักษาเอกลักษณ์ความเป็นย่านการค้าดั้งเดิมเอาไว้ไม่ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากสิ่งก่อสร้างในอนาคต

(๔) มาตรการควบคุมความสูงอาคาร เป็นเขตควบคุมอาคารและข้อจำกัดเรื่องอาคารและความสูง โดยจำเป็นต้องกำหนดความสูงอาคารไม่เกิน ๑๕ เมตร หรือรูปร่างอาคารที่ไม่เหมาะสม ซึ่งอาจทำให้เกิดผลกระทบกับบรรยากาศย่านเก่าได้ โดยระยะจากพื้นที่เขตอนุรักษ์หรือศาสนสถานห่างไม่น้อยกว่า ๕๐๐ เมตร

(๕) มาตรการควบคุมภูมิทัศน์ ระบบนิเวศริมแม่น้ำป่าสัก ให้เป็นพื้นที่ริมน้ำทางธรรมชาติ ที่มีระบบการหมุนเวียนและระบบการจัดการน้ำต่างๆ เพื่อปรับสมดุลทางธรรมชาติในพื้นที่

๒) มาตรการส่งเสริม

(๑) มาตรการส่งเสริมด้านรูปแบบอาคาร รูปแบบอาคารที่พัฒนาขึ้นใหม่ในพื้นที่ เป็นอาคารพาณิชย์กรรม และประเภทอาคารที่อยู่อาศัยเป็นเขตพื้นที่ที่จำเป็นต้องควบคุมการพัฒนาที่ไม่เหมาะสมกับกับบรรยากาศย่านชุมชนเดิมและเพื่อรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน

(๒) มาตรการส่งเสริมด้านภูมิทัศน์ รูปแบบการส่งเสริมการปลูกต้นไม้ตามแนวแกนธรรมชาติ เพื่อเป็นเส้นทางเชื่อมโยงพื้นที่ทางธรรมชาติ และพื้นที่สีเขียวในชุมชนปลูกเป็นต้นไม้ที่ชุ่มน้ำ ที่น้ำสามารถผ่านซึมเข้าสู่ดินแล้วปล่อยออกได้โดยเร็ว ประเภทต้นไม้ชุ่มน้ำ ต้นกก จิกน้ำ จิกสวน จิกทะเล เป็นต้น

๖.๓ ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

๖.๔.๑ ด้านระบบโครงข่ายการสัญจรและระบบขนส่งมวลชน

๑) การออกแบบจุดเด่นทางเข้าถนนสายหลัก การเดินทางจากจังหวัดอื่นสามารถเข้ามาเส้นไหนจึงสามารถเป็นจุดหมายตาได้ชัดเจน

๒) เพิ่มพื้นที่จุดจอดรถบริการนักท่องเที่ยว

๓) ออกแบบรูปแบบสถานีรถไฟ ในลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ และจุดบริการนักท่องเที่ยว เพราะจะมีบทบาทสำคัญในอนาคตในระบบราง

๖.๔.๒ ด้านการท่องเที่ยว

๑) มีจุดพักผ่อน หรือจุดพักในแต่ละสถานที่ เป็นส่วนส่วนๆให้เกิดการเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่

๖.๔.๓. ด้านมรดกอาคารพื้นที่ว่าง และรูปแบบอาคาร

๑) ออกแบบอาคารให้มีรูปแบบที่เป็นเอกลักษณ์ของอยุธยา

๒) ออกแบบมรดกอาคารในต่างจังหวัดในรูปแบบที่อิสระ ไม่ต้องเป็นกลุ่มอาคารที่เป็นระเบียบมากนัก การวางอาคารให้อยู่ในรูปแบบดั้งเดิม ควรมีพื้นที่ว่างเว้นไว้อย่างน้อย ๓๐%

๖.๔.๔. อื่นๆ

๑) ศึกษาเรื่องมรดกโลกที่มีส่วนเกี่ยวข้อง อยู่บริเวณไหนของพื้นที่ ใกล้เคียงกับพื้นที่โครงการ

๒) แก่คำผิดในเพลทงานนำเสนอ และ VDO Animation

บรรณานุกรม

- กลุ่มสถาปนิกเพื่อการอนุรักษ์และฟื้นฟูชุมชนตรอกบ้านจีน. แผนการอนุรักษ์และฟื้นฟูชุมชนตรอกบ้านจีน จังหวัดตาก (ฉบับร่าง). สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. (พ.ศ. ๒๕๕๐.) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
- การวางผังและออกแบบจุดเปลี่ยนถ่ายการสัญจรในย่านพาณิชย์กรรมชุมชนริมน้ำ กรณีศึกษา : ย่านตลาดพลู กรุงเทพมหานคร. ธีมาพร วัชราทิน. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (พ.ศ.๒๕๕๒.) วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาวิชาการออกแบบชุมชนเมือง
- การพัฒนาและฟื้นฟูพื้นที่ ท่าฉลอม-มหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร. ไอริน บุญนิมิตรภักดี. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.(พ.ศ.๒๕๕๔.) วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง
- การอนุรักษ์ฟื้นฟูชุมชนชาวมอญเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา: ชุมชนบางกระบือ เขตบางขุนเทียนกรุงเทพมหานคร. สถาพร เจริญทัศน์. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์. (พ.ศ.๒๕๕๖.) วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ ภาควิชาสถาปัตยกรรมและการออกแบบชุมชนเมือง
- กำธร กุลชล. การออกแบบชุมชนเมืองคืออะไรการติดตามหาคำตอบในรอบ ๔๐ ปี. มหาวิทยาลัยศิลปากร. (พ.ศ. ๒๕๔๖.) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
- บอย ลานเรือหลวง. มาเที่ยวบ้านผมกันไหม ตอน สวัสดิ์ ท่าเรือ อำเภอลี้กๆแต่น่าอยู่แห่งอยุธยา. (แหล่งที่มา) ระบบออนไลน์ : <http://www.thailandssusu.com/webboard/index.php?topic=๑๑๘๔๐๔๐> (๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐)
- องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ. ข้อมูลทั่วไป. (แหล่งที่มา) ระบบออนไลน์: <http://www.tharua.go.th/index.php> (๒ กรกฎาคม ๒๕๖๐)
- อนุรักษ์และฟื้นฟูชุมชนบริเวณเกาะเมืองพระนครศรีอยุธยา ผังตะวันออกเฉียงเหนือและใกล้เคียง. ศักรพัฒน์ อนุรักษ์ภราดร. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.(พ.ศ.๒๕๕๔.) วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง
- อนุรักษ์และฟื้นฟูย่านบางลำพู ตรอกงาม สามวัฒนธรรม. กุลชา ศิริพันธ์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (พ.ศ.๒๕๕๓.) วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง
- แนวทางการพัฒนาพื้นที่ชุมชนเมืองอำเภوتاเรือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. หัสณัย จิตอารีย์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.(พ.ศ.๒๕๒๙.) วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง
- HWA ハワ หนึ่งวันใน Kawagoe เอโตะได้ใจใกล้โตเกียว. (แหล่งที่มา) ระบบออนไลน์ : <https://chillchilljapan.com/๑-day-trip-in-kawagoe/> (๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐)

ภาคผนวก

ภาพรวมงานทั้งหมด

ภาพโมเดล มาตรฐานส่วน ๑:๑๐๐๐

ภาพรายละเอียดในส่วนโมเดล มาตรฐาน ๑:๑๐๐

ภาพบรรยากาศการนำเสนอผลงาน วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๐
ณ ห้อง A๕๐๘ อาคารสิรินธร คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ

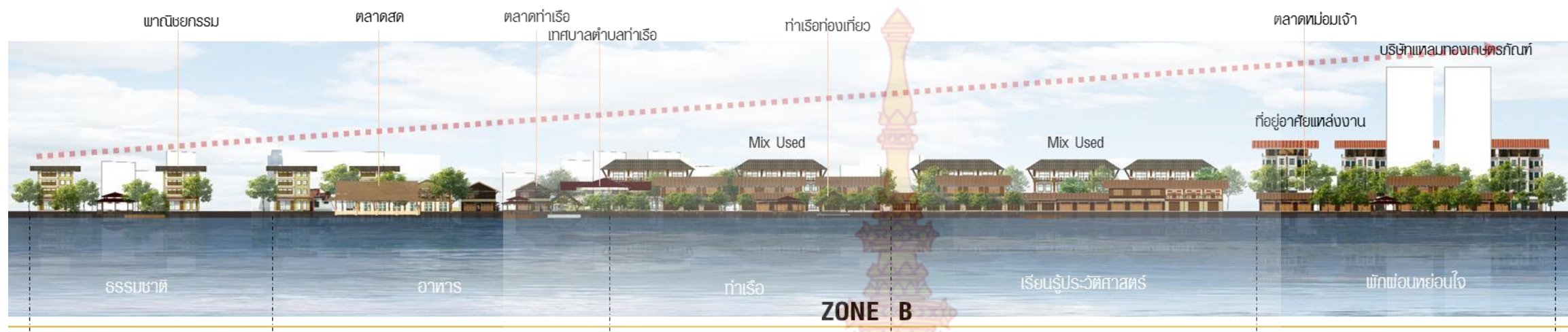
ภาพการทำโมเดล และทีมงาน

ประวัตินักศึกษา

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวอรุณฤดี กรวยสวัสดิ์
วัน เดือน ปี เกิด	๑๖ ตุลาคม ๒๕๓๗
ที่อยู่ปัจจุบัน	๘๔/๑๓๐ หมู่ ๕ หมู่บ้านบ้านใหม่การ์เด้นชอย ๒ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม
วุฒิการศึกษา	จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา ๒๕๖๐ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ สาขาวิชาสถาปัตยกรรมและการออกแบบชุมชนเมือง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ชั้นปีที่ ๔-๖ ปีการศึกษา ๒๕๕๕ สายวิทย์-คณิต โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ชั้นปีที่ ๑-๓ ปีการศึกษา ๒๕๕๒ โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา จังหวัดนครปฐม
ประสบการณ์การทำงาน	ปี ๒๕๕๙ สหกิจศึกษา บริษัท พิสุทธิ เทคโนโลยี จำกัด จังหวัดกรุงเทพมหานคร ระยะเวลา ๑๕ สัปดาห์ หรือประมาณ ๔ เดือน

รูปด้าน ๑

รูปด้าน ๒

Key Plan

รูปภาพที่ ๕.๑๒ รูปด้านของพื้นที่โครงการ
ที่มา : การวิเคราะห์พื้นที่, ปี ๒๕๖๐

รูปด้าน ๓

รูปด้าน ๔

Key Plan

รูปภาพที่ ๕.๑๓ รูปด้านของพื้นที่โครงการ
ที่มา : การวิเคราะห์พื้นที่, ปี ๒๕๖๐

